הארץ

VOL. 68/20268 JANUARY 5 1986 שנה, יום א׳ כ״ד בטבת תשמ״ו, 5 בינואר 0.64

מוצרי מסקו-הפתרונות לכל בעיות האחסון
מסקו
טלטלוניות ב״מ
04-705967 03-442184

למרות חשש במימשל מפני פעולה נגד מטרות לוביות העלולה לגרור תגובת בריה״מ

ארה״ב מרכזת כוחות ים ואוויר באגן הים התיכון סמוך ללוב

רייגן: הצעדים הצבאיים אינם מעבר לשגרה ★ הנשיא האמריקאי בחן פגיעה בבסיסי הטילים הסובייטיים החדשים, במבני מימשל לוביים ובשדות תעופה ★ חוגים בממשלת בריטניה: ישראל היא זו שצריכה לפעול נגד לוב ★ מצרים והליגה הערבית מזהירות

מאת צבי בראל
שליח ״הארץ״ בארה״ב
וסוכנויות הידיעות

ארה״ב מרכזת כוחות ים ואוויר באגן הים התיכון בכוונה פעולה נגד לוב ושוקלת צעדים צבאיים וכלכליים נגד לוב. זאת לנוכח שבמימשל הושמעה, כי פעולה נגד מטרות לוביות עלולה לגרור תגובה סובייטית ולהוציא את הכוונה לפגוע באנשי ישראל.

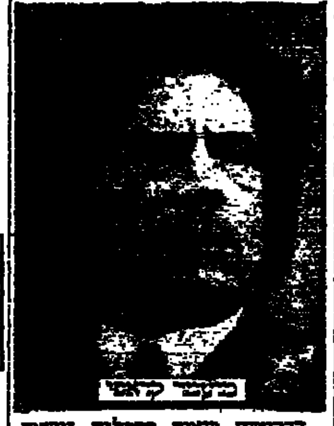
מועמר קדאפי

הבריטים ראים בהפלגת נושאת המטוסים ״קורל סי״ של ארה״ב לעבר חופי צפון אפריקה מתן גיבוי סימלי לישראל, לכשתחליט על פעולת תגמול נגד שני בסיסים צבאיים בלוב. שכבר מתאמנים אנשי אבו־נידאל. בצירים רבאר ארצות הליגה הערבית הזהירו אתמול את ארה״ב ואת ישראל מפני כל התקפה על לוב.

רונלד רייגן

היום ההולכת במימשל בקורות בגיבוש המיבצע האמריקאי מסרו כי היום אמור להתקבל החלטה לגבי התגובה על הפיגועים ברומא ובווינה. לאחר שהנשיא רייגן יכנס את המועצה לביטחון לאומי ואת יועציו הבכירים עם שובו בתופעת ראש השנה. לדברי המקורות אין לצפות למלחמה לובית אמריקאית. הנשיא אמנם בחן בימים האחרונים כוחה של הצעות לפגוע במטרות לוביות, כולל בבסיסי הטילים הסובייטיים החדשים מסוג S.A.5, שעדיין אינם פעילים, במבני מימשל לוביים ובשדות תעופה.

(סוף בעמוד 2 טור 3)

מקורות בישראל אישרו בעקיפין:

סוריה הסיגה הטילים הניידים משטח לבנון

פרשנים: סוריה אינה רוצה בשלב זה לספק עילה לישראל להכשיל את ״הסכם דמשק״ בין הפלגים בלבנון

מאת צבי בראל וראובן פדהצור

סוריה החזירה לשטחה את סוללות הטילים הניידים מסוג S.A.6 ו־S.A.8 שהציבה בלבנון – על כך נמסר בארה״ב, ואישור עקיף על כך נתנו מקורות צבאיים בישראל.

רשת הטלוויזיה סי־בי־אס דיווחה ביום ו׳ כי סוריה החזירה לשטחה את סוללות הטילים, כחודש לאחר שהציבה לפני כשבוע בצפון בקעת הלבנון, מגבירה את המתיחות בינה לבין ישראל.

פרשנים סבורים שאין סוריה רוצה בשלב זה לתת עילה בידי ישראל להכשיל את ״הסכם דמשק״ בין הפלגים בלבנון. ארה״ב ניהלה בשבועיים האחרונים מגעים דיפלומטיים נמרצים לשכנע את סוריה להחזיר את הטילים. אך גורמים אמריקאים נמנעו מלזקוף את הצעד הסורי לזכות ארה״ב כי ״אנו איננו אוהבים שמישהו מחליט בשבילנו״.

חשש סורי מתקיפה ישראלית

יש לציין, כי הסורים ערכו בתקופה האחרונה שינויים לא מעטים במיקום הסוללות הניידות בתוך תחום לבנון. יש להניח כי העתקתן נובעת, בחלקה, מחשש סורי מפני תקיפה ישראלית.

הרוסים: ישראל מאיימת

אליהו זהבי, כתב ״הארץ״ במקביל, מוסר: התקשורת הסובייטית דיווחה אתמול על איומים של ישראל נגד סוריה לבנון ולוב. פרשן רדיו מוסקווה אמר שהפרסומים בעיתונות הישראלית כנגד סוריה, הנם מלווים בריכוז כוחות בגבולות סוריה ולבנון. כתב ״פוליטיקו״ בדמשק טוען כי הטילים שהיו אחראים להגנה אנטי אווירית באזור שבו הופלו ב־19 בנובמבר 2 המטוסים הסורים ע״י מטוסי ישראל, נעצרו והועמדו למשפט על התרשלות.

היום תוצג בממשלה תכנית העבודה של צה״ל לשנה הקרובה:

צה״ל יקצץ באימונים בשעות מנוע וברמת חייהם של חייליו

מאת ראובן פדהצור
מפרד הצבאי של ״הארץ״

מערכת הביטחון וצה״ל יציגו היום לפני מליאת הממשלה את תוכנית העבודה של צה״ל לשנת העבודה הבאה, בכוונה לשתף את הממשלה באחריות לביצוע התוכנית.

גורמים צבאיים מדגישים, כי לכי־רות שמסגרת התקציב נקבעה, האין כוונה לבקש בממשלה שינוי בהחל־טות על גובה הקיצוץ, הרי שר הבי־חון ותצמת צה״ל מבקשים להבהיר לשרי הממשלה את המשמעויות של הקיצוץ בתקציב הביטחון. אותם גור־מים מסרו גם, כי תהליך תכנון פרטי תוכנית העבודה מתנהל בצורה מסבי־עת רצון, ולקראת חודש אפריל יהיה צה״ל מוכן להתחיל ביישומה.

תוכנית העבודה שתוצג היום בפני שרי הממשלה כוללת קיצוץ באי־מונים, בשעות מנוע וברמת החיים של החיילים. המשמעויות הכבדות ביותר של הקיצוץ הן בתחום פעילותו של חיל האוויר.

גורמים בכירים במערכת הביטחון ציינו בסוף השבוע כי אחת התוצאות האפשריות של הדיון בממשלה היום תהיה כירסום בסכומי הכסף שיועברו לפרויקט הלביא. לדבריהם, הסעיף הגמיש היחיד בתקציב הביטחון הוא עתה כספי ההמרה, בסך 300 מיליון דולר. אשר האמריקאים הסכימו שניתן לייעדם למטרות נוספות מלבד הלביא. להערכת אותם גורמים, כאשר תוצג תמונת המצב בצה״ל ובמערכת הביטחון בעקבות הקיצוצים, יבקשו רבים להעביר כספים למטרות ביט־חוניות שנפגעו או שלא נמצא להן תקציב. המקור היחיד לאותם סכומים יכול להיות רק כספי ההמרה. לפיכך, עשוי להיווצר לחץ בתוך הממשלה ומצד חוגים תעשייתיים ביטחוניים שאינם מעורבים בפרויקט הלביא, להקטין את סכום הכסף שיועבר ללביא לטובת פרויקטים אחרים. המשמעות היא הארכת תקופת הייצור של הלביא מעל המתוכנן. יושב ראש מועצת המנהלים של התעשייה האווי־רית, דוד עברי, אמר בשבת בראיון ל״קול ישראל״, כי זה עלול להיות מכת מוות לפרויקט כולו.

המושבים ינסו למכור מת״ם

כדי לכסות החובות לחברת ״ביטוח הדדי״ בסך יותר מ־30 מיליון דולר ★ מנהלים מו״מ עם המשביר המרכזי

מאת אריה לביא
סופר ״הארץ״ לענייני כלכלה

תנועת המושבים תנסה למכור את רשת המכירות שלה, מת״ם, על מנת לכסות את החובות של חברת ״ביטוח הדדי״ בסך יותר מ־30 מיליון דולר. כבר עתה ברור שלא יהיה די במכירת מת״ם על מנת לכסות את מלוא החובות ויהיה צורך למצוא מקורות כספים נוספים.

על פיתרון זה הוחלט לאחר ש־התברר שאין אפשרות אחרת לשלם את החובות של החברה לביטוח הדדי שביצעה את הביטוחים של תנועת המושבים. בימים האחרונים החלו ראשי תנועת המושבים לנהל מו״מ עם המשביר המרכזי על מנת למכור לו את מת״ם. על פיתרון זה הוחלט לאחר שבמשך חודשים ארוכים לא הצליחו ראשי תנועת המושבים למצוא פיתרון לחובות של החברה לביטוח הדדי.

בנק הפועלים, בנק לאומי ובנק החקלאות יבקשו הבוקר למנות כונס נכסים לחברת ביטוח הדדי של מושבי העובדים הם נושים בה.

עיסקות פירמידה תמוהות

הסתבכות של החברה לביטוח הדדי נובעת משורה של עיסקות פיננ־סיות תמוהות וכתוצאה מכך התפטר עמוס הדר מתפקיד מזכיר תנועת המושבים, וגליה גל מכבר ויתקין מנהה במקומו. לפני כשבועיים התפטר גם משה אילה, מנכ״ל החברה, והד חברה הוליטה לא לחדש את ביטוחי המושבים, למרות הסכם שהושג על כך עם חברת הסנה. מרבית המושבים שהיו מבוטחים באמצעות החברה לבי־טוח הדדי עברו לחברות ביטוח אחרות. במהלך החודשים האחרונים נעשו ניסיונות להגיע להסדר שימנע פנייה לבית המשפט אך ללא הצלחה.

שבעת אירגוני הקניות של המוש־בים ערבים לחובות של החברה לבי־טוח הדדי לבנקים. חמישה מהם, הביעו נכונות להחזיר את החוב לבנקים על פי גודל המושבים בכל ארגון. אולם שניים מהארגונים, הגליל והנגב, טענו שלא יוכלו לעמוד בתש־לום החוב הכבד ולכן החליטו לא להצטרף להסדר.

גברה מעורבות הארגון השיעי בפעילות ישירה נגד ישראל

גורמים בצה״ל: אם יימשכו הפיגועים של ״אמל״ נפגיז אוכלוסיה שיעית

״אם תושבי הכפרים השיעים ייאלצו לברוח מבתיהם או אם ייפגעו מבחינה כלכלית, יחלו להפעיל לחץ על הנהגת ׳אמל׳״

מאת ראובן פדהצור
כופרד הצבאי של ״הארץ״

השינוי המשמעותי העיקרי בחל בדרום לבנון בתקופה האחרונה הוא הגברת מעורבותו של ארגון אמל השיעי בפעילות ישירה נגד ישראל ועליה משמעותית בנסיונות הפגיעה שלו בצה״ל – כך מעריכים גורמים צבאיים בכירים. השינוי בפעילותו של אמל חל בעקבות לחצים על הארגון מצדם של כל הגורמים האחרים באז־זור, כולל לחץ סורי. לאור שהתגבר

(סוף בעמוד 2 טור 3)

הצעה להרחיב איזור הביטחון בדרום לבנון תועלה בממשלה

סגן ראש הממשלה המגיש את ההצעה: אין לנקוט צעד צבאי מקיף

מאת מנחם הורוביץ
סופר ״הארץ״ בצפון

סגן ראש הממשלה, דוד לוי, יציע בישיבת הממשלה להרחיב את אזור הביטחון בדרום לבנון ולחזק את צבא דרום לבנון, כדי לנסות לצמצם או למנוע ירי קטיושות לעבר הגליל. עם זאת מדגיש דוד לוי, כי אין לעשות שום צעד צבאי מקיף בלבנון. ״הפתרון היחיד הוא פעולה יזומה ומתמדת שלנו נגד הבוחר בצורה האופקטיבית ביותר, כולל הרחבת אזור הביטחון וחיזוק צד״ל״.

סגן ראש הממשלה אמר במוצאי סיור בקריית שמונה כי אבו אל הארגון השיעי ״אלאמל״ ליחס שמגן חוסות או סיוע למחבלים לפעול נגד ישראל מאזור שבשלי־טתו השיעים מעמידה ארגון זה כארגון עוין נגדנו. ״אם אל אמל לא יעשה מאמצים להפסיק פעי־לות הטרור מאזורו, נפגע גם אנו במקורותיו״. אמר דוד לוי. על סוריה אמר סגן ראש הממשלה: ״אין אנו רוצים עימות עם סוריה. אבל כל התפתחות הצבאית לעימות עם סוריה בהולכה או

בהבלגה, השלים האזור צריך לדעת, כי לישראל יש יותר מאשר דרך אחת לעמוד מול ההתגרות הזאת״.

בתיבור שני פלשתינאים

שני פלשתינאים נהרגו בסוף השבוע באזור הביטחון בדרום לבנון, כאשר הגיו בראשה בדרכם לפיגוע בישראל. הגויים נתגלו בסמוך למוצב של צבא דרום לבנון שבמבוא המטלה. חיילי צד״ל ירו שתי רימוניות הוואות בשטח. ירו לעברם ובתריקת, שנפצעו ביום שישי במקום נתגלו שתי גופות.

בשעיטותם נמצאו טילי לאו, ונשק קלצ׳ניקוב ותחמושת הכלה.

לבנון והתוקפות לבטן והגה״ב

סופר ״הארץ״ לענייניס ער־ביים מוסר: לבנון ביקשה את כינוס מועצת הביטחון כדי לדון ״במעשי התוקפנות הנמשכים מצד ישראל ולאלצה לסגת סופית מדרום לבנון״. מקורות בכירים בביירות מסרו אמש כי ההחלטה להגביר את כינוס מועצת הביטחון נתקבלה על פי תביעת הנשיא אמר מהעושיא ג׳מייל בשיחותם כד־

משך בסוף השבוע שעבר. נציג לבנון באו״ם ריטר פאחורי נת־בקש לקיים מגעים בנוגע מועצת הביטחון בדבר מועד כינוס הצ־עה. במקביל הודיע ראש הממשלה רשיד כראמה כי שרידי הבים הבדיות הקבועות במועצת הביטחון בביירות ייקראו למשרד החוץ ותשמעו להם אינות על ״פעולותיה התוקפניות של ישראל בדרום לבנון״.

תוכנת הפיתור בביירות דיווחה אתמול כי מטוסי קרב ואיו־16 ישראליים חגו אתמול כמה פעמים מעל לביירות ושברו את מחסום הקול. בנו כן כנגד כי ספינות חיל הים הישראלי שיגרלו מול החוף הלבנוני בביירות - צידון-טאקרה ותגיוע כפרים שיעיים באיזור נאבטיה.

כח אחר של צה״ל וצבא דרום לבנון פשטו אתמול על כפרי יאטר וכפרא מצפון לאיזור הבי־טחון ופוצצו בתים אחדים. במקביל נפשטו חיילוני אש ארטילרית בין כוחות צבא דרום לבנון לבין כו־חות הסכאל המלסתינים בגזרת כפר פאלום עין אל־בור.

עיתון לבנוני:

פקיד סובייטי ממוצא ארמני יהיה לשגריר בישראל

אם יתחדשו היחסים בין בריה״מ לישראל

פקיד סובייטי ממוצא ארמני הוצב במכירות הארץ, יתמנה שגריר בר־יה״מ בישראל, אם יתחדשו היחסים בין שתי המדינות. כך מוסר העיתון ״אל־ציאד״ הלבנוני. העיתון טוען כי פקיד זה מקיים קשר שבועי עם הדיפלומטים הישראלים בברנג אר״ם ובשגרירות ישראל בוואשינגטון בעניין חידוש היחסים עם מוסקווה.

דוד לוי מנסה להקים חזית חדשה למען ארץ ישראל

שתורכב ממפלגות ימניות שונות ותעמוד מול המערך בבחירות הבאות לכנסת

מאת מנחם הורוביץ
סופר ״הארץ״ בצפון

סגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון, דוד לוי, מקיים בשבועות האחרונים מגעים עם חברי כנסת ופעילים מרכזיים מתחייה ומפל־גות הדתיות להקמת גוש פוליטי חדש – ״חזית למען ארץ ישראל״. גוף זה יהיה מורכב, על פי תוכני־תו של דוד לוי, מהליכוד וממפל־גות ימניות שונות. הגוף החדש אמור לעמוד בחזית אחת מול המערך והוא יתמודד בבחירות הבאות לכנסת. מקורביו של דוד לוי מסרו אמש, כי חברים רבים במפלגות השונות הביעו נכונות להצטרף לגוף זה. נודע, כי סגן ראש הממשלה כבר ניהל בנושא זה שיחות עם חבר הכנסת רפאל איתן.

חווה חקלאית חדשה תוקם במצרים ע״י מומחים מהארץ

ההסכם על כך נחתם בצנעה בקהיר בשבוע שעבר

מאת אברם צהר
סופר ״הארץ״ לענייני כלכלה

מומחים ישראליים יקימו חווה חקלאית חדשה במצרים. הסכם בעניין זה נחתם בשבוע שחלף בין ישראל למצרים. החווה החדשה תשתרע על אלפי דונמים סמוך לחוות גמיזא, שהו קימו מומחים ישראליים (ומתפעלים אותה עד היום) במצרים המערבית.

חתימת ההסכם בעניין החווה החד־שה נעשתה בצנעה בקהיר. את ישראל ייצג השגריר משה ששון, מהצד המצרי נכחו סגן ראש ממשלת מצרים ושר החקלאות שלה וכן פרופ׳ יוסף והאלי, האחראי במצרים על נושא הפי־תוח החקלאי.

לחתימת ההסכם קדם משא ומתן שבמשך כשנה על ידי פרופ׳ שמואל פוהורילס, מנהל הרשות לתכנון במשרד החקלאות והאחראי על הקש־רים עם מצרים. נוסף לפרופ׳ פוהורילס השתתפו במשא ומתן שהתנהל בחשאי יות מרבית גם השגריר משה ששון וד״ר זאב גונגר, מראשי חברת אגרידב. חברת אגרידב הממשלתית עומד לבצע את ההקמה.

בחווה החקלאית החדשה, יושמו שיטות השקיה חדשניות, פרי פיתוח מומחים בארץ, וישתמשו בה בזרעים בעלי איכות גנטית גבוהה במיוחד.

״אין סיבה לחרוש שיחות כאבה״

(עי״ וע״צ). מצרים תחדש השיחות על טאבה רק אם ישראל תסכים לבוררות במחלוקת זו – פורסם ביום שישי בעיתון ״אל גומהוריה״ מפי עוזר שר החוץ המצרי עבדול האלים בראוני.

״השיחות נמשכו די זמן ואין סיבה לחדש אותן עכשיו״, אמר בראוני שיתמנה בקרוב לשגריר מצרים באו״ם והיה ראש המשלחת המצרית לשיחות עם ישראל.

ערכה את העמודה: עדה ארשפוז

ח״כ עמר מבקש משר הביטחון להורות על חקירה

״לא שידלתי להסדיר לי מילואים בקריית שמונה במקום בנבטייה״

מכחיש הכתבה ב״ידיעות אחרונות״ שייחסה לו כי הבטיח לרס״ל עבודה באגד תמורת סידור מילואים נוח ★ יגיש תביעה משפטית

מאת ירח טל
סופר ״הארץ״ בחיפה

ח״כ שלמה עמר, מסיעת יחד שבמערך פנה אמש במכתב אל שר הביטחון, יצחק רבין, וביקש להורות לרמטכ״ל לפתוח בחקירה מיידית בעניין החשדות, שיוחסו לו בכתבה שפורסמה ביום שישי ב״ידיעות אחרונות״.

במכתבו מציין ח״כ עמר, כי מעולם לא פנה לרס״ל כלשהו בפונה גיבוד או לקצין, כדי שיסדרו לו שירות מי־לואים בקריית־שמונה במקום שירות בנבטייה שבלבנון, כפי שפורסם. כמו־כן מכחיש ח״כ עמר במכתבו את החשד שיוחס לו בכתבה, כי הבטיח לאותו רס״ל מקום עבודה באגד תמורת סידור מילואים נוח. ״על דברי־לים אלה יש בדעתי לנקוט בהליכים משפטיים כנגד העיתון הכותב. אולם כמי שמפקד על מערכת הביטחון הנני פונה אליך בבקשה להורות לרמטכ״ל, ובאמצעותו לגורמים האח־ראים לכך בצה״ל, לפתוח מיד בחד־

ח״כ עמר

קירה בעניין ולדאוג שתוצאות החקי־רה יפורסמו במסגרי התקשורת״.

בתשובה לשאלות סופר ״הארץ״ טען ח״כ עמר, כי כל הסיפור הוא עלילה מרושעת ומוצצה מן האצבע, ומקורו במלחמות הפנימיות, המתנה־לות בקואופרטיב אגד מזה זמן רב. ״הכתב נפל ברשתו של איש האומר ויציה המפיץ כל הזמן שקרים גסים נגדי״. ח״כ עמר ציין כי יפנה בהלי־כים משפטיים כנגד האחראים לידיעה על הוצאת לשון הרע נגדו אחרי שמערכת הביטחון תפרסם מסקנות החקירה הפנימית.

ח״כ עמר הסביר כי החליט לחשוף עצמו ולהודיע מיוזמתו כי הוא הח״כ האלמוני בכתבה ב״ידיעות אחרונות״, כדי שלא יעלם עול ל־119 חברי־כנסת אחרים שאין להם כל נגיעה בנושא.

ראובן שפירא סופר ״הארץ״ מוסר: דובר המשטרה אמר אמש בתשובה לשאלה, כי לא ידוע לו על הגשת תלונה נגד חבר כנסת כלשהו בחשד שנתן שוחד לרב סמל בצה״ל, כדי לי השתוחרר משירות מילואים בלבנון, ולכן אין המשטרה חוקרת לפי שעה בנושא זה.

סופרו הצבאי של ״הארץ״ מוסר: דובר צה״ל מסר בתשובה לשאלה, כי אין הוא יכול להתייחס לידיעה.

2 תושבי רמלה נעצרו כחשודים ברצח נהג המונית פפיאשווילי

יעקב פפיאשווילי הובא למנוחות בלוד

מאת נורית אמיתי
סופרת ״הארץ״

שני תושבי רמלה נעצרו של־שום כחשודים בפרשת רצח נהג המונית יעקב פפיאשווילי. עדיין לא ברור אם יובאו הבוקר להארכת מעצרם.

פפיאשווילי (34) הובא שלשום למנוחות בבית העלמין החדש בלוד. בלוויה השתתפו רבים מתושבי לוד ובעיקר בני העדה הגרוזינית, שאיבדו בשבוע שעבר את הסליסי מבין בני עדתם. ימים אחדים קודם לכן הביאו למנוחות את רמי ג׳אנה, שנרצח בתתקופה בוינה, לאחר מכן את אחד מבני העדה שנרצח בבית כלא וביום שישי את נהג המונית שנמצא נמצאה במונית בפרדס שניד שבאחד מפרברי העיר לוד.

בהלוויה השתתפו ראש עיריית לוד מקסים לוי, וראש עיריית רמלה יורם רבי. פפיאשווילי עבד כנהג מונית ארבעה ימים בלבד. לאחר שבסל שנת חופשה מעבודתו הקבועה במב״ן (מסוף המטע־נים) בנמל התעופה לוד.

גופתו של נהג המונית שנרצח בראשו נמצאה על ידי עוברי אורח בסכונת שניד בלוד.

כתוצי שעה לאחר שנגלתה הגופה הגיע למשטרת לוד בחור שסיפר על רכב שעצר בסמוך אליו ואדם ״בעל חזות ערבית״ כיוון אליו אקדח, אך הוא נמלט מהמקום.

במשטרה בודקים מספר כיוונים בפרשת הרצח, שאחד מהם הוא רצח על רקע הבלני.

רקע / נורית אמיתי

1985: שלושה נהגי מוניות נרצחו ואחד נפצע מדקירה

רצח של נהגי מוניות אינו תופעה חדשה בפעילות הארגונים הפלש־תינאים, והיא החלה ונעשית לפחות מאז 1967. בשנה האחרונה, 1985 נרשמו המקרים הבאים: 19.4.85 נרצח נהג המונית דוד כספי משכונת נווה יעקב בירושלים. הרוצח (שניים מהם קטינים) נתפסו והועמדו לדין.

22.4.85 נרצח נהג המונית איתי תתנגי, בכביש מעלה־אדומים–ירוש־לים, כתגובה על רצח נהג המונית כספי ז״ל. הרוצח נתפסו והועמדו לדין.

31.12.85 נדקר אברהם לוי, נהג מונית מרמלה, סמוך לשעלבים. הוא ניסה לירות במתנקש, אך האקדח לא היה תקין.

2.1.85 נרצח נהג המונית מלוד יעקב פפיאשווילי. גופתו נמצאה בפרדס שניד, שבמבואות העיר.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: שמיכוב שמיטוב. יו״ר ארגון נהגי המוניות בירושלים
על: נהגי מוניות כיעד לפיגועים חבלניים
(עמ׳ 2)

★

נציבות מס הכנסה תבקש מהכנסת להאריך תוקף חוק שטיינברג
החוק יתוקן כדי להתאימו לשנים הבאות
(עמ׳ 3)

★

מכתבים אנונימיים מטיחים האשמות קשות ברפי סוויסה
מבוכה בצמרת המשטרה
(עמ׳ 3)

★

שלטונות קולומביה קראו לתושבי אזור הר הגעש לעזוב בתיהם
(עמ׳ 5)

★

אלפי דפים נתלשו באחרונה מכתבי־עת באוני׳ חיפה
נתפס מרצה שתלש דפים
(עמ׳ 6)

★

ביהמ״ש הורה למנהלי ״טתה״ לפרסם מכרז למכירת הרשת
עד תחילת פברואר
(עמ׳ 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ש. מעונן חלקית עד בהיר. ירושלים 4–15, הגולן 7–17, נהריה 9–21, צפת 5–14, חיפה 12–20, טבריה 10–21, נצרת 9–17, עפולה 6–21, השומרון 5–16, תל־אביב 9–20, נמל התעופה בן גוריון 8–21, יריחו 8–23, עזה 11–19, באר־שבע 7–22, אי־לת 11–25.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש״ח
יציג	1.4937	0.01+
נוסעים	1.7879	0.01+
שוחר	1.60	—

בגליון זה 12 עמודים

המודעה – תרומה לויצו.

مكان الاصل

مكذا من الاحتلال

ראיתי שמעתי

דוד לוי לא שכח את קרית-שמונה

סגן ראש הממשלה, דוד לוי, היה השר היחיד שהגיע בסוף השבוע לקרית-שמונה, כדי לשוחח עם פרנסי העיר ותושביה בעקבות ירי הקטיושות. בעת שביקר השר לוי במקום שבו התפוצץ הפגז, הקיפו אותו עשרות ילדים שסיפרו לסגן ראש הממשלה בהתרגשות רבה את שעבר עליהם ביקות בהן נשמע פיצוץ הטיל.

דוד לוי הפתיע את הילדים הרבים בעת שסיפר להם בארוכות על הימים בהם הוא ובני משפחתו בבית שאן שמעו את רעש הקטיושות: "ילדי רצו אלי באמצע הלילה וסיפרו לא רק שנפלה קטיושה אלא אפילו מה קוטר הטיל והיכן הוא נפל," סיפר דוד לוי לילדי קרית-שמונה. סגן ראש הממשלה הבטיח לילדי העיר, כי הממשלה תעשה כל מאמץ שהטרור מעבר הלבנוני של הגבול ייפסק וכי גם בקרית-שמונה, כמו בבית שאן, יוכלו הילדים לישון בשקט.

מנחם הורוביץ

סדר צריך להיות

האווירה במפלגה הליברלית רחוקה משלמות. זאת יכלו לראות בסוף השבוע תושבי אילת כששני ראשי המפלגה, שר האוצר יצחק מודעי, ושר התיירות אברהם שריר, הגיעו לבלות בה את זמנם הפנוי. בעוד שריר התארח במלון המלך שלמה, העדיף מודעי להיות הרחוק ממנו ונדד עד "אביה סונסטה".

ב"סונסטה" הציע לשר מנהל המלון, אלי פאפושדו, להשתתף במשחקי טניס, אך אותה, השר ירד לשחק כשרגליו נעולות בנעלי-רחוב רגילות. המתרא על המגרש אסר עליו לעלות לשחק שלא בלבושת מלאה ועד שלא הובאו מאילת נעלים במידתו של מודעי, לא התקיים המשחק.

אילן שחורי

אינגמר ברגמן יביים את "המלט"

הבימאי אינגמר ברגמן יביים את "המלט" של שקספיר בתיאטרון הלאומי השוודי "הדראמאטן" בשטוקהולם. זו פעם ראשונה שברגמן מנסה להתמודד עם מחזה זה.

בידיעה בעתון שוודי מספר ברגמן, כי בנעוריו ניסה לביים את "המלט", אך הפסיק כאשר נוכח כי המשימה היא מעל לכוחותיו. ברגמן, יליד 1918, המתין איפוא, 50 שנה עד שהחליט כי הוא "בשל" למשימה.

קופנהאגן

אליהו זהבי

החתול השחור שבחר באור הזרקורים

אורח לא-צפוי הופיע אתמול, פעם אחר פעם, על בימת תיאטרון "הבימה", בעת קיומו של "מוספשבת" וכמעט גנב את ההצגה. חתול שחור, צעיר ודק גזרה, הסתובב לו אנה ואנה בלא כל הפרעה. בשלב מסוים אף לא הסתפק בשוליים, התקרב למרכז הבימה, לטעום מעט מאור הזרקורים.

"יודעי-דבר" אומרים כי אין זו פעם ראשונה שחתול מופיע על בימת התיאטרון, לפחות בשני מקרים בעבר הופיע חתול באמצע ההצגה, אולם זו הפעם הראשונה שמופיע חתול שחור-דווקא.

אחד המרואיינים ב"מוספשבת" היה השר אברהם שריר, שהציע כי כל שר שנכנס לתפקידו יתן פומבי לרכוש שבבעלותו. כשנשאל על-ידי המנחה: "נו, אז איזה רכוש יש לך?", ענה שריר: "יש לי רכוש רב: משפחה, דירה, ילדים ותוכניות חיסכון."

חיים הנדוורקר

מחסור בחשמל בסוריה
כובו שלטי הפרסומת

משרד האנרגיה הסורי הורה לכבות את כל שלטי הפרסום בכל אזורי המדינה, החל ב־20 בפברואר ועד סוף החודש, כדי לחסוך באנרגיה ולמנוע בזבוז חשמל. בהודעה נאמר, שיש לכבות את כל הלוחות והשלטים במקומות ציבוריים וממשלתיים, בחנויות, במשרדים, במרפאות, בבתי-השעשועים, בבנים ובכל המתקנים, החל מ־06.00 ועד 17.00.

נגד העבריינים יינקטו צעדי ענישה של קנסות וניתוק הזרם. (ע"מ)

"תשמור על השקל שלך", יעץ הליצן שקיבל את פני הבאים למופע הבכורה של "כחול לבן בצבעים" — לשר האוצר לשעבר, יגאל הורוביץ. ההצגה שנכתבה על ידי דן אלמגור ובוימה על-ידי צבי צרפתי, מטפלת בהומור ובמבנן "ביקי ראש" במציאות הישראלית. הנושא הכלכלי, על רקע הבחירות השונות, תופס בה מקום נכבד. בהצגה החגיגית היו סגן שר האוצר — עדי אמוראי, שר העבודה והרווחה משה קצב, והנבחרת אורה נמיר, מנחם גולדשטיין, עוזי ברעם, אליהו בן אלישר, ויצחק ארצי שאמר לאחר ההצגה, כי "במדינה דמוקרטית זקוקים לסאטירה גם אם היא מראה לנו את הקמטים" (ש. גרעד)

בעריכת עידית רוזנבלום

ישראל לא תבקש מארה"ב פטור מהקיצוץ בסיוע

סיוע החוץ עלול להיפגע ב־4% ★ ישראל מנסה למנוע ביקורת נגדה נוכח קיצוצים בתכניות הרווחה האמריקאיות

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). עוד בטרם החליט הקונגרס על שיעור הקיצוץ הצפוי בסיוע החוץ כתוצאה מחוק גרהם רודמן, הודיעה ישראל כי לא תבקש פטור מן הקיצוץ. החוק, שהתקבל באחרונה במטרה להביא לאיזון התקציב האמריקאי עד שנת 1990 קובע, כי הנשיא יוכל לקצץ של כמה משרדים ממשלתיים ותוכניות סיוע ממשלתיות, כולל סיוע החוץ. על פי הערכה ייפגע הסיוע לישראל בשיעור של כ־4 אחוזים (כמאה עשרים מיליון דולר) ואף סיוע החירום בסך 750 מיליון דולר עלול להפגע מכך.

ידידי ישראל בקונגרס מסרו כי הודעת ישראל שלא לבקש פטור מן הקיצוץ באה כדי למנוע ביקורת על ישראל נוכח הקיצוצים הצפויים בתכניות רווחה אמריקאיות.

חבר מושבעים יכריע תוך 10 ימים לגבי אשמתו של פולארד

הערכה: לא יהיה צורך בהארכת מעצר נוספת

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). חבר מושבעים מיוחד, שמונה כדי להחליט האם קיימות ראיות לכאורה באשר לאשמתו של ג'ונתן פולארד, אמור לסיים את דיוניו תוך עשרה ימים — מועד בו מסתיימת הארכה השניה של מעצרם של פולארד ואשתו, אן אנדרסון.

חבר המושבעים המיוחד קיבל לידו את כל חומר הראיות, כולל הודאותיהם של פולארד ואשתו, סיכומי חקירת הצוות האמריקאי שתישאל את הדיפלומטים הישראלים וחלק מהמסמכים שהומצאו לצוות על ידי ממשלת ישראל.

ההערכה במשרד המשפטים היא שלא יהיה צורך בהארכת מעצר נוספת לצורך סיום החקירה והכי מועד המשפט ייקבע סמוך לסיום מועד חקירת צוות המושבעים.

אחת האפשרויות העומדות בפני פולארד ואשתו היא להודות באשמה, בלי להכנס לניהול משפט ארוך ופומבי. ממשלת ישראל והממשל האמריקאי מוכנים לאפשרות כזאת, בלי להבטיח כי עונשיהם של החשודים יהיו קלים יותר עקב כך. עם זאת אמר מקור במשרד המשפטים: "אנו בהחלט מוכנים לקראת משפט מלא".

דובר שגרירות ישראל בוואשינגטון הכחיש ידיעות שפורסמו בסוף השבוע, לפיהן עומד שר החוץ שמיר להפגש עם שולץ, כדי לדון בפרשת פולארד. הדובר, יוסי גל, אמר כי לא מתוכננת כל פגישה בין שמיר לשולץ בפרשת פולארד או בכל נושא אחר.

גורמים בצה"ל

(סוף מעמוד 1)

לרצועת הביטחון. זהו פוטנציאל הכוח הפוליטי העיקרי של אמל ולפיכך יש להביא לידי כך שאוכלוסיה זאת תפעיל לחץ על אמל לחזור לדרכו הקודמת ולהקטין את מעורבותו בפיגועי הטרור. השיטה לעשות זאת היא הפעלת לחץ מאסיבי על כפרי השיעים מצפון לרצועת הביטחון. זאת באמצעות ירי לעבר איזורים בהם מאותרת התארגנות של פעילות נגד ישראל והפעלת אמצעי לחץ כלכליים. אם תושבי הכפרים השיעים ייאלצו לברוח מבתיהם, כשם שאירע לתושבי קתין, או אם ייפגעו מאד מבחינה כלכלית, יתחילו להפעיל לחץ על הנהגת אמל. רק אם אמל יגיע למסקנה, כי עלול להיווצר נתק בינו ובין האוכלוסיה השיעית בדרום, יש סיכוי כי ישנה את דרכו.

עוד טוענים אותם מקורות בכירים, כי עלינו להבהיר במעשינו את ההבדל בין דרך חייהם של התושבים השיעים מחוץ לרצועת הביטחון לדרך חייהם של אלה החיים בתחומה.

אזהרה ישראלית

גורמים צבאיים ישראליים בדרום לבנון פנו באחרונה לתושבים השיעים בדרום לבנון והזהירו אותם לא לשתף פעולה עם הפלשתינים כי המצב באיזור עלול לחזור ולהידרדר למצב דומה שהיה בעת שהפלשתינים שלטו שם. האזהרה באה בשל הסיוע שמעניקה האוכלוסיה השיעית לפלשתינים החוזרים ומנסים להתבסס באיזור.

הגורמים הבכירים מדגישים כי יש לפעול בדרום לבנון באמצעות רוח, ואסור להגביל את חופש התמרון של צה"ל באיזור. תהיה זאת טעות להגביל את התגובות שלנו למטרות נקודה, אלא באמור יש להפעיל לחץ על איזורים שלמים ולהזכיר לאוכלוסיה בהם את תקופת שלטון האימים של הפלשתינים.

כי לחץ צבאי על הרצועה עצמה ופיגועים נגד צד"ל אינם גורמים להתפוררות ברצועת הביטחון, הוליטה הנהגת אמל, כי יש לפעול גם נגד מטרות בישראל.

לפיכך, נוקט הארגון בשתי דרכים ראשית, שיתוף פעולה עם הגורמים הפלשתינים בדרום, בעיקר עם אנשי ארגוני חזית הסירוב, שנית, ירי אל מטרות בישראל.

שיתוף הפעולה עם הגורמים הפלשתינים מתבטא בהקמת חוליות משותפות ובאספקת אמצעי לחימה לארגונים הפלשתינים. נמסר, כי שיתוף פעולה זה נובע משני טעמים: אמל אינו מעוניין להיות מזוהה ישירות בחלק מהמקרים עם מבצעי הפיגועים ומעדיף כי האצבע המאשימה תופנה כלפי הפלשתינים. נוסף לכך חסרה ללוחמי אמל המיומנות המקצועית שיש ללוחמים הפלשתינים. נראה כי מבצעי הפיגוע בכפר קונין בשבוע שעבר, במהלכו נהרגו שני חיילי צד"ל וקצין צה"ל, היו פלשתינים.

הפגנות על אוכלוסיה שיעית

גורמים בכירים בצה"ל טוענים, כי אם יימשך התהליך הנוכחי, ואמל יעמיק את מעורבותו בפיגועים נגד ישראל, יהיה עלינו לפעול בתגובה תוך ניצול נקודת התורפה של הארגון השיעי. הכוונה היא להפעלת לחץ על האוכלוסיה השיעית המתגוררת מצפון

שיעים מעצורי אנצאר שבו לפעילות טרור לאחר שחרורם

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

רבים מהשיעים שהיו עצורים בשעתו במחנה אנצאר בדרום לבנון, ואשר שוחררו במסגרת עיסקת החלפת השבויים עם יאסר ערפאת, חזרו לפעילות טרור בדרום לבנון. השיעים המשתייכים לארגונים אמל וחיזבאללה משתלבים בגופים השונים הפועלים נגד רצועת הביטחון. לא מכבר נתפסו בפעולות חבלה של צה"ל וצד"ל בדרום לבנון שיעים, שהיו עצורים באנצאר.

ארה"ב מרכזת כוחות

(סוף מעמוד 1)

אך בממשל חוששים כי פעולה כזאת תחטיא את מטרתה.

האפשרות לפגוע באבו נידאל נראית גם היא קלושה משום חוסר מידע מודיעיני על מיקומו, מה עוד שעל פי הידיעות האחרונות הוא עזב את לוב. גורם מרתיע אחר לפעולה צבאית היא הימצאותם של כ־1500 אזרחים אמריקאים על אדמת לוב.

ריכוז כוחות של ארה"ב

יחד עם זאת נראה כי ארה"ב מרכזת כוחות באגן הים התיכון: נושאת המטוסים קוראל-סי עגנה ביום ו' את בסיסה בנאפולי וחמישה מטוסי ביון אמריקאים טסו בסוף השבוע מארה"ב לבסיס סיגנלה בסיציליה. מטוסים אלה מסוגלים לחסום שידורי מכ"ם ולערבל איתותים אלקטרוניים המפעילים טילים. ההנחה היא שאם אמנם יחליט הממשל לפעול בדרך צבאית יוכלו המטוסים למנוע הפעלת הטילים הלובים נגד מטוסי ארה"ב.

כן ניתנה הוראה לנושאת המטוסים "אמריקה" ולמשחתות איזה העוגנות בבסיס נורפולק בוירג'יניה להתכונן למסע לים התיכון, אך טרם ניתנה הוראת תזוזה. האניות הללו זקוקות לעוד שבוע כדי לסיים את ויזוזן ולכעשרה ימים נוספים כדי להפליג לאיזור לוב. גורמים בחיל הים מסרו כי תנועת האניות, אם תיעשה, איננה מרכיזה על החלטה לפעול באורח צבאי אלא על "תגובה מבצעית, שתאפשר לפעול מיד אם יוחלט על פעולה צבאית". הנשיא רייגן אמר כי "איננו סבור כי צבא ארה"ב עושה צעדים צבאיים מיוחדים מעבר לשגרה".

גורמים צבאיים סבורים, כי המימשל יעדיף פעולה מן הים על פעולה אווירית העלולה לסכן מטוסים ולהביא לשבייתם של טייסים.

כעס אמריקאי על אירופה

דוברים רשמיים בממשל, ממשיכים להדגיש את הצורך בשיתוף פעולה בינלאומי, כדי להפעיל לחצים כלכליים נגד לוב. עיקר הכעס מופנה נגד איטליה וגרמניה המערבית המקיימות קשרי מסחר ענפים עם לוב. גרמניה מייבאת מלוב סחורות בשווי של כשני מיליארד דולר ואיטליה מייבאת מלוב נפט גולמי בערך של כ־2.5 מליארד דולר לשנה. לוב מחזיקה גם ב־15 אחוזים ממניות מפעל פיאט האיטלקי ועובדים בשטחה כ־15 אלף איטלקים. ארה"ב, מאידך גיסא, קיצצה את המסחר עם לוב בשנת 81' והיא מייבאת ממנה נפט בשיעור של 36 מיליון דולר בלבד ומייצאת סחורות בערך של 250 מיליון דולר. פניותיה של ארה"ב למדינות אירופה ואפריקה — כולל מצרים — לשתף פעולה במישור זה נגד לוב נענו בתגובות קרירות, כאשר דובר בממשלת מערב-גרמניה אמר ביום ו', כי "צעדים כלכליים נגד לוב אינם הצעד המתאים". בקשות לשיתוף פעולה צבאית נדחו ככל הנראה באופן מוחלט.

בעקבות תגובות ישראליות כעשות על "האור הירוק האמריקאי" לפעולת תגמול ישראלית, הדלו דוברים רשמיים מלרמוז, כי אחריות התגובה היא על ישראל וציינו, כי על כל המדינות החשות עצמן קרבן לטרור לפעול יחד נגד מבצעי הטרור ונגד המדינות הנותנות להן חסות. פרשנים סבורים, כי ארה"ב תימנע גם מפעולה צבאית משותפת עם ישראל כדי למנוע ערעור מעמדה במזרח-התיכון כתוצאה משיתוף פעולה כזה.

בחוגים בריטיים מחייבים פעולה ישראלית

שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה, מוסר: חוגים בממשלת בריטניה אמרו, בשיחות לא רשמיות כי ישראל היא זו שצריכה לפעול נגד לוב. לדעתם, צריכים האמריקאים להימנע מכל הסתבכות במזרח-התיכון. (גם אליהו זהבי, סופר "הארץ" בסקנדינביה מוסר כי נציגי מערב-אירופה במטה נאט"ו בבריסל מנסים למנוע את ארה"ב מהפעלת כוח צבאי נגד לוב).

הבריטים סבורים, כי רייגן יימנע מכל פעולה נגד משטרו של קדאפי ובהפלגתה של נושאת המטוסים "קוראל-סי" לכיוון החופים הצפון אפריקאים יש משום מתן גיבוי סמלי לישראל. הם מוסיפים, כי נושאת המטוסים עתידה לשמש את המטוסים הישראלים לצורכי קשר והעברת מידע. לגרום מוחיקה בריעה, כי פעולה ישראלית אפשרית אינה צריכה לגרור אחריה גינויים מערביים.

אלבז מזהיר

הליגה הערבית פירסמה בטוניס הודעה המזהירה את ארה"ב ואת ישראל מפני כל התקפה על לוב. "אנו מתנגדים לכל פעולה של ישראל נגד מדינה ערבית", אמר עוזר של נשיא מצרים אוסאמה אלבז, לאחר פגישתו עם עוזר מזכיר המדינה האמריקאי לענייני אפריקה, צ'סטר קרוקר.

לוב תרכוש נשק בברזיל

לוב עתידה להיות בשנה הבאה לקוחת הנשק הגדולה ביותר של ברזיל, התופשת עתה את מקומה כיצרנית הנשק השישית בעולם. ללונדון הגיעו מברזיליה ומטריפולי ידיעות, כי קדאפי עומד לחתום על חוזה בסכום כמיליארד דולאר לקניית נשק, כולל מטוס האימונים "טוקאנו".

מעורבות קדאפי באמריקה המרכזית

בני למואל, סופר "הארץ" בקליפורניה, מוסר: "בשנה האחרונה גברה מעורבותה של לוב בפעילות אלימה באמריקה המרכזית" — אמר שלשום פקיד בכיר במימשל בלוס-אנג'לס. "התפקוד הלובי," אמר הפקיד, "הוא בעיקר כספי. הם מציעים תמיכה כספית לקבוצות אלימות שונות. אין זו מעורבות רחבה — הם רק התחילו — אבל יש לה סימנים ברורים והיא הולכת ומעמיקה. הם אינם מתכננים מהפכה בעוד חמש או עשר שנים, ובונים בזהירות קאדרים פוליטיים. הם תומכים בקבוצות שיבצעו מעשי אלימות כעת."

מול לשכת רוה"מ
ראש עיריית קריית שמונה יפתח הבוקר בשביתת שבת

תובע לפתור לאלתר בעיות העיר בתחומי הביטחון והכלכלה

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

ראש עיריית קריית שמונה, פרוספר עזרן, הודיע, כי יפתח הבוקר בשביתת שבת מול לשכת ראש הממשלה עד אשר יקבל הבטחות של ממש כי בעיותיה של קריית שמונה בתחומי הביטחון והכלכלה ייפתרו לאלתר.

ביום שישי שלח עזרן מברק המפרט את תביעותיו: כיסוי גרעונות העירייה בסך שני מיליון דולר; תיקון פגיעות בתשתית של העיר בעקבות מלחמת לבנון בסך שני מיליון דולר; תיקון הליקויים במיקלטים; מימון הסעות לילדים מהשכונות אל בתי הספר; שיפוץ ואחזקת בתי ספר ומוסדות חינוך; שיפוץ 600 דירות ישנות; חידוש תשתית עירונית וקבוצה פרויקט שיקום שכונות; קשר רדיוטלפוני בין מיקלטים, הקמת מיקלטים ציבוריים בשטח 500 ממ"ר; חיזוק מיפעלים קיימים; העברת שלוחות מיפעלים ממלכתיים לקריית שמונה; ציוד למיקלטים.

בקבוק תבערה נזרק לתחנת אוטובוס בי-ם

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ" בירושלים

בקבוק תבערה הושלך אמש אל התחנה הסופית של קו האוטובוס 25 בנווה-יעקב שבירושלים. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. בשבוע שחלף נזרקו שני בקבוקי תבערה אל אוטובוסים בקו נווה-יעקב — ירושלים.

שר ההסברה הסורי: יש לנו הכלים לעמוד מול כל התגרות ישראלית

מאת סופר "הארץ" לענייני ערביים

ברשות סוריה הכלים המתאימים לעמוד מול כל פעולת פרובוקציה ישראלית, והיא גמרה אומר להגשים את "האיזון האסטראטגי" עם האויב — אמר אתמול שר ההסברה הסורי בראיון לשבועון "סאות פלשתין" המופיע בדמשק. לדבריו, המאבק נגד ישראל הוא שאלה של קיום ואינו שאלה של סכסוך גבולות, ולפיכך מתייחסת אליו סוריה כאל מאבק ממושך ופועלת בהתאם.

העיתון הכוויתי "אל-ראי אל-עאם" מסר ביום שישי כי סוריה קיבלה בשבוע שעבר מבריה"מ 200 טנקים חדישים מדגם טי-80. [illegible] יותר [illegible] לעמדות קדמיות סוריות ברמת הגולן.

אזהרת דיפלומט סובייטי

הממונה על המזרח התיכון בוועדה לקשרי חוץ של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית ד"ר קארן ברוטנס הזהיר את ישראל כי עליה לקחת את בריה"מ בחשבון לפני כל עימות עם סוריה. דברי האזהרה הסובייטי נאמרו בכוויית במסגרת סמינריון על המזרח התיכון שאורגן על ידי העיתון "אל-קבס". הוא הכחיש כי בריה"מ מתכוונת לאפשר עלייה המונית של יהודים מתמוטטת וכינה את הידיעות המתפרסמות בעניין זה כ"מזימה" שנועדה לתקוע טריז בין בריה"מ לעולם הערבי. הוא קרא לארגוני אש"ף להתאחד ולקיים יחסי ידידות וכבוד כלפי סוריה.

ילדים יהודים פונו ממחנה סקי בשווייץ לאחר איום על פצצה

דייטשטגואל (ע"ר). המשטרה פינתה מחנה סקי בשווייץ ובו 150 ילדים יהודים מבלגיה, מאוסטריה ומגרמניה המערבית לאחר שאלמוני הודיע בטלפון, שהונח מטען חומר נפץ במחנה ביום שישי.

המשטרה מסרה, כי היא התייחסה לאזהרה ברצינות וערכה חיפושים במקום, אולם דבר לא נמצא.

"ג'ואיש כרוניקל": "כאלף יהודים אתיופים ברחו ממחנה בסודאן"

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). יותר מאלף יהודים אתיופים ברחו בשבועות האחרונים מסודאן והועברו למקום מבטחים ברכבות אוויריות, כך מוסר השבועון הבריטי-היהודי "ג'ואיש כרוניקל". השבועון מוסיף כי הפליטים שוכנו עד כה בידי שלטונות חרטום במחנה מיוחד כדי למנוע את הישנותו של "מבצע משה".

עוד נודע כי בעוד נמשך משפטו של מוחמד אל-טאייב, סגן הנשיא לשעבר בממשלתו של ג'עפר נומיירי, המואשם בארגון ההגירה, נידון במשפט אחר ל־10 שנות מאסר ולקנס כבד ד"ר באהה אידריס, שהיה יועצו של הנשיא המודח. במשפט היה הדמות המרכזית המיליונר וסוחר הנשק הסעודי עדנאן חאשוקג'י, שקיים קשרים הדוקים עם נומיירי. עסקיו של זה הוקפאו והקשרים עימו נותקו.

תיאטרון קאסל ויתר על הקראת המחזה "אשפה, העיר והמוות" של פאסבינדר

בלחץ פוליטיקאים ובעקבות גל מחאות

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" באירופה, בבן

בעקבות מחאות בתוך גרמניה ומחוצה לה החליט התיאטרון של העיר קאסל לוותר על הופעה מיוחדת, שבה עמדו שחקנים להקריא בפני קהל את מחזה של ריינר-ורנר פאסבינדר "האשפה, העיר והמוות". מנהלי התיאטרון נימקו את הביטול בלחצים מצד פוליטיקאים ובכלל מחאות, שאינו עומד בשום יחס לאירוע האמנותי שתוכנן.

בערים אחרות במערב גרמניה נערכו באחרונה הופעות דומות — כך, למשל, בבוכום ובאוברהאוזן. מנהלי תיאטרונים בערים נוספות הודיעו על רצונם לארגן ערבי קריאה של המחזה, או אף להעלות אותו על הבמה כהצגה לכל דבר.

הקהילה היהודית של פרנקפורט מנעה לפני שבועות אחדים את הופעת הבכורה של המחזה על ידי תפיסת הבמה.

גינוי לדויטשה בנק

יו"ר ראש הקהילה היהודית במערב ברלין, היינץ גלינסקי, גינה אתמול בחריפות את דויטשה בנק, הבנק הגדול ביותר במערב גרמניה, על כך שדחה על הסף דרישות לשלם פיצויים לעובדי כפייה של קונצרן "פליק". דויטשה בנק קנה לפני שבועיים את קונצרן פליק. נגד הקונצרן תלויות ועומדות תביעות רבות על תשלום פיצויים ליהודים ואחרים שנוצלו על ידו כעובדי כפייה בתקופת הרייך השלישי.

שיחת היום / ירח טל

עם: שם טוב שם טוב, יו"ר ארגון נהגי המוניות בירושלים
על: נהגי מוניות כיעד לפיגועים

החבר'ה שלנו ממש פוחדים לנסוע בלילה, בעיקר לשטחים

שוב נרצח נהג מונית. מה התחושה בקרב הנהגים?

- החבר'ה שלנו ממש פוחדים לנסוע בלילות, בעיקר לשטחים ואני לא אתפלא אם בעקבות הרצח הנוכחי והניסיון לרצח מהשבוע שעבר יפסיקו כמעט לחלוטין הנסיעות לשטחים ויתמעטו הנסיעות בלילות בכלל.

נדמה כי הנהגים [illegible] לא דואג לביטחונם. האמנם?

בעקבות רציחתו של נהג המונית הירושלמי, כספי ז"ל כאשר בעקבותיו נרצח יומיים לאחר מכן, נהג ערבי — הולסנו, עם המשטרה ומשרד התחבורה, לצייד את כל הנהגים, שאין להם עבר פלילי ואשר שרתו בצה"ל, בנשק להגנה עצמית. האמנם כל נהג שענה לקריטריונים הנ"ל ורצה בכך, קיבל ללא בעיות רישיון לנשיאת נשק, ואני יודע שמאז מקרי הרצח נהגים רבים נוהגים בלילות עם אקדחים טעונים. הצגנו הנחייה שאין לחייב נהגי מוניות לנסוע לשטחים.

[illegible] לקרות שנהגים יסרבו להסיע נוסעים יהודים בעלי מראה מזרחי.

זה כבר קרה. זו תופעה שלילית, אך אין ברירה. אני לא רוצה להפוך את הנהגים שלנו לגיבורים לאומיים.

אתה חושש שנהגים [illegible] ינסו לפגוע בנוסעים ערבים?

לא. עובדה שרצח נהג המונית הערבי בזמנו, כנקמה על רצח הנהג היהודי, לא נעשה על ידי נהגי מוניות. יש לזכור שגם נהגי מוניות ערבים משמשים יעד להתקפות ולמעשי שוד ואנחנו בסירה אחת איתם וצריכים לפעול ביחד להגברת בטיחות נהג המונית בדרכים. אני עצמי ממשיך לנהוג בלילות ומסיע נוסעים לשטחים כאשר אקדח מוכן לשליפה מידית מצוי על גופי.

גם הנהגים האחרים באירגונך יעשו כמוך וימשיכו להסיע נוסעים בלילות?

אני מניח שכן. צריך להמשיך לחיות...

"8 מיליארד ד' הציעה ארה"ב לירדן תמורת מו"מ"

מאת סופר "הארץ"
לענייני ערביים

ארה"ב הציעה לירדן 8 מיליארד דולר, מהם 3 מיליארד מענק לחימוש הצבא הירדני, והיתר סיוע שנתי של מיליארד דולר לארבע שנים, וזאת תמורת הסכמת ממשלת ירדן לפתוח בשיחות שלום ישירות עם ישראל. שר ההסברה הירדני מוחמד אל-ח'טיב שגילה זאת, לדברי העיתון הלבנוני "אל-שראע", בדמשק כאשר נילווה למלך חוסיין בשיחות הפיסגה עם הנשיא אסד. אמר כי ירדן דחתה על הסף את ההצעה האמריקאית, והבהירה לוואשינגטון כי לא תנהל שיחות ישירות ונפרדות עם ישראל.

שר הפנים הירדני זהן אל-כאיד עומד לבוא לדמשק דרך מעבר הגבול היבשתי בין שתי המדינות אל-רמת'א—דרעא. מטרת הביקור היא ביצוע שיתוף הפעולה בתחום ביטחון הפנים ומעבר הגבול, שעליו הוחלט במפגש ראשי ממשלות שתי המדינות.

היום מצפים בקהיר לבואו של הגנראל פתחי אבו טאלב הרמטכ"ל הירדני בראש משלחת צבאית ירדנית, על פי הזמנת עמיתו המצרי הגנראל איבראהים אל-עראבי. סוכנות הידיעות הירדנית מסרה כי אבו-טאלב ידון בשיתוף הפעולה הצבאי בין שתי המדינות.

אמש בקונצרט / הרי גולומב

התרוממות רוח לסיום שבוע הליתורגיקה

"מיסה סולמניס" מאת בטהובן בביצוע התזמורת הסימפונית ירושלים, מקהלת אנטאוברייק בהדרכת י. ראותה, מקהלת "ארס נובה" בהדרכת גיל הלפן, האנסמבל הווקאלי מתוכבורג בהדרכת קלאוס טמר, המקהלה הקאמרית ירושלים בהדרכת אברהם חרל"פ. הסולנים: הלן דונלאפ, מירה זכאי, רובן לגיים, פטר מבן. המנצח: גארי ברתיני.

ה"מיסה סולמניס" של בטהובן היא יצירה כבירה, המתאכזרת למבצעיה, תביעותיה הקוליות רצחניות ממש, המנגנון המבצע מסובך ואדירממדים, וכל פרט בה אומר חוסר התחשבות במיגבלות החומר והעמדתו ללא שיור לקידות הרוח והאידיאה. ביצוע ללא פגם של יצירה כזאת הוא בחזקת נס.

נס לא התרחש בערב זה. אבל מה שקרה מתקבל לבך: היה זה ערב גדול של התרוממות רוח. גארי ברתיני עלה על עצמו בכבנת תזמורת ומקהלה והפיק מן המבצעים רגעים לא מעטים של השראה. המקהלות הרטיטו את האוזן הן בפורטה והן בפיאנו, בגיבורים ובמעברים.

כל הסולנים היו מצויינים, ויצויינו במיוחד מירה זכאי, פטר מבן ויגאל טונה בכינור. הקשיים העל-אנושיים גרמו לכמה רגעי חולשה והתרופפות אנושית, כגון התמכת שיא דרמטי ב"את רסורקסיט" או סטיה מניקיון האינטונציה אצל רביעיית הסולנים ברגע אחר. כמו כן נותק לעיתים החוט המקשר בין הנשימות השונות. אך ספק אם ניתן למנוע תופעות כאלה בקונצרט זה. היה זה סיום רב-השראה לשבוע הליתורגיקה.

המעלות של אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
קהיר	12	22	כ"ח	10	23
אתונה	10	18	כ"ח	8	17
בוקארשט	2	7	מעונן	—	—
רומא	8	14	ג לפרקים	8	13
ז'נבה	2	7	ג לפרקים	1	6
ציריך	2	7	ג לפרקים	—	—
פרנקפורט	-2	1	ש לפרקים	-2	8
וינה	-2	1	ש לפרקים	-1	1
פאריס	0	4	ג לפרקים	1	7
אמסטרדם	-2	2	ש לפרקים	0	2
בריסל	-1	1	ש לפרקים	-2	2
מדריד	4	8	מעונן	2	7
לונדון	-1	2	ג לפרקים	1	5
קופנהאגן	-4	-1	ש לפרקים	-2	-1
שטוקהולם	-3	-1	ש לפרקים	-4	0
ליסבון	5	14	מ חלקית	8	15
ניו-יורק	3	9	מ חלקית	4	9

EL AL אל על

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

אלפרד מרויץ ז"ל

ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון כ"ד בטבת תשמ"ו (5.1.86), בשעה 12.00, בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה.

אשתו – אריקה מרויץ
אחותו – הילדגרד מרויץ
בנו וכלתו – דן וחנה מרויץ
בתו וחתנו – רונית ושמואל מאיר
נכדיו – אורלי ודני, דורון ירון גל ויובל
נינו – עדן

כואבים על מותה בטרם עת של יקירתנו

צפירה וינטר

ההלויה תצא מבית המנוחה היום יום א' (5.1.86) בשעה 14.15 מרחוב שמריהו לוין 6 ראשון-לציון לבית העלמין הישן

המשפחה

קרן קלמן גינצבורג אימפרסריו
אבלה על פטירתו הפתאומית של

גרשון דרור ז"ל

גזבר הכבוד של הקרן וחבר ההנהלה

תנחומינו לכל בני המשפחה

דינה בעהם ז"ל

איננה

הלווייתה תצא היום בשעה 12.00 מבית הלוויות בסנהדריה להר המנוחות בגבעת שאול.

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו

ציביה רייצ'יק

שנפטרה באנטוורפן

ההלוויה תתקיים מחר יום שני כ"ה בטבת תשמ"ו (6.1.86) בשעה 13.30 בבית העלמין בנהריה

בתה וחתנה: אוגוסטה ומשה גרוס
בנה: מאיר רייצ'יק
נכדה: קרלו גרוס
נכדתה: מרים ומוטי כהנא
נינתה: קרן
הנהלת מלון קרלטון ועובדיה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
הגננת והמחנכת

יהודית גורביץ

הלוויה היום 5.1.86 בשעה 2.30 אחה"צ
בבית העלמין בקרית-שאול

אבלים: בנה וכלתה: רפאל ומרים גורביץ
נכדיה: רוני ומוטי ביבליוביץ
זלי ויוסי גורביץ
עמר וחנה גורביץ
ושבעת ניניה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו

המהנדס זאב (וולדק) גולדמן

ההלוויה תתקיים מחר, יום שני כ"ה בטבת תשמ"ו 6.1.86
בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול

חנה (הלה) גולדמן
רות ואלדד בוקשפן
נכדיה: רן דנה תמר
משפחות: בוקשפן, גרובנר, לבנשטיין

מבוכה בצמרת המשטרה ממכתבים אנונימיים הכוללים האשמות קשות נגד רפי סוויסה

כותבי המכתב העיקרי המשתרע על־פני 6 עמודים טוענים כי הם מייצגים "קצינים וסוהרים רבים בשירות בתי הסוהר שאכפת להם" * במכתב מפורטים מעשים חריגים לכאורה והתנהגות בלתי הולמת לכאורה בתחום האישי והמקצועי של נציב שירות בתי הסוהר * דובר המשטרה: אין שום בסיס לטענות

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

בצמרת משרד המשטרה ובהנהלת נציבות שירות בתי הסוהר מוטרדים באחרונה ממכתבים אנונימיים המשול־חים גם לגורמים שונים שמחוץ למערכת ואשר כוללים האשמות חמורות קשות נגד נציב שירות בתי הסוהר, רפי סוויסה. הפצת המכתבים שהחלה עוד לפני כחודש, גורמת מבוכה במשרד המשטרה ובנציבות שירות בתי הסוהר.

המכתב העיקרי שנשלח עד כה והעתקו הגיע לידי סופר "הארץ" הופנה לשר המשטרה, למנכ"ל משרד המשטרה, למבקר המדינה, ליועץ המשפטי לממשלה ולראש הוועדה לענייני פנים בכנסת. המכתב כולל שישה עמודים כתובים במכונת כתיבה ובהם פירוט של מעשים חריגים לכאורה והתנהגות בלתי הולמת לכאורה בתחום האישי והמקצועי של נציב שירות בתי הסוהר. כותבי המכתב טוענים שהם מייצגים "קצינים וסוהרים רבים בשירות בתי הסוהר שאכפת להם".

לפני שבועיים הגיע לסופר "הארץ" מכתב אנונימי נוסף בעניינו של סוויסה. כפי שנודע הועבר עותקו של המכתב האנונימי בן ששת העמודים "לידיעתם" של גורמים בכירים ביותר במשטרה, לא ברור לאיזה צורך.

בנציבות שירות בתי הסוהר מתייחסים בדאגה ובחומרה רבה להופעת המכתבים האנונימיים נגד הנציב ולסופר "הארץ" נודע כי נערכת חקירה פנימית בהיקף נרחב, תוך שימוש באמצעי מודיעין, כדי לגלות את אלה שעומדים מאחורי המכתבים האלה.

"כל מה שצריך היה להיבדק — נבדק"

בנציבות שירות בתי הסוהר ובמשרד המשטרה אמרו לסופר "הארץ" כי אין כל אמת לטענות נגד רפי סוויסה וכי כל מה שצריך היה להיבדק — נבדק. דובר שירות בתי הסוהר שמעון מלכה אמר כי שירות בתי הסוהר מודע לכך שהתלונות מתוך המערכת נדונות לאשם, אבל יחד עם זאת אכן קיימת תופעה מזה שנים רבות שלפיה בודדים מתוך סיבות שונות מפיצים מידע אנונימי. לדברי הדובר שירות בתי הסוהר החליט להיאבק בתופעה ולגלות את כותבי המכתבים האנונימיים שהכתוב בהם רחוק מהמציאות ברחוק רב והוא בעיקרו דברי שקר וכזב. הדובר ציין את המקצועיות של ראש מחלקת המודיעין בשירות בתי הסוהר "אשר בה מספיק כדי להגיע למי שכתב את המכתבים".

דובר משרד המשטרה נחום סגל אישר בתשובה לשאלה כי המכתב האנונימי אכן התקבל אצל שר המשטרה. "זהו מכתב מלכתחילה שנראה בו שאין לדברים הכתובים בו אחיזה במציאות והמטרה הכתובה בו להזיק לנציב שירות בתי הסוהר ולהכפיש את שמו. עם זאת נעשו בדיקות מסויימות שהעלו כי אין כל בסיס לטענות שבו. אנחנו רואים במכתב האנונימי מעשה נפשע. מי שיש לו טענות בדוקות יוכל לבוא ולומר אותן בשמו. יש מסגרות מתאימות לכך", אמר הדובר.

שר התיירות "במוספשבת" של "הארץ"

שריר: מצבו של מיוחס טוב מזה של אורח רגיל

קרתי: ההדלפות על חקירות לכלי התקשורת אינן נובעות מהמשטרה

מאת חיים הנגבי
סופר "הארץ" בתל אביב

ראש אגף החקירות היוצא, ניצב יחזקאל קרתי, אמר כי ההדלפות לכלי התקשורת אינן נובעות מהמשטרה, אלא מגורמים אחרים המעורבים בחקירה. בהתייחסו לקביעה של השר אברהם שריר כי 80% מהמעורבים אינם מסתיימים בהגשת כתב אישום, אמר קרתי: "חכמת החוקר שלנו לא הגיעה לשלב כה מתוחכם, שיהיה תשובה לשאלה זו".

ב"מוספשבת" שהתקיים במוזאון הבימה בתל־אביב על־ידי "הארץ", עיריית תל־אביב והוצאת "קשקנוול", אמר שר התיירות אברהם שריר כי בכוונתו להציג היום בישיבת הממשלה את כל קטעי העיתונות שפורסמו בעניין חקירתו במשטרה והגורמו לו עוול כדי שהשרים יוכלו להתרשם, בגזירה, מכה שעוללו לו.

בתשובה לשאלותיו של מיכאל הנדלזלץ, ל"הארץ", אמר שריר, כי מצבו של אדם מיוחס טוב בהרבה מזה של אורח רגיל במקרה של חקירה. "אני יכולתי", אמר שריר, "לפנות לשר המשטרה וליועץ המשפטי לממשלה ולדרוש שעניינו ייבדק במהירות".

העיתונאי אמנון קפליוק אמר כי בעקבות מלחמת לבנון קיימת תחושה בקרב הפלשתינאים, כי מיצו את המאבק הצבאי והם היו רוצים להשתלב בגוף עצמאי במו"מ מדיני. הם מחזיקים ביותר את הרוכה בשקט שכן הם רואים בו קלף מיקוח.

ד"ר דייוויד גלבריית, יו"ר הנהלת שלוחת האוניברסיטה המורמונית בישראל הדגיש כי האוניברסיטה, שמקימה המכללה ב־1980, לא תשמש [illegible] של הכנסיה אלא של האוניברסיטה שבכפר הכינה שאינה עוסקת בפעילות מעין זו. גם הסטודנטים שיגיעו לכאן, יוזהרו על התחייבות שלא יעסקו בפעילות מיסיונרית.

פרס יבקר בברלין למרות הצבעת גרמניה באו"ם

ראש הממשלה שמעון פרס מתכוון לבקר במערב ברלין למרות שממשלת גרמניה הצטרפה לפני שבועיים להחלטה של האו"ם, המגנה את שלטון ישראל בירושלים כ"בלתי לגיטימי", וקוראת למדינות להוציא את נציגויותיהן הדיפלומטיות מהעיר.

חוזמן המערב ברלין "ידי הלוסי" מבוגה את ההחלטה פרס כמחווה של מיום ללא גוף, ומגנה בכלים חריפים ביותר את ההצבעה הגרמנית באו"ם.

בון עושה מזה שנים מאמצים גדולים לשכנע אישים בגרמניה, הבאים לגרמניה לבקר גם במערב ברלין. כבר היא מנסה לחזק את קשריה עם העיר המערבית, ולהבליט את המצב הבלתי עבור של העיר המחולקת על ידי החומה הברלינית.

ביקורו של פרס בברלין, יהיה הראשון של ראש ממשלה ישראלי. פרס יבוא למערב גרמניה בסוף החודש לאחר ביקורים באנגליה ובהולנד.

יעקבי: נבצע אוטונומיה חד־צדדית אם לא תהיה התקדמות בתהליך השלום

מאת נורית אמיתי, סופרת "הארץ" בפתח תקוה

"נבצע את האוטונומיה באופן חד־צדדי אם לא תהיה התקדמות בהסכם מדיני בינינו לבין ירדן והפלשתינאים", אמר אתמול גד יעקבי, שר הכלכלה, במסגרת "סמינריון" באולם שחת בפתח תקוה. לדברי השר האוטונומיה לא תחול על כל שטחי יהודה ושומרון — "לא על בקעת הירדן, גוש ירושלים ודרום הר חברון". הוא לכל הרצונו, הדגיש יעקבי, האוטונומיה חד צדדית שבה יוכלו התושבים לנהל את ענייניהם [illegible] יראג רק לביטחון איננה "השער של השלום".

יו"ר הכנסת שלמה הלל לחברי המרכז הישראלי לניהול

"סכנה נשקפת לחברה הישראלית אם יופר השוויון בפני החוק"

(עו). הטענה הנשמעת באחרונה, כאילו הדמוקרטיה בישראל נוגעת רק ליהודים, ואין אחר יהיה חלקים אחרים באוכלוסיית הארץ — היא אחד המקיפים המתחילים להתגלות בשולי החברה הישראלית והיא מחייבת תשומת לב רצינית — אמר יו"ר הכנסת, שלמה הלל, ביום שישי בפני קבוצה מבני חברי המרכז הישראלי לניהול בירושלים.

מר הלל הזהיר מפני הסכנה הנשקפת לחברה אם יופר השוויון בפני החוק ודחה את הטענה, שמצב המלחמה בו נתונה ישראל מצדיק חוקים אחרים למי שאינם יהודים. בתשובה לשאלה על איסור פרסום שמות החשודים העצורים, אמר יו"ר הכנסת כי בכוונתו לפעול, כדי למנוע ככל האפשר פגיעה בזכויות קיימות.

מר הלל ציין כי עדיין לא הגיעה לכנסת, שום הצעת חוק לענין זה והנושא נמצא עתה בוועדה ציבורית. הוא הביע תקווה כי "הדבר לא יתבצע בצורה כוללת אלא בצורה מבוקרת". בתשובה לשאלה אמר מר הלל, לשעבר שר המשטרה, כי "לא יעלה על הדעת, ששר המשטרה ישפיע על עבודת המשטרה ושהתערבותו תהיה מעבר לתחומי המינהל התיקני".

שחל: מעולם לא העליתי רעיון לחקיקת חוק על הוצאת רישיונות לעסוק בעיתונות

(עו). מעולם לא העליתי רעיון לחקיקת חוק על הוצאת רשיונות לעסוק בעיתונות — אמר ביום שישי שר האנרגיה והתשתית משה שחל.

השר אמר, כי הפירסומים בנושא זה שנקשרו לשמו מקורם בתי הכנסה והוסר ציטוט נכון והם גרמו לו עגמת נפש. היועץ המשפטי לממשלה יצחק זמיר הבהיר לשר כי הפירסומים מקורם בדברים שהשמיע, כשמגע שנסב.

[illegible] בינתיים, בהסקנות, גם כיועץ המשפטי לממשלה, הוא קיים שיחות עם יו"ר מועצת העיתונות ד"ר יהושע רוף

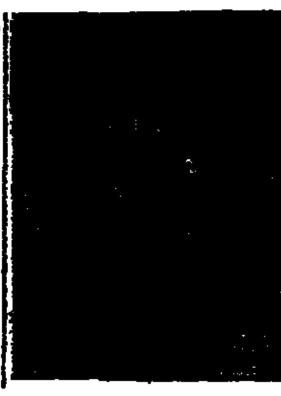

מכשמריך ועם עורכי עיתונים העלה רעיון להעניק למועצת העיתונות מעמד חוקי של קיום בירורים והפעלת סנקציות לגבי עיתונאים שחרגו ע"י פירסומיהם מהאתיקה המקצועית.

מר שחל הוסיף שהוא עדיין דבק ברעיון זה, אולם מבקש ועוד להייב ע"י העיתונאים בהשגת רישיון ממשלתי רחוק רב. גם לדעתו רעיון כזה יפגע בחופש הביטוי. מר שחל אמר שהוא מתנגד גם להצעת החוק שהוא כרוך בה בממשלה, לאסור פרסום שמות החשודים לאחר שהובאו לפני שופט להארכת מעצרם.

ערכה את העמודה אורית גלילי

ועדה שמינה שר המשפטים קובעת שיש להקים מוסד "הסניגור הראשי"

כדי להבטיח לכל נאשם ייצוג ע"י עורך דין בבתי־המשפט

(עו). ועדה ציבורית שמינה שר המשפטים ב־1981 ממליצה להקים סניגוריה ציבורית. הוועדה, בראשותו של השופט בדימוס, דוד בכור, שהגישה את מסקנותיה בסוף השבוע שעבר לשר המשפטים, קובעת, כי יש להקים מוסד "הסניגור הראשי" כדי להבטיח ייצוג על ידי עורך דין לכל נאשם בבתי המשפט.

הוועדה הזמינה מחקר בנושא מפרופ' אליהו הרנון מהפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית, ושמעה עשרות עדים מומחים.

הוועדה קבעה, כי היעד המיוחל הינו מינוי עורך דין לכל אדם בעבירה שדינה מאסר גם לתקופה קצרה, אך בהתחשב במצב הכלכלי במשק ממליצה הוועדה כי בשלב ראשון ימונה סניגור לכל מי שמואשם בעבירה שהעונש המרבי עליה הוא שלוש שנים ומעלה. המינוי יהיה על חשבון קופת המדינה בהשתתפות מוערכת של הנאשם. עוד ממליצה הוועדה לשקול את האפשרות למנות סניגור גם לאדם הנחקר במשטרה מבלי שהוגש נגדו כתב אישום, ולמנות גרעין קבוע של סניגורים ציבוריים.

ולמנות עורכי דין פרטיים לכל נאשם. יש להעלות את שכר הטירחה שמשלמת המדינה לעורכי דין הממונים מטעמה.

פרופ' גרשון שקד — חתן פרס ביאליק

יוענק ב־20 בפברואר במוזיאון ת"א

פרס ביאליק לחכמת ישראל לשנת תשמ"ו יוענק לפרופ' גרשון שקד — על כך החליטה מועצת עיריית תל־אביב יפו.

בוועדת השופטים בראשות פרופ' יעקב כהן, ישבו בן ציון לוריא ונ"ד אביב עקרוני. הפרס מוענק על ספרו "הסיפורת העברית 1880־1980", "שהוא מהספרים המרכזיים החשובים ביותר בתולדות הספרות העברית החדשה".

הפרס יוענק בטכס שייערך ב־20 בפברואר במוזיאון תל אביב.

הושג הסכם על העברת 20 מיליון ש"ח למערכת הבריאות

עם משרד האוצר על חשבון תביעת משרד הבריאות לפיצוי שחיקה בסך 36 מיליון ש"ח — הדיונים על יתרת הסכום — 16 מיליון ש"ח — יימשכו השבוע

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

ביום שישי הושג הסכם בין משרד האוצר למשרד הבריאות, ולפיו יועברו השבוע 20 מיליון שקלים חדשים למערכת הבריאות הממשלתית, וזאת על חשבון תביעת משרד הבריאות לפיצוי שחיקה בסך 36 מיליון שקלים חדשים, על חשבון תקציב שנה זו.

דובר משרד הבריאות אמר כי הסכם זה יחול מיד את תיפקוד בתי־החולים הממשלתיים שהיו נתונים בקשיים בתקופה הקודמת.

הדיונים בעניין יתרת הסכום 16 מיליון שקלים חדשים יימשכו השבוע. בינתיים, מוסרת סופרת "הארץ", ביטל מנכ"ל משרד הבריאות את פנייתו ליועץ המשפטי לממשלה ברוב הסעיפים שהיו נתונים במחלוקת בין משרד הבריאות למשרד האוצר. במשרד הבריאות לא מוותרים על יתרת הסכום ועל כך יימשכו הדיונים השבוע. כן יומשכו מנהלי קופות־החולים הקטנות כדי לסכם הסדרים לבתי־החולים הממשלתיים, כפי שנעשה הדבר עם קופ"ח הכללית.

פרופ' דן מיכאלי, מנכ"ל משרד הבריאות, אמר לאחר השגת ההסכם כי יש לקוות שעם ההסדר החדש לא יחזרו המשברים שהיו בעבר.

משרד החינוך והתרבות
המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות
מדור הקולנוע

מענקי עידוד בתחום הקולנוע

ועדת הפרוייקטים של המדור לקולנוע תעניק מענקי עידוד לפרוייקטים חדשים בתחום העשייה הקולנועית עד סך של 3 מ' שקל
התמיכה מיועדת לקבוצות ולאנשים פרטיים בלבד.
בקשות יש להגיש עד ליום שישי, כ"ד שבט תשמ"ו (24.1.86).
פרטים נוספים וטפסי בקשה אפשר לקבל במשרדי המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות, רחוב תל־חי 3 ת"א טלפון: 03-285413 03-281237

בורסת ההוזלות

הודעה חשובה לבעלי חנויות

בורסת ההוזלות היא השיטה החדשה והיעילה ביותר לקידום מכירות לבעלי חנויות. בורסת ההוזלות - מדור מיוחד ומתפרסם, המוגש כשרות לציבור והמפורסם כל שבוע בכל אחד מהעיתונים המקומיים הבאים:

העיר כל העיר כלבו
הד הקריות צומת השרון צפון 1

שיטת בורסת ההוזלות

1. כל המעוניין להציע פרסום של מוצר מוגדר אחד במבצע הוזלה מיוחד לשבוע שבין ה־10.1 ל־17.1 יתקשר בשבוע הקרוב לבורסת ההוזלות בשעות המפורטות להלן.
2. כל ההצעות שתתקבלנה במשך השבוע יוזנו למחשב הבורסה. עם נעילת הבורסה ביום ה' בשעה 17.00 יבחר המחשב מבין כל ההצעות שהתקבלו, עד 20 קטגוריות המוצרים המוצעים ביותר לפרסום באותו שבוע.
3. מכל קטגוריה תבחר ההצעה הזולה ביותר ורק הצעה זו תפורסם בבורסת ההוזלות. (במקרה של שוויון מספרי או שוויון במחיר תינתן קדימות בזמן הגשת ההצעה כעדיפות).
4. מבצעי ההוזלה חייבים להיות תקפים במשך השבוע הנ"ל או עד גמר המלאי.
5. מחיר הפרסום 190 ש"ח או 160 ש"ח (בהתאם לאזור) + מע"מ. המחיר כולל כרזת פרסום מיוחדת להצגה בחלון הראווה.
6. הצעה שלא תפורסם לא תחוייב בתשלום.

בימים הקרובים יבקרו אותך נציגי בורסת ההוזלות ויקבלו את הצעת הפירסום שלך. ניתן גם להזמין סוכן אליך מיד, בטלפון: 03-224245, 03-236810 בימים א' - ה' 10.00-13.00

לרגל פתיחת הבורסה 50% הנחה

חדשות המשק

למרות הבטחת מש' האנרגיה

הסדר ביטול מקדמות הגז עדיין לא הופעל

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ההסדר החדש של ביטול מקדמות הגז לצרכנים במרכזיות גז, עדיין לא הופעל, למרות הבטחות משרד האנרגיה כי ההסדר ייכנס לתוקפו החל מה־1 בינואר. שר האנרגיה, משה שחל, עדיין לא חתם על צו המורה לחברות הגז להפעיל את ההסדר שלפיו תתבטל שיטת המקדמות, שבה היתה עלותן מועמסת על המחיר לצרכן. חשבון הגז לא היה משתנה בסיכום הכולל, אולם השיטה החדשה היתה מקלה על נטל התשלום של צרכני מרכזיות הגז בחודשי החורף שבהם חלה עלייה משמעותית בצריכה. מה שמעכב את הפעלת ההסדר החדש הוא מציאת גוף שיעמיד אשראי לרשות חברות הגז לצורך הפעלת ההסדר, והשיעור נאמד בכ־6 מיליון דולר.

מנכ"ל משרד האנרגיה, ד"ר נתן ארד, מסר כי נושא מקור האשראי יוסדר השבוע, וכי תחולת ההסדר החדש תהיה למפרע מראשית ינואר.

נציבות מס ההכנסה תבקש מהכנסת הארכת תוקפו של חוק שטיינברג

יוכנסו בו תיקונים על־מנת לאפשר התאמתו לשנים הבאות

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

נציבות מס ההכנסה תבקש בשבועות הקרובים מהכנסת את הארכת תוקפו של "חוק שטיינברג" העומד לפקוע בסוף חודש מארס השנה, כך גילה נציב מס ההכנסה יאיר רבינוביץ' בתדריך בסוף השבוע במועדון המסחרי והתעשייתי. בחוק יוכנסו תיקונים מסויימים כדי לאפשר את התאמתו לשנים הבאות. כך למשל ההון העצמי של הפירמה יזכה להגנה של 100 אחוז במקום 90 אחוז כיום. כמו כן יינתן ניכוי הון מיוחד בפירמות גם כשרמות האינפלציה תהיינה נמוכות יחסית.

נציב מס ההכנסה גילה גם כי הנציבות תבקש מהכנסת לאשר חוק שיקבע שנת מס אחידה במשק. שנת המס האחידה תופעל החל מינואר 1987 והיא נועדה להגביר את גביית המס מהפירמות. לדברי רבינוביץ' הפיצול הנוכחי בשנת המס גורם להפסד הכנסות של מיליוני דולרים לשנה. נציבות מס ההכנסה גם נערכת לקראת תיקון מקיף של פקודת מס ההכנסה. במסגרת התיקון תוסרנה מיגבלות החלות על פירמות תעשייתיות לגבי השקעה במחקר ופיתוח.

פירמה תוכל להיחשב לתעשייתית גם אם הכנסותיה ממקורות לא תעשייתיים עולים על 10% מסך הכנסותיה. שנת המס בחברה משפחתית תאוחד עם שנת המס של בעל השליטה באותה החברה. פירמות תחויבנה להגיש לשלטונות מס ההכנסה רשימת מלאי עיסקי תוך חודש ימים מתום שנת המס. שלטונות מס ההכנסה על פי התיקון המוצע יוכלו לפסול את הספרים של מי שמעביר סחורה בלא תעודת משלוח.

נציב מס ההכנסה יאיר רבינוביץ' ביקש בסיום דבריו מן הציבור לאפשר למפקחי מס ההכנסה לבצע את תפקידם בצורה תקינה. בהתייחסו לנושא הביקורות של מפקחי המס בדרכים, טען רבינוביץ' כי ביקורות אלה חיוניות והן הוכיחו את עצמן כיעילות. נציב המס ביקר בצורה חריפה גורמים שהפריעו למפקחי המס במהלך עבודתם.

מומחים בשוק ההון צופים:

קרנות הנאמנות ימשיכו להכתיב את המגמה בבורסה גם בשנת 1986

צפוי המשך המעבר מאפיקי השקעה דולריים לאפיקי השקעה שקליים

מאת יהודה שרוני
"הארץ" לענייני כלכלה

מומחים בשוק ההון צופים כי קרנות הנאמנות ימשיכו להכתיב את המגמה בכל תחומי הפעילות בבורסה, גם בשנת 1986. הערכה זו נסמכת בין השאר על התחזית כי הבנקים הגדולים ימשיכו גם השנה לעודד את לקוחותיהם לפעול בתחומי ההשקעות בניירות הערך באמצעות קרנות הנאמנות. נכסי קרנות הנאמנות הסתכמו בסוף 1985 בשיעור 1.1 מיליארד דולר. מסיכומים שנעשו בסוף השבוע עולה: 61 מתוך 120 קרנות הנאמנות שהיו פעילות בבורסה הניבו בשנה שעברה תשואה ריאלית שבאה לידי ביטוי גם בגידול שווי השוק של המניות הנסחרות בבורסה. על פי סיכומי חברת הייעוץ הכלכלית "יוזמות" גדל שווי השוק של המניות בשנת 1985 ב־1.6 מיליארד דולר, והסתכם ב־7.86 מיליארד דולר. התרומה העיקרית לגידול בשווי השוק נבעה ממניות ההסדר שערכם עלה ב־28.4 אחוז במונחים דולריים.

מומחי שוק ההון מעריכים לגבי המחצית הראשונה של 1986, כי צפוי המשך המעבר מאפיקי ההשקעה הדולריים לאפיקי ההשקעה השקליים. אחד מאפיקי ההשקעה שעשויים לשגשג עקב שינוי זה הוא שוק המניות. חברות הפועלות בשוק ההון יגייסו את ההון בחודשים הקרובים על ידי איגרות חוב בעלות בריית הצמדה לדולר או למדד, או על ידי הנפקת זכויות.

עלייה תלולה בשער הדולר בסוף־השבוע

הערכה כי מגמת ההתחזקות תימשך בימים הקרובים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

לאחר עליות חדות בשערי המטבעות האירופיים במהלך השבוע האחרון, וירידה בשער הדולר האמריקאי, חל מיפנה בשערי החליפין הבינלאומיים ביום שישי, ושער הדולר עלה באופן תלול לעומת המטבעות העיקריים.

הירידה בשערי המטבעות העיקריים, שהגיעו לרמה גבוהה יותר לעומת הדולר זה 32 חודשים, חלה כאשר הנשיא של הבנק המרכזי ביפאן הבהיר, כי יהיה מרוצה משער יאן קרוב לרמה של 200 יאן לדולר, אך אינו מעוניין בירידה חדשה נוספת של הדולר. הבהרה זו שימשה עילה למשקיעים ולסוחרים בינלאומיים לממש רווחים לאחר שבסוף השנה האחרונה הודגשה כבר ההערכה כי הירידה בשער הדולר היתה מוגזמת.

יש לציין כי בימים חמישי ושישי היו השווקים בטוקיו סגורים ולכן נמנע מהסוחרים היפאנים להיות שותפים בפעילות הבינלאומית, שחיזקה את שער הדולר. לדעת הכלכלן ד"ר בועז ברק, המימושים הגדולים של רווחים במטבעות האירופיים נותנים יסוד להניח כי בימים הקרובים תימשך התחזקות הדולר. התחזקות הדולר באותו זמן צפויה כחלק מתיקון טכני.

נתונים כלכליים שפורסמו במהלך השבוע, המשיכו להצביע על חולשת המשק בארה"ב, אף כי עלה שיעור ההזמנות למוצרים תעשייתיים בחודש אחד ועלייה בשיעור של כמחצית האחוז נרשמה בהוצאות על הבנייה.

מחיר הזהב באירופה הגיע בסוף השבוע ל־327 דולר לאונקיה.

בצו משרד האוצר

רוב הציוד המלונאי יהיה פטור ממס קנייה

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

רוב הציוד המלונאי יהיה פטור ממס קנייה על יבוא ועל ציוד מייצור מקומי — צו בעניין זה נחתם על ידי שר האוצר יצחק מודעי בסוף השבוע. קדמה לחתימה פעילות נמרצת של התאחדות המלונות בישראל בחודשים האחרונים.

על פי הצו החדש יהיה הפטור ממס קנייה בתוקף רטרואקטיבי מ־1 בספטמבר 85'. מלונות ששחררו סחורות המזכות לפטור ושילמו מיסים יהיו זכאים להחזר.

עם זה, כל הציוד המיובא, לרבות הציוד המיובא הפטור ממס קנייה, יהיה חייב במכס ששיעורו נע בין 10 ל־15 אחוזים ובשני אחוזים היטל שלום הגליל, אך יהיה פטור מתוספת הפקדה.

מלונות תיירות יהיו זכאים לפטור ממס קנייה על חידוש ציוד בתנאי, שלפחות 30 אחוזים מכלל הלינות במלון במשך השנה הם לינות תיירים מחו"ל. הפטור אינו חל על ציוד המיועד להקמה של בית מלון. כמו כן לא יהיה המלון זכאי לפטור ממס קנייה בשלוש השנים הראשונות להפעלתו.

"משאל פורי" מיוחד ל"הארץ"

23.4 אחוזים חוששים מאיבוד מקום עבודתם

החששות גבוהים יותר בקרב עצמאים

23.4 אחוזים מכלל ציבור העובדים בארץ חוששים מאיבוד מקום עבודתם — כך עולה ממשאל דעת הקהל הכלארצי של מכון פורי, שנערך בהזמנת "הארץ".

החששות מאובדן מקור ההכנסה גבוהים יותר בקרב עצמאים מאשר בקרב שכירים. בקרב עצמאים חוששים 24.2 אחוזים שהם עלולים לאבד את פרנסתם ובקרב שכירים חוששים 23.2 אחוזים שיפוטרו ממקום עבודתם.

13.7 אחוזים נוספים בקרב העצמאים ו־9.0 אחוזים בקרב השכירים, אמרו שיתכן שיאבדו את מקור פרנסתם.

בין החוששים לאובדן פרנסתם בולט יותר מספרם של בעלי השכלה נמוכה, עובדי כפיים, בעלי רמת הכנסה נמוכה ויוצאי ארצות אסיה ואפריקה.

בין הבטוחים שלא יאבדו את מקור פרנסתם בולטים יותר בעלי רמת השכלה גבוהה, בעלי מקצועות חופשיים ומינהליים, בעלי רמת הכנסה גבוהה ויוצאי ארצות אירופה ואמריקה.

המשאל הקיף מידגם מייצג של 1200 איש ואשה, שרואיינו בראיונות אישיים בכל רחבי הארץ, תוך שמירת פרטיות מלאה.

משרד התיירות יקצץ שמונה משרות בחו"ל

חשש כי תחריף בעיית שיבוץ החוזרים

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

שר התיירות נדרש לקצץ שמונה משרות בלשכותיו בחו"ל במסגרת הקיצוצים בתקציבים. הכוונה היא להעסיק במשרות אלה עובדים מקומיים.

נציגי המשרד בחו"ל התבקשו להודיע אם יש מי מהם המעוניין לסיים את שירותו בחו"ל לפני המועד, ולחזור ארצה כבר בקיץ הקרוב.

גורם מוסמך במשרד התיירות הביע את החשש, כי החזרת גל העובדים תחריף את הבעיות הקיימות בשיבוץ עובדים החוזרים ארצה לאחר תקופת שירות בחו"ל.

מועצה מיוחדת הוקמה ביקנעם לטיפול בנושא האבטלה הגואה

תיפגש היום עם הנהלת משרד המסחר והתעשייה

מאת יהונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ראשי המועצה המיוחדת שהוקמה ביקנעם לעניין האבטלה הגואה בעיירה, ייפגשו היום עם הנהלת משרד התעשייה והמסחר. ביום ו' נפגשו נציגי המועצה עם השר שרון וביקשו שמשרד התעשייה והמסחר יזרז הקמת פרויקטים תעשייתיים בעיירה. הם הציגו תכניות להקמת שני מפעלים חדשים שיפתרו חלק מבעיית האבטלה. לאור ההצעות, החליט השר להרחיב את מעורבות משרדו בנושא.

מפעל סולתם, עומד לפטר 650 איש מעובדיו, שחלק גדול מהם הם תושבי העיירה.

פחתו הקשיים הנובעים מהמעבר לשקל החדש

מתברר מדיווח הבנקים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הקשיים הנובעים מהמעבר מהשקל הישן לשקל החדש הולכים ופוחתים, מתברר לאחר שני ימי עבודה של סניפי הבנקים, ביום חמישי אחה"צ וביום שישי.

הציבור מתחיל להתרגל לצורך לרשום סכומים בשקלים חדשים, אך רבים מהלקוחות בבנקים נתקלים ב"תרגום" פקודות תשלום משקלים ישנים לחדשים. כן מורגשים עדיין קשיים במשיכת מזומנים באמצעות המכשירים האוטומטיים.

רבים מהלקוחות התקשו להאמין שיתרותם (בשקלים חדשים) הצטמצמה בצורה כל כך דרסטית ורבים פנו למנהלי הסניפים ולפקידים בשאלות. בחלק מסניפי הבנקים הוצבו פקידים מיוחדים שעסקו בהסברה בכל הקשור בשקלים החדשים.

בימי שני וחמישי, הורגש לחץ כבד מהרגיל בסניפי הבנקים הן כתוצאה מתחילת החודש והן כתוצאה מהתארכות הפעולות הרגילות בגלל המעבר לשקלים חדשים.

עסקים או בילוי, אנחנו נותנים לך יותר.

טיסה יומית ללא חניות ביניים קופנהגן - בנגקוק.

יום יום אחה"צ, טיסה ללא חניות ביניים במטוסים רחבי גוף, עם קשר נוח להונג־קונג, טייפה, סיאול, סינגפור, טוקיו, אוסטרליה* וערי מפתח נוספות במזרח הרחוק.

בין אם אתה נוסע במחלקת תיירים, מחלקת עסקים או מחלקה ראשונה — תוכל להנות מן הקשר הקצר, המהיר והרגוע ביותר בין המערב למזרח. השירות המעולה במטוסי ס.א.ס. ו־תאי עושה את הנסיעה חלקה ונעימה עוד יותר.

עסקים או בילוי - טלפן אלינו, ותקבל יותר.

פרטים מלאים אצל סוכן הנסיעות שלך.

SAS / Thai

בן יהודה 32, טל' 03-292233, תל־אביב

هكذا من الأصل

המזכ"ל נוסע — הפועל מדרדר

מן היציע

יהושע שגיא

להתאגדות הפועל, הזרוע הספורטיבית של ההסתדרות, זכויות רבות והישגים גדולים בספורט הישראלי. זו ההתאגדות הגדולה ביותר, המובילה, הנותנת את הטון. במעט תמיד על פיה ישק דבר. הפועל אחראי לשפילתם המבורכת של רבבות ספורטאים בכל רחבי הארץ, אי אפשר לחשוב על ספורט בישראל בלי הפועל.

1985 לא האירה פניה להפועל. ההתאגדות הגדולה לא זכתה בהישגים ובגביעים האפשריים. באליפות ישראל בכדורגל זכתה קבוצה ממכבי. בגביע המדינה בכדורגל קבוצה של בית"ר. באליפות המדינה בכדורסל ובגביע הכדורסל זכתה קבוצה ממכבי. המשאבים שהשקיעו בהפועל כהדבקות קבוצות של המרכזים הקטנים לא הועילו. אבל זה לא היה החלק המראיע בהפועל. מה שהתראיע הרבה יותר היתה העתכרה שבכמה התמודדויות נחל הפועל כישלון פוליטי צורב, למרות היותו רוב. בפעם הראשונה התאגדו רבים, גם מאיגודי ספורט אחרים, כדי להביס את הפועל באיגוד הטניס, והדבר הריח כמו מתאה אישית נגד מנהיגות הפועל. מפלה דומה נחל הפועל במאבק שניהל במסגרת איגוד הכדורסל נגד שיתוף שני שחקנים זרים בליגה.

באחרונה מצוי הפועל בשפל שלא היה דומה לו בדעת הקהל. כותרות העיתונים מקשרות את הפועל עם ידיעות על משפטים, תביעות, עיקולים, איומים אלימים. הפועל מצטייר שלא בצדק כאויב הספורט, ולא כמי שאחראי גם לכמה מהדברים הטובים ביותר שיש לספורט הישראלי.

במקום להקדיש את כל זמנו אך ורק לבעיות הבוערות של הפועל, והן רבות מספור, מקדיש מזכ"ל הפועל יותר מדי משאבים ואנרגיה אישית לטיפוח מעמד הפועל בעולם. האמת היא שאת מעמד הפועל בעולם יכולה לקדם קבוצה טובה של הפועל שתשיג כמה ניצחונות גדולים ולא מסעות לחו"ל של עסקן זה או אחר. מסעות כאלה, אינם מוסיפים דבר להפועל. בספורט קשרים טובים הם עצמה, כושר, יכולת, ניצחונות.

אשתקד, למשל, חזר מזכ"ל הפועל מבריה"מ. הצטלם ליד הקרמלין, חילק לעיתונאים בנדיבות את תמונותיו ממוסקווה, בכובע השטריימל(?), ודיבר על שיפור יחסי הספורט עם הרוסים. המציאות: אלופי בריה"מ ששיחקו השבוע פעמיים עם אלופי ישראל בגביע אירופה לאלופות בכדורסל. המישחקים: בבריסל. הישראלים לא יורשו להיכנס לקבוצה, הרוסים לא יבואו לתל אביב.

אין תועלת של ממש להפועל מכך שהמזכ"ל מצליח להיכנס לכל מיני ועדות וגופים עולמיים שחבריהם נפגשים מדי פעם בבירות שונות בעולם. זה רק גוזל מהמזכ"ל זמן, אנרגיה, כוחות, שמן הראוי להקדישם לקידום הפועל. השבוע שב עומר מזכ"ל הפועל לאחר ממסעותיו לחו"ל.

אם התאגדות הפועל רוצה לעסוק בעולם, עליה למנות לתפקיד זה עסקן מיוחד. אי אפשר לנהל בעת ובעונה אחת את ענייני הפועל בעולם ובארץ. מה שקורה באחרונה בהפועל מוכיח אמת זו.

מכיוון שהפועל היא זרוע של ההסתדרות הרי שהאחראי למצב זה הוא מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר. הוא האדם שצריך לתת תשובה לשאלה מדוע הידרדרה התאגדות הפועל למצבה הנוכחי והוא האדם שצריך לנקוט בצעדים הדרושים כדי להבטיח להפועל הנהגה המקדישה לפעילות בארץ את מיטב ומירב זמנה. כל עוד אין קיסר עושה זאת הוא אחראי ישירות לכשלונות הפועל.

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

טבלת הליגה הלאומית

	קבוצה	משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
.1	מכבי חיפה (1)	11	8	2	1	6—18	26
.2	הפועל תל־אביב (2)	11	7	4	—	9—23	25
.3	בני־יהודה (3)	11	6	4	1	2— 6	22
.4	בית"ר ירושלים (4)	11	6	3	2	12—22	21
.5	מכבי תל־אביב (5)	11	4	4	3	12—17	16
.6	הפועל כפר־סבא (8)	11	4	4	3	16—17	16
.7	הפועל באר־שבע (9)	11	4	3	4	9—11	15
.8	הפועל פתח־תקוה (6)	11	3	5	3	13—13	14
.9	הפועל ירושלים (7)	11	4	2	5	16—13	14
.10	מכבי נתניה (13)	11	3	3	5	13—14	12
.11	מכבי פתח־תקוה (10)	10	3	2	5	17—13	11
.12	שמשון תל־אביב (14)	11	1	7	3	16—11	10
.13	הפועל חיפה (11)	10	2	4	4	13— 6	10
.14	מכבי יבנה (12)	11	3	1	7	15— 5	10
.15	מכבי שעריים (15)	11	1	5	5	11— 5	8
.16	מכבי יפו (16)	11	1	1	9	22— 9	4

(בסוגריים — מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

כל קבוצות הצמרת ניצחו — דבר לא השתנה בפיסגה

למרות הכל: הפועל ת"א לא נעצר בשעריים

דקה 24 ברחובות: גיל לנדאו (למעלה מימין) שולח את הכדור לרשת שעריים ורץ בגהלה (למטה) להתחבק עם חבריו. הפועל ת"א ניצח 1—0 (צילומים: אריה קנפר)

גיל לנדאו כבש את שער הניצחון (1—0) והוחלף

מאת יעקב זמיר

הפועל תל־אביב — מכבי שעריים
1—0 (0—0)
השער: גיל לנדאו (74)
★ המצטיין: גבי לסרי

● הפועל תל־אביב: אלתר, לסרי, זאנה, אקוניס, שוקרון, סיני, אלי כהן, זאנה, עמר, יאני (לנדאו, הרשליקוביץ), לוי. המאמן דוד שווייצר

● מכבי שעריים: שמיר, מרציאנו, גמבורג, חיימוביץ, צבי יצחק, נחמני, איתן שלום, (גרו), אבי כהן, צמח, קזה, זיתון, בן־שטרית. המאמן יצחק שום.

שופט עובדיה בן יצחק, 5000 צופים, בשעריים.

דוד שווייצר מאמן הפועל תל אביב גרם בהתפטרותו בראשית השבוע שחלף ל"רעידת אדמה" בקבוצתו. עובדה, אתמול בשעריים, עד רעדו להם הרגליים. עובדה שאולי זו הסיבה שהביאה את הפועל תל אביב להצגת יכולת דלה ביותר, אבל שער של גיל לנדאו בדקה ה־74 הוכיח פעם נוספת כי אפשר לשחק גרוע — ולנצח.

במשחק לא מאורגן, בשיטת רוץ ובעט הקל הפועל ת"א על מארחיו לנהל מאבק שווה־כוחות. כל זאת עד לדקה ה־28, בה יצר מכבי שעריים לעצמו מצב מצוין לכיבוש שער: משה זיתון ספק מסר, ספק ניסה לבעוט כדור שהגיע למיקי בן־שטרית, זה בעט מקרוב לשער, אך אריה אלתר בהדיפה אינסטינקטיבית הרחיק מעל למשקוף.

ההחמצה זו סימנה את המיפנה במשחק. שחקני מכבי שעריים נוכחו לדעת, כי שם יריבהם מפחיד יותר מעצם משחקם, הם נטלו את היוזמה לרגליהם ובהתלהבות רבה ניסו פעם אחר פעם לכבוש שער. אילו היה מגיע לקבוצה שערים על פי היכולת, היו צריכים בני שעריים להוליך 3—0 ללא שום הרכבות.

אבל להתלהבות יש גבול וגם מחיר — ומשאזל האוויר בריאותיהם של המכבים, החל הפועל לאותת, כי גם לו יש מה לומר במשחק. האיתות הגיע לעובדה בדקה ה־74. גבי לסרי, השחקן הטוב ביותר בהפועל, פרץ מימין, הגביה למרכז וגיל לנדאו (שהחליף עם פתיחת המחצית השניה את אלי יאני) ששכח זה מכבר טעמו של שער בליגה, לעג לכל מספידיו ונגח לרשת כדי לקבוע 1—0 להפועל. הוכחה נוספת, כי לא חשובה האיכות (של המשחק) אלא הכמות (של השערים). ומשעשה לנדאו את שלו הוחלף (טאקטיקה, מה לעשות!) לקראת הסיום בשחקן הגנה, כי כאשר כל האמצעים כשרים להשגת ניצחון.

שריקת הסיום נתנה את האות למסכת מכוערת של הטחת האשמות בשעריים, כאשר הכתובת העיקרית לתלונות היו השופט עובדיה בן יצחק ודוד שווייצר, מאמן הפועל, שהתבטא לטענתם "כי למשחק מול שעריים מספיקים שני אימונים בשבוע". בתוך כך נשמעה מקהלת האוהדים הדורשת את פיטוריו של המאמן יצחק שום. כאילו אשם שום באזוויות של שחקניו שנראה, כי מאמץ העליה תוך שתי עונות לליגה הלאומית התיש את כחם לחלוטין, וחוסר התגלותם לליגה הבכירה ניכר לעין.

בני־יהודה עשתה זאת שוב

מאת דרור מגר

בני יהודה — מכבי פתח תקווה
1—0 (0—0)
השער: דוד גורדנה (87)
★ המצטיין: רוני מאיר.

● בני יהודה: אסייג; סלמן (חזקיה), אריב, סגל, עלה, א. חיים (שמואל), מאיר, גורדנה, קרן, בן טובים, איזנברג. המאמן: יצחק שניאור.

● מכבי פתח תקווה: מרסקי; גבריאל, יחזאל, פרסלר, אלזוביל, לוי, דניאל טל־הוזייל, בכלייבסקי, כהן, רבינזון, בניה. המאמן: משה מאירי. שופט: יאיר מילינגר, 3500 צופים במגרש מכבי פתח תקווה.

סוף סוף נפלה בחלקי ההזדמנות לחזות בפלא של הכדורגל הישראלי בעונה זו, קבוצת בני־יהודה, שעם 5 שערי זכות בלבד, נצמדה למקום השלישי המכובד בטבלה. בסיום מישחק החוץ אתמול הוסיפה שער שישי ועוד 3 נקודות מבורכות.

חוששני שמא אותה במאמן הנכדי שיסביר את מיעוט השערים שספגה בני־יהודה (2 בלבד) אך אודה בפה מלא: לקבוצת שכונת התקווה הגנת ברזל, לוחמת ללא משרות ובראשה הבלם הקרימי יעקב סגל שהחזיר בכל את "הסקודר" הפתח־תקוואי דודו רבינזון וכן השוער יעקב אסייג שאמנם לא נזקק למאמץ מיוחד אך זהו בכל מקום בו היתה דרושה התערבותו.

יש לציין כי גם בהיעדרו של ניסים כהן, עשה המישחק של בני־יהודה, בלטו הקשרים הצעירים רוני מאיר ואייל חיים בלוחמה ובהשקעת מרץ רב. עוד ליום דוד גורדנה בשלושה טובה בכדור. למרות זאת, לא היה ביכולתם של הקשרים הצעירים לספק אותן מסירות טובות המאפשרות לחלוצים מצבים נוחים להבקעה. דבר שהיה בהולט אפשרי מול הגנה רופפת של מכבי פתח תקווה בה בלטו בחולשתם הבלם ירון פרסלר והמגן שפיק אל־הוזייל. המישחק בעל הקצב המהיר התנהל ברובו בין שתי הרחבות ולחלוצים ניתן מספר מצומצם של הזדמנויות.

במחצית הראשונה החטיא טל בניה מפתח־תקוה את השער בכדור רוחב של רפי כהן שפרץ מימין בדקה ה־14. בעבר השני החמיץ משה איזנברג מקרוב בדקה ה־43. לדודו רבינזון ניתנה הזדמנות אחת בלבד במישחק אך בהיותו לבדו מול אסייג ניסה לבעוט מעליו אך בשל זאת בעיטתו החלשה קלט השוער ללא קושי (דקה 55). בדקה ה־70 אירע מעצר: יגאל קרן נמחץ בין טל בניה וחיים יחזאל, רגלו נשברה והוא נלקח באמבולנס אל בית החולים.

אירוע זה, שהותיר את בני יהודה ב־10 שחקנים, החדיר בהם שאפתנות נוספת שהניבה שער שלוש דקות לפני שריקת הסיום: משה עלו הגביה קרן מימין, הכדור פגע בקרקע ודוד גורדנה הצנוע התגנב בין בלמים ונגח מקרוב פנימה כדי להעניק ניצחון רב משמעות לבני־יהודה.

מחזור שקל מאוד לשכוח אותו

ליגה לאומית

מאת משה הר־גבעש

יש מחזורים שמתקשים לשכוח אפילו לאורך עונה שלימה. יש מחזורים שהזיכרון לגביהם מחזיק מעמד בקושי עד סיום קריאת מדורי הספורט של יום א'. לסוג השני שייך המחזור הי"א בליגה הלאומית. הצמרת ניצחה, התחתית הפסידה, אפילו במישחק אחד לא היו סימני הפתעה. ממש אב טיפוס של מחזור ליגה אפור ושיגרתי. הטבלה מעידה על כך יותר מכל. מה שהיה לפני המחזור הי"א הוא שיהיה לפני המחזור הי"ב.

שלושת הראשונים ניצחו ברוחק בתוצאה זהה 1—0. מכבי חיפה עשה זאת במגרשו להפועל פתח־תקוה והוא ממשיך להוביל עם פער של נקודה מהפועל תל־אביב שהכניע בחוץ 1—0 את מכבי שעריים. בני־יהודה שוב השתמש ביעילות מירבית בשער בודד, במישחק החוץ נגד מכבי פתח־תקוה, שנכבש לשער של דוד גורדנה. רק בית"ר ירושלים ניצח באופן משכנע 3—1, אך הוא עשה זאת במגרשו להפועל חיפה, שאינו מצטיין במישחקי חוץ.

מכבי נתניה זכה סוף סוף לטבה באותה של קורת רוח, ניצחון ביתי 2—1 על מכבי יבנה בהדרכת המאמן החדש זאב זלצר וללא התאומים עודד וגד מכנס. מיותר להזכיר: עד לא מכבר היה זלצר מאמן מכבי יבנה.

לאט ובשקט מתקדם הפועל כפר־סבא כלפי מעלה. הוא ניצח ביום ו' 3—2 במיגרשו את מכבי יפו מתחתית הטבלה. העבודה של המאמן ניסים בכר עם צוות ביתי צעיר ואלמוני נותנת אותותיה גם בטבלה.

הפועל באר־שבע ניצח במיגרשו, כצפוי, 1—0 את הפועל ירושלים. רק מישחק אחד הסתיים בתיקו, ה"דרבי" זהה של תל אביב בין מכבי לשמשון, 0—0 במישחק מוקדם בנתניה.

הובקעו 16 שערים. חמש קבוצות ניצחו בבית, רק הפועל תל־אביב ובני־יהודה ניצחו בחוץ, שש קבוצות לא הבקיעו. רק שחקן אחד (דוד לביא) הבקיע צמד.

במחזור הבא

● בני־יהודה — הפועל פ"ת
● הפועל י־ם — מכבי חיפה
● מכבי יבנה — באר־שבע
● מכבי ת"א — מכבי נתניה
● הפועל ת"א — שמשון ת"א
● מכבי יפו — מכבי שעריים
● הפועל חיפה — כפר־סבא
● מכבי פ"ת — בית"ר י־ם

גם אוחנה במבקיעים

אורי מלמיליאן מוציא משער הפועל חיפה את כדור הי"א מ' ששלח לרשתו של אבטמן. בית"ר ירושלים ניצח 3—1 (צילום: רחמים ישראלי)

מאת רוני דיאנן

בית"ר ירושלים — הפועל חיפה
3—1 (2—1)
השערים לבית"ר: אורי מלמיליאן (32, בבעיטת 11 מטר), ירון כהן (43), אלי אוחנה (81). לחיפה: רוני מלכה (31).
★ המצטיין: שלומי שטיקר.

● בית"ר ירושלים: ...שירי, אלמקאי, קורש, בנד, אזולאי, ברהוש, מלכה, מלמיליאן, גולדה, ירון כהן (שחורה), אוחנה. המאמן: דרור קשטן.

● הפועל חיפה: אבטמן, מרזרבי, בלוש, ליפשיץ, קירשנר, מירו (אסולין), זהרה, שטיקר, ברנון (רוקח), מלכה, עמר. המאמן: גרשנזון.

שופט צבי שריר, 4000 צופים במגרש ימק"א.

יכולתם המעולה של הקשרים שלומי שטיקר (לאורך כל המישחק), ואורי מלמיליאן (במחצית השנייה), סחפו את בית"ר ירושלים והפועל חיפה לתצוגת כדורגל נאה. הצופים נהנו משפע של אירועים ליד שני השערים שעמדו ללא הרף בפני סכנת הבקעה מתמדת. החיפאים, שהיו שותפים מלאים ובמעט שווי זכויות למישחק הטוב והמהיר, הפתיעו כאשר במחצית הראשונה... המגרש, ואז יצרו מספר התקפות שהעמידו במבוכה את ההגנה המקומית. אבל היו אלה דווקא הבית"רים שיצרו לעצמם יותר מצבי הבקעה ובעיטה מסוכנים. בדקה ה־23 אף נגח אוחנה כדור מרחבה פנימה, שער שנפסל על ידי השופט שריר בטענת נבדל.

שטיקר פיטם ללא הרף את חבריו בכדורים מחושבים ומדודים שאחד מהם תורגם לשער יתרון מפתיע. היה זה בדקה ה־31 כאשר שטיקר שלח למחצית המגרש כדור עומק מתוחכם שעקף את בלמי בית"ר והגיע לרוני מלכה שניצב חופשי מול סוהיה במרכז הרחבה ובעט בחצי גובה פנימה.

עוד בטרם הספיקו הצופים והשחקנים לעכל את השער המפתיע, התפתחה התקפה בעבר השני שבסיומה נגדף ירון כהן על ידי מגיני היריב ממש על קו השער. לשופט לא נותר אלא להצביע על הנקודה הלבנה. את בעיטת הי"א הפך מלמיליאן לשער שיוויון שעודד אותו ואת חבריו להתעצר על שער היריב במטרה לסיים את המחצית ביתרון.

ואכן בדקה ה־43 הצליח חלוץ הרכש ירון כהן בהופעת הבכורה שלו בירושלים להתכבד בשער בכורה וזאת כשניצל הדיפה בלתי מוצלחת של אבטמן, דחק מקרוב פנימה וקבע 2—1.

עם פתיחת המחצית השנייה התברר שהאורחים לא נשברו בתוצאה מהשער הבלתי מתיב שספגו, הם פיתחו מספר התקפות נאות, אלא שהחוף השלושה שאותה בכעט בכל שחקני החלק האחורי של בית"ר ובמיוחד הבלמים ברהוש ואזולאי, לא ניצלו את האורחים.

מנגד חלה התעוררות במישחקו של אורי מלמיליאן אשר לאורך שבועות רבים נראה שב במיטבו כשהוא גלום בועט, מוליך כדורים רבים, וגורם למהומות ברחבתו של אבטמן.

השיפור הקיצוני שחל ביכולתו של מלמיליאן בתוספת יתרון הכושר הגופני של המקומיים, מיקד שוב את האירועים ליד השער החיפאי שם ניכרו היטב מאמציו העליונים של אוחנה לשבור את בצורת שעריו מזה שבועות ארוכים. מאמצים אלה התבטאו לבסוף בשער נאה אופייני. בדקה ה־81 ניצל אוחנה את התרופפות של השמירה עליו בכדי לנגוח בסיבוב לאחור את הכדור שהגבה לעבר מרכז הרחבה על ידי גולדה, ובכך למעשה הבטיח את ניצחון קבוצתו.

מלך השערים

1. מושי אוחנה (מכבי ת"א) 7
2. א. מלמיליאן (בית"ר י־ם) 6
—. מישל דיין (הפועל י־ם) 6
—. אלי כהן (הפועל ת"א) 6
—. זאהי ארמלי (מכבי חיפה) 6

כדורגל

פינטי ישחק גם בנתניה

במשחק החגיגי מחרתיים נגד קלן

מאת יצחק לביא
מוסר "ספורט הארץ"

המגן המצטיין, דוד פינטי, המשחק בקבוצה המערב גרמנית פ.צ. קלן, ישתתף בכל אחת משתי הקבוצות במשחק החגיגי שיהיה מחרתיים (14.30) במגרש מכבי נתניה, בין מכבי נתניה ל־פ.צ. קלן. המשחק הוא במסגרת העברתו של פינטי לקבוצה הגרמנית וכל הכנסותיו לאגודה הנתנייתית. ראשי הקבוצה מיהרו להדפיס כרטיסים מוזלים במחיר אחיד של 10 שקלים חדשים, כדי למלא את המגרש הביתי המשופץ. בינתיים לא ברור אם שני כוכבי בית"ר ירושלים אורי מלמיליאן ואלי אוחנה, יחזקו את מכבי נתניה במשחק החגיגי, לאחר שבירושלים טרם הוחלט אם לאשר זאת לשניים. הקבוצה הגרמנית תגיע לארץ מחר.

האחים עודד וגד מכנס לא ישוחקו. אתמול פרסמו השניים גילוי דעת חריף בו נאמר בין השאר: "מכבי נתניה הפרה את התחייבויותיה כלפינו בצורה מבישה ביותר. הנהלת הקבוצה התנהגה בצורה מחפירה בכך שהורתה למאמן זאב זלצר לא לשתף אותנו בלי שום סיבה. לא הורמנו אף אימון העונה, אבל בהנהלה אין מתייחסים לכך. אנו נפרדים בצער מקבוצת נעורינו. אחרי שעזבנו קבוצה סימפטית כמכבי פתח תקווה".

השניים יוכלו להתאמן, כדי לשמור על כושר, בקבוצה אחרת, לאחר שקיבלו מנתניה היתר לכך.

● בני יהודה. החלוץ יגאל קרן שנפגע במשחק עם מכבי פתח תקווה, יעבור לפחות חודשים מהמגרשים. קרן שבר שתי עצמות ברגלו הימנית — דבר שהעיב על שמחת הניצחון על מכבי פתח תקווה 1—0.

● מכבי יבנה. מצבה החמור של הקבוצה בתחתית הידלדל הסגל ל־13 שחקנים בגלל הרחקות והפציעות אילצו את ראשי הקבוצה לרכוש את החלוץ יעקב רזקבן ממכבי שעריים.

● קלעי הפועל תל אביב ניצחו בתחרות הליגה ברובה אוויר במחוז המרכז כשצברו 1070 נקודות. בתחרות האישית ניצח גדי אייל מתל אביב 369 נקודות.

● מתאבקי הפועל תל אביב זכו בשלוש מדליות זהב באליפות הפועל שנערכה בראשון לציון בהשתתפות 100 מתאבקים בגילאי 16.

● קלעי בית הלוחם ניצחו בתחרות הליגה ברובה אוויר ממחוז המרכז כשצברו 1047 נקודות. בתחרות האישית ניצח מישל אסוס ממכבי רעננה 355 נקודות.

● בתחרות ראווה בטניס שנערכה ביהוד ניצח במפתיע עודד יעקב את שחר פרקיס 8—6, 4—6. בתחרות אחרת גבר פרקיס על אורן מוטאוסל 4—8.

שמשון החמיץ ניצחון

מאת אהרון שמולביץ

שמשון תל אביב — מכבי תל־אביב 0—0
★ המצטיין: בני גינצבורג.

● שמשון תל־אביב: חוד (קונסטנטין), הלל, אלי כהן, אורי כהן, שמעוני, עובדיה, ארביב, מזרחי, פרץ, דמתי, מלכה (שוקרון). המאמן: מיכאל קדוש.

● מכבי תל־אביב: גינצבורג, לוי, אבי כהן, גולדברג, קרמר, קריים, נתן (בלחסן), לולה, גריאני, גוזלי (סבג), דריקס. המאמן: שמעון שנהר.

שופט: יהושע ליוה, 2500 צופים, בנתניה.

מי שחזה במשחקן של שתי הקבוצות התל־אביביות שהעתיקו את מיפגש הדרבי שלהן לנתניה, הראי התקשה להבין, כיצד זה ממוקמת שמשון תל־אביב כה עמוק בתחתית, בעוד מכבי תל־אביב מדורג כמה דרגות גבוה יותר. למרות שהמשחק לא התעלה למאבק גדול, היה זה דווקא שמשון שלחץ ברוב שלבי המשחק על שער מכבי תל אביב, אך לא הצליח לנצל לחץ זה לשער ניצחון.

המשחק התנהל בנוקשות רבה מצד שחקני שתי הקבוצות. במיוחד ניתן לציין את השאפתנות הרבה שגילה שחקן העבר של מכבי, ויקי פרץ, ששיחק בתוך התקפה של שמשון והביא למספר מצבים טובים שלא היו רחוקים מהבקעה.

את ההחמצה הגדולה של המחצית הראשונה רשם מכבי תל אביב, כאשר דקה לפני המחצית הגבה כדור לעבר שער שמשון, הדד שהיה חלש מאוד הוחלף בהפסקה. ההתחמצה משום מה לצאת לכדור, ודריקס שפרץ לעבר תיבת החמשה נגח את הכדור לקורה מעל ידיו המושטות של הדד.

שמשון תל אביב היתה הקבוצה שיזמה יותר ויצאה למיתקפות רבות יותר על שער תל אביב. היא ביססה את משחקה על שליחת כדורי עומק לעברו של ויקי פרץ בתוך ההתקפה, כאשר מזרחי ודמתי סייעו לידו נגד ריצות מן האגפים. אבל הגנת מכבי ידעה לבלום מתקפות אלה, ואבי כהן שניהל בתבונה את מערך ההגנה, אותת לשמשונים, כי הוא מצווה עבודה את ההגנה האחרונה.

התקפה של מכבי כמעט שלא הורגשה כלל, ולא ניתן היה לראות שום מהלך כדורגל שיוביל להבקעת השער. ודריקס לבדו לא יכול היה לעשות הרבה. וגם כאשר קיבל כדור נתקל בהגנה הנוקשה של שמשון, בראשותו של אלי כהן, שהצליחה להוליך את הכדור ולעבור למיתקפת נגד.

לאור העובדה שהמגנות שתי הקבוצות שיחקו היטב והיו בעיסות העכשין שנפסקו בקרבת השער את ההזדמנויות לכבוש. הבכי המצטיינו יותר השמשונים: בדקה ה־51 בעט דמתי כדור מרחוק מעל חומת מכבי שחלף סנטימטרים מקורת השער. 8 דקות מאוחר יותר שב עשמעון מ־20 מטר, ואוהדים ארביב בעט חזק אל בין חיבורי הקורות אלא שגינצבורג הציל את השער בזינוק אקרובטי. בדקות אלה של המחצית השניה גילה השוער גינצבורג יכולת גבוהה והציל את שערו ממצבים מסוכנים.

דוד גורדנה מבני יהודה שהבקיע את שער הניצחון 1—0 בדקה ה־87 מוביל כדור מול אלישע לוי ממכבי פ"ת (צילום: עוזי קרן)

זה אלוף, זה?

מאת אברהם ציבין

מכבי חיפה — הפועל פתח־תקוה
1—0 (1—0)
השער: אלי כהן (28)
★ המצטיין: אברהם אבוקרט.

● מכבי חיפה: רן, אורמני, אוסמו (הגדול), כהן, מרילי, אבוקרט, גבעול, אוסמו (הקטן) (סלקטר), ממן, ארמלי, רוזנטל. המאמן: שלמה שרף

● הפועל פתח תקווה: ג'רבי, ורוזביץ, בורוביק, אלון, לוי, יוסף, אליה (ברישאנו), מחפוד, חזן (בסון), הלל, לוין. המאמן: דרור בר־נור.

שופט רחמים ריבאצי, 7000 צופים באיצטדיון קרית־אליעזר.

חלוצי מכבי חיפה לא מבקיעים כבעבר. אתמול לא הצליחו זאהי ארמלי, רוני רוזנטל, ברוך ממן, אוסמו הקטן והמחליף משה סלקטר, להבקיע שער. את האלופה הציל אתמול הבלם אלי כהן שנגח בדקה ה־28 לרשת והעניק לאלוף את מלוא הנקודות בניצחון 1—0 על הפועל פתח תקווה.

7000 הצופים שבאו אתמול במזג אוויר נפלא לחזות במישחק, אוכזבו בדקות רבות. במחצית הראשונה שלטו הירוקים ללא עוררין אבל הגיעו למעט מאוד מצבי הבקעה. פתח־תקווה נקטה מישחק סגור ומבוקר ושחקניה היקשו על הירוקים להשתחרר ולהגיע למצבי הבקעה וכך, למרות ששיחקו בהרכב התקפי מתוגבר, התקשו ארמלי, רוזנטל והמרכזים להבקיע ונראה כי משהו חורק בהתקפה הירוקה.

הפתח־תקוואים, כשהבינו כי השוער הירוק אינו נדרש, שיפרו במחצית השנייה את מישחקם אבל גם הם נכשלו בהתקפה.

בדקה ה־7 הגביה ארמלי ורוזנטל נגח לידי השוער מקרוב. בדקה ה־28 כבשה חיפה את שער הניצחון. ציון מרילי הגביה בעיטת קרן משמאל, השוער יחזי ג'רבי תקע בשער ואלי כהן נגח פנימה.

במחצית השניה התגאו כאמור הבחות. בדקה ה־70 נגח ניר לוין מעמדה נוחה מעט מעל למשקוף. בדקה ה־78 הבקיע ארמלי שער, שנפסל בטענת נבדל. 3 דקות לאחר מכן פרץ ארמלי לתוך הרחבה ומסר לברוך ממן, שמעמדה נוחה בעט שמות ההחמצה.

אוי לזילזול הזה!

מאת נפתלי זעירא

הפועל כפר־סבא — מכבי יפו
3—2 (2—0)
השערים לכפר סבא: גד מרגון (8, בבעיטת 11 מטרים), גרשון סימון (11, 23), מאיר נחר (57). ליפו: מנשה מזרחי (85), שוקר רגבי (85).
★ המצטיין: מיקל יפה.

● הפועל כפר־סבא: שמעון, אדירנבר, אוקנין, מרגון, אינשטיין, ברמיס, באהרון (מטיקה), יפה, מיכי (ג. ברזיים), מוהר, סימון. המאמן: ניסים בכר.

● מכבי יפו: נ. אברהם, מ. מזרחי, בוטסיקה, מרי, סלימן, לניאדו, ש. כהן, אלקלוסברה (סבג), ציפרוס, י. לוין, רגבי, אמנזה. המאמן: ברזובר מזרחי.

שופט משה אשכנזי, 700 צופים בכפר־סבא.

שלושה שערים לכפר סבא ושניים ליפו. דומה דווקא רב־התהפוכות — לא דווקא.

התוצאה היתה קרובה יותר ל־4—0, ל־6—0 ואולי יותר. אבל הזלזול שהפגינה כפר־סבא, שהוליכה כבר 3—0, ביריבתה מיפו, שכמת תשובת הטבלה, עלה לה בשני שערים שהפכו את התוצאה ממהלך נייח: תוך דקה אחת (!) והאפילו על יתרונה הברור. על כן "רק" 3—2.

לשער אוהדיה, שכגם אמורים מטל המגרש בוזי ביותר מתוח. האם יסיימו נתוני המגרש למתמודדים מיפו? האם יצליח גברור אברהם, מחליפו של לביא קונכיאצקי הפצוע, בהופעת הבכורה שלו בליגה הלאומית לעצור את שטף מישקם של חלוצי כפר סבא?

הדקות הראשונות אינן מבשרות טוב ליפואים. הבר השמאלי הצרוק של כפר סבא מפגין פעילות יתר. מיקל יפה, בסיועו של הפגרדה־תוקי בתו אינשטיין, מתפשים את הפירצה בהגנת יפו. נבורה אברהם מפגין בצר אומץ בלתי רגיל גם יחזר ניסיון ריציאות. המצו. 7 דקות מהפתיחה נשלח מאייר מהר לכדור עומק מימין והוכשל ברחבה. את בעיטת ה־11 המטרים הופך גד מרגון לשער יתרון. גרשון סימון, שהתמקד הפעם בחלוץ תוך כדי לתגבר את הנגיד הקימי של התקפת כפר סבא, כבש שער קלאסי (11): הוא קלט מסירת עומק של מיקל יפה, הלך בקלילות על פני רוני פרי ושיגר כדור שנחה לרשת והכבר 2—0 לכפר סבא.

ויתרון הכדור של המקומיים מגא בידוי בסוף 12 דקות לאחר ההפסקה מאיר נחר נאבק בשניים משומריו, גבר גם על שוער יפו בבעיטה שנוחה רק 3—0 לכפר סבא.

לכפר־סבא עוד הרי שעה של מישחק רזיב שבור. בסמוך הסר הנגדרות. אבל הקריה בקצב בצולה על ידי יפו לכיבוש שער. מנשה מזרחי נגח בין ידיו של שמעון לרשת. עם חידוש המשחק פרץ שוב אותו מנשה מזרחי, הגביה כדור מימין בך שהשוער רגבי נגא עצמו שוב מול אבי ששון כדי לבקוע פנימה בשנית. תוך 30 שניות, 3—2.

המחזו של שלוש הדקות שנותרו עד לסיום לא יכול היה לקחת מכפר סבא את הניצחון.

האחים גבי (מימין) ועודד מכנס, אתמול במ"ת. צופים במשחק בני־יהודה אחרי שפרשו ממכבי נתניה (צילום: עוזי קרן)

בן חמו אחד הספיק

מאת יגאל פלג

הפועל באר שבע — הפועל ירושלים
1—0 (1—0)
השער לבאר שבע: רפי בן־חמו (23).
★ המצטיין: רפי בן־חמו.

● הפועל באר שבע: זומביצקי, בן חמו, דוידי, אילת, אזון, עזרן, קורש (סולטן), אבוגזיר, שושני, אוחנה (גונן), ויצמן. המאמן: נחום סטלמך.

● הפועל ירושלים: בורנד, תאי־שמע, שפירא, נחמיאס, בסון, אוחנה (הלפון), מלכה, דיין, שכטר (עקנין), אסייג, בוזגלו. המאמן: ניצו ברניב.

שופט: יוסף זייאמבה, 4000 צופים, בבאר שבע.

קבוצת הפועל ירושלים באה לבירת הנגב כדי לנצח, וזאת לנוכח המשחק הפתוח והשוטף שהציגו שחקניה. אך הרושם היה מוטעה, מאחר שהשחקנים הללו כנראה אינם יודעים מה לעשות כהלכה כשהם ניצבים ליד שער היריב. הם מעבירים את הכדור זה לזה במקום לבעוט לשער.

רצונם של הירושלמים ללחוץ על שער מארחיהם חייב אותם להפקיר את שערם — ולדבר טוב מזה לא היתה באר שבע זקוקה, מאחר שלרשותה חלוץ מסוכן ומהיר ביותר. בדמותו של אלי ויצמן, אשר שליחת כדורי עומק ארוכים כמו נועדו במיוחד עבורו. וכך נראה שחקן זה מטריד ללא הרף את שער ירושלים. רק חוסר דיוק מרגיז הציל את שער ירושלים מבול שערים אותם הוציא ממצבים מצוינים.

השער לזכות באר שבע היחיד במשחק, נכבש בדקה ה־23: כדור קרן נבעט לעברו של דוידי שהיה במרכז רחבת ירושלים. דוידי נגח ימינה לעברו של בן־חמו זה בעט מידית את הכדור שנחת בין רגלי שחקני ירושלים והפתיע את בורנד.

במחצית השנייה נסוגו הבאר־שבעים והירושלמים לחצו עליהם, אך בחוסר כל דימיון, תיחכום או מזל. הם איפשרו לויצמן התקפות פתע, אך לפחות 4 פעמים החטיא אותן בצורה בלתי מוכנת. בדקה ה־89 ניתנה לירושלמים הזדמנות מצוינת להשוות, כאשר כדור קשתי נשלח לפינת שער באר שבע. אך שחקן ירושלים נגח את הכדור לחוץ ובכך לא נמחק ניצחון הבאר־שבעים, אחרי סידרה של שלושה הפסדי ליגה רצופים.

ליגה א'

● מחוז הצפון: הפועל בית שאן — בית"ר טבריה 5—0 (0—0), הפועל עליה כפר סבא — מכבי עפולה 2—0 (2—0), הפועל רעננה — מכבי שפרעם 0—1 (0—0), הפועל נצרת עילית — מכבי אחי נצרת 1—1 (1—0), הפועל קרית שמונה — הפועל קרית אתא 1—1 (0—0), הפועל טירת הכרמל — מכבי טמרה 2—1 (1—1), מכבי חדרה — מכבי אור עקיבא 2—0 (1—0).

● מחוז הדרום: הפועל אשקלון — הפועל יהוד 3—0 (1—0), מכבי קרית גת — הפועל אור יהודה 4—1 (2—0), הפועל קרית מלאכי — הפועל קרית אונו 2—0 (1—0), מכבי השקמה רמת גן — לודים חולון 0—0, בית"ר באר שבע — הפועל בת ים 1—2 (0—2), הפועל דימונה — הפועל אזור 1—0 (0—1). הפועל ראשון לציון היתה חופשית.

שני שיאים בהרמת משקולות

שני שיאי נוער בהרמת משקולות נקבעו על ידי מוטי ורסנו מהפועל תל אביב ששיפר במשקל עד 48 ק"ג את שיאו בחטיפה כשקבע 70 ק"ג ובקרב שניים 125 ק"ג. ראובן חיינטוב שיפר בקרב שניים במשקל עד 56 ק"ג את שיא הנוער והעמידו על 185 ק"ג.

הניחוש הנכון

.1	מכ' פ"ת — ב.יהודה ת"א	2
.2	בית"ר י־ם — הפ' חיפה	2
.3	הפועל כ"ס — יפו	2
.4	שעריים — הפועל ת"א	2
.5	שמשון — מכבי ת"א	2
.6	נתניה — יבנה	2
.7	הפ' ב"ש — הפ' י־ם	2
.8	מכבי חיפה — הפ' פ"ת	2
.9	מרמורק — בית"ר חיפה	1
10	חדרה — בית"ר ת"א	2
11	טבריה — בית"ר נתניה	2
12	חולון — הפועל לוד	2
13	ר. עמידר — הכח ר"ג	2

נתניה: רק לא לצאת מהכלים

מאת גיא צוקר

מכבי נתניה — מכבי יבנה
2—1 (0—0)
השערים לנתניה: דוד לביא (69, 73). ליבנה: שמעון מנחם (85, עצמי).
★ המצטיין: דוד לביא.

● מכבי נתניה: חביב, שמעון מנחם, ברדה, הסן, קרן, גואטה, גבאי, לם, יגאל מנחם, לביא, תקוה (רוזן). המאמן: זאב זלצר.

● מכבי יבנה: לוי, אבי פרץ, סלומון, אזולאי, עלוזה, אלקבץ, זגורי (טל), ציון יעקב, בוארון, ועקנין, שמעון פרץ. המאמן: ליאון קונסטנטינובסקי.

שופט חיים ליפקוביץ, 2500 צופים, במגרש בנתניה.

כדי להוסיף במלים לגבי רמתו של המשחק, די בציון עובדה אחת: עד לדקה ה־69, בה הובקע השער הראשון לטובת נתניה, היה השופט, חיים ליפקוביץ, המועמד העיקרי לתואר "המצטיין", שהוענק בסופו של דבר לדוד לביא. רק מי שחזה בנתניה יכול להבין זאת, אולם, הוא ללא ספק אחד הגורמים העיקריים לפופולאריות לה זכה ענף הכדורגל, די בשער אחד, או שניים, כדי להשכיח את צורת העבר ולהפוך את המבט האובייקטיבי עליו, לזיכרון נוסטלגי.

לא היתה מייעץ לזאב זלצר לעשות זאת. מכבי נתניה נראה אתמול אומלל מאד, עד לשער הראשון, מול יריב שאין לו, למעשה, מאומה. הגנת יבנה אינה מתפקדת תחת לחץ, קשריה אינם נראים כלל וחלוציה נזקקו לשירותיו הטובים של שמעון מנחם, כדי לכבוש שער.

נתניה התייצבה בהרכב צעיר (ללא חיים בר, האחים עודד וגד מכנס ודני עציוני הפצוע בברכו), אך חולשתו חשפה תיסכולות ישנות: אין לקבוצה כל כיוון. התקפותיה מקריות ולא תכליתיות. מרבית השחקנים התקשו להגביה כדור בצורה מדויקת, או לבצע מסירה תכליתית למרחק גדול. בני לם ניסה לרכז את המשחק במרכז השדה, אך לא קיבל סיוע מאיש. יגאל מנחם אינו מדייק במסירותיו ואינו קורא נכון את המהלכים בשדה. שלום תקוה, לעומתו, אינו מצליח (גם אינו מנסה), להתגבר במשחקו המעדיף כידרורים וירטואוזיים על פני מסירה יעילה. כששמר, סוף סוף, כפי שצריך, הביא להבקעת השער השני. דוד לביא לחם ללא הפסק ובזמן את הגנת יבנה ואת שוערה. את שכרו קיבל במחצית השנייה.

אם ישנן חדשות כלשהן, לגבי מכבי נתניה, הרי שאלעד קורן ראוי לאשראי. מגן שמאלי מוכשר מאוד, בן 17, שביכולתו להיות אחד מבכירי הקבוצה בשנים הקרובות. בדקה ה־13 הוא בעט היטב מעל למשקוף ו־8 דקות אח"כ מסר לתקוה, שהחמיץ מול לוי.

בדקה ה־69 בעט יגאל מנחם לשער. לוי הרשל בהדיפת הכדור ולביא נגח אותו בעצמתה לרשת 1—0. יבנה ההמומה לא התאוששה וכעבור 4 דקות הובקע השער השני: מנחם מסר לתקוה, שעבר באמצעות שומרו והגביה את הכדור לראשו של לביא. זה נגח 2—0.

כאן, כתרה נתניה לסגת במקום לתקוף עוד ועוד, ומי שחשש שאריה חביב לא יסיים את המשחק בלי ספיגת שער (הרגלו העונה) — צדק. בדקה ה־85 הגביה ראובן אלקבץ את הכדור למרכז רחבת נתניה. שחקן אורח נגע בכדור, שנגע אחר כך בראשו של שמעון מנחם וחזר לשער. 2—1. בדקות שנותרו ניסה חביב להעביר לחבריו קורס מזורז בהשהיית הכדור לאור מתחושי ההצגתות שלו בהפועל יהוד, עד שהשופט ליפקוביץ (מצוין) שרק לסיום.

● הפתעה היתה במשחקי הליגה הלאומית בראגבי כשאס"א ירושלים גברה על הפועל ירושלים 20—9. יתר התוצאות: אס"א תל אביב — הפועל גליל עליון 20—6, הפועל רעננה — סכבין חיפה 50—3.

● רליה לביא מקיבוץ רגביה ניצחה בתחרות הליגה בקליעה ברובה אוויר במחוז הצפון כשצברה 367 נקודות. בתחרות הקבוצתית ניצחה רגביה א' 1061 נקודות.

● 50 גולשים ישתתפו באליפות הבינלאומית הפתוחה השנייה של הא"ש שתיפתח היום באילת. באליפות, שתימשך שבוע, משתתפים אלופי ישראל ובן שבע נשים. לא מן הנמנע כי יצטרפו למתחרים גם שייטים אורחים מזמ"ל הנושים עמה באילת.

נשיאי ארה"ב ומקסיקו נפגשו ביום ו' במקסיקלי

נשיא מקסיקו: מדינות דרום אמריקה זקוקות לצמיחה כלכלית

כדי שיוכלו לשלם חובותיהן בסך 370 מיליארד דולר

מקסיקו (ע"ד וע"צ). נשיא מקסיקו, מיגואל דה לה מדריד, אמר לנשיא ארה"ב, רונלד רייגן, בפגישה השנתית שקיימו בעיר זו ביום שישי, כי מדינות דרום־אמריקה זקוקות לצמיחה כלכלית על מנת שיוכלו לשלם את החובות הגדולים שלהן. החובות של מדינות דרום־אמריקה מסתכמים ב־370 מיליארד דולר ולדברי דה לה מדריד ללא צמיחה, אפילו האמצעים החריפים ביותר שתנקוט כל מדינה דרום־אמריקאית, שהיא לא יספיקו כדי להקל על הנטל הכבד של החוב החיצוני.

הנשיא רייגן בא לפגישה עם שר החוץ, ג'ורג' שולץ, עם ראש צוות הבית הלבן, דונלד רייגן ועם שר האוצר, ג'יימס בייקר. דה לה מדריד אמר בפגישה, כי העולם התעשייתי חייב לתת דעתו להצהרת מונטביד־יאו של קבוצת 11 מדינות קרטגנה מחודש דצמבר האחרון. מיסמך זה קורא למדינות המפותחות להכיר בצורך התאמה במשק העולמי על מנת לאפשר צמיחה כלכלית ריאלית במדינות החייבות.

באשר למצב במדינות מרכז אמריקה, לא חזר הפעם נשיא מקסיקו על הביקורת שלו כנגד היחס העוין של הממשל האמריקאי כלפי השליטים השמאלנים של ניקראגואה.

הפגישה במקסיקלי היתה ה־34 בין נשיאי ארה"ב ומקסיקו מאז 1909. הנשיא רייגן אמר, כי הפגישה התקיימה ב"אוירה גלויה וכנה".

שני הנשיאים דנו בשורת נושאים, הנוגעים לשתי המדינות, בכללם הסחר בסמים ותנועת הסמים בין שתי המדינות, יחסי המסחר ובעיות זיהום הסביבה הנוגעות לשתיהן.

שלטונות קולומביה קראו לתושבי אזור הר הגעש לעזוב בתיהם

מחשש למפולות אדמה ושיטפונות מהתחדשות פעילות וולקאנית בהר הגעש נוואדו־דל־רואיז

בוגוטה (ע"צ וע"ר). שלטונות קולומביה קראו בשבת לפינוי מידי של תושבי העמקים סביב הר הגעש נוואדו־דל־רואיז מחשש מפני מפולות אדמה ושיטפונות כתוצאה מהתחדשות הפעילות הוולקאנית בהר הגעש.

מזכיר נשיא קולומביה, ויקטור ריקארדו, פירסם הודעה, שבה נאמר, כי כל האנשים המתגוררים לאורך 5 נהרות משני צידי הר הגעש, חייבים לפנות את בתיהם ולהימלט למקומות יותר גבוהים.

בהתפרצות הר הגעש נוואדו־דל־רואיז ב־13 בנובמבר אשתקד ניספו 23 אלף בני אדם.

ריקארדו הדגיש, כי זהו אמצעי זהירות, וקרא לפינוי מסודר של הערים מאריקיטה, הונדה, גוואבאל, אמבלמה וצ'ינצ'ינה. כן קרא לפנות את כל התושבים בעמקים של הנהרות אזופראדו, לאגונילה, גואלי, רצ'יו וצ'ינצ'ינה.

מדענים העוקבים מקרוב אחר פעילות הר הגעש דיווחו על פעילות סייסמית גוברת ועליות אפר מן הלוע. הם חוששים, כי הפעילות הוולקאנית עשויה להתגבר, ולהביא לסחף אדיר של בוץ כתוצאה מהמסת השלג המכסה את פיסגת הר הגעש, שגובהו 5,400 מטר.

הר הגעש אינו מפסיק לנשוף ולבהום מאז ההתפרצות בנובמבר, שקברה תחתיה את העיר ארמרו בשיטפון של בוץ וסלעים.

רופאים בארה"ב: נגיף האיידס עלול לחדור למערכת העצבים

מתריעים, כי עד מיליון תושבי ארה"ב עלולים להיחשף לזיהומים במוח ★ בביטאון "נייטשר": קיימת סכנה שהנגיף שיחדור למוח יפרוץ לפתע

לונדון (ע"ד). עד מיליון מתושבי ארה"ב עלולים להיחשף לזיהומים במוח, כתוצאה מתסמונת כשל חיסוני נרכש (איידס) ב־15 השנים הקרובות — אמרו בלונדון שני רופאים אמריקאים.

שני הרופאים, ד"ר ססיל פוקס וד"ר מ. קוסלר־פוקס אומרים, כי יש עדויות, שהנגיף של תסמונת איידס, מסוגל לחדור למוח ולגרום נזק למערכת העצבים המרכזית.

במאמר מערכת בעיתון המדעי הבריטי "נייטשר", יש התייחסות למסקנות שני הרופאים האמריקאים ונאמר, כי הן מפחידות. הביטאון המדעי אומר, כי קיימת סכנה שהנגיף המסוכן יחדור למערכת העצבים, יישאר ללא פעולה זמן רב, ויפרוץ לפתע מידי פעם.

שני הרופאים אומרים, כי אם יתפשט הנגיף במערכת העצבית המצויה אצל מספר גדול של גברים, נשים וילדים, יהיו לכך משמעויות קשות מאד למשק האמריקאי ולמצב הרפואי של החברה.

שני הרופאים קוראים למדינאים, למדענים ולמיסמך הבריאות להקים קרן למניעת התפשטות נגיף האיידס.

אמנית מהפיליפינים מחטופות המטוס המצרי לקתה בהתמוטטות עצבים

ביקשה מממשלת מאנילה לפתוח במו"מ עם חברת התעופה המצרית על קבלת פיצויים לחפציה האבודים

מנילה (ע"ד). אמנית מועדון לילה מן הפיליפינים, שהייתה בין הנוסעים במטוס המצרי שנחטף למלטה בנובמבר, לקתה בהתמוטטות עצבים, והיא עדיין רתוקה למיטה — מסרה חברתה ביום שישי.

האמנית, טרזיטה בטואיגאס, מסרה, כי חברתה אינה יכולה להתמוטטה במהלך הטיפתו של המטוס המצרי.

השתיים נמנו עם להקת בידור פיליפינית בת 7 חברים, שהורשו לצאת מן המטוס לפני התקפת הקומנדו המצרי, שבה נהרגו 60 בני אדם. המטוס נחטף למלטה על ידי טרוריסטים ערבים בעת שהיה בדרכו מאתונה לקהיר ב־23 בנובמבר. עוד נמסר כי טרזיטה בטואיגאס ביקשה מן הממשלה במאנילה לפתוח במו"מ על קבלת פיצויים מחברת התעופה המצרית, על החפצים שאבדו להם במטוס, וכן מן המעסיק שלהן בקפריסין, על שכר שלא קיבלה.

מומחי הגנה שוודיים:

ב־1985 קטן מספר הניסויים הגרעיניים בעולם כמעט בחצי

הגיע ל־31 ★ הירידה במספר הניסויים מיוחסת להכרזה הסובייטית על מורטוריום חד־צדדי של הניסויים

שטוקהולם (ע"ד). מספר הניסויים הגרעיניים ברחבי העולם ירד ב־1985 ל־31 — כמעט מחצית מספר הניסויים שהתקיימו ב־1984.

את הירידה מייחסים להכרזה הסובייטית על מורטוריום חד־צדדי של הניסויים הגרעיניים הסובייטיים עד סוף השנה — דיווחו כאן מומחי הגנה שוודיים ביום שישי.

לפי סיכומי המכון לחקר אמצעי הגנה בשטוקהולם, ביצעו הסובייטים 4 ניסויים גרעיניים לפני הודעת המורטוריום ב־29 ביולי, כנגד 27 ניסויים ב־1984. בסך הכל היו באותה שנה 56 ניסויים גרעיניים בעולם כולו.

ארה"ב ביצעה ב־1985 15 ניסויים. ירידה קלה בלבד לעומת 16 ניסויים ב־1984. תוקפו של המורטוריום הסובייטי, שארה"ב סירבה להצטרף אליו, פג בסוף השנה.

צרפת ביצעה במשך השנה 8 ניסויים גרעיניים באתר הניסויים מורורואה בדרום האוקינוס השקט, לעומת 7 בשנה הקודמת.

סין, הודו ובריטניה לא ביצעו כלל ניסויים גרעיניים ב־1985, כאמור בהודעת המכון השוודי.

איראן תפעיל בפב' מסוף הנפט בחצי האי ג'סק

מאת אליהו זהבי
כתב "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). שלטונות איראן הודיעו לחברות ספנות העוסקות בהובלת נפט, כי בפברואר יתחיל לפעול מסוף הנפט החדש בחצי האי ג'סק שבמפרץ הפרסי, כ־300 ק"מ מחוץ למצרי הורמוז, מול עומאן. כך נמסר אתמול באוסלו. במקביל עומדת איראן להשלים נמל נוסף במחצית הדרך בין הארג' למיצר הורמוז באזור כנגן.

המסוף החדש בחצי האי ג'סק מצוי, לטענת איראן, מחוץ לטווח מטוסי עיראק. בכל הנראה עם תחילת הפעלתו של מסוף ג'סק יינטש סופית מסוף הנפט של הארג', שנפגע קשה מאז אוגוסט 1985, כשהחלה עיראק במלחמת נפט נגד איראן. תוך 5 חדשים ביצעה עיראק 59 התקפות אוויר על מסוף הארג' ועל ספינות השטות לחארג'.

ערכה את העמוד: רחל דגה

המראות ונחיתות

(ע). להלן ההמראות והנחיתות בנמל תעופה בן־גוריון ביום ראשון 5.1.86:

המראות:

ב־0540 אל־על (323) לפריס. ב־0545 פן אמריקן (115) לניו יורק ופרנקפורט. ב־0630 אל־על (5051) לשטוטגארט. 0640 אל־על (385) לרומא. ב־0645 טי.וו.א. (803) לפריס ניו־יורק וסן־פרנציסקו. ב־0645 טי.וו.א. (825) לפריס ובוסטון. ב־0650 סוויסאייר (1335) לציריך. ב־0705 אל־על (337) לאמסטרדאם. ב־0720 לופטהאנזה (607) למינכן. ב־0725 בריטיש איירווייס (577) ללונדון. ב־0730 אל־על (363) לוינה. ב־0740 אל־על (541) לאתונה. ב־0750 סוויס אייר (333) לציריך. ב־0805 אייר פרנס (139) לפריס. ב־0830 אל־על (015) ללונדון וניו־יורק. ב־0850 אולימפיק (302) לאתונה. ב־0905 אייר סיני (055) לקהיר. ב־1000 אל־על (357) לפרנקפורט. ב־1010 אריקיע (741) לרומא. ב־1020 טי.וו.א. (885) לניו־יורק. ב־1030 אל־על (377) לקופנהגן. ב־1100 אל־על (351) למינכן. ב־1145 אל־על (315) ללונדון. ב־1205 אל־על (381) לבריסל. ב־1405 אל־על (321) למרסיי. ב־1420 אוסטריין איירליינס (712) לוינה. ב־1520 האנסא לויד (866) למינכן. ב־1545 אייר פרנס צ'רטר (7951) לפריס. ב־1555 ק.ל.מ. (532) לאמסטרדאם. ב־1600 סבנה (204) לבריסל. ב־1630 לופטהאנזה (605) לפרנקפורט. ב־1705 איבריה (889) לברצלונה ומדריד. ב־1710 אל־על (1557) לפרנקפורט. ב־1725 סבנה (204) לבריסל. ב־1730 אל־על (347) לציריך. ב־1740 קונדור (3195) למינכן. ב־1800 אל־על (1525) לפריס. ב־1825 אליטליה (747) לרומא. ב־1840 אל־על (1387) לרומא. ב־1905 סייפרוס אייר וייס (429) ללרנקה. ב־1930 אל־על (1331) לבריסל. ב־2100 אל־על (443) לקהיר. ב־2215 אל־על (353) לבון. ב־2255 דן־אייר (1813) ללונדון.

נחיתות

ב־0610 אל־על (1364) מוינה ואילת. ב־0615 אל־על (602) מאילת. ב־0820 אייר סיני (054) מקהיר. ב־0850 אל־על (512) מיוהנסבורג ונירובי ב־0900 אל־על (1380) מרומא. ב־1235 אל־על (542) מאתונה. ב־1330 אוסטריין אייר ליינס (711) מוינה. ב־1400 ק. ל. מ. (531) מאמסטרדאם. ב־1410 האנסא לויד (865) ממינכן. ב־1425 אייר פרנס צ'רטר (7950) מפריס. ב־1445 סבנה (203) מבריסל. ב־1515 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט. ב־1520 אל־על (386) מרומא. ב־1525 טי.וו.א. (800) מסן־פרנציסקו ניו־יורק ופריס. ב־1525 טי.וו.א. (812) מבוסטון ופריס. ב־1530 אל־על (348) מציריך. ב־1545 אל־על (364) מוינה. ב־1545 אל־על (5052) משטוטגארד. ב־1555 אל־על (008) מניו־יורק. ב־1600 פן אמריקן (114) מסן־פרנציסקו ניו־יורק ופריס. ב־1605 איבריה (888) ממדריד וברצלונה. ב־1615 סבנה (203) מבריסל. ב־1625 קונדור (3194) ממינכן. ב־1710 אליטליה (746) מרומא. ב־1745 אל־על (338) מאמסטרדאם. ב־1820 סייפרוס איר וייס (428) מלרנקה. ב־1845 אל־על (324) מפריס. ב־1905 סוויס אייר (332) מציריך. ב־1920 אייר פרנס (136) מפריס. ב־2000 אל־על (358) מפרנקפורט. ב־2010 אולימפיק (301) מאתונה. ב־2015 אל־על (552) ממינכן. ב־2020 אריקיע (742) מפריס. ב־2155 דן־אייר (1812) מלונדון. ב־2200 אל־על (378) מקופנהגן. ב־2245 אל־על (334) מבריסל. ב־2315 אל־על (316) מלונדון. ב־2330 אל־על (322) ממרסיי.

כל ההמראות והנחיתות זמנן אינו סופי. את המועד המדויק יש לוודא כשעתיים לפני המועד המצוין לעיל, בטלפון 03־381111.

בעיטה חופשית

גיבורות הסיבוב ה־3: בריסטול רוברס (ליגה ג') ובריטון (ליגה ב')

הדיחו את לסטר (3—1) וניוקאסל (2—0)

גביע אנגלי

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). בריסטול רוברס מהליגה השלישית היתה אתמול לקטלת הענקים הראשונה בגביע האנגלי כאשר ניצחה במגרשה את לסטר סיטי מהליגה הראשונה 3—1.

לסטר, שניצחה בין השער העונה את אוורטון ומנצ'סטר יונייטד, נכנאה עצמה כפיגור של 0—2 בפתיחת המחצית השניה. המבקיעים היו ביירון סטיוונסון והזורר מורגן. בדקה ה־65 הוסיף מורגן שער שלישי וכל מה שלסטר יכלה להגיע ל־9,392 הצופים היה שער בבעיטת 11 מ' ע"י גארי מקאליסטר. עשר דקות לסיום.

קבוצה אחת מהליגה הראשונה שהודחה היתה ניוקאסל יונייטד שנבעה במגרשה הביתי לברייטון מהליגה השניה 0—2. ברייטון, שסיימה בגמר הגביע ב־1983. עלתה ליתרון מפתיע כבר בדקת הפתיחה מבעיטה של אריק יאנג. ניוקאסל תקפה בזמנת זמנ. השיגה 22 קרנות אבל לא יכלה להבקיע את הגנת ברייטון. שמונה דקות לסיום הוסיף דין סונדרס שער שני לברייטון בבעיטה מ־25 מ'.

רק 20 מבין 32 המישחקים נערכו אתמול. תישעה נידחו בגלל מזג האויר בעוד שלושה נועדו להיערך היום: אורדסון — אקסטר, סטוק — נוטס קאונטי, צ'לסטון — וסטהאם (יוקרן בשידור חי בטלוויזיה, לראשונה העונה).

[illegible] מהליגה הראשונה [illegible] נוטינגהאם [illegible] מישחק חוזר כאשר סיימה בתיקו 1—1 בנוטינגהאם. בארנסלי סיטי מהליגה השניה הובילה 1—2 באיפסוויץ' כאשר שלושה השערים הובקעו ע"י שוקטים. בסיום היתה התוצאה 4—4.

ארסנל פיגרה במישחק החוץ נגד גרימסבי (ליגה ב') משער של גארי לאנד. גרהאם ריקס השווה וצ'ארלי ניקולאס, המצוי בכושר שיא, הבקיע שער וקבע 4—1 ל"תותחנים". אבל גרימסבי לוחצה במירוץ שיניים והבקיעה ע"י מיק ליאונס ואגרי קינג (בעיטת 11 מ') ארסנל ניצחה רק 4—3.

אסטון וילה השיגה את שער השוויון (2—2) בפורטסמות רק בדקות הסיום וצ'לסי ניצחה בשרוסברי רק 1—0 משערו של קרי דיקסון. מנצ'סטר סיטי ניצחה בוולסל 3—1.

את הניצחון הגבוה אתמול השיגה ליוורפול על המובילה בליגה השניה נוריץ' סיטי 5—0. קווין מקדונאלד, פול וולש, סטיב מקמהון, רוני וילן וג'ון ורק הבקיעו את השערים.

ניצחון נאה השיגה קבוצת הליגה הרביעית פיטרבורו יונייטד שהדיחה את לידס יונייטד מהליגה השניה 1—0. שתי הצגות מחוץ לליגת המקצוענים לא ימשיכו במישחקים.

היקומב וונדררס נבבעה 0—2 ליורק סיטי ופריקלי אתלטיק נוצחה 1—3 ע"י רותרהאם יונייטד.

שני ביוקבים היו על מהות הליגה הראשונה. המשוד ניצחה בקובנטרי 3—1 בשערים של קלין חסס (2) ודוני לאקב. אוכספורד יונייטד הובילה מהדקה העשירית נגד טוטנהם מבעוד של ניל סלאטר אבל המולח גלן צ'ידל השווה (1—1) בדקה ה־76.

תוצאות נוספות: גילינגהאם — דרבי קאונטי 1—1, הודרספילד — רדינג 0—0, האל סיטי — פלימות ארגייל 2—2, מילוול — וימבלדון 3—1, סנדרלנד — ניופורט קאונטי 0—2, וויגאן אתלטיק — בורנמות 3—0.

הארטס ממשיכה

בליגה הסקוטית ממשיכה הארטס לנצח ואתמול גברה על מאתרוול 3—1. להארטס 30 נקודות מ־23 מישחקים לפני אברדין 26 מ־21 מישחקים, דאנדי יונייטד מ־20 וסלטיק 24 מ־20 מישחקים. תוצאות נוספות: אברדין — סנט מירן 3—1, דאנדי יונייטד — סלטיק 4—2, קלידבנק — היברניאן 3—2, רינג'רס — דאנדי 5—0.

זהו הסמל הרשמי של מישחקי הגביע העולמי בכדורגל שיהיו בקיץ במכסיקו. לנער שדמותו תוסק בכל העולם קוראים פיקה (צילום רדיו של אי־פי)

גם אחרי 5 מחזורים

שום קבוצה לא עלתה לחצי הגמר

גביע הטוטו

מאת יצחק לביא

גם בתום המחזור החמישי של גביע הטוטו בליגה הארצית, אף לא אחת מהקבוצות הבטיחה עלייתה לחצי הגמר של המפעל שיהיה ב־21 לינואר. בבית א' לשלוש הקבוצות הראשונות סיכוי לעשות זאת. בבית ב' יתמקד המאבק בין הראשון, בית"ר נתניה (שהוא גם מוליך טבלת הליגה הארצית) לשני, הפועל צפרירים חולון, במישחק בין השתיים בשבת בנתניה. בבית ג' יעלו הכח מכבי ר"ג או הפועל ר"ג המיפגש ביניהן בשבת הקרובה יקבע את המאשרת. הבית הפתוח ביותר הוא בית ד' כשלכל אחת מארבע הקבוצות סיכוי סביר. 1350 צופים חזו ב־17 שערים. בשבת הבאה יהיה כאמור המחזור השישי בשלב המוקדם.

בית א'

הפועל מרמורק — בית"ר חיפה 3—0 (0—0)

השערים: פנחס שכטר (50, מ־11 מטר), נרי שרעבי (74), רונן שקרי (85).
שפט דני יממולה, 100 צופים, ברחובות.

הפועל חדרה — בית"ר תל אביב 1—1 (0—0)

השער לחדרה: עמי אלחדד (80, מ־11 מטר). השער לבית"ר תל אביב: יעקב נחמוד (46).
שפט יצחק ברק, 200 צופים, בחדרה.

טבלת בית א'

1. הפועל חדרה	5	8—4	9
2. בית"ר ת"א	5	9—7	7
3. מרמורק	5	7—6	7
4. בית"ר חיפה	5	5—12	4

בית ב'

הפועל טבריה — בית"ר נתניה 2—2 (0—0)

השערים לטבריה: עופר דן (73), עמוס כהן (81). השערים לנתניה: שמעון מבלוף (59), אייל דן (82).
שפט יעקב כהן, 500 צופים, בטבריה.

הפועל צפרירים חולון — הפועל לוד 1—0 (0—0)

השער: מרקו בן ברוך (50).
שפט יוסף שועי, 50 צופים, בחולון.

טבלת בית ב'

1. בית"ר נתניה	5	13—6	11
2. הפועל חולון	5	13—5	10
3. טבריה	5	5—10	4
4. הפועל לוד	5	2—12	1

בית ג'

הפועל רמת גן — הפועל בית שמש 0—0

שפט יעקב ממן, 50 צופים, באיצטדיון רמת גן.

הכח מכבי רמת גן — מכבי רמת עמידר 1—0 (0—0)

השער: עמי כהן (80).
שפט מאיר בנישתי, 200 צופים, ברמת עמידר.

טבלת בית ג'

1. הכח רמת גן	5	11—6	10
2. הפועל רמת גן	5	7—6	8
3. רמת עמידר	5	12—6	7
4. בית שמש	5	5—17	2

בית ד'

בית"ר רמלה — הפועל עכו 2—2 (1—0)

השערים לרמלה: אריה מרחי (27), אלי לוי (79). השערים לעכו: אלי בן אמר (85), דוד גבון (87).
שפט בני כהן, 50 צופים, ברמלה.

הפועל רמת השרון — הפועל יהוד 2—0 (2—0)

השערים: שלמה רייצמן (26, 29).
שפט אבשלום כהן, 200 צופים, ביהוד.

טבלת בית ד'

1. הפועל עכו	5	11—6	8
2. הפועל יהוד	5	7—4	8
3. רמת השרון	5	5—6	6
4. בית"ר רמלה	5	4—11	6

בתצוגת שיא: גביע שישי למכבי תל־אביב בלונדון

ניצחו בגמר את קינגסטון 134—115

כדורסל

מאת יחזקאל אררי
שליח "הארץ" לאנגליה

לונדון (מיוחד ל"ספורט הארץ"). מכבי תל אביב עשתה זאת בפעם השישית. כמו 1978, אבל על תוצאה אתכם התוצאה 134—115 נגד קינגסטון, אמש בגמר טורניר הכדורסל המסורתי של קריסטל־פאלאס. זה היה מישחק צמוד, שקול ושלהב במשך יותר מ־30 דקות, עם הרבה נאמי ברק האיכות משני הצדדים בתוספת אותו קליעה מרשים ואוירה ספורטיבית שהיה תענוג לחזות שמתקף לה.

כדורסלני מכבי, שיצאו אמש מתוות בכיסה מלונדון והיו אמורים לנחות הבוקר בנתב"ג, חייבים לדעתי לנצח בכושר כזה גם את ליפור ביום חמישי, עם חידוש התמודדות על גביע אירופה לאלופות.

אחרי שגברו בליל שבת 104—73 על מנצ'סטר יונייטד בחצי הגמר, היה ברור למכבי כי קינגסטון תהיה אגוז קשה הרבה יותר לפיצוח, משום שזו עשה כל מאמץ לגמול לישראלים על שני ניצחונותיהם בשלב המוקדם של גביע אירופה. הערכה זו קיבלה חיזוק אחרי שקינגסטון הביסה בליל שבת בחצי הגמר השני את מרוון אויל כשיקאגו 117—96 עם 47 נקודות של מרטין קלארק שאשר לא שיחק כאמור נגד מכבי בגביע.

וכך התייצבו אלופי ישראל מאבי ליה לעימות המכריע על הכבורה תוך פתח גובר כאשר מכבי פתחו עם בר־קוביץ', אראסטי, מאגי, ג'ונסון וג'מצ'י. שמירה אישית נוקשה נגדה והתפתחות עיקשת למן ההתחלה 5—0 למכבי. 8—7, 25—19 ו־15 נקודות של מיקי ב־5 הדקות הראשונות כבר ביתר על הולשנו ביומיים הקודמים. אלא שכאן, אחרי סידרת קליעות מרהיבה של סלי 5 נקודות מידי מיקי ודורון כוזה ובגוטרייגר מזה, השוויון 27—27 ושיגור ראשון 27—30 ומאחרי כן 43—38 כאשר מכבי לא הושיב לשר מה. הוסיא פעמים רבות וגם שילם את המחיר היקר של הוצר עבירה. הוא גם לא מצא מענה לנושר הפריגה. הניזום והקליעה של בונר רייגר. הזרם והאמריקאי הנפלא של קינגסטון. המישחק שמר בקצב מהיר ומכבי עבר איתן ל־52—32 ואחרי 63—63 בהפסקה באחת התוצאות הגדולות ביותר שראיתי. מבטיח זו הזכירה לי את התוצאה 56—50 בהפסקה בגמר 1980/81 נגד אולימפיה אין אקסון שנוצח אותו אז בגמר 96—92 לוריה. הזכירה התוצאה זו גם את ניצחונו של מכבי 64—60 בתום 40 דקות בגמר נגד קריסטל פאלאס ב־1982/83.

ליפין הביא מיפנה

קינגסטון, עם אותה קליעה מראית של בגוטרייגר וקלארק לעומת איפוק מסוים של ג'ונסון ומאגי במחצית הראשונה. כמות של מכבי חבקו מיירות רבות עם חידוש המשחק. ג'ונסון ביצע שתי עבירות בפעם [illegible] הכל צבר אבייב. ואז, אחרי שוויון 75—75 ופיגור 84—79 (14.20) לסיום, הוליך חן ליפין את מוטי ארואסטי הוליל את המיפנה. הוא השלים סדר במישחק של מכבי, הול ללחוץ יותר את בגוטרייגר שהוצא משוני משקלו הפעיל גם ביותר יעילות את למוצ'י, שהשתמר מאר, ואת מאגי וג'ונסון. תוך 4 דקות, כאשר בגוטרייגר הסביר הול מוחמא יותר ויותר ומכבי השתלט ביותר קלות על הכדורים החוזרים, השתנתה התמונה כליל.

מכבי קלע 15 נקודות לעומת 6, עלה ליתרון 94—90 ומיד ל־105—96 כשנותרו 7.20 דקות לסיום. זו היתה נקודת השבירה של האנגלים המאמצים וכאשר עבר בוגוטרייגר את העבירה ה־4 שלו 5 דקות לסיום, ומאגי העלה את מכבי ליתרון 111—101 בסידרה של 14 נקודות רצופות, היה ברור שהכל הוכרע. הניסיון העויף של מכבי, הרגישה שלו בקרבנות אירופיים דרמטיים, הוליך אותו גם הפעם מן הפיצוי. הסיום היה קל יותר ובעצם רק אז עלה הפער ל־117—103 ו־134—115, כאשר התוצאה עלולה להטעות במקצת משום שהמאבק היה בהולם רב בדרי ושתי הקבוצות ראויות למחמאות יותר עם השופטים שקולה מצ'ביה וגונס מהולט.

בסכם הסיום הכבורד קורין מאגי ולי ג'ונסון בכדורסלנים המצטיינים של הטורניר ונבחר גם לחמישיה הראשונה יחד עם בגוטרייגר וקלארק מקינגסטון וקמיל ניקס מהקבוצה הבלגית מאנייר.

● קלעו למכבי: מאגי 36, בר־קוביץ' 33, ג'מצ'י 29, ג'ונסון 25, ארואסטי 6, ליפין 5.

● קלעו לקינגסטון: בגוטרייגר 37, קלארק 30, דייויס 25, לויד 12, מקניס 8, אייל 3.

המאמן שרף אמר בסיום המישחק: "השגנו בלונדון את המטרה המשולבת: שיפור הרמה לקראת המישחק של לימוז' לכושר טוב". ראש המשלחת שמעון מזרחי ומסיף "הגביע שה מגביע לכבוד בתום המישחק".

העבודה שהמישחק הוקרן בשידור חי בטלוויזיה הבריטית והסיפה כבוד רב לכדורסל הישראלי שאת מבצעו ראו כ־3 מיליון צופים.

בחצי הגמר גבר מבצ'סטר בליל שבת קלעו למכבי: ג'ונסון 36, מאגי 30, ג'מצ'י 25, בר־קוביץ' 13, ארואסטי, בלומו, שפרייבסקו וליפין 2 נק' כ"א.

מרוון אויל אכזבה במקום השלישי אחרי נצחון 104—77 על מנצ'סטר יונייטד. מתנה ליבשנו מבדיל ניצחה את מאנייר ארינגבוין מפקולנלר בתוצאה 100—75 ותוצאה החמישית האילן מאנייר מבלגיה גברה 72—42 על מנצ'סטר לייגנס בד לסיום שביעית.

במישחק הגמר בטורניר הנשים ניצחה קריסטאל־פאלאס את קוקסייד אוסטנד מבלגיה 79—71.

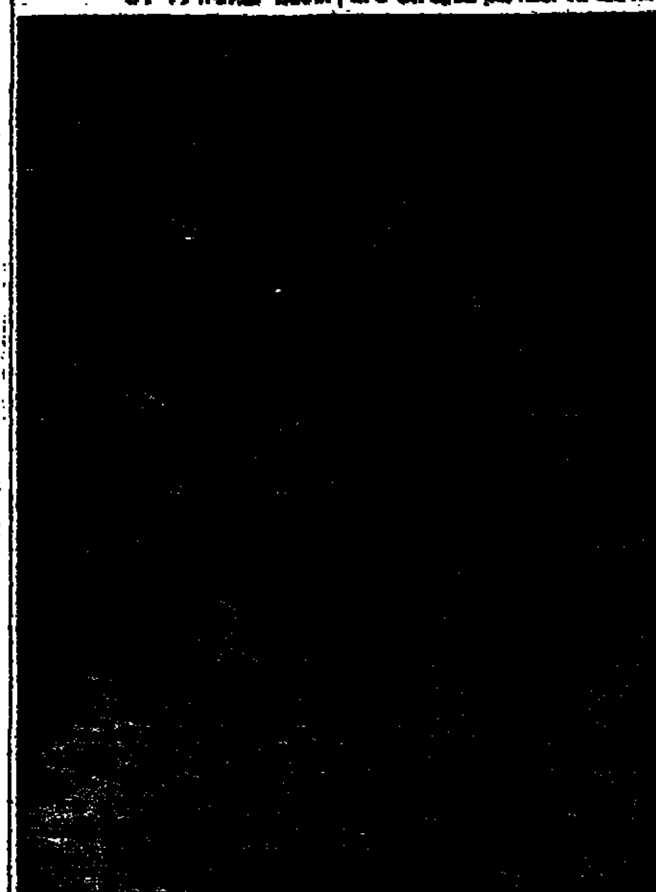

חמש מהתרומות הבולטות אתמול במישחק הגמר בטורניר לונדון (מימין לשמאל): ג'ונסון, קלארק, מאגי, דייויס ובגוטרייגר (צילום רויטר אי־פי)

לקראת המישחק נגד בוסנה ביום רביעי

הפועל ת"א מגיע כבר הערב ליוגוסלוויה

הררי ופיקרש ימונו מאמני נבחרות הקאדטים

מאת גיא צוקר

קבוצת הכדורסל של הפועל תל אביב אמורה להגיע הערב ליוגוסלוויה, לקראת המישחק נגד ציבונה זאגרב. בשלב רבע הגמר בגביע קוראץ', ביום רביעי. בסוף השבוע סיימה הקבוצה את מישחקיה בהולנד. בניצחון 110—97 על דרבוס במישחק אימון. גיבור הניצחון היה עומר פליישר שקלע 24 נקודות. לפני כן סיימה הקבוצה במקום השלישי בטורניר בהולנד.

● התערוכה המקצועית של איגוד הכדורסל תמליץ ביום רביעי למנות את האיגוד על יוסי הררי ויעל פיקרש, כמאמני נבחרות הקאדטים. הררי הוצע על מבין של אמיר שמר, שהיה עוזר של מולי קצורין בנבחרות הקאדטים הותיקות. יעל פיקרש, מאמנת אליצור תל־אביב, תאמן את הקאדטיות. שתי הנבחרות ישתתפו במישחקים המוקדמים על אליפות אירופה, בחודש אפריל 1987.

● הנבחרת הלאומית תקיים שני מישחקי אימון, לפני המישחק המכריע נגד צ'כיה, במוקדמות אליפות העולם ב־13 בפברואר: ב־6 בפברואר מול נבחרת ירושלים וב־10 בו, מול הרכב משלתר של שחקני הפועל רמת־גן, במישחק הזקרה לססיב קפלן.

● [illegible] 3000 דולרים, בעקבות התקרית בתוך הלבשה של הקבוצה, במשחק של מכבי תל אביב ביום שני. באיגוד הכדורסל על שהתנהג לסאמון, מולי קצורין למנכ"ל המועדון מיכאל לפרון.

● בסוף השבוע נפתח טורניר הכדורסל הגדול ביותר בתולדות המדינה: אליפות הפועל בכדורסל. ב־80 קבוצות קטסל וילדים הזוזה, במגרשים רבים בכל הארץ, הול מקפיין שבועת הגלן וכלה מחצים שבגב. בסך הכל ישתתפו במשחק כ־300 קבוצות ומישחקי הגמר, לקבוצות קטסל, לקבוצות הילדים הילדות, לקבוצות הנערים הנערות ולקבוצות הנוער. יערכו ב־ד' וב־ה' בפברואר, באולם נבבות.

אילת יעו בראש טבלת הליגה לנבים

קבוצת הכדורסל של אילת "שעבך" יעו מוליכה בראש טבלת הליגה הלאומית בכדורסל לנבים כשלזכותה 11 נקודות. בסוף השבוע ניצחו הישאים את אילת הרצליה 55—52. קבוצת אמעל גברה לאחר הארכה על אילת חיפה 68—64.

תוצאות נוספות במחזור השישי: בית הלוחם תל אביב — אילת עפולה 56—42, אילת לוד — אילת תל אביב 62—52, אילת רמת גן — אילת ירושלים 71—57.

קרן שבר רגלו ופונה לבית החולים

יגאל קרן מבני יהודה פונה אתמול לבית החולים מן המשחק בו ניצחו בני יהודה 1—0 את מכבי פתח תקוה. קרן נפצע ברגלו ואובחנה בה שבירה. בתצלום: קרן נאנק בכאביו לפני שפונה לבית החולים (צילום: עוזי קרן)

לארי בארד הוביל את בוסטון ל־2 ניצחונות

אן.בי.אי

ניו־יורק (אי־פי). סוף שבוע מוצלח היה לסגנית האלופה בוסטון סלטיקס שזכתה בשני ניצחונות בתוך 24 שעות. וכרגיל הגיש מאחורי ההצלחות היה לארי בארד. בניצחון 122—104 על אינדיאנה פייסרס קלע לארי 27 נקודות, קטף 13 ריבאונדים ומסר 8 מסירות לסלים. והקלע המצטיין במישחק זה היה דניס ג'ונסון עם 29 נק' לבוסטון. בניצחון 129—117 על ג'רזי נטס, הרביעי ברציפות של בוסטון, קלע בארד 29 נקודות. ג'ונסון 24 ומקהייל 23 היו הבולטים האחרים. ג'רי סיכבונג, ששותף בחמישיה הראשונה במקום דני איינג' הפצוע, קלע 17 נקודות.

גם הוושינגטון בולטס שיחקו פעמיים ברציפות. במישחק הראשון ניצחו את ניו־יורק ניקס 115—109 עם 37 נק' של ג'ף מאלון ו־32 של גאס וויליאמס. למחרת נכנעו למילווקי באקס 107—100. טרי קאמינגס קלע שיא נקודות עונתי 31 נק' למילווקי.

דטרויט פיסטונס הולה שני הפסדים ברציפות. שהביאו את מאזן ההפסדים ל־10 ב־11 מישחקיה האחרונים. למרות 29 נק' של איזאיה תומאס נוצחה דטרויט 131—122 ע"י שיקאגו ולמחרת נכנעה 111—101 לאטלנטה הוקס. שקלע הבולט שלה היה דומיניק וילקינס עם 32 נקודות.

יתר התוצאות: לוס אנג'לס לייקרס — יוטה 110—101, קליבלנד — לוס אנג'לס קליפרס 130—111, סיאטל — דנבר 117—107, פורטלנד — פיניקס 133—104, סקרמנטו — סן אנטוניו 114—106, יוסטון — גולדן סטייט 120—115.

בקר — וילאנדר היום בגמר ה"מאסטרס הצעירים"

טניס

מערב־ברלין (שרות "ספורט הארץ"). בוריס בקר ומאטס וילאנדר יתמודדו כאן היום במישחק הגמר של טורניר ה"מאסטרס הצעירים" — אליפות העולם לטניסאים מתחת לגיל 21. יהיה זה מיפגש שני לשני התוססים בתוך שבועיים אחרי שבקר גבר על וילאנדר בגמר גביע דייויס.

בחצי הגמר ניצח אתמול בקר את השוודי אמיליו סאנצ'ס 6—4, 6—4 בעוד שוילאנדר גבר על השוויצרי יעקב הלאסק 6—2, 6—3, 7—6. וילאנדר הוביל 5—2 במערכה השנייה, החמיץ שתי נקודות מישחק ואיפשר ליריבו להשוות. במישחקון שובר השוויון היה לשוויצרי 4 נקודות מישחק אבל השוודי ניצח בסיום בנקודות 9—7.

בגמר הטורניר אשתקד ניצח בקר שוודי אחר, שטפאן אדברג, שעבר הפעם בגלל מחלה.

לבקר ולוילאנדר שימש טורניר זה הכנה לקראת תחרות ה"מאסטרס" שיחל ב־13 בחודש במדיסון סקוור גארדן בהשתתפות 16 הטובים הראשונים בדירוג תחרות "הפרס הגדול" לשנת 1985.

אלפי דפים נתלשו באחרונה מכתבי־עת בספריית אונ' חיפה

מנהל המחלקה לכתבי עת: תפסתי מרצה שתלש דפים מכתבי־עת, אך הוא לא נענש בידי הממונים

מאת ירח טל
סופר "הארץ" בחיפה

במעשי השחתה בספריית אוניברסיטת חיפה נתלשו אלפי עמודים מכתבי־עת כרוכים. בריון במבואה האוניברסיטה התריע מנהל המחלקה לכתבי־עת בספרייה, יוסף שטרן, על "מכת התלישות" ותבע אמצעים להתגבר עליה, לרבות הגברת השי־מירה והתקנת אמצעי מיקוח אלקטרו־ניים.

הוא מסר כי זה לא כבר תפס בקלקלתו מרצה שתלש דפים מתוך כתבי־עת, והביאו לממונים. המרצה לא נענש, מאחר שהתקבלה טענתו כי במקום לתלוש דף נייר מתוך מחברת שהחזיק נתלש בטעות דפים מהחוב־רת שגם בה החזיק. מנהל המחלקה אף נדרש להתנצל לפני המרצה.

אחת העבירות העדיפה את מספר הדפים התלושים מתוך כתבי עת בכל שנת לימודים מ־5,000.

כתבי העת הנתלשים ביותר הם מתחומי העבודה הסוציאלית, הספרות, מדעי־המדינה, חינוך ופסיכולוגיה. "סטודנטים שלא מהססים לשרוף ספרים בהפגנות מחאה על שכר לי־מוד, ניתן לצפות מהם שגם יקרעו ספרים", ציין מר שטרן.

היום תוכרע המחלוקת בדבר בניית כ־500 כיתות חדשות

בין משרד האוצר ל"מפעל הפיס" ★ הפגישה בלשכת פרס — על־פי דרישת יצחק נבון

המחלוקת בין משרד האוצר לבין "מפעל הפיס", על בניית כ־500 כיתות חדשות, תוכרע ביום ראשון בדיון שיתקיים לפני ישיבת הממשלה בלישכת ראש הממשלה, שמעון פרס — כך נמסר בהודעה לעיתונות. הדיון יתקיים לדרישת סגן ראש הממשלה ושר החינוך, יצחק נבון. הוא תבע לקיים את הדיון לאחר שהתברר, שמחלוקת בין האוצר לבין מפעל הפיס מעכבת את ביצוע ההחלטה שקיבל הדירקטוריון של "מפעל הפיס", בדבר השתתפות המפעל בבניית 500 כיתות לימוד חדשות, לשם מניעת משמרת שנייה. נבון אמר, כי כל יום שעובר בלי ביצוע ההחלטה, יגרום לקשיים מיותרים בשנת הלימודים הבאה. הזקוקים הי־חידי למצב יהיו הילדים, שיסבלו ממחסור בכיתות.

על־פי החלטת "מפעל הפיס", ישתתף המפעל בכיסוי מלא בבניית 330 כיתות. 170 כיתות נוספות ימומנו בידי המפעל, בשיעור של 25 אחוז, והיתרה תמומן בידי הממשלה. עלות בניית הכיתות היא כ־26 מיליון דולר.

ביהמ"ש הורה למנהלי "טתה" לפרסם מיכרז למכירת הרשת

עד תחילת פברואר ★ הרשת, שהיתה כלי שיווק של "אתא", נמצאת בכינוס נכסים מנובמבר 1984

(עז). בית המשפט המחוזי הורה למנהלי רשת השיווק "טתה", שהיתה כלי השיווק של "אתא" ועתה היא בכינוס נכסים ופירוק, לפרסם מיכרז למכירתה עד תחילת פברואר, כדי שתימכר בעסק פעיל.

לפני כשבועיים מינה בית המשפט המחוזי את כונס הנכסים הרשמי כמפרק זמני של החברה. "טתה" מנוהלת בשיתוף ע"י כונסי הנכסים והמנהלים שמונו לחברה בנובמבר 1984. "טתה" הוקמה בשנת 1938, ולה 25 חנויות למוצרי הלבשה.

שופט בית המשפט המחוזי, אליעזר בר דוד, ציין כי "טתה" רווחית ולא הסתבכה בחובות שאינה מסוגלת לפרעם. הסתבכותה נבעה מאיגרות חוב שהוציאה בזמנו, להבטחת ערבות לבנק לאומי להתחייבויות של אתא כלפיו בשיעור 17 מיליון דולר.

בעכו הוארך מעצר שני חשודים ל־7 ימים

המשטרה: עובדי ציבור מעורבים בפרשת הנפקת רישיונות נהיגה בשוחד

נציג המשטרה: יש לחקור עוד עשרות חשודים ★ חשש כי אם השניים ישוחררו, יחבלו בהמשך החקירה

(עז). פרשת חקירת הנפקת רישיונות נהיגה תמורת שוחד ושלמונים לשניים מבכירי משרד הרישוי בחיפה מסתעפת. להערכת המשטרה, מעורבים בפרשה עשרות חשודים, וביניהם גם כמה אישים המועסקים בשירות הציבורי, שטרם נחקרו.

ביום ו' בבוקר הוארך מעצרם של שני החשודים לשבעה ימים, בבית משפט השלום בעכו. השופט מאיר רואק, שישב בדין, אסר על פירסום שמות החשודים העצורים כבר 12 יום.

נציג היחידה הארצית לחקירות הונאה במטה הארצי של המשטרה, שביקש את המשך מעצרם של השניים טען בביהמ"ש, כי מאחר שהחשודים כבר נמצאים 4 חודשים יש לחקור עשרות חשודים נוספים.

לדבריו בתקופת מעצרם של השניים, נחקרו 13 איש, שיש להם קשרים בעבודה עם השניים, והם בד־חינם ומודים לנהיגה. כן נחקרו כמה אנשים המועסקים בשירות הציבורי, שלהם מיוחסת מעורבות בפרשה, שאינם עובדי משרד התחבורה. נציג המשטרה הדגיש בפנייתו לשופט, כי אם ישוחררו השניים, יהיו עלולים להשפיע על עדים ולחבל בהמשך החקירה.

כדי להבטיח פירעון חוב בסך כ־3 מיליון דולר:

בתי הזיקוק מצמצמים מהיום אספקת האתילן ל"פרוטארום"

מאת יונתן שרמן

הנהלת בתי הזיקוק מצמצמת, החל מהיום, את אספקת האתילן למיפעל פרוטארום — כ־30 עד 35 טונות אתילן ליום במקום כ־90 טונות (הפחתה של כ־60 אחוזים).

לחלופין, יוצע לפרוטארום לקבל אספקה רגילה של אתילן עד 15 לינואר, בתנאי שפרוטארום תשלם עבור אספקה זו בצורה שוטפת.

הנהלת בתי הזיקוק החליטה על צעד זה על מנת להבטיח פירעון של חוב בן כשלושה מיליון דולר של מפעל פרוטארום לבתי הזיקוק. צבי זמיר מנכ"ל בתי הזיקוק מסר, כי בשבוע האחרון התקיימו דיונים כדי למצוא הסדר עם פרוטארום שיבטיח אספקה סדירה של אתילן בתמורה לביטחונות נאותים, כשהכוונה היא בעיקר לערבויות בנקאיות.

עוד נמסר, כי בתי הזיקוק מתכוונים להפסיק את אספקת האתילן לפרוטארום ב־10 לחודש אם לא ייפרע חוב החברה.

8 נהרגו ו־66 נפצעו קשה בתאונות שבוע שעבר

(עז). 8 בני אדם נהרגו ו־66 נפצעו קשה, ב־56 תאונות דרכים חמורות שאירעו השבוע בכבישי הארץ. בין ההרוגים: הולך רגל מבוגר אחד. בין הפצועים קשה 50 הולכי רגל, מהם 18 קטינים.

ח"כ אלוני בפנייה אל שר המשטרה:

חרדים בבני ברק מונעים מעבר כלי רכב ברחוב השומר בשבתות

אלוני תבקש השבוע מקודפו להורות למפקח על התעבורה להתערב

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

חברת הכנסת שולמית אלוני טוענת בפנייה לשר המשטרה כי זה חמש שבתות מונע הציבור החרדי בבני ברק מעבר כלי רכב ברחוב השומר.

אלוני ציינה בפנייתה כי ברחוב השומר בבני ברק הותרה נסיעה ברכב לפי הוראת בית הדין הגבוה לצדק לאחר שמחסום בלתי חוקי ברחוב גרם למותו של אדם. עתה קבעה עיריית בני ברק כי הרחוב יהפוך בשבתות למדרחוב ובכך — עוברת העירייה על הוראת בג"צ.

ח"כ אלוני קוראת לשר המשטרה לדאוג כי החלטת בג"צ לא תשונה ולא תבוזה וכי תימנע הפרעה וסכנה לעוברי האורח החילוניים.

אלוני גם תגיש השבוע שאילתה לשר התחבורה ותבקש כי יורה למפקח על התעבורה להתערב במתרחש ברחוב השומר.

לכידת מחבלים שהתכוונו לפוצץ מכונית בבירה מנעה פיגוע קשה

התכוונו בנובמבר 1985 לפוצץ מכונית תופת ליד אולם "קשת" ★ הנאשמים, חברי פתח, הזמינו 100 ק"ג חומר נפץ ממפעיליהם

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

פיגוע קשה בירושלים נמנע בנובמבר 1985, לאחר שנלכדו מחבלים שעמדו לבצעו, קודם למעשה הם זממו לפוצץ מכונית תופת ליד אולם השמחות "קשת" בירושלים. מכתב האישום שהגיש התובע בבית הדין הצבאי בלוד, גיל גרשוני, בסוף השבוע שעבר, עולה כי אחמד סאלח מחמד סוזה (29), מהר שוקיירי; מחמוד אל קס (22) אחמד מחמוד חסאן חמדה (23) ועבדאללה חסן עלי (23).

מכתב האישום עולה כי הארבעה התגייסו לארגון פתח והסכימו לאתר מקומות בירושלים, בהם ניתן יהיה להניח מכוניות תופת. הם אומנו בירדן ובעיראק בהנחת מטענים מאולתרים. התובע טען, כי הנאשמים שרטטו את המקום המיועד לפיגוע והזמינו מאה ק"ג חומר נפץ ממפעיליהם.

תסיסה בקרב עובדי התיפעול בנמל

עובדי המועצה לשיווק פרי הדר בנמל אשדוד שיבשו ביום ה' העבודה

3 אוניות שעמדו להעמיס פרי הדר בנמל הופנו לנמל חיפה, מפני שהעובדים מנעו הוצאת כמיליון תיבות להעמסה

(עז). שלוש אוניות שעמדו להעמיס פרי הדר בנמל אשדוד, הופנו ביום חמישי לנמל חיפה, כתוצאה משביתת עובדי המועצה לשיווק פרי הדר בנמל, שמנעו הוצאת כמיליון תיבות להעמסה.

בשעות אחה"צ של יום חמישי הוצא צו מניעה מטעם הנהלת המועצה הארצית לשיווק פרי הדר וביום שישי בבוקר, באיחור של כמה שעות, התחדשה העבודה. בעת הוצאת הצו נקבע ליום ראשון בבוקר דיון במעמד שני הצדדים.

העברת האוניות לנמל חיפה גרמה לתסיסה בקרב עובדי התפעול בנמל אשדוד, שכל הפסד היה שלהם.

מנהל התפעול במועצה לשיווק פרי הדר, יגאל סימון, מסר, שהשביתה המתאוששת פרצה על רקע דרישת עובדי הסניף בנמל אשדוד, לאשר פנסיה לאחד המפוטרים, אף כי צבר רק 6 שנות ותק, וגם אלה לא בעבודה מלאה.

יצויין כי באחרונה הופחת מספר העובדים של המועצה לשווק פרי הדר באשדוד מ־34 ל־23, בשל הירידה בהיקף יצוא פרי הדר. סימון אמר, כי הצמצומים נעשו בתאום עם מועצת הפועלים וועד העובדים.

מפעילי סנדלי דנוור בת"א תובעים לאלץ העירייה למלא החוזה שחתמו

פנו לבית המשפט המחוזי בנושא ★ לטענתם נגרמים להם הפסדים כבדים מאי מילוי החוזה, על־פיו מותרת בין היתר נעילת מכוניות ברחובות הקטנים גם בשעות הבוקר ולאחר השעה 7 בערב

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל־אביב

בעלי הזיכיון להתקנת סנדלי דנוור בתל־אביב, ראובן גרוס ויצחק הדר, פנו לבית המשפט המחוזי בתל־אביב בתביעה, לאלץ את העירייה לפעול בהתאם לחוזה שנחתם ביניהם. לטענתם, כתוצאה מאי־מילויו, נגרמים להם הפסדים כבדים.

בתביעה שהוגשה בידי עו"ד דן כהן, נטען כי העירייה הגבילה את שעות הנעילה בין שבע בבוקר עד עשר בלילה ואסרה נעילת כלי־רכב ברחובות קטנים בשעות הבוקר ולאחר השעה 7 בערב, בעוד הוסכם קודם, שנעילה מותרת בשעות שבין שש בבוקר עד 12 בלילה.

כן הורתה עיריית תל־אביב לנעול רק כלי־רכב החונים על מדרכות, מעברי־החצייה ובמקומות השמורים לרכב, לאוטובוסים ולמוניות, ואילו בהסכם מדובר על נעילה בכל מקרה של חנייה בניגוד לחוק.

בגלל הוראות אלה מוקטן נפח הפעילות המבוצעת על־ידי חברתו של גרוס ונגרמים לה הפסדים ניכרים.

ועד העדה התימנית מתנגד לתוכנית המתאר לכפר סילוואן

תובע לשקם הבתים היהודיים בכפר

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ" בירושלים

ועד העדה התימנית מתנגד לתוכנית המתאר שהכינה עיריית ירושלים לכפר סילוואן. הוא תובע לשקם את הבתים היהודיים, שהיו בעבר בכפר, ולהקים בו מחדש את האיזור היהודי. עוד דורש הוועד, כי לבתים היהודיים תוכן תוכנית מתאר נפרדת. כפי הנראה, עומדת מאחורי הדרישה שאיפת הוועד לזכות בבעלות על הנכסים הרבים שנטשו בסילוואן בידי היהודים התימנים בסוף שנות ה־30.

בסילוואן התגוררו בעבר כ־1000 יהודים, ב־144 בתים. הם פונו מהמקום בשנת 1938. בתיהם נבזזו בידי תושבי הכפר. חלק מהבתים אף נהרסו. בבתים שנותרו על תילם מתגוררות כיום משפחות ערביות. ועד התימנים תובע לחלופין, ואם לא תתקבל דרישתו הראשונה להרוג מהאיסור הכולל החל בתוכנית המתאר לסילוואן, שלא להתיר בנייה חדשה, אלא במקום בתים שייהרסו. הוועד תובע שלא להחיל איסור זה על הבתים היהודיים, כדי שניתן יהיה לבנות מבנים חדשים במקום הבתים היהודיים הישנים שנהרסו. "הרצאת הגם ירושלי" נכתב בהתנגדות שהוגשה לתוכנית.

פסל שורשים — מנורה, יצירתו של הפסל יעקב אגם, נחנך ביום ו', במעמד ראש עיריית ת"א ומממן הקמתו — יוסף ברנרד, בגן ברנרד בצפון תל־אביב. הפסל הגיד, כי הפסל הוא יצירתו הראשונה, המוצבת במקום פתוח בעיר. לדבריו נועד הפסל לשמש את התנועה המתגברת של החיים — שורשי עם באדמתו ושורשים הזונקים ואור רוח הקודש ממעל. הפסל, עשוי נירוסטה, בגובה של 1.80 מ', מסמל עיצוב עינותו. התלמידים לפי תוח ההבמרה בבתי־הספר בסביבה, מיצר להגות בפסל. בתמונה: יעקב אגם ויצירתו. (צלום: י.ג.פ.ס)

מטען נפץ התפוצץ ביום שישי ברמת־גן

ברחוב קריניצי פינת יוסף הגלילי ★ אדם נשרט קל; שמשות מכוניות התנפצו

(עז). מטען קטן של חומר נפץ התפוצץ ביום ו' בבוקר ברחוב קריניצי פינת יוסף הגלילי, ברמת גן. לא היו נפגעים, מלבד אדם אחד שנשרט קל.

מעוצמת הפיצוץ התנפצו שמשות של מכוניות וחנות, ונפער מכתש קטן באדמה. כוחות המשטרה ואמבולנסים של מד"א יצאו למקום, אולם כאמור לא היו נפגעים שנזקקו לטיפול, למעט אדם אחד, בני גורדון בן 41 מרמת־גן, שנשרט באופן קל ביותר ונחבש במקום.

המשטרה חסמה את האיזור, פתחה בסריקות ועצרה לחקירה כמה חשודים.

המשטרה ביקשה פעם נוספת מהציבור לגלות ערנות לחפצים חשודים, לא לגעת בהם ולהודיע.

ניצול שואה תרם אוסף נדיר של כלי פורצלן מהמאה ה־18 למוזיאון חיפה

כ־500 פריטים, בהם תמונות עיר, אהילים, שולחנות ומערכות תה

מאת סופר "הארץ" בחיפה

אוסף נדיר של כלי פורצלן, שערכו נאמד בכמה מיליוני דולר, נתרם בידי ניצול שואה, ד"ר נתן צלניק מארה"ב, למוזיאון חיפה, לזכר אשתו שנפטרה לפני שנה, על כך נמסר בהודעה מטעם מוזיאון חיפה.

כפי שנמסר, נמצאים באוסף כ־500 פריטים מן המאה ה־18 של תמונות עיר בגדלים שונים, אגרטלים, אהילים, שולחנות וכן מערכת כלי תה בסגנון סיני מן התקופה הראשונה של המאה ה־18. רוב הפורצלנים הם מתוצרת מאיסן.

הערה ל־2 שוטרים שעצרו 2 מפגינים ללא סמכות

הביאו לחקירה במשטרת ירושלים שני תושבי רמת־גן, שצעדו ממחלף חמד לבירה במחאה על העלאת מחירי הנסיעה בתחבורה הציבורית

(עז). לשני שוטרים נרשמה הערה בתיקם האישי, מפני שעצרו ביולי 1985 ללא סמכות שני מפגינים: אהוד שפיגל ושבתאי לוי מרמת גן, שערכו צעדת מחאה כנגד העלאת מחירי הנסיעה בתחבורה הציבורית.

השניים החלו לצעוד ממחלף חמד לכיוון ירושלים, בניגוד לכיוון התנועה. כשני קילומטר לפני הכניסה לירושלים, ניגשו אליהם שוטרים ובנימוק, כי התנועה אינה חוקית, עצרו אותם והביאו אותם לחקירה במשטרת ירושלים. השניים פנו לאגודה לזכויות האזרח, שהפנתה תלונה לממונה על תלונות הציבור במטה הארצי. לאחר בדיקה פסק הממונה, כי לשוטרים לא היתה סמכות לעצור את השניים, מפני שבמעשיהם לא עברו עבירה.

מזכיר מועצת פועלי עפולה הורה לעובדי מיפעל של תדיראן להתייצב היום לעבודה

מאת עמאללה מנצור

מזכיר מועצת הפועלים בעפולה, יעקב אבינור, הורה ל־130 עובדי מפעל האלקטרוניקה של חברת תדיראן להתייצב הבוקר לעבודה, למרות הוראת ההנהלה שיינעלו השערים. לדברי אבינור ריתכה ההנהלה את שערי המפעל והציבה בחזר שומרים חמושים. הוא מאשים את תדיראן, כי היא סוגרת את המפעל בעפולה בניסיון "לסחוט כספים" מקופת המדינה.

ראש עיריית עפולה, עובדיה עלי, התריע נגד סגירת המפעל.

מתגבשת תוכנית להטלת מס לינה לתיירים באילת

בסך 70 סנט ליחיד ללילה

מאת זהר בלומנקרנץ ואיתן רבין, סופרי "הארץ"

משרד התיירות בשיתוף עיריית אילת מגבשים תוכנית להטלת "מס לינה" בשיעור 70 סנט על כל לינת תייר מחו"ל בבתי מלון בעיר.

אמש נודע, כי בתום ביקור בן יומיים של שר התיירות, אברהם שריר, בסוף השבוע לאילת, הוחלט להגביר את תנופת הפיתוח של פרויקטים תיירותיים בעיר. תקציב מיוחד יוקצה לשיפור חזות איזורי אתרי התיירות. עדיין לא נקבע גובה התקציב המדויק, שיוקצה למטרה זו. על עיריית אילת, בראשות רפאל הוכמן, הוטל להגיש תוכנית עבודה ותקציב מפורט של ההוצאות הצפויות. התוכנית תוגש לאישור משרד התיירות.

יצוין, כי בחודשים האחרונים נרשמה עלייה של 30 אחוז בתנועת תיירות החוץ לאילת.

נעצר חשוד ברצח שבוצע ביום ה' בעיר התחתית בחיפה

המשטרה: גרשון זהר שיחזר הרצח ★ הכחיש בביהמ"ש את האשמה

(עז). סלים אחמד עבד (54), מחיפה, החשוד ברצח שאירע ביום ה' בעיר התחתית בחיפה, נעצר ביום ו' ל־15 ימים לחקירה. בא כוח המשטרה, רס"ר ניסן ציגלר, טען לפני שופט השלום בחיפה, גרשון זהר, כי החשוד רצח בדקירות סכין את סמיח אבו אל היג'א בן 30 מחיפה, על רקע סכסוך. כן טען שהחשוד משתף פעולה עם המשטרה ושיחזר את הרצח.

החשוד הכחיש בבית המשפט את אשמת הרצח. השופט אסר לפרסם את תמונתו.

מאסר לסטודנט מכפר כנא שהפר צו המחייבו לא לצאת מהכפר

נתפס ביום ד' שעבר במחסום בדרכו לחיפה

מאת עמאללה מנצור
סופר "הארץ" בגליל

עומר סעיד, סטודנט מהטכניון בחיפה, נידון ל־8 חודשי מאסר, מהם ארבעה על תנאי, בבית משפט השלום בנצרת, על הפרת צו אלוף פיקוד הצפון, המחייב אותו להישאר בכפר כנא בשעות היום ובביתו בשעות הלילה במשך שנתיים.

סעיד נעצר ביום ד' שעבר במחסום משטרתי בכביש עפולה בית נטופה. ביום ו' הוא הובא בפני השופט חיים גלעם בנצרת, שדן אותו למאסר. הסניגור הודה, כי התכוון להגיע לחיפה כדי לסדר את ענייניו בטכניון.

עריכת העמוד: רחל רבה

הוראה לא לאפשר גביית תרומות מחולים בידי רופאים

יו"ר הנהלת קופת־חולים הגיב בכך על הפרסום, כי הוחלט לגבות 10 ש"ח מחולים שיבואו למרפאות

מאת נורית אמיתי

יושב ראש הנהלת קופת חולים, פרופ' חיים דורון, הורה להנהלות בתי החולים של קופת חולים והמחוזות, שלא לאפשר גביית תרומות מחולים בידי רופאים. פרופ' דורון אמר כי קופת חולים שוללת רעיון זה.

ביום ו' נמסר, כי רופאי בתי החולים הממשלתיים הוחלט לגבות 10 שקלים חדשים מחולים שיבואו למרפאות, וכי גם בתי החולים של קופת חולים יצטרפו לכך.

בהוראת משרד התעשייה והמסחר

מקבלי הרישיונות לייבוא ברזל לא יוכלו לסחור בהם

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משרד התעשייה והמסחר יזמן אשר השבוע את אנשי העסקים אשר קיבלו רישיונות לייבוא ברזל להבהיר להם כי אין לסחור ברישיונות אלה — על רקע הוראה של השר שרון לבדוק ביסודיות את נושא רישיונות יבוא הברזל שניתנו באחרונה.

משרד התעשייה והמסחר החליט באחרונה לייבא כעשרות אלפים טון ברזל לארצות יבואנים, בתנאי שימכרו את הברזל במחיר הנמוך ב־25% לפחות ממחירו בשוק כיום. בעקבות מתן רישיונות אלה התפרסמו בעיתונות ידיעות שהרישיונות ניתנו למקורביו של השר שרון, וב"הארץ" פורסם על נסיונות מכירה של רישיונות אלה. אנשי קריית הפלדה, המתנגדים למתן רישיונות לייבוא ברזל, בוחנים אפשרות להגשת התנגדות המקומית על פי בקשת השר.

מולדית בת־ים תוענק לתושבת זוהו של צבי גור באוטובוס

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" בבת ים

מולדית העיר בת־ים תוענק מחר לתושבת העיר, הסבתא אסתר מלכה, שזיהתה את זהותו של האסיר הנמלט צבי גור בעת נסיעה באוטובוס.

את ההוקרה על גילוי אזרחות למופת יעניק לה ראש העיר, אהוד קינמון, בטקס חגיגי שייערך בבניין העירייה. למעמד הוזמנו גם מפקד משטרת העיר סנ"צ רפי תורג'מן ואורחים.

שר המדע והפיתוח
גדעון פת
עורך
מסיבת עתונאים
שבועית בקול ישראל
הערב, אחרי חדשות השעה 18.00 ברשת ב'
המנחה:
יצחק גולן

ועדת המשנה לתכנון ובנייה עיר עכו

הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה (1965)

להקלה בבניית עליית גג

ניתנת בזה הודעה כי הוגשו בקשות לועדת המשנה לתכנון ובניה עיר עכו, למתן הקלה בתוספת גובה לעליית גג מעל למפלס לפי ת.מ. מפורטות 1619 ויבוצע בגובה עכו מזרח. האלה הן הבקשות:

1. 4383 העבודה 15/א' 18105 101
2. 4604 בבל 14 18051 20
3. 4633 העבודה/32 18104 83
4. 4668 כפר עבודי 20 (רח' העליה) 18104 67

הקלה גם לקו בנין לרחוב 58 שלא לפי ת. מפורטת 4948

את התוכניות הנ"ל ניתן לראות במחלקת הנדסה בעיריית עכו בימים ובשעות לקבלת קהל וכל הרואה עצמו נפגע בבנין איזור בקשות אלו רשאי להגיש התנגדותו להעיר תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

א. דה קספור
יו"ר ועדת המשנה
לתכנון ובניה עיר־עכו

בקש מסוכן הנסיעות שלך את כרטיס הטיסה הקבוצתי של איירתור

AIR FRANCE · KLM · SABENA BELGIAN AIRLINES · EL AL · Alitalia · Lufthansa · SAS · AUSTRIAN AIRLINES · OLYMPIC AIRWAYS · Swissair · BRITISH AIRWAYS · PanAm · TowerAir · IBERIA · SAA · TWA

לרשותך טיסות קבוצתיות יומיומיות לכל יעד שתבחר, לדוגמא: אמסטרדם, אתונה, בריסל, קופנהגן, פרנקפורט, לונדון, מדריד, מנצ'סטר, מילנו, מינכן, פריס, רומא, וינה או ציריך, החל מ־$238 — מחיר מוזל במיוחד. והעיקר — הטיסה היא באחת מחברות התעופה הסדירות והאמינות הפועלות בישראל.

בקש מסוכן הנסיעות שלך את כרטיס הטיסה הקבוצתי המוזל של איירתור — החברה המאגדת את כל משרדי הנסיעות בישראל.

מינימום שהייה: 7 ימים. מכסימום שהייה: 21 יום. לונדון ומנצ'סטר: 7 ימים עד חודש.

תור־אויר (ישראל) בע"מ

איירתור - 16 חברות תעופה סדירות לשירותך

הארץ

יום א׳, כ״ד בטבת, תשמ״ו
5 בינואר 1986

ירושלים: רח׳ ההבצלת 2 טל׳ 224245־02 ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל׳ 661166־04 ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

תל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח׳ זלמן שוקן 21 טל׳ 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו״ל: הוצאת עתון „הארץ" בע״מ, רח׳ זלמן שוקן 21, ת״א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מתי מלך.

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.

HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B. 233, Tel. 824261

שלום הגליל אינו מצדיק החלטות נחפזות

ח״כ רפאל איתן („רפול") רואה בעובדה שטיל קטיושה פגע בקריית שמונה, הוכחה לצידוק דעתו בעבר, לפיה נסיגת צה״ל מדרום לבנון היתה צריכה להיעצר ליד נהר ליטני, כך שכל הגשרים עליו יישארו בידי צה״ל. כלום אין להסיק מנסיון הימים האחרונים כי רצועת הביטחון הנוכחית טעונה הרחבה בכיוון צפונה?

מפקד צד״ל ממליץ גם הוא על הרחבתה של רצועת הביטחון, ברברית מכבבת המגמה — הידועה מכבר — לשכנע את ישראל שתורשה לו ליצור, רצף טריטוריאלי בין רצועת הביטחון כפי שהיא קיימת מזה כשנה, לבין העיירה ג׳זין ואזור הכפרים הנוצריים שבסמוך לה. ברור גם לרמטכ״ל לשעבר כי הכוח המזוין שגנראל אנטואן לאחד עומד בראשו, אינו מסוגל לקיים שליטה אפקטיווית ברצועת ביטחון מורחבת; הוא אינו מהסס להציע שצה״ל יחזור ללבנון במלוא כוחו לשלוט על כל השטח עד לליטאני, „כפי שצריך".

שר הביטחון הבהיר בליל שבת שהחזרת צה״ל לתוך לבנון, מעבר למנדטים שהגיבור בצד״ל מצריך, אינה קבילה עליו; לבעיית הביטחון של קרית שמונה ויתר יישובי אצבע הגליל צריך למצוא פתרונות אחרים. יצחק רבין נמנע מלפרט לאילו פתרונות הוא מתכוון; אך מכל מקום אין זה בריא למדינת ישראל שתגדיל את האוכלוסיה הערבית הנתונה לשליטתה, בעוד 200,000 עד 300,000 בני אדם נוספים.

לית מאן דפליג כי תושבי הגליל העליון רשאים לצפות כי הממשלה תדאג לשלום חייהם ורכושם; אבל גם מהם צריך לצפות שיבינו למורכבות הבעיה הבטחונית שהמדינה כולה עומדת לפניה. קריית שמונה איננה האספקלריה היחידה שדרכה מותר להסתכל עליה.

אין שלום בינינו לבין סוריה, וכאן שורש הבעיה. התגרות מתמשכת של ארגוני המחבלים עלולה לדחוף את ישראל למצב שבו שוב לא תוכל היא להבליג. ישנם צינורות, שדרכם אפשר להעביר את האזהרה המתאימה לשלטונות דמשק. אולם לכך דרושה שהות; צריך גם לתת לסורים פסק זמן כדי לתהות ולהחליט אם כדאי להם להביא לידי התנגשות עם ישראל. כורח זה מחייב גם את אנשי קריית שמונה; ישראל נאלצת להתחשב גם במצב הבינלאומי, והמרעות למצוקתם של תושבי אצבע הגליל אינה צריכה לדחוף את הממשלה לעבר החלטות חפוזות.

רצועת ביטחון במצור סורי

מאת ראובן פדהצור

במקרה של פגיעת קטיושה בקרית שמונה שתוצאותיה יהיו קטלניות לא תוכל ישראל להימנע מתגובה צבאית ★ תקיפת סוללות הטילים בשטחה של סוריה יהווה שינוי מהותי בכללי המשחק

אין ספק כי בקריאה ראשונה עשויה הקביעה הזו להיראות מתמיהה במקצת. אך ייתכן שירי טיל הקטיושה אל עבר קריית־שמונה ביום רביעי שעבר, הוא המציין ראשיתו של תהליך שיחייב את חיל־האוויר לתקוף ולהשמיד את סוללות טילי הקרקע־אוויר שקידמו הסורים בשישיה לקרבת הגבול עם לבנון. ההגיון העומד מאחורי קביעה זו הוא פשוט למדי.

מגיחות התבטאויותיהם של אנשי הדרג המדיני הבכיר, עולה כי במקרה של פגיעת קטיושה בקריית שמונה, שתוצאותיה יהיו קטלניות, לא תוכל ישראל להימנע מתגובה צבאית. הן למעשה גם הפירוש המעשי של הבטחות שמעון פרס לראש עיריית קרית־שמונה לפיה תדאג הממשלה לביטחון תושבי העיר. לכל ברור גם כי אין ריגה של קטיושה המפלת בשדה, כמו כריגה של קטיושה הקוטלת אחרים ברחובה של עיר.

הוצאתה לפועל של התגובה הצבאית, שיעדיה הצפויים הם בסיסי המחבלים המוקמים בבקעת הלבנון, תוטל, ככל הנראה, על חיל האוויר. אולם, בפני חיל־האוויר ניצבת במקרה כזה בעיה צבאית־אופרטיווית לא פשוטה. אזור בקעת הלבנון מוגן על ידי אותם טילי קרקע־אוויר הסוריים שקודמו לקרבת הגבול הלבנוני. על מנת לאפשר למטוסי חיל־האוויר לתקוף את בסיסי המחבלים, יש להוקיע ולהבטיח את חופש הטיסה בשמי בקעת הלבנון. לצורך זה ייאלץ חיל־האוויר לתקוף ולהשמיד את סוללות הטילים הסוריות המגבילות את חופש הטיסה הנדרש. רק לאחר מכן יוכלו מטוסי חיל־האוויר לתקוף את בסיסי המחבלים.

אין ספק כי תקיפת סוללות הטילים בשטחה של סוריה תהווה שינוי מהותי בכללי המשחק, אשר שני הצדדים עוסקים בעיצובם בשבועות האחרונים בזהירות רבה. דומה כי איש במערכת הביטחון אינו מוכן להתחייב בניסיון לנבא את תגובתו של הנשיא אסד על תקיפת הטילים בשטח סוריה. מה גם שהעילה לתקיפתם, במקרה זה, לא תהיה פעולה סורית נגד ישראל, אלא פעולה של צד שלישי. כך, עד כמה שהדברים נשמעים מוזרים, יכולה פעולתו של מחבל בודד, היורה קטיושה מצפון לרצועת הביטחון אל עבר קריית־שמונה, להוביל לעימות צבאי בין ישראל לסוריה. עימות שייתכן ויתנהל בעיתוי בו שני הצדדים אינם חפצים.

דרום לבנון חזרה לכותרות

נפילתם של חמישה טילי קטיושה בגליל בתוך יום אחד, בשבוע שעבר, החזירה את דרום לבנון אל הכותרות. היתה זו תזכורת למגבלותיה של רצועת הביטחון ולפוטנציאל העימות הטמון בה. גם מצדדיה הנאמנים ביותר של רצועת הביטחון נאלצים להודות, כי מאורעות השבועות האחרונים הבהירו שאפילו הצלחתה המבצעית אינה ערובה לשקט בצפון. פעם נוספת התבררה העובדה המעציבה, כי נסיגת צה״ל מלבנון לא שמה קץ למלחמה על דרום לבנון. מה ששינה במהלך חודש דצמבר את הסטטוס־קוו שהחל להיווצר סביב רצועת הביטחון, היתה החלטתו של הנשיא אסד להחזיר ולגלות מעורבות רבה יותר במשחק הדרום לבנוני.

נראה כי מטרתו העיקרית של הצעד הסורי היא ביטולם הטוטאלי של מעט היתרונות שנותרו בידי ישראל בעקבות מלחמת לבנון. לצורך זה, תוך ניצול העובדה כי חיל־האוויר הפיל שניים ממטוסיו, ביצע אסד את הצעד הראשון — קידום הטילים מערבה. בנוסף להסרת מגבלה רצינית על יכולת איסוף מידע מודיעיני על־ידי חיל־האוויר הישראלי, הביא הצעד הזה גם לפגיעה ביכולת התגובה של ישראל על הגזרה המזרחית של רצועת הביטחון.

בידיו של אסד נותר קלף נוסף. אותו יוכל לשלוף אם יחליט להחריף את המתיחות באותה גזרה. אלה הם אלפי המחבלים שבסיסיהם בבקעת הלבנון. בינתיים מתיר להם נשיא סוריה פעילות מבוקרת בלבד. התרת הרסן מעליהם, שפירושה יהיה פעילות טרור מאסיווית, תעמיד את הגזרה המזרחית של רצועת הביטחון בסכנת התמוטטות. ואז תעמוד ישראל בפני דילמה קשה באשר לדרכי התגובה שעליה לנקוט. מהלך נוסף, העלול להגביר את הלחץ על רצועת הביטחון, ביצע אסד הרחק מאזורי המתיחות. ביוזמתו של הנשיא הסורי נחתם בדמשק הסכם בין הצדדים היריבים בלבנון, במגמה לשים קץ לקרבות באיזור ביירות. קשה להעריך בשלב זה את סיכויי הצלחתו של ההסכם, אך ברור כי כאשר ישככו הקרבות באיזור ביירות, יופנו תשומת לבם, וכלי נשקם של כל הצדדים אל המאבק על דרום לבנון. שקט בביירות פירושו עימות בדרום לבנון.

ישראל לא תוכל להיוותר אדישה

במצב השורר היום בלבנון לא תוכל ישראל להיוותר אדישה לתוצאותיו של עימות כזה.

גורמים צבאיים בכירים טוענים כי תחילתו של המאבק על השליטה בדרום לבנון היא רק שאלה של זמן. שני הצדדים העיקריים במאבק יהיו, כצפוי, השיעים, המהווים רוב באוכלוסיית הדרום, והפלשתינאים, אשר הציבו את יעד החזרה ללבנון והתבססות בה במקום גבוה בסולם העדיפויות שלהם. בצדם ימלאו תפקיד במאבק גם גורמים נוספים ובהם הדרוזים והמיליציות הנוצריות.

על רקע זה רואים גורמים צבאיים בדאגה את חזרתם של מחבלים פלשתינאים רבים (תומכי ערפאת, ברובם המכריע) לאזור שמדרום לביירות, ובעיקר את התבססותם במחנה הפליטים עין אל־חילווה שליד צידון. ואולם, בינתיים, עד שיחול המאבק על הדרום, מאחדת את כל הגורמים באזור התפיסה לפיה יש לקעקע את רצועת הביטחון. לצורך זה משתפים הארגונים השיעיים — אמל והחיזבאללה — פעולה עם הארגונים הפלשתינאים.

גם בתחום זה אין הסורים טומנים ידם בצלחת. חלק מחוליות הטרור שמטרתן ביצוע פיגועים נגד מטרות ברצועת הביטחון ובישראל מקבלות סיוע סורי. בנושא זה אין הסורים מגבילים עצמם לגזרה המזרחית של רצועת הביטחון. חברי החוליה שנתפסו ליד גדר המערכת בגזרה המרכזית של רצועת הביטחון, בדרכם לבצע פיגוע בשתולה, סיפרו לחוקריהם כי את התדריך לפני יציאתם לפעולה קיבלו מאנשי המודיעין הסורי. עבור אסד קיומה, ובעיקר הצלחתה, של רצועת הביטחון פירושו הישג נוסף, שנותר בידי ישראל ממלחמת לבנון. במגמה לבטל גם הישג ישראלי זה, פועל הנשיא הסורי במרץ לחיסולה של רצועת הביטחון, תוך שהוא מנצל בכשרון רב את שאיפותיהם הדומות של הגורמים השונים בדרום לבנון.

אחת הסכנות האורבות לפתחם של מעצבי מדיניות הביטחון של צה״ל בדרום לבנון היא ההתמקדות על מוקדי מתיחות מקומיים והתעלמות מן התמונה הרחבה. כך, למשל, ניסיון לבחון ולנתח את ירי הקטיושות במנותק מצעדיו האחרונים של אסד. לפיכך, יש לראות במידה של חומרה את הניסיונות שנעשו בשבוע שעבר על־ידי גורמים צבאיים לייחס את העילה לירי הקטיושות ל„יום הפתח", ולהתעלם מהתמונה הכוללת. נראה כי ההתפתחויות האחרונות בצפון מחייבות את המופקדים על עיצוב המדיניות להיערך לקראת שינויים משמעותיים במעמדה ובחוסנה של רצועת הביטחון. עליהם להכיר בכך שבעקבות אירועי חודש דצמבר אנו ניצבים בפני מצב חדש. מעתה זו רצועת ביטחון שונה, המצויה תחת מצור סורי.

הישיבה על הגדר משתלמת

ברבת־עמון מדברים על „יציאה לחופשה" זמנית מהעיסוק המעשי בשלום, לאחר שובו של המלך חוסיין מפיסגת דמשק

מאת עודד זראי

פגישות חוסיין־אסד: לשמור על איזון

רבת־עמון עסקה היום בהעתרת שבחים על קהיר ודמשק בעת ובעונה אחת. שני פקידים ירדניים רמי מעלה הוחלפו, כל אחד בנפרד, חיבוקים ונשיקות עם פקידים מצריים וסוריים בכירים.

יו״ר הסנאט הירדני אחמד אל־לוזי נתקבל אתמול בחמימות בקהיר על ידי יו״ר המועצה המייעצת, ד״ר סובחי עבד אל־חכים, תוך שהוא קורא להגברת הסולידאריות הערבית „כדי שנשכיל לעמוד לפני הסכנה הציונית המאיימת על כלל האומה הערבית". אותה תמונה חזרה על עצמה במעבר הגבול הירדני־סורי אל־רמתא־אדרעא, כאשר שר הפנים הירדני חסן אל־כאיד גורס כי שיתוף הפעולה הירדני־סורי הוא אבן פינה לחזית הבין־ערבית האיתנה נגד האויב הציוני, וזוכה לתשואות מצד עמיתיו הפקידים הסוריים שבאו להקביל את פניו. סצינה זו מתרחשת ימים ספורים אחרי שרבת־עמון יצאה מגדרה כדי לארח את חבר מועצת המהפכה העיראקית טאהא יאסין רמדאן, המשמש יו״ר הצד העיראקי בוועדה העליונה הירדנית־עיראקית המשותפת, מול היו״ר הירדני זיד אל־ריפאעי, ראש הממשלה. אל־ריפאעי משמש יו״ר הצד הירדני בוועדות העליונות המשותפות גם עם מצרים מול עמיתו המצרי ד״ר עטף לוטפי, גם עם סוריה מול עמיתו הסורי ד״ר עבד אל־ראוף אל־כסם, וגם עם אש״ף מול יאסר ערפאת.

בגוף הבין־ערבי המקובל נחשבת תמונה זו למעין „פאטה מורגנה". רק שלוש מדינות, אחת מהן אינה ערבית — סוריה, לוב ואיראן — מצליחות לקיים ביניהן מסגרת משותפת מזה חודשים ספורים, וגם זו רק ברמה של שרי חוץ. שש מדינות המפרץ המקיימות ביניהן מועצה לשיתוף, פועלות למעשה על פי אילוצי המלחמה הנמשכת בין עיראק לאיראן, ללא משקל מדיני רציני בזירה הבין־ערבית, להוציא אולי את סעודיה. לפיכך נותר המודל הירדני, יציר כפיו של המלך חוסיין, כשהוא יחיד במינו.

רב נשריים

יש אומרים כי ללא הייחוד הזה, ספק אם הכתר ההאשמי שאבד בבגדד היה ממשיך להתנוסס בעמאן. יתרה מזו. ללא אמנות התימרון של המלך חוסיין וכושר ההישרדות הגבוה של משטרו, ספק אם גורלה של הממלכה הירדנית ההאשמית היה שונה מגורלה של כל נסיכות מדברית אחרת שאדמתה לא היתה רוויה בזהב השחור. הבסיס הראשון החשוב שהעניק למלך הצעיר בזמנו את הנשק לתמרון ולהישרדות היה הסכם יריחו ב־1950, בו הכירו נכבדי הגדה המערבית בראשות השייח׳ מוחמד עלי אל־ג׳עברי על איחודן של שתי גדות הירדן. חוסיין הצליח להישרד גם כאשר אנשי קאסם־עארף הצליחו להרוג את כל משפחת המלוכה ההאשמית בבגדד ב־1958. כעבור שנה לאותו רצח המלך חוסיין החליף חיבוקים ונשיקות עם הקושרים.

[redacted] הכוללת נגד ישראל ביוני 1967, והיא חזרה על כך, אם כי בסגנון שונה, במלחמת אוקטובר 1973. כאשר בין שני האירועים משמשת ירדן רווח חיה בבינון החזית המזרחית. ערפאת ויתר ראשי ארגוני החבלה נידונים למוות ברבת־עמון על רקע מאורעות 71־1970, אולם אותה רבת־עמון והמלך חוסיין בראשה שבים ומחבקים את אבו־עמאר המוקצה. וכאלו הם הדברים כאשר מדובר ביחסים עם סוריה, שהגיעו לכדי איחוד קונפדראלי ב־1976־1975, ולסף מלחמה ב־1980. כיום שב מדבר פקיד ירדני בכיר על הליכה ירדנית לקראת איחוד קונפדראלי עם סוריה, „האחות".

ללא השמירה הירדנית על קיום זיקה כלשהי עם הגדה המערבית, בסיועה הגלוי של ישראל, לא היתה רבת־עמון יכולה לשחק כיום תפקיד מדיני כלשהו באיזור. הדבר אמור במיוחד כאשר פיסגת רבאט ב־1974 נישלה את ירדן ממעמדה כמדינת עימות במזרח התיכון. המלך חוסיין, הניחן בכשרון מיוחד לנצל במהירות את הנסיבות הפוליטיות בזירה הבין־ערבית, פתח מחדש את שערי בירתו ב־1984 לפני ערפאת והגרו את המועצה הלאומית הפלשתינית. הוא מביא לחתימת הסכם עמאן מה־11 בפברואר 1985 עם אש״ף והדבר מדליק נורות אדומות בארמון אל־מהאג׳רין בדמשק. רבת־עמון הופכת למוקד לעליה לרגל לאמריקאים, לאירופאים, לערבים ויש אומרים גם לישראלים.

חוסיין השיג איזון

אלא שהמלך חוסיין לא התכוון כנראה מלכתחילה למלא את ציפיותיהם של אלה שכבר ראו בעיני רוחם את שולחן הדיונים המשותף למשלחת הישראלית ולמשלחת הירדנית־פלשתינית. מינויו של זיד אל־ריפאעי, אדריכל ההתקרבות ושיתוף הפעולה עם סוריה ב־1976־1975, לכהונת ראש הממשלה באפריל 1985, היווה איתות ברור לעבר ארמון אל־מהאג׳רין בדמשק. אך לאיתות כזה לא היו מייחסים הסורים אותה חשיבות מיוחדת, אילו לא היתה ירדן „שקועה עד צוואר" במהלך מדיני מתקדם באיזור. פסגת דמשק בשבוע שעבר, העשויה להביא בעקבותיה לפסגה נוספת של שני המנהיגים, הירדני והסורי, ברבת־עמון בקרוב, הגשימה מבחינת המלך חוסיין את האיזון הדרוש להמשך העיקרון של הישיבה על הגדר.

עקרון זה — סוד הצלחתו של המלך חוסיין — אין פירושו שירדן מסתלקת מהעיסוק האינטנסיווי במהלך המדיני. באותה מידה גם אין ירדן מתכוונת לקפוץ לצד הזה של הגדר ולנהל שיחות שלום נפרדות עם ישראל, עם או בלי ליווי בינלאומי. מי שגורס, כי המלך חוסיין הלך לנשיא אסד „כדי לשכנע אותו להצטרף לשיחות שלום עם ישראל", מזלזל כנראה בידע ובניסיון של המלך הירדני עם עמיתו הסורי מזה שנים רבות.

חוסיין יודע טוב יותר מכל אחד אחר עד להיכן הוא יכול להרחיק לכת במהלך המדיני, מבחינת הנשיא אסד. עוד לפני שנועד עימו בארמון אל־מהאג׳רין בדמשק ביום שני שעבר. כיום לאחר סיום פיסגת דמשק, מדברים ברבת־עמון על „יציאה לחופשה" מהעיסוק האינטנסיווי במהלך המדיני, באופן זמני. עתה מושם הדגש על „סידור הבית הירדני־סורי", תוך ציפיה לבואו של ערפאת כדי לשמוע אם יש בפיו חדש לגבי קבלת החלטת מועצת הביטחון 242. בינתיים נמשכים המגעים וחילופי הדעות עם קהיר, דמשק וריאד ובמקביל עם וואשינגטון. כל התפתחויות מסוג זה אינן מחייבות ירידה מהגדר, לפחות עד האביב, כאשר הממשל האמריקאי ישוב וידון בעסקת הנשק עם ירדן.

אסור כבר לאיים?

מאת נדב שרגאי

נושא מיהו יהודי אינו עומד בראש סדר הקדימויות של החכ״ים הדתיים

ההפגנה היא זמנית בלבד. הצעת התיקון לחוק מיהו יהודי תעלה בקרוב שוב על שולחן הכנסת. יהיה מי שידאג לכך, יהיה מי שיאיים. יהיו אולי גם כאלה שיציגו אולטימטומים. ובכל זאת ואף על פי כן — בנושא הזה — לא ילכו החכ״ים הדתיים עד הסוף. הבעיה אינה עומדת בראש סולם הקדימויות שלהם.

ש״ס, זו המפלגה החדשה, שאך יצאה לאוויר העולם, הפכה את אמ״ת למפד״ל ב׳. להישאר ולהשפיע מבפנים, אך להצטייר כאבקת מבחוץ — זהו, פחות או יותר, המתכון. הפיתוי להשארות השדרה — גדול מדי. יש כספים יהודיים ומשרד רב השפעה. וגם הדרבה הרבה הכבוד לסגור את האיצטדיון בשבת, לנעול את הרכבל, להשבית את „היכל" בפ״ת. אלה — מתבררות בהדרגה כבלתי־מחויבות. בש״ס המערך יודעים — זהו השמן לגלגלי הקואליציה. עוד מעט בשימה לש״ס, עוד מעט זמן, בתחבולות תעשה לך מלחמה, ומבטנים.

מיהו יהודי היא אולי הדוגמא, ואין הכוונה לש״ס בלבד. הנושא הזה אינו בנפשם של רוב החה״כים הדתיים, כפי שמנסים להציג זאת. מיהו יהודי אינו דומה לעניני שבת או לפרשת הגמנים, באלה, האחרונים, חש גם האיש, מ„הרחוב הדתי", כמעט באופן פיסי, של קשר עין וסביבה. לא כך במיהו יהודי.

העניין עקרוני, תיאורטי בעיקרו. הרעה העקרונית והמלומדת של הציבור הדתי יכולה אמנם להיות כואבת וכנה, אך קשר אמיתי עם הבעיה אינו קיים. התחושה הזאת, או ליתר דיוק — חוסר התחושה, אינה נחלה בלעדית של הציבור הדתי בארץ. היא מגיעה גם אל שלוחיו בפרלמנט.

שך הפיר את לחצו המתון

גם בשורת המנהיגים הדתיים, מועצות חכמי וגדולי התורה, נתגלו סדקים. לא האדמו״ר מגור ואף לא האדמו״ר מלובביץ׳, אלא דווקא הרב שך הפתיע. מאז העביר נשיא ישיבת פוניבז׳ בסוף שנות ה־70, את מכתבו המפורסם לח״כ לשעבר שלמה לורנץ, בזכות תיקון החוק — הוריד הליטאים פרופיל בנושא. קבוצה של רבנים, כיצד עמד עימם סגן ראש הממשלה המנוח שמחה ארליך במסדרונות הכנסת ובידיש עסיסית, שאל אותם בתימהון גדול: „אותי — מיהו יהודי לא מעניין! ואת לורנץ זה מעניין?" ככלל, ניתן לציין כמשוואה, כי ככל שגברה מעורבות חב״ד והוועד למען שלמות העם במאבק לתיקון החוק, עד שהפכו לנושאי דגלו, קטנה במקביל מעורבותו של הרב שך במלחמה הזו, בכמה דרגות של התלהבות.

אולי קנאת מתנגדים בחסידים מי יודע? רק הרב שך. חובה לציין כאן בנאמנים, כדי למנוע טעויות עובדתיות, כי עקרונית, ממשיך הרב שך לדגול בתיקון החוק.

בבטאון חב״ד עמד לא פעם על הקשר, שבין העלאת התיקון לחוק מיהו יהודי על ידי החכ״ים הדתיים בכנסת, לבין מידת היענות של המפלגות הדתיות לדרישותיהם הכספיות. פעם אחת, העז בטאון חב״ד לפרסם פיליטון מבטיץ על מעלליו הרמיזיים של ח״כ ר׳ נחום פרוש, הזועק בקול: „החזיקו בי, תנו לי עוד כסף למוסדות, אני הולך להגיש את חוק מיהו יהודי". הפרסום הזה, העלה בזמנו את חמתם של החכ״ים האגודאים, שמיהרו לשגר הודעה נמרצת לעיתונות ברוח תביעת ריבה, שבהא תבוא. אחר כך שכבה המהומה.

על מידת הנחישות לתיקון החוק, שהועלה כבר 14 פעם על שולחנה של הכנסת, יעיד גם צרור ניירות מתקופת מערכת הבחירות האחרונה לכנסת. החכ״ים הדתיים מאיימים אמנם חדשות לבקרים לפרוש מהקואליציה, אך ערב הבחירות האחרונות כתבו בזהירות מירבית את נוסחי ההתחייבות השונים לאנשי חב״ד. המכתבים הללו פורסמו אז כמודעות בעיתונות, כדי לרכוש את קולו של המצביע הדתי. הם מדברים בעד עצמם.

ח״כים מהמערך — תומכים

ח״כ שפירא, לדוגמא, אינו נענה לבקשת הוועד לפרוש מהקואליציה אם לא יתוקן החוק. הוא מוכן רק לומר, כי בכל הפעולות הציבוריות הרגיש את בעיית מיהו יהודי כבעיה הראשית המרכזית שעל סדר היום. „רק תורות להצהרתו" עומדת הבעיה על סדר היום ואינה ניתנת לדחיקה לשוליים", כותב שפירא ל„וועד למען שלמות העם". הח״כ האגודאי אינו נענה לבקשת הוועד, להתנות את תיקון החוק, בישיבה בקואליציה ומסתפק בנוסח כללי: „הנני מצהיר בפניכם על דעת סיעתנו כולה, כי בכנסת ה־11 ניאבק בעז״ה בכל כוח ובכל תוקף לתיקון החוק, וננצל בעז״ה את כל האפשרויות הפרלמנטריות להשגת תיקון החוק במועד המוקדם ביותר שרק ניתן."

על המכתבים האלו חתומים עוד ח״כים, שרק בזכות הצהרותיהם עומדת הבעיה על סדר היום ואינה יורדת ממנו, אך גם הם מהלכים בין הטיפות. נזהרים, שלא להתחייב יותר מדי. (למעט ח״כ אחד — אברהם ורדיגר מפוע״א) ח״כ פרוש גילה גם הוא כנות נדירה בנושא זה, ובמהלך המשבר האחרון שימה השדולה הדתית הזרה — נושא מיהו יהודי אינו בראש סולם העדיפויות. „אפילו בגין", טרח פרוש להזכיר למי ששכח, „הבטיח רק לעשות את מירב המאמצים. אנו קיבלנו זאת וישבנו בקואליציה."

ח״כ אבנר שאקי מהמפד״ל הינו אחד הבודדים, שפיו וליבו שווים בנושא. שאקי — למי שאינו יודע — חטף מקלחת של גינויים מהכר־לסיעה, בעקבות שיתוף הפעולה שלו, בעניין חוק מיהו יהודי עם אנשי ש״ס ואגו״י במסגרת השדולה הדתית. המפד״ל רוצה להישאר בפנים.

קבינטי המלחמה לתיקון החוק — החב״דניקים, מכירים אף הם את הקליינטים שלהם. הם עובדים בכל החזיתות, לא רק עם הדתיים. אם להאמין להם, יצביעו בעד תיקון החוק גם 10 ח״כים מהמערך. אם רק יינתן להם חופש הצבעה בנושא. הרשימה של חב״ד מעניינת — התומכים בעד תיקון החוק (במקרה של חופש הצבעה) — עמר בר־אליעזר מ„יחד", אפריים שלום, אליהו שפייזר, יצחק פרץ, אהרון נחמיאס, מתגרנים — ישראל קיסר, רפי אדרי, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, משה שחל וזאב אמיר. בעוד שבועיים תבוא בפעם נוספת הצעה לתיקון החוק, להצבעה ראשונה בכנסת. רציניים או לא רציניים. לנסות — צריך. מהקואליציה, בגלל זה — הם לא יפרשו.

פעולת הגמול שלא היתה

מאת דניאל דגן, סופר „הארץ" באירופה

אירופה שוב יוצאת מן ההנחה היסודית שישראל תפעל כ„מדינה משוגעת" המפירה את כל כללי המשחק הבינלאומיים ★ שתיקה תותיר רושם חזק בהרבה מכל הפתעה צבאית אפשרית

בריסל

מזה ימים אחדים רואים צופי הטלוויזיה באירופה את „פעולת הגמול הישראלית שלא־היתה". לאמיתו של דבר עד כתיבת שורות אלה ישראל תוקפת. מפגיזה, „הרגע" מוקפת, פוגעת במאמצי השלום, נגררת אחרי הטרוריסטים, מחבלת בסיכויים לכנס ועידה בינלאומית, חוזרת על מבצעי בגדד ותוניס, מפתיעה את העולם בשיטות אלימות ליעדים מרוחקים.

בהיעדר תמונות אותנטיות מאיזור ההתרחשות — על־אף כל מה שנאמר ונכתב, פעולת הגמול היתה עד אתמול בבחינת „יוקר" — נוטים בחומר ארכיוני כדי להעלות מן השיכחה מיבצעים קודמים של צה״ל. כשגם הסרטים הישנים אינם מספקים עוד את הציפיות שיוצרים פוליטיקאים ואנשי תקשורת, משתמשים בתמונות של אישים ישראליים כאילו אין לפעולה־שלא היתה.

ראש אגף המודיעין ברק יוצא מישיבת הממשלה: „המפקיד להציע מטרות לפעולת הנקם". הרמטכ״ל משה לוי צועד לעבר מכוניתו: „זה האיש המפעיל את זרוע הברזל של צה״ל". מפקד חיל האוויר נתפס בעדשת המצלמה: „הנה האיש השולח את המטוסים הזורעים הרס ביעדים מרוחקים". שר הביטחון יצחק רבין על מדרגות בניין משרד ראש הממשלה: „התגובות לפעולת הגמול עברו דרך שולחנו".

מבלי לשלוח אף לא מטוס אחד כדי להטיל את משהו של אבו ניראל כבר ספגה כאן ישראל את כל המהלומות התקשורתיות הדיפלומטיות האפשריות. כולם פשוט יוצאים מן ההנחה היסודית, שישראל תפעל שוב כ„מדינה משוגעת", המפירה את כל כללי המשחק הבינלאומיים כדי להראות את נחת זרועה.

דוברים ממשלתיים מדרגה שנייה ושלישית „מזהירים" את ישראל מפני פעולה צבאית, הוגים למניעתם מסבים רמיזות על קריאות והתנגנות שנשלחו כביכול לממשלה בירושלים. הבעיה המרכזית של מערב אירופה איננה עוד המלחמה בטרור, אלא השאלה כיצד לבלום את הישראלים, המתוארים כאן כחוסמי מה המוכנים לכל סיכון — צבאי, מדיני, דיפלומטי ומה לא.

בין חג המולד לבין סילווסטר לא היה זמן לכינוס מיוחד של שרי החוץ של 12 מדינות השוק המשותף כדי להחליט על „יוזמות" כיצד לרסן את הטרור הערבי. אבל לשונות רעות כאן מלחשות, שלא המחסור בזמן היה סיבת העיכוב. בכל אשמה ההססנות של הממשלה בירושלים, שמשום מה בושה מלהורות לצה״ל לפעול.

בבריסל מחכים בקוצר רוח לפעולה ישראלית, שתאפשר סוף סוף לחזור לנוהג האירופי המקובל: כינוס מיוחד של שרי החוץ, שיאפשר להוציא מן המגירות את הגינוי השיגרתי לירושלים („פגיעה במאמצי השלום"), אם הדיפלומטים הישראלים בבירות מערב אירופה יתאמצו מאוד, ייתכן שההצהרה המיוחדת תכלול גם גינוי רפה „לכל אלימות באשר היא".

אחר כך יסכימו כאן בחשאי, בלחישת מפה לאוזן, כי הכוונה היא ככל הנראה להתקפות בנמלי התעופה של רומא וינה. אי אפשר להגיד את הדברים בפה מלא, כי הדבר עלול לגרום להחלשת הכוחות המתונים בעולם הערבי ולהגברת השפעתה של מוסקווה במזרח התיכון. וזה, כמובן, יגרום נזק בלתי ניתן לתיקון בראש ובראשונה לישראל, שאותה מבקשים האירופים להציל מגל חדש של אלימות.

מה שמתרחש כאן בימים האחרונים הוא תסריט קבוע, שיגרתי, שחוזר על עצמו בצורה כזאת או אחרת עשרות פעמים. הכל מחכים כאן בכליון עיניים שישראל תשוב ותשחק את התפקיד שנועד לה בתמונת המצב האירופית — להיות בפעם המיליון־כמה אותו ילד סורר ומרושע, המכה על כל עבריו ללא רחם, וראוי כמובן למנה גדושה של גינויים.

אם ישראל אכן תעשה את שלה אפשר יהיה לדבר שוב במצפון שקט על מאמצי השלום של אש״ף, על המתינות של ערפאת, על הצורך בהכרה עצמית לפלשתינאים, על ועידה בינלאומית ליישוב הסכסוך, על מאמצי עשיה נגד ירושלים, על יוזמות אירופיות להסדר... בקיצור, ולשחוק בפעם המי יודע־כמה את המנגינה הידועה לפתרון כל הבעיות התלויות והעומדות בין ישראל לבין שכנותיה.

הסנסאציה הגדולה ביותר שישראל יכולה לחולל היא התעלמות מוחלטת מן הציפיות האירופיות. אין נקמה, אין פעולת גמול, אין הפרעה למאמצי השלום, אין פגיעה במדינות הערביות המתונות. תהיה זאת הפתעה אדירה ומתמשכת, שתותיר רושם אדיר בהרבה מכל הפתעה צבאית אפשרית. לפתע פתאום אי אפשר לגנות את ירושלים — פשוט אין חומר.

אם יש כאן ידידי אמת של ישראל — ועוד נותרו אחדים כאלה — הם בוודאי משתעשעים עכשיו במחשבה מטורפת: ירושלים שותקת. פשוט איננה מגיבה. משאירה לאמריקאים ולאחרים לדבר על מהלומות צבאיות, ואולי גם לבצע אותן, במקום של דוברנו. הרי אפשר לסמוך על ערפאת ואבו ניראל, הם בוודאי יתנו לישראל הזדמנויות נוספות להוכיח את כושרה הבלתי־ניתן־לעירעור בתחום פעולות הגמול.

מצב־רוח / ב. מיכאל

שיעור באמינות

הנעמ אל שבת־הרוטציה. באוקטובר ש. ז. תיכון, כוכה, אמינותו של מר פרס.

אין כמעט ספק שמר פרס סמוך ובטוח כי עמידה ב„מבחן האמינות" פירושה ביצוע הרוטציה בכתבה, כלשונה, ובמועדה. וזו מול זו תעמודנה מילת־הכבוד לפרוש מן הכס, ומשאת־הנפש להישאר עליו. אם תגבר מילת־הכבוד, יוכיח מר פרס כי אין דבב באמינותו. אם תגבר משאת־הנפש — מה תהיה הוכחה טובה יותר לשקרנות והכזבנות התורית הצלחותיה תמשיך ותדבק בו.

מתגברים הסימנים כי מר פרס מתכוון להוכיח שהוא איש־כבוד. הוא יבצע את הרוטציה. הוא ילך שבי אחר תשוקת־הדמבילוסיה ויוותר על ר׳ צורך־השלטון. צריך להודות כי קשה לא לגלות הבנה להלך־רוח שכזה: פצע „אי־האמינות" עדיין פעור וצורב עמוק בלב. הרבה יותר מן הצלקת הצפויה לישבן, כאשר ייתלש מכס ראש־הממשלה. אם מותר להעיר על הלהותיהבלה של רוה״מ, סביר הרבה יותר שהם עוסקים בעצבנויות ושמועות כגב, ולא בבדידה למשרד החוץ או ללשכה במרכז המפלגה.

רק קין אחר מסתתר באליה שהורה־הכבוד הזאת: מר פרס פשוט טועה. הוא פרס לאמר להבין את נבכי ניבי־הלשון המקומיים. הוא לא קשוב לרחשי לבו של העם. רוה״מ אמנם דובר עברית רהוטה, אך שליטתו בישראלית קלושה ביותר. בעברית, אכן קיימים המונחים „אמין" ו„לא־אמין". אמין, פירושו, מי שניתן לסמוך על מילתו ואינו משקר. לא אמין הוא מי שדעתו נעה כמו שבשבת, והוא הפכפך, ערמומי ושקרן. כך בעברית. בישראלית, העניינים שונים מעט. בישראלית, „אמין" פירושו — מי שעושה מה שבא לו ולא שם קצוץ על אף אחד. ומלים נרדפות: „אבבר גבר", „ערס", „ממבר גדול" ולעומת־זאת, „לא אמין" בשפה הישראלית פירושו — מי שלא הצליחו לתפוש אותו בבלוף.

יש בכך הגיון עמוק. נסיון־העבר ונטיית־הלב נטעו בישראלים אקסיומה אחת שאין עליה עוררין: כולם רמאים. אין מי שלא משקר. כל הפוליטיקאים עובדים על כולם בעיניים. ממילא — פוליטיקאי שמשקר בלי בושה, מרמה ברגל גסה ועושה כאוות נפשו מבלי להניד עפעף, הוא מנהיג שעונה על הקריטריונים. איש כלבבנו. אבבר גבר. לא עושה חשבון. ערס בקיצור וממבר גדול. כל הכבוד. ולעומתו, הפוליטיקאי הזהיר, המסקם, זה שמעולם לא נתפש ממש בבלוף, שלא משקר במצח־נחושה. יש־בפרצוף, הוא כמובן נחשב בלתי־אמין, הוא הוא גם חשוד מטבע של שקרן. הלוגיקה פועלת כך: אין ספק שהוא שקרן כמו כולם, שהרי כולם שקרנים. העובדה שטרם נתפס, אין פירושה שהוא לא שקרן, אלא להיפך: הוא השקרן הגדול והערמומי מכולם. והא ראייה — הוא כל כך גדול ומתוחכם עד שלא הצליחו לתפוש אותו.

כאן, בהגיון הזה, טמון ההסבר לכך שאריק שרון הוא „אבבר גבר", שמשה דיין ז״ל היה „ממבר גדול", ורפול הוא „אמין". אהרן־קולל אמינים כולם. לא בזכות האמת, אלא בזכות החוצפה. לא בשם האמינות, אלא בגלל המצח הנחושה.

זהו אבוכן, הכלל הגדול. הסעיף הראשי היהודי ב„חוק האמינות" הישראלי בהשתלשלות: אין לך מנגנון־אמינות יעיל יותר וגדול יותר מאשר בלוף עסיסי וגלוי, תרגיל גנבי חסר־בושה ובעיטה ישר במבושיו של היריב.

לכן, אם יבצע מר פרס את הרוטציה לא ייחשב אמין יותר. להיפך: הוא יקנה לעצמו שם של תככן מתוחכם עוד יותר. לראיית את פרס המאביאכה רק את הממשלה על שמיר בדיוק התשעים. כדי ששמיר יאכל את כל הדג. זה בקוצם אמין זהו. רק דרך אחת פתוחה בפני רוה״מ, אם אמינותו יקרה בעיניו. רק אופציה אחת תתלוש ממנו את תווית ה„לא אמין" ותוכתר בתואר „ערס" המיוחל: להודיע במבלא וללא שמץ של הסמקה, כי כלל לא עולה בדעתו לבצע את הרוטציה. ואם שמיר האמין לו כי בכל־זאת היא תתבצע, אין זו אלא הוכחה לכך שיצחק שמיר הוא פראייר בן־פראייר, שאינו ראוי כלל לרשת את מקומו של אבבר־גבר ועוד ערס בקיצור ממבר כמו פרס.

אין גם כל צורך בשירוג שירי־המחה עלינות להמציא תירוץ טוב אמין. נהפוך הוא: ככל שתהיה הסיבה ברוטאלית וחסרת־בושה יותר, ככל שהיא תהיה חצופה יותר, כן תגדל אמינותו של מר פרס. זה מה שהישראלים אוהבים. זו השפה היחידה שהם מבינים. אם יסביר מר פרס הסברים ארוכים על „זהה הסכם־הרוטציה שהתחולקה לשלושה חלקים, ורק צירופם יוצר את המהות האמיתית, ולכן אי־התקדמות בנושא השלום מטילה צל על משמעות החיוב של ביצוע ההסכם" — יבעץ עם ישראל אצבע לעצניית בעינו וימלמל: „עאלינה! על מי אתה בא לעבדיך". אך אם מר פרס יגיד כי הוא החליט להמשיך ולשבת על הכסא כי ככה בא לו, יצחק העם בהנאה וילחש „איזה ממבר. לא עושה חשבון לאף אחד. נהיה אמין ובלבראם. כל הכבוד".

זו, רק זו, הדרך הישראלית להסביר את האמינות. והחיתוך בלוף אחד תמחזר תדמיתו של מר פרס וגם מדינת־ישראל תצא נשכרת: הדבר המתרון שהיא זקוקה לו בעתיד הנראה לעין, הוא יצחק שמיר בתור ראש־ממשלה אמין.

ורשבסקי פרילק דובר

هكذا من الاصل

מסכים ומסכות / בעריכת מיכאל הנדלזלץ

תומרקין באגם ולהיפך

שני אמנים התארחו בשבוע שעבר ב"זה הזמן". מה בין גימיק לאמנות ליהדות

זה הזמן לדבר על אמנות יהודית, וטוב שב"זה הזמן" לא מפחדים לדבר על אמנות. אין כל הוכח להתפעל מאמנותו של יעקב אגם, למרות שרבים בארץ ובעולם עושים זאת. אין כל הכרח לשייך את המלים של תומרקין למעשיו האמנותיים, כשם שאין כל הכרח לשייך את המלים של אגם למעשיו האמנותיים. גם אגם וגם תומרקין לא ידועים כמי שמצמצמים מהצהרות על אמנותם וגם על נושאים אחרים.

דברים אלה אני חוזר ומשנן לעצמי כאן שראיתי את שני הג'נטלמנים האלה ב"זה הזמן". תומרקין סיפר על הפסל שלו ואילו אגם בא לדבר בעקבות צאת ספרו, שבו הוא מדבר על אמנות ויהדות. מה שהתפתח אחר כך, כשתומרקין כבר גמר לדבר, ואגם רק התחיל, היה ניסיון של תומרקין להטיל ספק בכך שקיים קשר כלשהו בין אגם לאמנות ובוודאי בין יהדות לאמנות, ואילו אגם ניסה להסביר שקיים קשר הדוק בין שלושת אלה.

שאלת האמנות והיהדות היא שאלה נכבדת. הדרך העמומה אך הבטוחה בעצמה בה אגם מדבר עליה, וההצלחה המסחרית האדירה שלו, מגרה מאוד להתכתש אתו. שאלת הגימיק והאמנות נכבדת לא פחות. הרבה מן האמנות המודרנית — הפופ־ארט והאופ־ארט — שאגם כבר רשום בתולדותיה, נמצא בקירבה מסוכנת לגבול הדק שבין האמנות והבידור. הביטחון העצמי בו תומרקין מצהיר שההבדלים נהירים לו, מגרים מאוד להתכתש אתו ולו כדי לשאול האם האגרטה הביצית בכבר מלכי ישראל אינה מנצלת את מגן הדוד והמשולשים שלו בדיוק במידה בה עושה זאת אגם במטבע המפורסם שלו.

אבל כשמזמינים את הג'נטלמנים לטלוויזיה צריך לדעת מה הם מסוגלים לאמר. תומרקין הרי ימשיך לתבוע את פרס ישראל בבוטות הידועה שלו ולזלזל כמעט בכל מי שאינו תומרקין. את הופעה של אגם עם הפגנת הפסל הנצץ שלו הלובש ופושט צורה ראיתי לא רק בטלוויזיה, ויש לה את החן הקיטש שלה. הפסל מדבר בעד עצמו. שום שאלה לא תוציא אותו משלוות רוחו והוא ימשיך לדבר על הדברים שמעבר לזמן ולמקום ולפעמים גם מעבר למשמעות. הפסל הנצץ והמחליף צורה מדבר עבורו. כשמעמידים את השניים זה מול זה, הופך המעמד למעורר רחמים, בעיקר לאגם, ואני הרי בטוח שאגם לא זקוק לרחמים שלי.

העיקר — אף אחד מהם לא אמר שום דבר משמעותי על שאלת האמנות והיהדות או על שאלת הגימיק והאמנות. אם הפסל הנע של אגם מבהיר — לדבריו — את הקשר בין האמנות ליהדות, הרי הוא מציב את בעיית הגימיק והאמנות. שום דבר מן הזלזול של תומרקין, כולל הטענה שאגם בעודו שאר רוח, לא הבהיר מדוע זה דקורציה ולא אמנות. העובדה שאגם יותר פופולארי מתומרקין עדיין אינה מוכיחה שהוא אמן פחות טוב. או — להיפך. העובדה שאגם מדבר על המימד היהודי של אמנותו לא עושה את אותה אמנות לטובה פחות מזו של תומרקין. ולהיפך.

מיתולוגיה אישית

מיכה ברעם הוא צלם פעיל, במלחמות ובימי שלום. יש אצלו מקורבות של להיטה על התיק ברגע הנכון והאחריות עליונה לזכרון המשותף שלנו. הצופים מנגד. בתערוכה הכל נראה אחרת: השיטה עצמה ושיתוף הצופה במנחות הלחם. תשעה עשר צילומים יפה־פיים מוצגים בגלריה "מימד קטן" בחנות "פרוזה" בתל אביב. השחור שבהם הוי שחור שיש ומרגי המיטה קטנטים, אמרודיים ומתנקים מן המסגרת לקלוט ולמכות אותנו. המיטה היא שלי ושלך. היא צורנית בבדירות נוראה של חיים ומוות, זיעה קרה והומר מנוחה ברחובי עולם. נקודת המבט היא בגודל של 250 על 80, בגובה חצי מטר. הצילום מאז הומצא עוסק בהשיפה. צילומים אלה חשובים מי מאנה. (כתבה ציונה שמשי).

זה מה שיש

מאת דובי לנץ

"כחול לבן בצבעים". כתב דן אלמגור. מוסיקה ועיבודים: אלדד שרים. במאי: צדי צרפתי. תפאורה ותלבושות: יוסי בן ארי. משתתפים: ששי קשת, משה בקר, מיקי קם, מאיר סויסה, דני נתמאם, דינה גולן ואסנת וישינסקי.

לפי הגדרתו "כחול לבן בצבעים" הוא רוויו בידור אקטואלי, הבא למלא חלל ריק בתחום הבידור בארץ. פעם היו הרדרדומי הלילהלו, בצל ירוק, סמבטיון ודביעיית מועדון התיאטרון. עכשיו יש כחול לבן בצבעים. אלא שביניהם היו גם "את ואני והמלחמה הבאה", "מלכת האמבטיה", המופעים של יהונתן גפן ו"ביקור ראשי". הרוויו הזה נשמע חלבי מדי בטיפול באותם נושאים שעל האי ההסכמה עליהם יש קונסנזוס כמעט לאומי: איכות חיים, כפיה דתית, מצב כלכלי, שקל חדש, עיתונים, מתיחות בין עדתית, ערבים.

זה ערב מבויך מאוד. כמעט ללא "דם", שאינו נוגע — או נוגע בליטוף רך מאוד — בנושאים כואבים באמת. דן אלמגור חוזר אל בדיחות חבוטות, ואל מערכונים נושאים בהם עסק לפני למעלה מעשרים שנה. כל נושא זוכה לשלושה־ארבעה שירים, כאילו אסור לקהל: זה החומר שיש לנו, בהוד לכם את הטוב בעיניכם. עזבו זו מאריכה כל סיטואציה עד לשעמום.

התפאורה ברקע מורכבת מקטעי עיתונים מוגדלים, וכל הערב נראה כעיתון שנרפס במהירות ובצפיפות רבה מדי, ללא יד עורך ראשי מכוונת שתולל את החומר ותברור את התבן מן המוץ. ובכל זאת קיימים בערב קטעים מוצלחים יותר. כמו על חיי הכלבים בעיין הידוק ההגדה, או השיר על העץ ושרשיו.

החומר התכבי הבלתי מלהיב הזה זכה לעיצוב יפה מידיים של צדי צרפתי, שכיים היטב את צוות השחקנים ויוסי בן ארי שידע לבנות במה תלבושות עניניות. אלדד שרים עשה עבודה טובה אם כי השתמש יותר מדי במתודות של שירים ישנים ומוכרים בהם שינו פה ושם מלים לצורך "העניין", מה שהזכיר אפרסות תוכניות של תלמידי תיכון.

המבצעים היו הצד החזק של הערב. היה זה צוות מגובש ללא סטאריזם: ששי קשת המזמר ומתנועע היטב, משה בקר המפתיע בקלילות שלו ונותב לעתים את ההצגה, מאיר סויסה המצחיק, דני נתמאם המצוינת, אסנת וישינסקי היפה, ומיקי קם ודינה גולן שאינן זקוקות להמלצות נוספות. חבל רק שצוות כזה נופל על חומר הנמוך בהרבה מרמתו. במצב התרבותי בארץ זה כנראה מה שיש.

נימוקי הפרס

פרס יו"ר הכנסת לאיכות החיים בתחום העשרת חיי החברה על־ידי תרומה או יצירה בשדה האמנות והתרבות הוענק השנה לפסטיבאל לתיאטרון ישראלי אחר.

הפרס ניתן לפסטיבאל לתיאטרון ישראלי אחר בעכו, על תרומתו לריענון חיי התיאטרון בישראל ולהפריית היצירה התיאטרונית. סכום הכסף שבצד הפרס הוא חשוב (20 אלף דולאר), אך לא פחות חשובים הנימוקים להענקת הפרס, כפי שניסחו אותם הוועדה, שחבריה היו ח"כ מרדכי בראון (יו"ר), ד"ר שוש אביגל ואלי עמיר.

בנימוקים נאמר, כי "פסטיבאל עכו לתיאטרון ישראלי אחר מתקיים מזה שש שנים ברציפות בחול־המועד סוכות בעכו, וכבר הפך למוסד של קבע, למרות התקציבים הצנועים שעליהם הוא מתנהל ושעליהם יש להיאבק מחדש מדי שנה. הפסטיבאל, קם ומתנהל הודות להתלהבותם ומסירותם של הגופים התומכים בו — משרד החינוך והתרבות, מדור התיאטרון של המועצה לתרבות, משרד התיירות, הסוכנות היהודית, עיריית עכו, החברה לפיתוח עכו העתיקה, קרן התרבות אמריקה ישראל, החברה למתנ"סים, מפעלות דיסקונט — ובעיקר של אנשי "אמנות לעם" המפעילים אותו הלכה למעשה.

קיומו והצלחתו מעידים על צורך אמיתי במסגרת שתעודד יצירה תיאטרונית חוץ־ממסדית בישראל. קשה היום לראות את חיי התיאטרון בארץ בלי פסטיבאל עכו. הפסטיבאל הפך ... יוצרים חדשים, שפסטיבאל עכו העניק להם תמיכה ובימה נקלטים בתיאטראות הציבוריים ורישומם כבר ניכר. פסטיבאל עכו מעניק למסד התיאטרוני את אותה החיוניות שאיננה יכולה להתקיים, אלא מחוץ לכתלי הממסד, אבל בלעדיה יקפא הממסד על שמריו. הפסטיבאל, המחפש כל העת דרכי ביטוי חדשות בתחום התיאטרון, מכשיר קהל ישראלי ליותר פתיחות וסובלנות במפגש עם החדש והבלתי מוכר.

עצם העובדה, שהפסטיבאל מתקיים דווקא בעכו — נאמר בנימוקים — המקפלת בתוכה היסטוריה עתיקה עם התחדשותה של המדינה ברוח האחרון, אוכלוסיה מגוונת הכוללת ותיקים, עולים חדשים, יהודים וערבים מוסיפה לאירוע עומק מיוחד. על רקע יפי אתריה של עיר פיתוח עתיקה חדשה זו, צומחת לה בהדרגה גם תרבותנו הישראלית החדשה.

הפסטיבאל הוא אירוע ישראלי מקורי, הצומח מתוך ההוויה הישראלית ומחפש דרכים להתמודד עמה ולבטאה. יש לקוות, שהפסטיבאל ימשיך בניסיונות בלתי־נלאים למצוא דרכי ביטוי חדשות, וכי יתנו לו להיות מעבדת המחקר והפיתוח והסמן הקדמי של התיאטרון בישראל."

הפרס מחולק זו השנה השלישית, ותחילתו בתרומה לקרן ע"ש מרקביץ'. מדי שנה קובעת הנהלת הקרן, שבה יושבים יו"ר הכנסת, סגני נשיאי האוניברסיטאות בישראל את תחומי הפרס וסכומיו, כשהנושאים מתמקדים בעיקר בטיפוח איכות־החיים. [illegible]

בארוק הבא לעמק הירדן

מאת הרי גולומב

ערב בארוק בביצוע החלילן מיכאל מלצר ונגן הצ'מבאלו דוד שמר בחדר האוכל של קיבוץ גינוסר, במסגרת רשת הקונצרטים.

לא כל יום מוזמן מבקר עירוני לחזות על אירוע של "רשת הקונצרטים". ההפסד כולו — כנראה — הוא של העיתונים והמבקרים, אם אמנם ערב הבארוק בחדר האוכל של קיבוץ גינוסר היה מדגם מייצג.

הצלחת הערב נבעה מארבע סיבות: היצירות נבחרו בקפידה כדי להתגבר על אחידות התקופה ולהשיג גיוון מרבי בסגנונותיהן ובהצללות הכליות; הביצוע היה מעולה, ולעתים אף וירטואוזי, תוך תחושת סגנון מבוססת ומשכנעת שהתבטאה בהקפדה ללא פשרות על "בארוקיות צרופה" ככל האפשר בהפקת הצלילים ובבניית הפראזות; דברי ההסבר של הנגנים נאמרו בחן ובידע רב, בדיוק ובמקצועיות, אך בלי ז'ארגון ומינוח מכבידים; הקהל שהתקבץ מכל עמק הירדן היה תרבותי, קשוב ומעוניין. כל אלה הוכיחו שמוסיקה "של פעם" וקהל קיבוצי "של פעם" חיים ומתחדשים כאן ועכשיו.

★

חידוש מפגשי שירת המקהלה במוזיאון תל אביב. כשלוש שנים אחרי הפסקת פעולתו של המועדון לתרבות המקהלה (מת"ע) באולם צוותא, יזמה המחלקה לתרבות ואמנות על שם משה עמית ז"ל (מפעילי פסטיואל אבו גוש) את חידושם של המפגשים במתכונת דומה במוזיאון תל אביב. המפגשים הללו מיועדים לכל דכפין לשירת מקהלה פעילה: הקהל מקבל תווים ושר, בהדרכתו של אבנר איתי, ממיטב הרפרטואר העולמי והישראלי.

אולם המוזיאון פחות מתאים מאולם צוותא למטרה זו: מבנהו מפריד את הקהל מן הבמה ותאורתו אינה מספקת. ובכל זאת — לשוחרי שירת המקהלה הפעילה, וביחוד לאלה שאינם חברים במקהלות סדירות, זוהי מסגרת יחידה לעסוק בפעילות זו, ואף בהדרכתו של מנצח מקהלות מן השורה הראשונה. מי שטעם טעמה של חוויה זו יודע שאין לה תחליף.

הפגישה מתקיימת אחת לחודש. ובשלב הראשון הוקדשה הבכורה להצגת "המשיח" של הנדל. בפגישה הקרובה — ב־23 בינואר — תלמדה את קול השרים תזמורת הקיבוצים.

קונצרט ברמה גבוהה

מאת יצחק ברום

קונצרט מס' 2 בסדרה מיוחדת של התזמורת הסימפונית חיפה. מנצח: סידני הארט. סולן — גארי קאר — קונטרבס. בתכנית: מוצארט — סימפוניה מס' 41, "יופיטר", ברוך — "כל נדרי" אופ' 47, בוטסיני — "לה פר מנבולה", פנטסיה לקונטרבס ותזמורת, איבר — דיוורטימנטו.

נגני התזמורת התעלו הפעם על עצמם והגישו קונצרט ברמת נגינה גבוהה ביותר, תוך הזדהות גלויה עם המנצח סידני הארט שכמו במטה קסם כישף אותם ואת הקהל כאחד. סידני הארט הוא בעל אישיות כאריזמטית הבצליח לדלות מתוך היצירה המוסיקלית את כל מכמני היופי החבויים בה, ולהגיש אותה לקהל בצורה רעננה, מדויקת, וייחודית. אולי היה זה הצירוף הנדיר של עוצמה וסמכותיות שהוא מקרין, שהפך תכנית רגילה ונטולת כל ציפות לחוויה בלתי נשכחת.

ניתוח מפורט שהקדיש לסימפוניה "יופיטר" של מוצארט הסולן י.ב. רוד בספרון קטן, מגיע למסקנה כי מורה של 10 צלילים מוזרים את השלד המלודי שלה, ולא רק 4 הצלילים המפורסמים בתחילת הפרק האחרון. אפשר לקבל ניתוח זה או לדחותו, אך בביצוע אותו שמענו לא היה ספק כי היצירה כולה עשויה מקשה אחת. היה זה ביצוע בהיר ושקוף, החל בנגינה משותפת של כל התזמורת בתחילת היצירה וכלה בפוגאטו בן 5 קולות בסיומה, שעל אף מורכבות המוסיקה והטמפו המהיר לא טושטש בו דבר וכל צליל היה במקומו.

נגן הקונטרבס גארי קאר הוא ללא ספק תופעה נדירה. מה שהוא מסוגל לעשות בכלי הגדול והמסורבל גובל בפלא. ביצועו ל"כל נדרי" מאת מקס ברוך היה מרשים מאוד והוסיף צד אחר של אישיותו, כמוסיקאי רציני. ביצוע הפנטסיה הדרוזה מעט של בוטסיני איפשר לו להפגין את יכולתו כוירטואוז והומוריסטן הכובש את הקהל בחוש ההומור שלו.

הקונצרט נסתיים בביצוע מבריק של הדיוורטימנטו של ז'ק איבר, שנכתב במקור למחזה "כובע הקש האיטלקי". איבר הוא אולי הנציג החשוב ביותר בין הקומפוזיטורים הצרפתיים המודרנים שאינם מזוהים עם אסכולה זו או אחרת. שפתו המוסיקלית מאופיינת בחוסר קונבנציונליות ובשלטון ללא מצרים של הספונטניות. זוהי יצירה האומרת כולה חדוות מוסיקה ומאפשרת לנגני התזמורת להשתולל. ראוי לציין במיוחד את נגינתה היפה של החצוצרנית אראלה בק.

סגנון נגינה קלאסי

מאת אורי אפשטיין

הסינפוניטה הישראלית מבאר שבע בניצוחו של מנדי רודן עם הסולן הפסנתרן מנחם פרסלר. בתיאטרון ירושלים. תכנית: מוצארט: דיוורטימנטו מס' 11 ברה מז'ור, סימפוניה מס' 41 "יופיטר" ברה מז'ור והד קונצ'רטו לפסנתר מס' 27 במי במול מז'ור.

למנחם פרסלר מארצות הברית, הסולן האורח בקונצ'רטו לפסנתר (האחרון שכתב מוצארט) יש יד קלה. מגע ברור ועם זאת רך ומרוקע, כשר עיצוב הנותן לפסוקים המוסיקאליים לנשום ולשיר והבנה ומרתית המביאה לביטוי את התוכן הפיוטי, במיוחד בפרק האיטי. פרסלר הוא אמן הנאמן לסגנון הקלאסי על טהרתו ובציג אמון של אסכולת הנגינה האירופית המסורתית, השואפת להגשמת הערכים המוסיקליים הבסיסיים וללייטוש. הנגינה שלו מצטיינת בנקיון מרעון מבעבתיוחיותר, יותר מאשר בגישה אישית מובהקת ואינטרפרטציה מרגשת.

אחרי דיוורטימנטו מס' 11 שכמפזונו חסר הנשימה והבליליו המכמיכים נשמע כאילו קופה חלקי בחורות, התבדר מנגינת הסימפוניה מס' 41 כי היא זו שזכתה, כפי הנראה, למיטב תשומת הלב האחודת של המנצח והנגנים. תנופה נמרצת בפרק הראשון, הבעה לירית בפרק האיטי והולכת קולות שקופה במורכבויות הרת הסכנות של פרק הסיום הצטרפו יחד לביצוע, שאם לא היה מלהיב בהשראתו, התנהל מכל מקום באופן קורקטי ונאמן לתוי היצירה ולרוחה.

★

רסיטל של רואו גיטרות במועדון "צוותא" בירושלים, בביצוע עירית אבקיטוס והודה חזן.

רואו גיטרות הוא הרכב כלים נדיר ולכן מעורר עניין. מיעוט היצירות [redacted] סקאלטי ועד הפסנתר האימפרסיוניסטי של ראוול ב"פאוואן לנסיכה שהלכה לעולמה".

לזכותן של הנגניות יש לאמר כי גם בעיבודים טרחו להישאר נאמנות ככל האפשר לרוחן ולסגנונן של גרסאות המקור. ביצירתו של ג'ונסון שאפו להתקרב בגיטרות אל עדינות הצליל הדוויש האופייני ללאוטה, ולעומת זאת בקטעים של גרנדוס ודה פאליה הביאו לביטוי את הטמפרמנט הספרדי, לא רק בכוח השכנוע אלא גם בחום מזג. ניתן אפילו לאמר שמקצת מעצמת ההבעה לא היתה גורמת נזק גם ליצירות העתיקות יותר, שנשמעו לעתים חיוורות יותר על המידה.

השילוב של שליטה טכנית מקצועית מלוטשת בכלים עם תחושת סגנון מפותחת היטב ומוסיקליות דקת־הרגשה היה בו כדי להעניק הנאה רבה. בהיעדרה של תכניה ובחוסר הנסיון של הנגניות בהכרזת שמות היצירות ומלחיניהן רצוי היה לחשוב על דרך חליפית למסירת אינפורמציה בסיסית זו למאזינים, כדי לא להשרות עליהם אווירה של חידון מוסיקלי.

הלוואי עלינו

השבוע התקיימה אזכרה במלאת 30 למותו של זוריצקי

מאת ציונה שמשי

זהו מוות שכל אדם — לא כל שכן אמן — מייחל לו. חיים ארוכים ופעילות רבה, משפחה אוהבת, הכרה של ממסד תגף ותומך והערכה רבה של עמיתים ומתגברים. לבכיו של אדם שנפטר גילו של אב אינו נחשב, לנו, ההולכים בדרך כל בשר, גיל הוא לוקסוס רב עצמה.

אולי זהו מוות עצוב כדרכו של מוות, בדיוק כשנראה שהנצח הוא חלק מהעסקה. זו היתה אווירת טקס הזכרון במוזיאון תל אביב. זוריצקי לא היה אמן של אידיאולוגיות. הוא היה איש חושים מעולים, שבשנות ה־20 קבע שיישאר כאן, כאילו חש את נתוניו המעולים ואת כוחו של המקום.

פרס בצבעים העביר את דמותו הויה, בציני הממסד מנו את שבחיו תיאור את מעלותיו. זו היתה הזדמנות בה שולבו ידיים בציני שני המוזיאונים הגדולים, עם התיאטרון, הנגינה והעירייה. צייר חכם אחד, יאיר גרבוז, סיכם עבור כולנו בבהירות מלים מעולה את יוסי המערכת המופלאה הקדיה "צבע טרי — ממסר עייף — מדינה דלה".

אדם לגורלו, גם כשהוא אמן מצליח. יהי זכרו חשוב ברוך.

פרס המלך שלמה בקרנגי הול

מאת יהודית קבולר

בשבוע שעבר חזרה מחו"ל אילונה פוה, כשהיא נושאת באמתחתה את פרס המלך שלמה, שהוענק לה באולם קרנגי הול בניו־יורק מטעם קרן התרבות אמריקה ישראל. יום את מתן הפרס למורה הוותיקה לכינור איזיק שטרן, שבם חגג את יום הולדתו באותו מעמד. הנרי קיסינג'ר ופט לאיס היו בין המברכים. כרטיס לאירוע עלה 1500 דולר, וההכנסות הוקדשו לטובת הקרן. בקונצרט החגיגי שנערך באותו מעמד הופיעו הבוגרים שלמה מינץ, פנחס צוקרמן, יצחק פרלמן, מרים פריד ופרנצ'ו לוקה, הצ'לן יהודה חנני, והפסנתרנים יפים ברופמן ויוסף קליכשטיין. גם דור ההמשך הופיע: יריב אלוני (ויולה), מיכל פרידלנדר (פסנתר), חגית גלזר וצבי פלסר (צ'לו), שירה רבין והני שחם (כינור).

זה 36 שנה מגדלת אילונה פרר דורות של נגני כינור ומוזיקאים בעלי שם בינלאומי כמו צוקרמן, מינץ, שמואל אשכנזי (זוכה פרס צ'יקובסקי במוסקבה), המנצח יואל לוי, ששמו בארץ עוד פחות מוכר, והודי ארליך, מנהל רביעיית מיתרים בניו־יורק. בקרב צעירי תלמידיה נימנים קוטפי פרסים בינלאומיים: עופר ארז(20), הני שחם(19), יהונתן בריק (17) ואליאב פריאל(19).

"אני מטפחת אותם מגיל צעיר. אני עושה להם מבחני שמיעה וקצב. לרוב הישראלים יש שמיעה טובה במוזיקה, המורשת היהודית, מה לעשות. אבל אני דורשת גם מחשבה מהירה ואינטליגנציה גבוהה. בלעדי זאת אי־אפשר להיות מוזיקאי בעל רמה. ילד בן 7 ששואל את אמו בן כמה הוא כאשר שאלתיו לגילו, ברור, למרות שגילה שמיעה טובה וחוש קצב."

הציור היחיד שהוא לבטח פרי מכחולו של מיכלאנג'לו (להבדיל מן העבודות המצויירות הענקיות בקפלה הסיסטינית) הוא "המשפחה הקדושה", המכונה גם "העיגול של דוני" על שם המשפחה שעבורה צייר אותו. היצירה שחוזרה במשך עשרים חודשי עמל הוחזרה לתצוגה בגלריה אופיצי בחודש שעבר. מיכלאנג'לו צייר את "העיגול" (בתמונה) לפני 480 שנה, והשחזור מקנה לו "חיים חדשים" כשצבעיו מרהיבים ביופים. כן שוחזרה מסגרת פיתוחי העץ המוזהב לפי ציוריו של האמן, שתולעי עץ כירסמו בה במשך מאות שנים.

באותו יום, ב־ד' בדצמבר, הוצגו במוזיאון אופרה דל דואמו בפירנצה שתיים מתוך עשר הטבלאות ששוחזרו זה עתה מתוך דלת בית הטבילה של הקתדרלה. מיכלאנג'לו אמר על שערים אלה מעשה ידי גיברטי שהם ראויים להיות דלת לגן העדן. הטבלאות המשתאורות את בריאת העולם ואת מלחמת דוד וגוליית. מומחים מפעילים עתה לחץ על מיניסטריון התרבות להעביר את הדלתות ממקומן בבית הטבילה מול הכניסה הראשית לקתדרלה, ולהציג במקומן העתקים, כפי שנעשה במרוצת השנים לרוב יצירות האמנות שהיו מוצגות ברחובות ובארמונות בפירנצה. מעשה זה אמור להגן על יצירת המופת של גיברטי עליה עבר רוב ימיו — המחשבת לאור כמלאי העולם — מפני זיהום אויר, ליכלוך ומעשי ונדאליזם למיניהם. הדלת המפורסמת נפגעה גם בשטפון ששטף את פירנצה לפני קרוב ל־20 שנה. (כתבה: הולדה ליברמנס)

הועדה המקומית לתכנון ובניה
קרית טבעון
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה לבנין ערים מקומית קרית טבעון, בקשר לאשור חלוקה המהוה שמוש חורג מתכנית מאושרת מס' ט/6/ב א' בנכס הנמצא ברחוב השקדים גוש 10592 חלקה 239.
כל מעונין הרואה עצמו נפגע ע"י אשור החלוקה יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרסיה. ההתנגדות צריכה להמסר לועדה המקומית במשרד מהנדס המועצה המקומית תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

ע. בן דרור
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה

המינהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
מועצת התכנון העליונה
ועדת משנה לשמורות טבע ופארקים
הודעה על הפקדת תבנית מיתאר/מפורטת מס' 51/16 לשמורת טבע נחל פרת (ואדי קלט)
שינוי לתבנית מיתאר

בהתאם לסעיף 24/20 (1) ו־40 לחוק תכנון ערים, כפרים ובניינים מס' 79 לשנת 1966, ובהתאם להוראות הצו בדבר הגנה על הטבע (יהודה ושומרון) (מס' 363), תשי"ל 1969, מודיעה בזה ועדת המשנה על הפקדת תבנית מיתאר/מפורטת מס' 51/16 לשמורת טבע נחל פרת (ואדי קלט).
שם השמורה נחל פרת
המקום: נפת רמאללה, יריחו
שמורת ואדי קלט: אדמות ג'בע: גוש 2 (פיסקאלי)
חלק מאל עוזה, אל מלך, אל עוקר.
גוש 3: חלקות אל חובי, אל עוקר. חלק מחלקות: אוד חירב אל־חנאבאת, אל בירה, אל קורן.
גוש 4: חלק מחלקות: אל גול, מאנתחל אל קרין, עריק אל־ג'ווש.
אדמות דיר־דבואן: גוש 43 כולו. גוש 44 חלק מחלקה 88. חלק מגוש 46.
אדמות ענתא: גוש 1: חלק מחלקות: 4—1, 6, 9—12, 67.
גוש 2: חלק מחלקות: 115—118, 120—131, 138—140, 170—173, 175—178.
אדמות נבי מוסא: גוש 6: חלק מחלקת טלעת ארם. חלקות: ואדי אל קלט שוק אל ראבי.
אדמות מחמאס: גוש 1 כולו. גוש 2: חלקות מ־1—7, 14—16, חלק מחלקות 17—18.
גוש 4: חלק מחלקות: 1, 2, 6. גוש 5: חלק מחלקות: 33, 44.
גוש 7: חלק מחלקות: 25, 26, 48, 49, 51. גוש 8: חלק מחלקות: 21, 27, 28, 29, 42, 43, 44, 45, 48. חלקות: 47, 49, 51 (כולן).
גוש 12: חלק מחלקות: 72—76, 81—86. חלקות 87, 88, 90 כולן.
גוש 15: חלק מחלקות 37, 50, 163, 164. כל חלקות 38, 39, 35, 51, 64, 65, 149, 183—187. גוש 16: חלקות: 1, 5, 6, 12. חלק מחלקות: 2, 3, 4, 7, 9, 45.
הגבולות: גבול התבנית צבוע בכחול במפה בקנה מידה 1:20,000.
המפה נמצאת במשרדי לשכת התכנון המרכזית (בי"ס האשמייה הישן, אל־בירה) ויכול כל אחד לעיין בה ללא תשלום בימים א', ג', ה', בשעות 10.00—14.00.
הערה: כל שימוש כדין שעושים מחזיקים בקרקע ביום פרסום הודעה זו, לא ייפגע בצורתו, באופיו והיקפו כתוצאה מהכרזת השמורה.
כל מי שיש לו עניין בתכנית ורואה עצמו נפגע ממנה, רשאי להגיש את התנגדותו למשרדי או בבית אל ת.ד. 16 במשך 60 יום מתאריך פרסום הודעה זו בעתון.

יעקב שמול
יו"ר ועדת המשנה לשמורות טבע ופארקים

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי לעמק הירדן
הודעה בדבר הפקדת שינוי תבנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה עמק הירדן שבמשרדי האחרונה עמק הירדן, צמח מופקד שינוי תבנית מפורטת הנקרא תבנית מפורטת מס' 4668 שינוי לתבנית מפורטת מס' 72 — חלוקת מגרשים לבניה בפוריה (כפר עבודה).
ביחד עם תשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
חלקי גושים: 15325—15327.
עיקרי מטרת שינוי התכנית: פתוח אזור המגרשים הקיים, התוויית דרכים, שינוי חלוקת המגרשים הקיימים. יעוד שטחים למבני צבור, חקלאי ולתכנון בעתיד.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ישראל קינג
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון
תאריך: ז' באב התשמ"ה 25.7.1985

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה — תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי יזרעאלים
הודעה בדבר הפקדת תבנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה יזרעאלים שבתל עדשים. הפקדה תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מפורטת מס' 4889 חלוקת מגרשים מחדש עם התשריט המצורף אליה.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
גושים בשלמות: 11745, 11831, 11868, 11746.
חלקי גושים: 11420, 11422, 11742—11745, 11747—11749, 11850, 11832, 11867, 11869, 11870, 11874, 11875, 11966, 11967, 12024.
עיקרי מטרת התכנית:
א. בטול האיחוד חלקות קיימות וחלוקתן מחדש בהתאם למצב הקיים והפתוח בעתיד.
ב. קביעת יעודים ואזורים.
ג. בטול דרכים קיימות והתוית דרכים חדשות.
כל המעוניין בתכנית רשאי לעין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, ובכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה האמורה.

ישראל קינג
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון
תאריך: ו' בטבת התשמ"ו 19.12.1985

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי קריות
הודעה בדבר הפקדת שינוי תבנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקרא: "תכנית מס' ק/165/א' — קרית ים — שכונה צפונית".
תכנית זו מהווה שינוי לתכניות הבאות:
ק/130 — תכנית המיתאר לקריות.
ק/165 — קריתים צפונית — שכונת מגורים.
ק/142 — אשר אושרה ביום 16.7.64.
אלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 18444 חלק מחלקה 1344 (בהסדר). מקום התכנית בצפון קרית ים מצפון לרח' הפלמ"ח ובין רח' פנחס לבון במזרח ורח' פנחס ספיר במערב.
אלה עיקרי הוראות שינוי התכנית:
א. תכנון השטח כשכונת מגורים, תוך הקצאת שטחים לצרכי ציבור ורשת דרכים.
ב. חלוקת השטח למבני תכנון וקביעת הוראות בינוי במגרשות לבניה.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע ע"י שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זאת ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות.

משה גלזר
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
ז' טבת תשמ"ו 20 בדצמבר 1985

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965.
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו בקשה ליתן אישור להקלות למהלך מדרגות לחלל עליית גג ושינוי שפועי הגג, ברחוב פינשטיין 61—25 גוש 6631 חלקה 24,118 תיק בנין 053, 043, 035, 025—2190 בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א יפו, שדרות בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כמפי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ת"א־יפו

פר/7953
לפי פקודת פשיטת הרגל
שם החייב ומענו: סומס קידה, ת.ז. 060685732 דרך צרפת 39, חיפה. ביהמ"ש המחוזי של נצרת. תיק אחודי 905/85 עפ"י צו פש"ר וכינוס נכסים מיום 12.12.85. תאריך האסיפה 9.2.86 בשעה 08.30 בבוקר במשרד הכונס הרשמי, רח' שמריהו לוין 3, חיפה.
י. יקותיאלי, עו"ד
סגן הכונס הרשמי

פר/7970
לפי פקודת פשיטת הרגל
שם החייב ומענו: פימה ולרי, ת.ז. 1673222, כנען 230/7, צפת. ביהמ"ש המחוזי של נצרת תיק אחודי 85/1137 עפ"י צו פש"ר וכינוס נכסים מיום 12.12.85. תאריך האסיפה 9.2.86 בשעה 09.30 בבוקר במשרד הכונס הרשמי רח' שמריהו לוין 3, חיפה.
י. יקותיאלי, עו"ד
סגן הכונס הרשמי

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה

הודעה עלפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי — אגודת ליגת צדק — לתוספת בניה ברחוב ארם הכהן מס' 3, חלקות 42—40 בגוש 11201 בנוה שאנן.
הבקשה כרוכה בעדוף שטח מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה' בין השעות 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, יביאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.

[illegible]
מהנדס העיר

פר/7968
לפי פקודת פשיטת הרגל
שם החייב ומענו: סלימאן סמפוב, כפר גלדיה, ביהמ"ש המחוזי של חיפה, תיק אחודי 2166/85, עפ"י צו פש"ר וכינוס נכסים מיום 23.11.85 ותאריך האסיפה 14.1.86 במשרד הכונס הרשמי, רח' שמריהו לוין 3, חיפה.
י. יקותיאלי, עו"ד
סגן הכונס הרשמי

פר/9697
לפי פקודת פשיטת הרגל
שם החייב ומענו: לוי עזבריה, רח' שלמציון 24, חיפה, ביהמ"ש המחוזי של חיפה, תיק אחודי 2168/85 עפ"י צו פש"ר וכינוס נכסים מיום 2.12.85 ותאריך האסיפה 28.1.86 בשעה 9.30 בבוקר במשרד הכונס הרשמי, רח' שמריהו לוין 3, חיפה.
י. יקותיאלי, עו"ד
סגן הכונס הרשמי

הלוח החדש
מודעה אחת שלך מגיעה לכל אדם במדינה
הארץ מעריב THE JERUSALEM POST העיר כל העיר
המשרד הראשי: רח' הנגב 4, ת"א. מיקוד 66186, ת.ד. 28233 ת"א. טלפונים ישירים למסירת מודעות: 371222 (3 קווים) בלבד

דירות · הצעות עבודה · מכירה ושרותים · שידוכים
עסקים · מכוניות · נרשמו לנישואין — לשכת הרבנות גילת

בפחות מחצי מחיר
ביום ו' במקום 40.20 ש"ח עכשיו 19.80 ש"ח
ביום חול במקום 30.70 ש"ח עכשיו 12.20 ש"ח

ל־ דחף דרושים
רוכשי מודעות
משלים
שכר לפי אחוזים • לעבודה בכל רחבי הארץ
טלפון: 03-622547

הירידה מישראל 1984־1948

מאת ציון רבי

לפי ההגדרה של שהות רצופה בחו"ל מעל שנה (בניכוי אלה שחזרו לאחר שהות רצופה מעל שנה בחו"ל) מספר היורדים מישראל מאז קום המדינה ועד סוף 1984 מסתכם לסך 330,000, מתוכם כ־92 אחוז יהודים

קיימת מחלוקת לגבי מספר היורדים מישראל מקום המדינה עד סוף 1984. למעשה, המחלוקת היא לגבי ההגדרה. על־פי ההגדרות השונות המקובלות נתונים שונים. יש ה מגדירים ירידה כמעבר קבע, יחסית, למרחק ניכר. יש המוסיפים לזה את התנאי של מעבר לסביבה חברתית תרבותית שונה.

כמה זמן צריך אדם לשהות בחו"ל כדי שייחשב ליורד? מאחר שבינם הגדיר פעם יורד ל"אדם ששהה בחו"ל ברציפות כעל 4 שנים". כיום מוגדר יורד אדם ששהה בחו"ל מעל 7 שנים לצורך הוצאתו מפנקס הבוחרים בישראל. בהרבה ארצות מגדירים כיורד (מהגר אל מחוץ לתחומי מדינתו) כל מי שמצהיר בעת יציאתו שברצונו לשהות בחו"ל מעל שנה. גם בתקופת השלטון הבריטי בארץ, כזו היתה ההגדרה, שלפיה קובעו את מספר היורדים והיא גם מומלצת על ידי האו"ם. כפי שמובא בשאלון המופץ על ידי המשרד לסטטיסטיקה של הארגון לכל המדינות לצורך איסוף נתונים סטטיסטיים על תנועת הגירה בינלאומית.

נתונים אלה אינם כוללים כ־50,000 עולים בכוח שירדו מאז 1970 ובמובן גם לא את ילדי היורדים שנולדו בחו"ל. בתעודרות כמובן השאלה מה עם אנשים שעוברים וגרים בקביעות בחו"ל ובאים לביקור בישראל בתדירות של פחות משנה. אלה לא ייכללו בין היורדים לפי הגדרה זו של שהות רצופה מעל שנה בחו"ל. מאידך גיסא, מה הטעם לכלול בין היורדים סטודנטים, דיפלומטים, שליחים וכו' רק משום ששהו ברציפות מעל שנה בחו"ל.

ירידה — "עזיבה לצמיתות"

בציית הגדרה של ירידה לא נמצא לה פתרון גם בארצות אחרות שיש להן מסורת ארוכה של הבנת נתונים סטטיסטיים על תנועת הגירה. בדרך כלל מבין הציבור את המונח "יורד" כאדם העוזב את הארץ לצמיתות. כל עוד האיש עצמו אינו מצהיר על רצונו להגר. אף כי בטופס תושב יוצא במסגרות הפריט על מטרת הנסיעה ניתן לציין שמטרת הנסיעה היא ירידה מהארץ. מעטים מבין אלה שיש ברצונם לשהות תקופה ארוכה בחו"ל, מציינים שאכן מתכוונים הם לרדת מישראל. בשנים אחרונות כ־4000—5000 תושבים הצהירו שבכוונתם לרדת מהארץ. יש כמה סיבות לאי הרצון להצהיר על ירידה. ראשית, יש להניח כי במקרים רבים התושב עצמו טרם החליט סופית, אם אמנם ברצונו לעזוב את הארץ לצמיתות. הוא יוצא לבדוק אפשרויות התקשרות אצל קרובים ומכרים הנמצאים כבר בחו"ל. שנית ייתכן גם שלא תמיד נוח לתושב להודות כלפי הסביבה החברתית שאכן מתכוון הוא לרדת מהארץ. במקרים מסויימים טוען התושב — ולעיתים אף חושב באמת — שהוא יוצא להתבסס קצת מבחינה כלכלית בחו"ל ואחר כך יחזור. יש להניח שבמקרים רבים מחליט התושב להישאר בחו"ל לאחר היותו שם תקופה מסויימת, אף אם בעת צאתו מישראל לא היו לו תוכניות על ירידה.

עשייה אחרים מהעולים — עוזבו

מה שאפשר לומר הוא שלפי הרישומים של ביקורת הגבולות על התנועה של תושבים יוצאים וחוזרים המתבסס מאזן תנועת התושבים (ס"ה יוצאים בניכוי ס"ה חוזרים) בתקופה 1948—1984 לכ־420,000 נפש. במניין זה (סוף 1984) שהו בחו"ל כ־400,000 יהודים ועוד כ־30,000 לא יהודים. מספרים אלה הם האומדנים המקסימליים של יורדים כי לא יכול להיות שיהיו יותר יורדים מאשר סך כל התושבים הנמצאים בחו"ל בנקודת זמן מסויימת. אמנם יכול להיות שבסוף 1984 היו בביקור בישראל כמה אלפי יורדים אולם מצד שני בוודאי כמה עשרות אלפים של ישראלים היו בחו"ל באותו מועד בטיול או למטרות אחרות באופן ארעי.

כל הנתונים המובאים כאן אינם כוללים את התושבים במעמד "עולה בכוח" שעזבו את ישראל. כמו כן לא כוללים הנתונים את תנועת תושבי מזרח ירושלים דרך גשרי הירדן.

מתוך הנתונים על יורדים מבהירים בתקופה 1948—65 וכן הנתונים על תושבים ששהו בחו"ל תקופה ארוכה מגיעים להערכה שבערך 10 אחוז מבין כ־1,750,000 עולים, שהגיעו לישראל מאז קום המדינה ועד סוף 1984, ירדו מהארץ.

האם שיעור ירידה של 10 אחוז הינו גבוה או נמוך? זה תלוי בזוית הראיה. אם משווים את זה עם אחוזי היורדים מארצות קולטות הגירה אחרות, כגון ארגנטינה, ארה"ב, אוסטרליה, ש' המהגרים נמשכים אליהן בגלל תנאים כלכליים טובים יותר שהן יכולות להציע בהשוואה לארצות המוצא של המהגרים, הרי שזהו אחוז נמוך מאוד. בשנים 1906—24 ירדו מאוסטרליה כ־70 אחוז מתוך כ־1,600,000 מהגרים. אולם אם יוצאים מתוך ההנחה שיהודים מגיעים לישראל לא בגלל התנאים הכלכליים הטובים יותר שישראל יכולה להציע בהשוואה לארצות המוצא של העולים, הרי שזהו אחוז גבוה.

השאלה היא אם יש באפשרותנו לעשות הרבה למניעת הירידה.

במה שנוגע למתן הטבות לתושבים חוזרים, הניסיון עד כה מראה, שבתקופה שניתנו הטבות מיוחדות ל' תושבים חוזרים, לא חזרו יותר תושבים.

בתחילת 1968 הוצאו תקנות ה' מקצות לתושבים חוזרים שיצאו את הארץ לפני אפריל 1964 אותן הזכויות כמו לעולים ביחס לדיור, הקלות במכס וכו'. ההקלות ניתנו תחילה לתקופה מוגבלת ואחר כך הוארכו עד סוף 1970.

תמריצים כלכליים לא עזרו

בבדיקה שנעשתה נמצא כי למרות כריניות התמריצים של הממשלה לא חל שינוי משמעותי במספר התושבים החוזרים בתקופת התמריצים בהשוואה לתקופה הקודמת או התקופה ה' עוקבת. מתן התמריצים השפיע רק על שינוי מועד החזרה לארץ כדי לא להחמיץ את ההזדמנות ליהנות מן הטבות.

המניע העיקרי לחזרה לארץ של היורדים הוא תחושת חוסר השייכות לחברה שבקרבה הם יושבים או הגעגועים לסביבה מוכרת ותומכת המעניקה ביטחון חברתי. במקום להתמקד על המספר הכולל של יורדים שלא יכול להיות הסכמה לגביו בגלל הקושי שבהגדרה וגם בגלל חוסר תועלת בפני עצמה, מוטב להעתיק את הדיון לגורמי הירידה ולנסות לחשוב מה ניתן לעשות למניעתה.

אחרי מלחמת ששת הימים פחתה מאוד הירידה ומגמה זו נמשכה עד 1972. אחרי מלחמת יום כיפור גדלה מאוד הירידה הרמה והגבוהה של מספר היורדים נמשכה עד 1980.

בשנת 1984 יצאו את הארץ למטרות שונות כ־685 אלף תושבים לעומת כ־726,000 תושבים שיצאו בשנת 1983, ו־594,000 בשנת 1982.

אין מבחינת קשר בין הגידול בהיקף התושבים היוצאים לבין מספר היורדים באותה שנה. בתקופה הראשונה לאחר קום המדינה, עד 1954, יצאו את הארץ למטרות שונות כ־30,000 תושבים מדי שנה. בשנים 1965—1969 יצאו את הארץ מעל 100,000 תושבים מדי שנה, ובשנים האחרונות יוצאים כ־600 אלף תושבים בממוצע מדי שנה. מגמה של הגידול במספרם של התושבים היוצאים משקפת, במידה רבה, את העלייה ברמת החיים של האוכלוסיה היוצאת לחו"ל ל' מטרות תיור, את ההוזלה היחסית במחירי הטיסה וכן את הגידול של האוכלוסיה. בשנים 1950—1954, בהן מספר התושבים היוצאים היה קטן יחסית, כ־30,000 בשנה, הגיע מאזן תנועת התושבים היהודים (ההפרש בין התושבים היוצאים לחוזרים) לכ־11,000 לשנה בממוצע ואילו בשנים 1980—84, בהן מספר התושבים ה יוצאים כ־600 אלף בשנה, מאזן תנועת התושבים היה כ־15,000 בממוצע בשנה.

אם לוקחים את מאזן תנועת התושבים, שהוא המספר המקסימלי המצטבר לאומדן יורדים, כמודד ליד יה עבור תקופות של מספר שנים הרי כי המספר המחולט של היורדים מקרב היהודים מדי שנה לא ירד תנה בהרבה מאז קום המדינה עד לשנים אחרונות וכאחוז מכלל האוכלוסיה אף ירד במידה ניכרת. בשנים 1975—79 מאזן תנועת התושבים היהודים היה כמו בשנים 1980—84 מאזן תנועת התושבים היה 14,700 בממוצע בשנה, אולם כאחוז מתוך האוכלוסיה הוא עדיין פחות מזה שהיה בשנות החמישים והשישים. האחוז הגבוה של יורדים בשנים הראשונות לאחר קום המדינה קשור אולי בעלייה ההמונית ובתקופת הצנע. כידוע, שיעור היורדים מבין העולים החדשים גבוה במידה ניכרת מאשר אצל הוותיקים וילידי הארץ.

(מאמר ראשון מתוך שניים)

אוכלוסיה, עליה, "ירידה" — ממוצעים שנתיים (יהודים)

התקופה	אוכלוסיה בממוצע	עליה	"ירידה" (מאזן תנועת תושבים)	% יורדים מהאוכלוסייה
1949	901,000	239,600	7.500	0.83
1950 — 1954	1,365,000	79,900	10,900	0.80
1955 — 1959	1,704,400	43,200	11,300	0.66
1960 — 1964	2,032,700	50,500	10,600	0.52
1965 — 1969	2,366,600	23,800	9,200	0.39
1970 — 1974	2,707,400	44,300	9,700	0.36
1975 — 1979	3,050,600	24,000	12,700	0.42
1980 — 1984	3,343,800	13,200	13,500	0.40

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

הסכמה ומחלוקת בוועדת החינוך

חברי ועדת החינוך של הכנסת היו תמימי דעים שלא כמנהגם. חבר הכנסת עבד אלוהאב דראושה מהמערך, הציע להעביר לדיון בעניין הדימוי של אזרחים ערבים בכלי התקשורת. כל חברי הוועדה, החל מהרב ולדמן מהתחיה ועד למתי פלד מהמתקדמת, הסכימו עם בעל ההצעה כי כלי התקשורת מבליטים בדרך כלל את השלילי ומשתמשים בהכללות בבואם לדון בענייני הערבים אזרחי ישראל. דראושה היה רוצה שאמצעי התקשורת יבדילו בין האזרחים הערבים המגלים נאמנות למדינה, לבין תושבי השטחים המגלים התנגדות ועויינות לשלטון ישראל. הוא סיפר כי בהופעה לפני ציבור יהודי נשאל מדוע מורדים הערבים במדינה. כסימן למדד זה הזכיר את שביתת המועצות המקומיות, שהוכרזה עליה באישור המרכז לשלטון מקומי, בדרישה לסיוע ממשלתי לכיסוי הגרעונות המצטברים. ויראן עסשי (שינוי) היה חבר הכנסת הערבי היחיד שהטריח את עצמו לדיון זה. אנשי חד"ש, טופיק זיאד ואיש חרות אמל נסר אל דין, נעדרו מהישיבה. את מחמוד מיעארי מהמתקדמת ומוחמד חגר ממפ"ם "ייצגו" מתי פלד ואמירה סרטני, החברים בסיעותיהם. עסשי, כתב הטלוויזיה בעבר וקונסול ישראל בניו יורק, גילה הזדהות מלאה עם דראושה. הוא חש כי אמצעי התקשורת מחריפים אותו, וכי מעריפים הבידוד והנתק בין היהודים לערבים. הוא זעם על שהטלוויזיה מעלימה את הופעות חברי הכנסת הערבים. האשים את הטלוויזיה כי "בנתה" את מאיר כהנא והפכה אותו לגיבור בעיני שונאי הערבים. אבל אינה נוקטת יוזמה בחינוך האזרחים לדימוקרטיה. אמירה סרטני טענה כי עיוות דמות הערבי גורמת עוול ליהודים.

הרב ולדמן הסכים עם בעל ההצעה אך אמר שדראושה "מגזים". מצד שני פנה לעיתונאים בקריאה לא לשכוח את מעמדם כמחנכים — והוסיף כי גם חברי הכנסת חוטאים בשכחה זו כשהם מופיעים במליאה. מתי פלד הצטרף למותחי הביקורת על העיתונות. הא' לקטרונית והכתובה. הוא אמר כי העי' תונות עוסקת גם בתופעות חיוביות. אבל לא כאשר הדברים מגיעים לערבים. לדבריו, לא רק העיתונות חוטאת ביצירת הדימוי המעוות של הערבים, אלא גם הספרות וספרות הילדים.

נחמן רז השיב לדברי פלד. הוא אמר כי אנו חיים בתקופה של סכסוך בין ישראל לערבים, מצב המלחמה מוביל למציאות חייהו מושגים של איבה. אפילו ביצירתו של עמוס עוז, שאיש אינו מאשימו בשנאת ערבים, התייחסות לערבים טעונה יצרים, פחדים ואלימות. נחמן רז הוסיף כי לדעתו נמחק הקו הירוק מבחינה רגשית, מבחינת רוב הציבור היהודי אין הבדל בין ערבי מטייבה לערבי משכם. על העיתונות, אמר, לשתף יותר אזרחים ערבים, לשמור על כבודם ולנהוג בהם בהתחשבות ולי' טול חלק פעיל במלחמה על הדמוקרטיה.

לעומת חברי הכנסת נחלקו העי' תונאים הבכירים ונציגי רשות השידור בשאלת אחריותם של אמצעי התקשורת ביצירת דימוי שלילי לערבים. גבריאל שטרסמן מ"מעריב" דחה את הטענות. "במשך ארבעה חודשים פרסמנו שלושה ראיונות עם אזרחים ערבים במוסף 'סוף שבוע'", אמר. "זהו במקרה גם חלקם היחסי של הערבים בכלל אוכלוסיית המדינה". אריה אבנר מטעם השידור ציין כי העיתונות מרווחת על הערבים השליליים מתוך הנחה כי אינה המקור היחיד לאינ' פורמציה על האוכלוסיה הערבית. דני רובינשטיין מ"דבר" אמר כי בעיתונות בארץ יש שפה מיוחדת לדיווח על הנעשה בקרב הערבים. הערבי הוא כפרי והיהודי חקלאי. הערבי משכיל והיהודי איש רוח. אין ערבים בכלי התקשורת, ולטלוויזיה אין כתב לענייני הערבים בישראל.

לדברי משעוד, עורך השבועון "אל־סינארה" המופיע בנצרת, עיקר הבעיה נובע ממדיניות האפליה הנהוגה על ידי הממשלה. כאן הצטרף לדיון אורי פורת, מנכ"ל רשות השידור וטען שמרבים בהכללה נגד העיתונות. בעפולה היכו גם עיתונאים, ולא רק ערבים. לדעתו נוהגת רשות השידור בצורה מאוזנת. הוא בטוח כי פעולתה אינה מושלמת, אך מהזמן שמקציבה רשות השידור למאזינים ולצופים הערבים, אפשר להסיק על כוונת היחס והדאגה להם. אומר אבו עצבה, ראש המועצה המקומית של הכפר ג'ת, טען כי השידורים בערבית הם שירות לממשלה. לשמע הדברים נזעקו נציגי הטלוויזיה בעברית ובערבית להוכיח את ההיפך. יאיר אלוני, מנהל הטלוויזיה אמר כי בדק ומצא כי הערבים בישראל תופסים מקום חמישי ברשימת הנושאים המטופלים בטלוויזיה.

היו"ר סיכם מה שסיכם, אך היתה הרגשה שהעיקר לא נאמר. הוא העיקר של אמצעי התקשורת המסו' לפתיים הוא כזה, שאינם עוזרים ביצירת הדימוי הכללי כי ישראל היא מדינה של יהודים וערבים. באנגליה משתפים כושים הודים ("אסיאתים") בכל תוכנית בענייני כלכלה, דת תרבות. בארה"ב מגישים את החדשות כושים ולבנים. "בוקר טוב אמריקה" מוגש על ידי זוג מעורב — כושי ולבנה. בכך מוחדרים לתת ההכרה של הצופה כי המדינה "צבעונית", רבת לאומים וצבעים.

בישראל משתפים ערבים לעתים רחוקות כלבד ודק על נושאים ערביים.

פילוג בין המוסלמים?

סכנת פילוג מאיימת על עסקני המוסלמים בישראל. ב־1977 נערכה "הוועידה המוסלמית העליונה" ביוזמת אנשי רק"ח חוגים המקורבים אליהם. הוועידה הצמיחה את "הוועד המוסל' מי הכללי", בראשותו של מחמד נעאמנה מעראבה. כמזכיר הוועד מונה מוחמד זידאן מכפר מנדא. הוועד לא עשה הרבה ונשכח סמוך להקמתו. בקיץ האחרון התעורר הוועד והחליט לכנס ועידה שנייה. גם ועידה זו היתה בנצרת. אבל בניגוד לקודמתה לא היו באי הוועידה מאנשי רק"ח המאורגנים ומקורביהם. הפעם באו גם אנשי "המתקדמת" כקבוצה מאורגנת. בסוף הוועידה נבחרה מזכירות על פי סיכום שנעשה בנשיאות הוועידה.

המזכירות היתה אמורה להתכנס לפני שבוע בשפרעם לבחירת מזכירות "הוועד המוסלמי הכללי". אנשי המתקדמת חששו מפני גיוס כללי בקרב עסקני חד"ש ואכן היה יסוד לחששותיהם. בין הבאים בלט מספרם הגדול של אנשי חד"ש וביניהם נבחת צעירה בלבוש אירופי. תופיק זיאד, חבר הלשכה המדינית החדש של רק"ח, הציע שלא לבחור יו"ר לוועד, ולהסתפק במזכיר כללי. מהסיבה הפשוטה שפעילי "הוועד המוסלמי" אינם מקבלים שכר. לאיש לא היו פקפוקים בדבר כוונתו. מחמוד נעאמנה, יו"ר הוועד, הוא איש "המתקדמת" ואם יצליח זיאד להדיחו, יש סכנה כי לא יצליח להביא לבחירת איש אחר במקומו מאנשי "המתקדמת". עבד קסם, נציג יפו בוועד, שאל מדוע הביאו לישיבה של עסקנים מוסלמים אשה שאינה לבושה לפי כללי השריעה המוסלמית. האווירה המתוחה התחוללה ודברי עלבון ואיומים התעופפו באוויר. אנשי חד"ש טענו כי קבוב העליב את הנשים המוסלמיות. האסיפה התפוצצה. חלק מהנוכחים עזבו.

ימים מספר אחרי הישיבה החלה התרוצצות, קבוב איים להגיש תלונה במשטרה על איומים ברצח. אבראהים נמר חוסין, ראש עיריית שפרעם, ניסה לכנס ישיבת פיוס. בינתיים התעורר החשש מפני ועידה מוסלמית חדשה שתארגן במסגרת משותפת את אנשי "המתקדמת" וחוגי "הוועד המוסלמי", שהתנגדו לשתף פעולה עם הוועד הנוכחי בטענה שלא ייעשו בוועד משותף עם הקומוניסטים האתאיסטים.

חוגי "הוועד המוסלמי" מצויים בתנופת עלייה בציבור הערבי בעשור האחרון, הם יכולים להזריק דם חיים ותאוצה מחודשת לתנועה המתקדמת הנמצאת בירידה מזה כמה חודשים (בעיקר עקב סכסוכים פנימיים). הסכנה היא שהנוער המוסלמי ימשוך את התנועה ימינה. בעבר התנגדו המוסלמים להשתתפות בבחירות לכנ' סת. אנשי "המתקדמת", בחלקם שותפי רק"ח בחזית הדמוקרטית לשלום ושוויון, רצו להאמין כי יוכלו להמשיך ולשתף פעולה עם הקומוניסטים כשותפים בארגוני חזית. אמנתם מחזיקה אותם בוועד ההגנה על האדמות, עד כה האמינו כי יוכלו לשתף פעולה בוועד המוסלמי הכללי. אבל, "הוועד המוסלמי הכללי" המאוחד לא ייצג מוסלמים רבים שהחריגו אותו. מרבית אנשי הדת המוסלמים נעדרו משתי הוועידות.

פרשת המשכנתאות המנופחות

מאת איתן רבין

פרשת ניפוח המשכנתאות באזור באר־שבע והנגב מסתעפת. מאות אנשים נחקרו עד כה ולדברי קצין משטרה צפויים מעצרים נוספים. קציני משטרה אמרו כי עשרות מעורבים בפרשה זו מסתובבים עדיין, כשהם חופשיים, בגלל מחסור בכוח אדם משטרתי לחקירת הפרשה

שתי תלונות שהגיש משרד השיכון בבאר שבע לפני שמונה חודשים במשטרת באר שבע חשפו חקירה מאומצת של משרדי חקירות פרטיים שבדקו חשדות למירמה בהיקף של מיליוני דולרים. אפילו קציני המשטרה הוותיקים והבכירים ביותר במרחב הנגב לא תיארו לעצמם, כי שתי תלונות תמימות יהפכו במהרה לפרשה סבוכה ומורכבת, שבה מעורבים משרדי תיווך ידועים בבאר שבע, עורכי דין ורוכשי דירות. החקירה מנוהלת זה זמן רב ומקיפה עסקות מכירה של כ־150 דירות בבאר־שבע ובנגב, ואף באזורים אחרים בארץ.

על פי התלונות יש חשד להונאות כספיות באמצעות קבלת משכנתאות מוגדלות, שלא על פי ערכן הריאלי של הדירות שניתנו. במרבית הדירות שנבדקו עד היום נמכרו הדירות לב' דואים תושבי הדרום ומספר מועט של תושבים בבאר שבע. בתלונה שהוגשה למשטרה לפני שמונה חודשים מדו' ברים 18 שמותיהם של גורמים המעורבים בפרשה, ביניהם שלושה משרדי תיווך בבאר שבע, ארבעה עורכי דין מהידועים בעיר ותושב הנגב, שתיווך בין קוני הדירות ומוכ' ריהן לבין הבנק למשכנתאות. על פי המידע הראשוני שהצטבר במשטרה, המרוויחים העיקריים בפרשת ניפוח המשכנתאות היו משרדי תיווך, עורכי דין שערכו את החוזים. גם מקומם של קוני הדירות לא נפקד.

פרשה זו שבמשך החודשים הא' חרונים אינה יורדת מסדר היום הציבורי בבאר שבע, מקיפה מאות רוכשי דירות שנחקרו עד כה במשטרה. קצינים מסרו כי על פי אומדן ההיה' מאר של היקף עסקאות המרמה מגיע למיליוני דולרים. אותם קציני משטרה מסרו, כי החקירה נמצאת בעיצומה. בינתיים כבר הוגשו כתבי אישום נגד שני עורכי דין, נגד שני בעלים של משרדי תיווך ונגד אזרח נוסף.

בתחילת החקירה נעצר עורך הדין צבי בן ליאור, תושב ראשון לציון ומתווך דירות מבאר שבע, מרדכי אברמוביץ' שלא הורשה לעזוב את באר שבע. שניים אלה, שהיו הראשונים בשרשרת מעצרים, אותם ביצעה המשטרה, שוחררו אמנם ממעצר, לאחר שערערו לבית המשפט העליון, אך משפטם מתנהל בבית המשפט המחוזי בבאר שבע. בכתב האישום נאמר, כי "משרד הבינוי והשיכון נהג לתת לקוני דירות שענו על קריטריונים מסויימים מענקים. הלוואות ומענקים נתנו לצורך רכישת דירות. הלוואות אלו ניתנו על באמצעות בנק ירושלים לפיתוח ולמשכנתאות בע"מ. עובד מטעם הבנק פנה לאדם בשם חליל ראדיד אל עביד מאזור באר שבע והציע לו להיות יועץ לבנק ולעזור באיתור קוני דירות מן המגזר הבדואי. כאלה העונים על הקריטריונים לק' בלת הלוואה ממשרד השיכון. חליל הסכים להצעה תמורת שכר שהובטח לו על ידי הבנק. הוא שכר מקום במשרדו של המתווך מרדכי אבר' מוביץ, ורק שם גילה כי בעלי דירות בבאר שבע שפנו למתווך אברמוביץ כדי למצוא קונה לדירותיהם. לא הצ' ליחו לעשות זאת, למרות שהדירות הוצעו במחיר נמוך ב־6000 ש"ח לכל דירה.

עוד נאמר בכתב האישום כי בשלב זה של הפעילות עלה הרעיון להציע לבעלי דירות שרצו למכור את דירו' תיהם — למכור אותן לקונים בדואים שענו על הקריטריונים של משרד השיכון לקבלת הלוואה. ואולם, נקבע כי מכירת הדירה תיעשה בשני חוזים נפרדים. האחד: בו יצויין המחיר האמיתי של הדירה שאולי בחוזה השני — נוסף — ייקבע מחיר גבוה, לעיתים פי שניים מן המחיר האמיתי, על מנת שבעזרת ובאמצעות החוזה השני, הפיקטיבי יקבל קונה הדירה ממשרד השיכון, באמצעות הבנק, הלוואה בסכום גבוה הקרוב למחיר הפיקטיבי.

על פי כתב האישום התבצעו העיסקות כדלקמן: הנאשם מרדכי אברמוביץ, בעל משרד התיווך, נפגש עם קונה הדירה ועם מוכר הדירה. הקונה הובא על ידי חליל ואילו המוכר הובא על ידי המתווך אברמוביץ. במשרדו של המתווך נערך זכרון דברים על המחיר האמיתי של הדירה ולאחר מכן, במשרדו של עורך הדין צבי בן ליאור, כאשם נוסף בפרשה, נערך ונחתם חוזה נוסף בין אותם צדדים, שבו צויין כי מחיר הדירה גבוה מן המחיר הריאלי. בעזרת החוזה הזה קיבל הקונה הלוואה גבוהה.

סכום ההלוואה, שאושר לקונה הבדואי, נמסר על ידי הבנק לעורך הדין צבי בן ליאור המייצג את הקונה והמוכר וזה נתן מתוך הסכום הזה את הסכום שהגיע למוכר הדירה, כמובן בהתאם למחיר האמיתי, כפי שנקבע בזכרון הדברים שנחתם אצל המתווך במשרדו. את יתר הסכום נתנו לקונה הדירה, לאחר שעורך הדין צבי בן ליאור ניכה את השכר המגיע לו כעורך דין. כן ניכה עורך הדין סכום שהגיע למתווך כדמי עמלה.

חליל עצמו נהג לקבל מכל קונה דירה סכום מסויים כדמי עמלה. על פי כתב האישום הסכום הכולל שנתקבל במרמה ממשרד השיכון, באמצעות הבנק, מגיע לסך של 150,000 ש"ח. גם נגד חליל ראדי אל עביד הוגש כתב אישום ומיוחסות לו עבירות של קבלת דבר במירמה בנסיבות מחמירות וקשירת קשר לפשע. חליל הודה במשטרה באשמות המיוחסות לו ול' דבריו שיתפו עורך הדין צבי בן ליאור ומתווך הדירות מרדכי אברמוביץ פעולה עימו במעשי המירמה. חליל עצמו נשפט בבית המשפט המחוזי והוטל עליו עונש של ארבע שנות מאסר.

בשבועיים האחרונים עצרה המשטרה שני עורכי דין ידועים נוספים: ברוך סולומון ועורך דין אחר, ששמו נאסר לפרסום. גם עורכי דין אלה מעורבים, על פי החשד, בניפוח משכנתאות באותה שיטה, כפי שנאמר בכתב האישום נגד עורך הדין צבי בן ליאור.

כתב אישום נוסף הוגש נגד בעל תיווך מוניטין, ברנארד שמילוביץ, בן 28, מבאר שבע. שמילוביץ הודה כבר בפרטי כתב האישום לפיו ניצל את מדיניות משרד השיכון כדי לסייע לקונים ובאים כרכישת דירות לכ' בים על ידי מתן הלוואות בתנאים מועדפים. כתב האישום פירט את השיטה בה פעל שמילוביץ. מסתבר שהוא נהג לרכוש דירות באמצעות "אנשי קש" אחיו, גיסתו ואחים נוספים. אותן דירות נמכרו לזכאים לקבלת משכנתאות על ידי המדינה. על פי רוב בדואים. גם כאן חזרה על עצמה השיטה.

פרשת ניפוח המשכנתאות באזור באר שבע והנגב מסתעפת. מאות אנשים נחקרו עד כה ולדברי קצין משטרה צפויים מעצרים נוספים. קציני משטרה אמרו כי עשרות מעור' בים בפרשה זו מסתובבים עדיין כשהם חופשיים בגלל מחסור בכוח אדם משטרתי לחקירת הפרשה. מה אומרים במשרד השיכון? כפי שהגדיר זאת פקיד בכיר: "לא תיארנו לעצמנו כי ישדדו אותנו בצורה כזאת."

אבטלה סמויה במספנת חיפה

מאת יהושע גלבע

תריסר השנים, בהן עסקה המספנה בבניית הסטי"לים (וליתר דיוק בבניית גוף הספינות, שהרי את האביזרים האחרים סיפקו ושכללו גורמים בטחוניים אחרים) היו שנות שפע למפעל. משנתקצרו הגבולות הימיים של ישראל, בעקבות החזרת סיני, נשתררה אבטלה וזו נמשכת כבר שנים

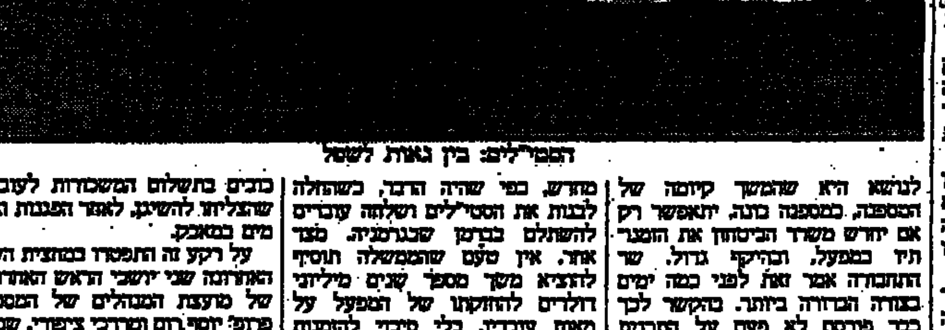

הסטי"לים: בין גאות לשפל

רק לפני שלוש שנים השקיעה הממשלה 15 מיליון דולר בהחזרת כשירה של המספנה בחיפה לאספנת אניות ותיקונן וגם נתווסף לה מבדוק גדול שנבנה במפעל עצמו תמורת כת' חילה למכירה בחו"ל. בימים אלה אמר שר האוצר כי ראוי לסגור את המספנה. כיצד ניתן להסביר זאת? המתמצאים במכמני התבטאויותיו של השר יצחק מודעי סבורים כי גם הוא אינו מתכוון לסגירה מוחלטת, אלא בעיקר לצמצום ניכר בהיקפה ול' קיצוץ דרסטי נוסף במספר עובדיה. קשה להעלות על הדעת כי צי הסוחר הישראלי, המונה כחמישים אניות (וצי מאלה שלרוב אינן מגיעות לישראל) לא ימצא בגבול הבית שלו, מתקנים לאספנה ותיקונים לעת הצורך.

למטרה זו בלבד לא תזדקק המספנה ל־660 עובדים המועסקים בה היום ואפילו לא ל־450 שהוא בערך מספר העובדים שיוותרו בה בעקבות הקיצוצים הנעשים במפעל.

הסכם על הקיצוצים כבר הושג בין ועדי העובדים לבין ההנהלה, אלא שבאוצר עדיין לא אישרו את גובה הפיצויים והפנסיה שעליהם הסכימו הצדדים.

מספר העובדים, להם תזדקק ה' מספנה, שתגבל רק למטרות אחזקה ותיקוני הצי, לא יעלה על 150—200 בערך ויש לציין, כי בהתחשב בכמות העבודות שמספקות חברות הספנות הישראליות למספנה, ימצא עצמו גם מספר מינימאלי זה של עובדים מולך בטל רוב הזמן, אם לא תשיג המספנה גם עבודות יבשתיות.

רצונו של שר התחבורה, חיים קורפו, למזג את המספנה, שהיא כיום בבעלות הממשלה עם מספנות חיל הים, שמספר עובדיה גדול בהרבה מזה של מספנות ישראל.

ישועת צוללות חיל הים

במספנות חיל הים עוסקים בעבודות אחזקה שוטפת של כלי השיט של חיל הים וגם בה שוררת אבטלה סמויה במגזרים לא קטנים. הדעה המקובלת אצל הקרובים לנושא היא שהמשך קיומה של המספנה, כמספנה כונה, יתאפשר רק אם יורש משרד הביטחון את המער' תיך במפעל, והיקף גדול. שר התחבורה אמר זאת לפני כמה ימים בצורה הברורה ביותר. בהקשר לכך כבר פורסם לא פעם על התכנית לבנות במספנה צוללות דיזל הבן סטי' ילים עבור חיל הים וכבר נמצאו חברות אמריקאיות המוכנות להיכנס לשותפות עם המספנה, אם זו תשיג את ההזמנה.

טרם נתקבלו החלטות בנדון ויש לצפות, כי בעקבות ישיבת הממשלה ב־12 לחודש זה, ישיבה שכבר הנראה תדון בגורלו של המפעל, ניתן יהיה ללמוד לאן נושבת הרוח. כבר עתה ברור שמתאריך ההזמנה ועד להתחלת הביצוע המעשי במספנה צריכות להלוף כשלוש שנים בערך ואולי יותר מזה.

השאלה המתעוררת היא במה תעסוק המספנה בפרק זמן זה. אם תתחסל, או שיתפזר רוב עובדיה המקצועיים, הרי אם תקבל את ההזמנה, תצטרך כמעט להתחיל מחדש, כפי שהיה הדבר, כשהחלה לבנות את הסטי"לים ושלחה עובדים להשתלם בבניין שכצרפתיה. מצד אחד, אין טעם שהממשלה תוסיף להוציא משך מספר שנים מיליוני דולרים להחזקתו של המפעל על מאות עובדיו, בלי סיכוי להזמנות בפרק זמן זה. (גם אם תוכה במכרז לבניית מספר כלי מלחמה עבור אחת מהמדינות במזרח הרחוק, אין בכך כדי לשנות מצבה)

שמונה ספינות דיג

התכנית שהוגשה לממשלה על ידי הנהלת המספנה לתקופת הביניים זו כוללת הצעה לבנות שמונה ספינות דייג, שאת רוב ההשקעות למימונן מבקש איגוד הדייגים מהממשלה, במסגרת חידוש צי המכמורות ה' ישראלי, בניין שתי גוררות וכן נתח יותר גדול בשיפוצי הכלים של חיל הים. (לחיל הים מספנה משלו המבצעת השיפוצים).

בינתיים, החליטה הממשלה שלא להחליט לעת עתה גם ככה מענקה למספנה והתוצאה הלו מדי פעם עי' כובים בתשלום המשכורות לעובדים שהצליחו להשיג, לאחר הפגנות האיר מים במאבק.

על רקע זה התפטרו במחצית השנה האחרונה שני יושבי הראש האחרונים של מועצת המנהלים של המספנה. פרופ' יוסף רום ומרדכי ציפורי. שניהם בדעה, כי הממשלה חייבת להוסיף ולהחזיק במספנה. כי היא חיונית למדינה.

ראוי להזכיר כי ההתפתחויות במספנה אינן תוצאת המיתון במשק.

בדו"ח מבקר המדינה שנתפרסם לפני כמה חודשים, נאמר כי משך שנתיים וחצי, עד ספטמבר 1983, כילו מספנות ישראל את עתודותיהן בסך 32 מיליון דולר, שנצברו מההזמנות שנתקבלו בתקופת הגיאות שלה כשבנתה כלי מלחמה. אבטלה סמויה היקף גדול שוררת במספנות ישראל מזה מספר שנים כבר, וההוצאות הרובצים עליה, כפי שנמסר מהנהלתה, מסתכמים עתה בכ־30 מיליון דולר, כמחצית מזה חובות בשל השקעות הממשלה בפיתוח המפעל.

ואולם עוד לפני כן צברה המספנה "צרות". היא הוקמה לפני חצי יובל שנים ונועדה לבנות אניות סוחר ולבצע בהן תיקונים. אך לבנות אניות סוחר כמעט ולא ניתן לה.

הצי הישראלי נזקק כל השנים לתוספת כלי שיט חדשים ולא הזמין רק חלק מצרכיו במספנה המקומית. יכול היה לספק לה עבודה למכביר. אולם זמן קצר לאחר הקמתה, התברר מעל לכל ספק כי לא משתלם לבנות אניות בישראל, בעיקר משום שניתן לרכשן במחיר מסובסד בחו"ל, נמוך בעשרות אחוזים בהשוואה למחיר הבנייה בארץ.

כך גם משך כל שנות קיומה נתי אפשר למספנה לבנות בסך הכל רק שבע אניות סוחר בסיבסוד ממשלתי ותוך הפסדים. בשנים האחרונות, ההרעה שחלה במצבה, הפסיקה לרכוש אניות גם בחו"ל.

בנה והצלה באו למספנה בעקבות פרשת ספינות שרבור והחלטה לבנות את הסטי"לים בישראל.

תריסר השנים, בהן עסקה המספנה בבניית הסטי"לים (וליתר דיוק בבניית גוף הספינות, שהרי את האביזרים האחרים סיפקו ושכללו גורמים בטחוניים אחרים) היו שנות שפע למפעל. משנתקצרו הגבולות הימיים של ישראל, בעקבות החזרת סיני, נשתררה אבטלה וזו נמשכת כבר שנים.

העתודות שנצברו במספנה בתקופת הגיאות, שימשו במידה רבה להוצאות יתר הכרוכות לקיום מצבת עובדים הקיימת. בתחילת 1985 עדיין הועסקו במפעל, או ליתר דיוק היו ברשימת מקבלי משכורת, כ־800 עובדים. כשכלו כספים אלה, מומנו הוצאות המספנה בעיקר בהלוואות צמודות, שקיבלה מדי פעם בפעם.

מאות פועלים פוטרו במספנה ומאות נמצאים בשלבי פיטורים, ועדיין אין לדעת מה יהיה מספרם הסופי. רבים מהמפוטרים, בעלי מקצוע שעבדו במספנה שנים רבות והם בשנות החמישים לחייהם והסיכויים להשיג כיום עבודה מעטים מאוד. הם יזדקקו לתמיכה ממשלתית בכל צורה שהיא. לפועלים אלה בנים ואלה עדים למה שקרה לאבותיהם, לאחר עשרות שנות עבודה.

אמת ושקר ביד הגלאי

מאת רזי כהן

חיוב פקידי ממשל להיבדק בגלאי שקר עלול להפליל את הבלתי רגועים מטבעם

מיוחד ל"הארץ"

לדעתי, המבוססת על פעילותי כתובע פלילי במשרד המשפטים האמריקאי ומאוחר יותר על עבודתי כסניגור, בדיקות בגלאי שקר אינן שוות ולא כלום. אמנם הדלפות של דיונים חסויים פנימיים ושל החלטות הן בעיה רצינית לממשל. פקידי ממשל שונים, לרבות אנשים בדרג שרים, מעבירים דרך קבע מידע לכתבים החביבים עליהם, וכמה מאותם ראו את הנשיא רייגן, ככל שהרשה לעצמו איפעם, בשל הדלפות בלתי מוסמכות ובלתי מדויקות שמצאו את דרכן לחדשות בטלוויזיה.

כמובן, רייגן עצמו אינו פטור מכל אשמה. בתחילת כהונתו הוא הניח לדייוויד סטוקמן, הממונה לשעבר על התקציבים, לצאת בשלום לאחר שמסר מידע של הבית הלבן לכתב, הגם שסטוקמן הודה בצער הלא־דיפלומטי שלו. תגובתו זו של רייגן היתה מאוד לא אופיינית לו, והיא אולי סייעה להכשיר את הקרקע להדלפות נוספות.

מכל מקום, הבית הלבן או מישהו המקורב אליו החליטו כעת שהתשובה היא לדרוש מפקידי ממשל בכירים לעבור בדיקות בגלאי שקר כדי לגלות אם הם אכן מדליפים. כיצד פועלת בדיקה כזאת? האיש הנבדק מחובר אלקטרונית למכונה. הבודק שואל שאלות מפתח — במקרה זה שאלות על ההדלפה ועל חלקו המשוער של הנשאל בה. כאשר עונה הנשאל, מציינת מחט — כמו המחט בקרדיוגרמה — את האמת או השקר בבירור. זהו הבדיקה המוצעת כעת לכל מי שהוא משרת בממשל.

ובכן מה הבעיה על כך יש שתי תשובות. ראשית, הבדיקה אינה מזיקה בצורה כלשהי לנבדק והיא משוללת כל סיכון גופני. היא יכולה גם לשמש מופת ציבורי — והכוונה לכך שחופתם של אנשי הממשל זוהרת באור יקרות כמה עד כי אין הם חוששים משאלות. דבר זה כשלעצמו הוא בעל השפעה מבורכת. הבעיה היא, שאלה המסרבים להיבדק מצטיירים מיד לאומרים כמי שמאמצים מעין פוזה של "התיקון החמישי" בחוקה, דהיינו זכותו של אדם לשתוק ולא לומר מלה, ומכאן משתמע שאכן יש להם הרבה להסתיר ואין הם פטורים מכל אשמה. אין ספק שגישה כזאת יכולה להרשיע מראש אדם כמו שר החוץ ג'ורג' שולץ, שהצהיר כי הוא מעדיף להתפטר מאשר לעבור את הבדיקה.

הפקידים הרגועים

פקידים רבים אחרים היו ללא ספק רוצים לאמץ עמדה דומה לשולץ. ודבר זה אולי אינו טוב כל כך. מעולם לא התחשתי אהדה לפקידי ציבור הרוטנים, למשל, על שהם נאלצים לעבור הליכים ביטחוניים וגילוים כגון אלה הנדרשים לפני עליה למטוס. לדעתי, הם אמורים להיות מוכנים ביותר וקי' פשים כדי לא להסכים לאמצעי זהירות כה הגיוניים הנדרך בכל מועי' לים. עם זאת, לשולץ יש סיבה טובה יותר לגישתו מאשר למרבית הסרבנים למיניהם. הסיבה: התוצאה השלילית של גלאי שקר — רעידות בלתי סדירות של המחט — לא מלמדת בהכרח כי הנשאל אשם, אלא שהוא אדם עצבני שעצם הצורך לעבור את הבדיקה מזעזע אותו. כלומר, התוצאות הן של עצבנות ולא אשמה. ובהיפוך, אדם המשקר בכנה נוחשה יכול לעבור בשלום את הבדיקה כל עוד הוא שומר על קור רוח גמור.

ברצוני להעלות כמה דוגמאות ספציפיות. לפני כמה שנים האשם מחוקק ידוע בניו־יורק בהונאת בחירות על ידי משרד התובע המחוזי של ארצות הברית. תגובתו המיידית טרם שנפגש בעורך דין היתה זעם ללא רסן, והוא דרש לעבור בדיקה בגלאי שקר.

לעולם איני מרשה ללקוח לעבור בדיקה כזאת ללא בדיקה ניסיונית מקדימה משרדי או במשרד חברה העוסקת בבדיקות בגלאי שקר. זאת בגלל חוסר האמינות הבסיסית של מבדקים אלה. אותו מחוקק עבר את הבדיקה באורח פרטי במשרדנו ונכשל כישלון חרוץ בשאלות המפתח. לא ייפלא שמיד ביטל את הצעתו להיבדק בגלאי שקר באורח רשמי. החקירה נמשכה והוא זוכה לחלוטין. כל ההאשמות נגדו בוטלו. אילו עבר את הבדיקה, הרי אי הדיוק של גלאי השקר היה עלול לפגום בשמו הטוב לצמיתות.

במקרה אחר הציע לקוח, שסברתי כי אמנם היה אשם, לעבור בדיקה בגלאי שקר. איפשרנו לו בדיקה כזאת ובוודאות שלווה הוא עבר אותה ממש בהצטיינות. העובדה היא שהוא היה אשם, אך הוא גם השתייך לאותו סוג של אנשים רגועים שבדיקה כזאת יכולה בקלות "לטהר" את שמם.

דרכים אחרות

כך איפוא, כאשר מסרב שולץ לעבור בדיקה כזאת והמשבע את הנשיא להצטרף אליו, הוא עומד על קרקע מדעית מוצקה. הבדיקות הללו אינן אלא הבל ורעות־רוח, וכמעט אף פעם אינן קבילות כעדות בבית משפט. כמו כן, במקרה של פקידי ממשל, הדרישה לעבור בדיקות מבין זה יכולה בהחלט להזיק, כביכול שהיא גורמת לסרבנים להיראות כאילו הם מפחדים להיבדק. הסוף בחוצאות הממשלתית הוא ללא ספק בעיה מאוד ממשית ורצינית. אך יש שפע של דרכים אחרות שהאף־בי־איי והסי־אי־איי יכולים לנקוט כדי לחקור הדלפות בממשל, וכמעט בכל מקרה אפשר לקבוע מה המקור ללא בדיקה בגלאי שקר.

אולי בידי הנשיא קאלווין קולידג', שאפשר לראותו כקדוש הפטרון של נשיאים וממשלים, היתה התשובה. היתה לו ביקורת כחרים, כה הרחק מהציוויליזציה עד כי בהשוואה אליה חוותו של רייגן בקליפורניה היא מטרופולין זוהרת תוססת. ואף פעם לא הודלפה מלה אחת על קיומו כל בית קטן זה. השאלה הגדולה שעמדה על סדר היום ב־1927 והיתה אם ירוץ הנשיא קולידג' לתקופת כהונה שניה או לא. אבל הציבור פשוט הייב היה לחכות עד שהנשיא עצמו ידע כודך שהוא למחכות של תחנת רכבת. שם מסר הנשיא אישית הכרזה בת משפט אחד: "אני בוחר לא לרוץ".

אולי כמה מודרכים הגושנת שלנו לעשות דברים היו יפות יותר מטכנו' לוגיה מודרנית פטמה, כגון בדיקות בגלאי שקר.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

בתי־כנסת קדומים בגליל

המכון לידיעת הארץ בתנועה הקיבוצית פרסם באחרונה מחקר חדש של הד"ר צבי אילן על בתי־הכנסת הקדומים בגליל. אילן מציג 39 בתי־כנסת בגליל העליון והתחתון, מהם 16 שנחפרו בשנים האחרונות, כגון נבוריה, יסוד־המעלה, וחורבת שורה. היתר נחקרו בסקרים ובבדיקות שעורך אילן עם צוות קבוע בסיוע מענק מחקר מטעם יד בן־צבי. בחלקם היו אלה בתי כנסת ידועים, שלא קיבלו את הפרסום הראוי. אך יש גם בתי כנסת שאינם ידועים כלל, ועל אלה עומד בהרחבה מחקרו של אילן. המחבר העדיף לפרסם את ממצאיו כעת בלי להמתין שנים עד שיימצאו פרטים נוספים. אחר ההסתרות של החורבות הוא שמפת אתרי הסקר ובתי הכנסת אינה ברורה דיה להדיוטות.

כנסייה על בית כנסת

בפסיפס הרצפה של כנסיית כפר כנה נמצאה כתובת הקדשה בארמית, מאלה המקובלות בבתי־כנסת עתיקים. הדבר מלמד שהכנסייה הוקמה כנראה על גבי חורבות בית־כנסת קדום. בכפר נמצאו פריטים ארכיטקטוניים שונים השייכים לבית־הכנסת. הכומר הארכיאולוג ב. בגאטי חפר בכפר כנה, באתר המכונה כרם אראס, שרידים השייכים לדעתו לבית־כנסת שני במקום.

ממערב לכפר הנשיא, בחורבת נסור, נתגלו שרידי בית־כנסת לאחר שעקרי הסביבה גילו במקום אוצר של מטבעות, שנמכרו לפי משקל. כשנודע הדבר הגיעו נציגי אגף העתיקות לחורבה ומצאו שמחפשי המטמונים עקרו היזיו וחלקים בנויים של מבנה ציבורי גדול, שהיה כנראה בית־כנסת. את המטמון הוציאו מתחת לאבנים, אולי מקופת בית־הכנסת או שמא היו אלה מטבעות שנהגו להכניס בין אבני היסוד לשם מזל וברכה. על פי המטבעות ועיטורי בית־הכנסת מדובר בבניין מהמאה החמישית. נת' גלו גם שרידים המעידים על רצפת פסיפס צבעונית שנעקרה.

ממערב למושב כפר שמאי, בדרך לצפת, זיהו חוקרים חורבות עתיקות ועמודים. המקום לא נחקר ביסודיות ולא נחפר. הריסות הכפר הערבי שהיה במקום (ננטש ב־1948) ישנה, ותוך כך נפגעו שרידי חומות בית־הכנסת שאין עליו פרטים אלא חלקים ארכיטקטוניים של עמודים, מזוזות ומשקופי עצב כלי עיטור. קצת מאבני בית הכנסת עומדים ליד בתי המתיישבים בכפר שמאי. כן נתגלו שרידי חלקי קירות הרחוב וקיר אורך, 11 מטר אורכו, המורה לפי מיקומו שמדובר בשריד של בית־כנסת. מעיין עם מדרגות רחבות וכן חלקת קברים ומוכי קבורה, מעידים על הכפר היהודי הקדום כפר־סבאא.

בעמוקה שבגליל מצוין קברו של יונתן בן עוזיאל, המפרש והמתרגם לארמית. יוסי סטיפנסקי מצפת, מפקח אגף העתיקות, הבחין בגלוסקמה עתיקה מתחת לארונו של בן־עוזיאל. מוטי אביעם מצא באתר קטע שיש ועליו גילוף של שריג גפן. סקר האתר מגלה לא רק חלקים ארכיטקטוניים מבוזקים של בית־כנסת, אלא גם משטח גדול ומיטבים של אבני בית גדולות, שהיו שייכות לבניין ציבורי. טרם נערכו חפירות באתר לזיהוי סופי של בית־הכנסת.

אתר נוסף של עלייה לרגל הוא קבר חוני המעגל (תבריה), בחורבת פרעם ממערב לחצור. עוד במאה הי13 מסר הנוסע שמואל בר שמשון על בית כנסת יפה לרשב"י וקהילה יהו' דית. כמעט כינה את המקום פרעם במקום פרעם. לפני שנים נמצא באתר משקוף עם כתובת עברית ויוונית וע' ליו השם יוסף בר עזי. בסקרו של אילן נתגלו חלקים ארכיטקטוניים שונים המוחים עם שרידי בית־הכנסת, אם כי המקום המדויק של המבנה טרם אותר.

אילן: הגליל היהודי

קציון בגליל העליון ידוע כגבולו הצפוני של היישוב היהודי בין הגליל לבין פניקיה. החוקר רנאן מצא עוד לפני 125 שנה חורבות מבנה ציבורי וכתובת יוונית באבן, "לטובת שלומם של אדונינו השליטים הקיסרים לוקיוס ספטימיוס סוורוס פיוס פרטינקס אוגוסטוס ומרקוס אורליוס אנטונינוס ולוקיוס ספטימיוס גיטא, בניין, על פי נדר היהודים". כתובת זו, משנת 197 לספירה, עוררה ויכוח ודיון, האם מדובר בכתובת מבית־כנסת או שמא זו כתובת הקדשה של יהודים למקדש אלילי, בדומה לזה שהיה בקדש. אם כי האתר שמר על שמו הקדום קציון, בתלמוד מוזכר ר' יוחנן דקציון, וכן נמצאו שם קברים האופייניים ליהו' דים. צורת שרידי המבנה גרמה מחלוקת בין שתי גישות: האם זה בית־מקדש אלילי או בית־כנסת. יש טוענים שהשרידים הארכיטקטוניים דו' מים לאלה שבכפר־נחום וכי המבנה פונה לירושלים. לעומתם יש טוענים שצורתו של המבנה אופיינית למקדש אלילי והכתובת ניתנה כהק' דשה מיהודי המקום. שוב, עד שלא ייערכו בדיקות וחפירות נוספות, לא יהיה אפשר לדעת באיזה מבנה ציבורי מדובר.

איזור יהודי מובהק

בקרבת הכפר הנוצרי עילבון עד' מרת חורבת נטיף. כאן היה כנראה היישוב היהודי נטופה, שעל שמו גם נקראה בקעת בית־נטופה שלמרגלות הגבעה. היה זה איזור יהודי מובהק של הגליל התחתון. ועילבון היה מושב משמרת כוהנים וסביבו היו היישובים ערבה, סכני או סכנין, רומה, מומלה — היישוב של חורבת עמודים ששמו לא נודע לנו — ועוד יישובים פורחים שהתגלו מתוכם גדולי תורה, בבמה מהם אף התגבשו לקראת המרד. צבי גל מצא באתר יישוב קטן מהמאה העשירית לפני הספירה, שננטש בתקופת הכיבוש האשורי וחודש בתקופה הפרסית. העדות בשטח מורה שה' יישוב התקיים עד סוף התקופה הממלוכית. באוגוסט האחרון נערך שם סקר במגמה לגלות שם את בית־הכנסת. על אף השינויים הרבים שהיו באתר מאז מצא בו החוקר הגרמני ד' קסנר, כרך שרידי בניין ציבורי, וכתב "אילי פיאר (האבנים) לפנים בית־כנסת קרימר". גרן תיאר מרתפים חצובים ומתקני מים. לחוקרים היום נראה שמדובר במקווה טהרה ובמער' כות סתרה, שנתגלו בשנות הששים והן הסימן הראשון היהודי למערכות סתרה הצבורות בגליל על פי תכנון מדוקדק. גם בנטופה יש לערוך חפירה. כדי להביא אסמכתא ברורה בדבר בית־הכנסת היישוב היהודי במקום.

אילן מביא בתחילת את עדותו של חבר חוקוק בעניין מבנה ציבורי במרכז הכפר הערבי חוקוק. היו בסי' סים, עמודים, משקוף ועליו מנורה כמעט שלמה, עיטורי כפות תמרים ורימונים. וכן עדות לבור מים ליד בית־הכנסת. היום אין כמעט זכר לבית הכנסת.

חורבת כור עומדת בין הכנרת והמוביל הארצי. שם תיאר גרן שרידי כנסייה. בדיקה בשטח מצביעה על העדנה לא נכונה ונראה שמדובר בבית־הכנסת. שהכניסה אליו היתה ממערב בנים מדרגות רחב. מכאן טעותו של גרן. הרסים שנמצאו במקום הם מהתקופה הרומית. נראה שהיה זה מבנה גדול עם עמודים במקובל. חלקים ארכיטקטוניים מפוזרים באתר וקצת במשכה מגדל.

למעלה הזכרנו את רומה. גם שם מצאו החוקרים כי מה שתואר כבר כנסייה, אינו אלא בית־כנסת. שלוקים העיקריים עדיין לא נחפרו. הפריטים הארכיטקטוניים מעידים על בית־כנסת שהיה באתר. מה עוד שהמקום היה ידוע במקורותינו כיישוב יהודי.

הוכח אם כן, שיש עוד הרבה לחפור ולחקור בגליל היהודי הקדום. כדי להדגים את מידת ההזנחה שהיתה בתחום מחקר זה עד כה, ראוי להביא את סיפורו של בית־הכנסת בסג'רה ה' ערבית. גרן זיהה במקום בניין ציבור וסבר שמדובר בכנסייה שהוסבה למסגד. עד שבא הארכיאולוג הד"ר גדעון פרסטר ומצא שמדובר בבית־כנסת קדום. בינתיים התגלו אבני בית־הכנסת מפוזרים במגדה הערבית. בבאר שליד בית־הכנסת העתיק בוצעו עבודות פיתוח שהרסו חלק ניכר מהבניין, ומיישוב שהתקיים שם כנראה כבר בסוף ימי בית שני.

مكبر من الاصل

אבינו

אלימלך ויסבלום

איננו

ההלויה תצא היום, יום ראשון כ"ד טבת תשמ"ו 5.1.86 בשעה 2.30 אחה"צ מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בחולון

תחבורה תעמוד לרשות המלוים נא להמנע מביקורי ניחומים

בניו: משה ונעמי ויסבלום
לאה וצבי טוריסטר
שמעון ושרה דובקס
אחיותיו, נכדיו, ניניו
וכל בני המשפחה

לשכת המהנדסים, האדריכלים והאקדמאים במקצועות הטכנולוגיים בישראל

משתתפת בצערו של יו"ר הלשכה

ארכ' אברהם יסקי ומשפחתו

על מות אמו ז"ל

לדן מרוויץ

משתתפים בצערך על מות

אביך

חברות "נפטון" ו"רולך"

לעורך־דין דן מרויץ

אתך באבלך הכבד במות

האב ז"ל

צבי ואיזי רוזנפלד
רוזנפלד ספנות בע"מ

בצער רב אנו מודיעים
על פטירת חברנו הגימלאי היקר

בנגל ראובן ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

אגד — ההנהלה החברים והשכירים
קרן הגימלאות של חברי אגד בע"מ
ארגון גימלאי אגד

לחברנו אברג'יל שמעון
(מסניף באר־שבע)

אתך באבלך בהילקח האם

שמחה ז"ל

אגד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

ליעקב מורה

אתך באבלך הכבד על מות

אביך ז"ל

א. זימן
אידו ספנות בע"מ

לידידנו

ירון ליואי ומשפחתו

אתכם באבלכם הכבד על מות האם

שרה ז"ל

כנה וזלמן שובל

משפחת קוניץ
ומר סמואל לוננפלד

מבכים את מותו של ידידם

גרשון דרור ז"ל

ומשתתפים ביגון המשפחה האבלה

קיבוץ סאסא ופנת אנה פרנק

אבלים על פטירת ידיד ביתנו

יוסף קלארמן ז"ל

לשעבר ראש עליית הנוער

על מחשבים ואנשים / אריה חשביה

נמשך ייצוא תוכנה וחומרה

פיברוניקס התמה חוזה עם בריז' קומיוניקיישנס מארה"ב, יצרנית רש־תות־תקשורת מקומיות מהגדולות בעולם. החוזה צפוי להסתכם ב־8.6 מיליון דולר בתוך שנים מספר. פיברוניקס תפתח בישראל כרטיס ייחודי לרשת־התקשורת של בריז', אשר תשלב אותו ברשת תקשורת מקומית אתרנט או טבעת־האימון של יבמ. כך אפשר יהיה לחבר מסופי יבמ 3278 ותואמיהם למחשבי יבמ ואחרים.

לדברי ויליאם קאריקו, נשיא בר־יג', "פיתוח זה היא פריצת־דרך טכנולוגית, שתאפשר בראשונה לחבר מסוף יבמ 3278 לרשתות תקשורת שאינן תואמות יבמ וכל מחשב מרכזי אחר המחובר לרשת".

פיתוח זה מבוסס על הידע של בר־יג' בתוכנת תקשורת ועל הניסיון העשיר של פיברוניקס בתחום המוצ־רים של מישורי־תקשורת לסביבת יבמ 3270.

אלי שביל, מנכ"ל פיברוניקס מוסיף, שהחברה־האם האמריקאית פיברוניקס אינטרנשיונל חתמה הסכם עם חברת־הטלפונים האמריקאית ג'יטיאי המשרתת את מדינות מרכז ארה"ב. לפי הסכם זה מתחייבת ג'יטיאי למכור מוצרים ומערכות של פיברוניקס בהיקף של מיליון דולר לשנה, לפחות.

באמצעות מערכות פיברוניקס יש־כללו מערכות הסיגוע הסיפרתיות הממוחשבות של ג'יטיאי, עלות השידור תפחת, גמישות השידור וקיבולתו יגדלו ומגוון השירותים שתעמיד החברה לרשות לקוחותיה, יתרחב.

פיברוניקס אינטרנשיונל דיווחה על המשך הצמיחה הגדולה ברווחיות בר־ביע השלישי של 1985. המכירות גדלו ב־113% לעומת אשתקד, והסתכמו ב־6.9 מיליון דולר, הרווח הנקי גדל ב־72% ועלה על חצי מיליון דולר.

ריימר צומחת עם בנק אוף אמריקה

ריימר מערכות מחיפה תיישם בבנק אוף אמריקה מערכת גיבוי לפרויקט תקשורת האיסוף נתונים, שהחברה התקינה בסניפי סן־פראנציסקו ולוס־אנג'לס. במסגרת פרויקט זה קושרו עשרות מסופים, מחשבים אישיים, מיני־מחשבים ועוד, לארבעה מחשבים קדמיים האוספים מהם נתונים ומעבירים אותם לאחר עיבוד למחשבי ענק של יבמ, המשרתים את הבנק. המחשבים הקדמיים מנהלים רשת מורכבת של התקני תקשורת ומערך מישקים מסועף כדי להעביר נתונים זמינים ואמינים למערך המחשוב המרכזי של הבנק.

הפרויקט יימשך כשנה. חברת ריימר משרתת את בנק אוף אמריקה מאז הקימה החברה־הבת שלה בסאן פראנציסקו לפני 5 שנים.

מיקרוקר באירופה ובארצות־הברית

מיקרוקר, המפתחת מערכות לתי־כון וייצור באמצעות מחשב (תיב"מ), המבוססות על מיקרו־מחשבים, הגבה באחרונה שלוש שנים לקיומה בסדרה של התקנות בחו"ל. חברת סאמי האמריקאית, העוסקת בתיכון וייצור מערכות צבאיות תעופתיות ומרעומים שונים, רכשה שתי מערכות מיקרוקר, אחת לבסיס־האם בפילדלפיה והשניה לשלוחה הישראלית ברמת־גן. חברת איי־טי־טי התקינה מערכת מיקרוקר במפעל שלה בשוויץ, שמייצר מער־כות תקשורת ורדיו־טלפון. שתי מער־כות מיקרוקר הותקנו בגרמניה, האחת במפעל מיכאני של ברזים גרמניה והשניה באוניברסיטה טכנית בקיל שבצפון גרמניה.

מיקרוקר הקימה חברה־בת בארה"ב ומינתה סוכנים בארצות שונות. הפעי־לות בארה"ב הגיעה לשיא בחתימת חוזה עם קונצרן פיג'י, מרשתות 500 המובילות של פורצ'ן. אנשי פיג'י בחנו את מערכת מיקרוקר והחליטו לשווקה באמצעות חברת השיווק של פיג'י, אסאסג'י.

צבי רבניק, מנהל המכירות של מיקר־וקר, מוסר שהיום מותקנות 10 מערכות מיקרוקר בארה"ב ו־10 באירופה, עם מינויים של סוכנים בשוויץ, גרמניה, הולנד, איטליה ויוון, צופה החברה לגידול משמעותי במכירות ב־1986.

דייזי תשקיע בישראל עוד 7 מיליון דולר

ב־1986 תשקיע דייזי סיסטמס ארה"ב 7 מיליון דולר בהרחבת דייזי ישראל העוסקת בפיתוח מערכות תב"מ (הנדסה בעזרת מחשב), במיוחד לתעשיית המעגלים המודפסים. בדומה להשקעה הראשונה בסך 7 מיליון דולר, גם ההשקעה הנוספת תבוא ממקורות של דייזי, ללא מלוות ומענקים ממשלתיים.

ב־1985 פיתחה דייזי ישראל בעבור החברה־האם את בורד־מאסטר, מערכת מתקדמת ביותר לעריכת מעגלים מודפסים, שזוכה להערכה רבה בקרב מומחים בארה"ב ובאירופה. אשתקד הגיע הייצוא של דייזי ישראל ליותר מ־3 מיליון דולר. ב־1986 יורחב צוות הפיתוח של דייזי ישראל ל־130 איש וצופים יצוא בן 6.5 מיליון דולר.

מארה"ב נמסר כי דייזי תרכוש כמה אלפי מערכות מיקרו־ואקס 2 של די־גיטל לשילוב בתחנות־העבודה ההנד־סיות שלה. שווי ההסכם בשנתיים הראשונות בלבד יעלה על 50 מיליון דולר. המוצר החדש של דייזי ייקרא לוגיקן דיאיקס.

גידול 32% במכירות של איסיאיי טלקום

בתשעה החודשים הראשונים של 1985 הסתכמו מכירות טלקום ישראל ב־16.7 מיליון דולר (גידול בן 32 לעומת אותה תקופה אשתקד). הרווח התפעולי גדל ב־30% והרווח נטו הסתכם ב־1.15 מיליון דולר.

מאיר לייזר, מנכ"ל החברה מוסר, שטלקום ממשיכה להשקיע ממון רב בפיתוח ושיווק הדור החדש של מערכות כפל־דיבור, הזוכות להצלחה רבה בעולם. באחרונה נתקבלה הזמנה נוספת ממשרד התקשורת הגרמני ל־500 מערכות דיגילופ וכך הגיע צבר ההזמנות למוצר זה לאלפי יחידות, שי־סופקו במהלך 1986.

איאיאס עושה חיל

איאיאס מודיעה, המתכננת, מפת־חת, מייצרת ומשווקת ציוד היקפי למחשבים גדולים ובינוניים של יבמ, הגדילה את מכירותיה ברבעון השלישי של השנה שעברה מ־1.2 מיליון דולר ב־1984 ל־2 מיליון דולר ב־1985. בתשעה החודשים הראשונים של השנה שעברה הגיעו מכירות החברה ל־6.36 מיליון דולר לעומת 4.26 מיליון דולר באותה תקופה ב־1984.

איאיאס פתחה באחרונה משרד בטקסס, שהוא סניפה השלישי בארה"ב אחרי ניו־ג'רזי וקונטיקט. מאז שלהי 1984 יש לאיאיאס גם משרד מכירות בקליפורניה.

מוצרי "תדיראן" בגוש המזרחי

מוצרים של "תדיראן" משווקים במדינות קומוניסטיות כגון הונגריה, בולגריה, יוגוסלאוויה ורומניה — מגלה הירחון "טכנולוגיות" בגליונו החדש. המוצרים הישראליים מגיעים אל מעבר למסך־הברזל באמצעות סו־כנים ממדינות נייטראליות, כגון אוסטריה ושוויץ.

שאול ישראלי, מנהל המכירות של "תדיראן" בתחום רכיבים וסוללות, מציין שהמדינות הקומוניסטיות מו־דעות למוצאם של המוצרים הישר־אליים, אם כי בחלק מן המקרים משווקים מוצרים אלה ללא שם היצרן. ישראלי מדגיש, ש"תדיראן" אינה משווקת רכיבים מסוימים למדי־נות הקומוניסטיות, כדי לא לפגוע באינטרסים של העולם המערבי.

תדיראן בשירות ג'נרל אלקטריק

"תדיראן" תשמש מרכז תכנון למספר דגמי רכיבים אלקטרוניים המיועדים ללקוחותיה הישראליים של חברת־הענק "ג'נרל אלקטריק". מדו־בר ברכיבים המתוכננים לפי דרישות ייחודיות של הלקוח. מרכז התכנון יוקם במפעל של "תדיראן" בחולון ויעבדו בו כ־30 איש.

הצלחה למנוף בחו"ל

מנוף מערכות מקבוצת ההשקעות של כלל התקינה באחרונה מערכת תקשורת בבנקאות בשוויץ.

אס־איי־סי, רשת הסליקה האלקט־רונית השוויצרית בחרה במערכת מנוף כמערכת התקנית לתקשורת בין הבנקים השונים בשוויץ ובינם לבין מערכת התקשורת הבין־לאומית סו־ויפט.

עד כה נתקבלו 12 הזמנות, כל אחת מהן בסך 60 עד 120 אלף דולר.

מנוף מכרה מערכת תקשורת בנ־קאית לבנק צ'ייז האוסטרלי, מרשת צ'ייז מנהטן. שווי העסקה כמה מאות אלפי דולר.

אבי זאבי, מנכ"ל מנוף מערכות מוסר, שהחברה מפתחת עכשיו מער־כות שיתקינו פתרונות תקשורת גם לבנקים קטנים, האשר יתבססו על המחשב האישי המשופר של יבמ.

תוכנה לייצוא על מחשבי איי טי אנד טי

חברת יב"ס עוסקת בפרויקט של פיתוח תוכנה — מחולל־יישומים "דמיס" — על מחשבי סופר־מיקרו של איי טי אנד טי מהדגמים 3ב־2/400 ו־3ב־2/300. פרויקט זה משותף לי־ב"ס ישראל ומרטין־מאריאטה, מענקי התעשיה בארה"ב. הפרויקט מבוצע על שני מחשבי סופר־מיקרו של איי טי אנד טי. חברת "ישראטל", נציגת איי טי אנד טי בישראל, סיפקה ציוד בשווי של כמאה אלף דולר לפיתוח התוכנה החדשה.

אלנט בשירות הייצוא

אלנט הבריאה על שירות חדש, מידע ליצואנים ישראלים בתחומים כמו טכנולוגיה מתקדמת, מוצרי צר־יכה ועוד. המידע כולל נתונים של נפח שוק, חברות מובילות בשוק, תחזית מכירות, לשווקים מגדרים ועוד. כמו כן כולל השירות מידע על מתחרים בחו"ל.

רון צוקרמן, מנהל השיווק באלנט, מוסר כי השירות החדש מצטרף לשירותים קודמים ליצואנים, כגון בקשות עסקיות, מידע טכני מקצועי, דואר אלקטרוני וטלקס. המידע שמציעה אלנט למנויה מוגש להם כשהוא מעובד וערוך לצורך קבלת החלטות באשר לייצוא.

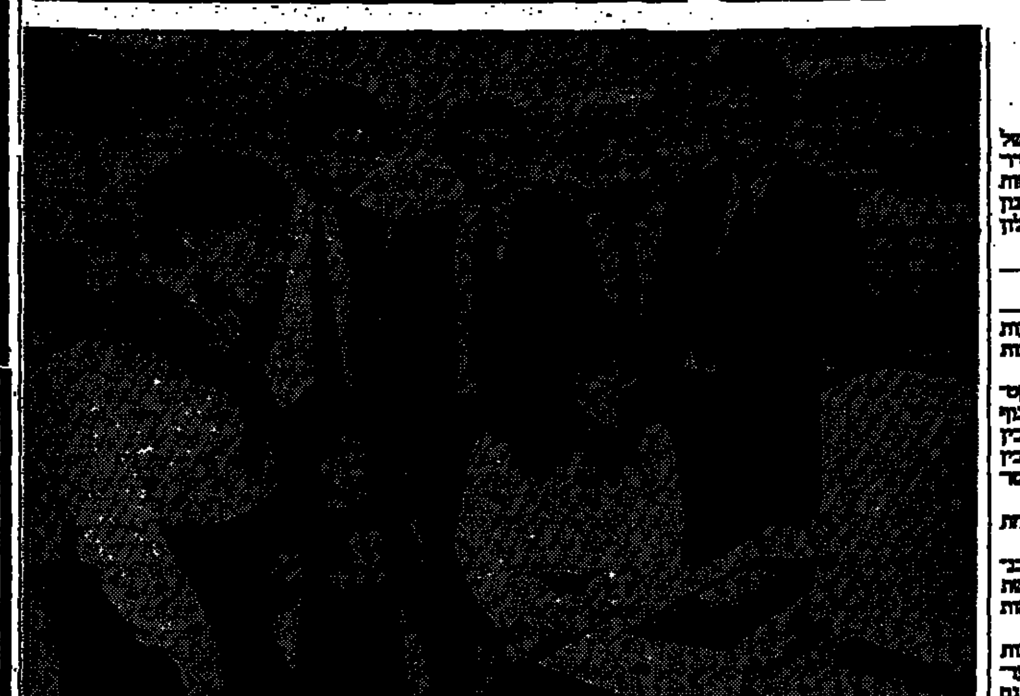

תיבת דואר אלקטרונית הועמדה לרשות הנהלת אגודות החרשים־אילמים בישראל על־ידי "עורק רשת זהב", בתנאים מיוחדים, כדי שחברי האגודה יוכלו להתקשר ישירות עם עמיתיהם בארץ ובחו"ל. משמאל: חזה מביר, מנכ"ל אגודת החרשים־אילמים בישראל, יצחק מישר, מנהל אגף השיווק והמכירות ב"עורק רשת זהב", עמוס סלע, מנכ"ל החברה, אהובה ארון, מנהלת אגודת החרשים־אילמים בישראל, יעקב גולן, מנהל הפרויקט בחברה ויוסף זרד'בסקי, הנבר "רשת זהב".

הטלוויזיה הגדילה את התעניינות הציבור במעקב אחר שיחות הטלפון

הופעתו של יעקב סולו, מנכ"ל סולן תקשורת, בטלוויזיה, בנושא המעקב הממוחשב אחר שיחות־טלפון שיוצאות ממרכזות, ממשיכה להכות גלים, הן ברדיו והן בעיתונות המודפסת. רוב המגיבים נתפסו לנושא "האח הגדול" (המעסיק) שיצותת וחלילה לשיחות העובדים. למעשה, מסביר שי ברק, מנכ"ל לדבר־ברוש המשווקת את מערכת "טאבס" שבה הדברים אמורים, אין הפיתוח הממו־חשב הזה עוסק בציתות, כי אם בר־ישום שיחות בלבד. "המערכת רושמת כל שיחה שיוצאת מכל שלוחה, כמה פעימות־מונה היא נמשכת ומה המספר שאליו חייג המנוי. אבל כדי לשמור על המספר, מופיע ברו"ח רק חלק של המספר, ולא כולו. 'טאבס' נועד לייעל את הקשר הטלפוני ולהוזילו. הוא כבר מביא חיסכון בסך 3,000 דולר לחודש במלון מגדל דניאל בהר־צליה ויותר מ־1,000 דולר לחודש בחברות קטנות ובינוניות שמעסיקות כמה עשרות עובדים".

"ניסיוננו בהתקנת מערכת בקרה לשיחות טלפון מראה כי נושא המעקב אחר שיחות פרטיות הוא שולי וחסר משמעות ברוב המערכות, וכי רוב החיסכון המושג על־ידי שימוש במערכת בקרת השיחות אינו קשור בהגבלת שיחות פרטיות", מדגיש שי ברק. הצלחתן של המערכות לבקרת שיחות טלפון נובעת מיכולתן של המנהל לשנות את הרגלי השימוש בטלפון, לא על־ידי שיטור כי אם על־ידי מתן משוב חיובי ושלילי לעובדים, תוך עידוד תופעות חיוביות ודיכוי התנהגות בזבזנית ומפריעה".

קופות־חולים מתמחשבות

עשרות מחשבים אישיים של יבמ המחוברים ברשתות תקשורת מקו־מיות הותקנו בכל הסניפים הגדולים של קופת־חולים מאוחדת ברחבי הארץ. המחשבים מהדגמים הקטנים יותר משמשים תחנות־עבודה "חכ־מות", ואילו הדגם החזק יותר, איי־טי, משמש כמרכז הרשת המקומית וגם כתחנת־עבודה "חכמה".

בעתיד תחובר הרשת המקומית בחיבור ישיר למחשב יבמ 38 שמותקן במרכז קופ"ח מאוחדת בת"א.

אריה פרידמן, מנהל מחלקת המ־חשבים של הקופה מוסר, שבאמצעות רשתות התקשורת המקומיות ניתן היום לגבות כספים בדייקנות, ביעי־לות ובמהירות, לתכן את פעילות הקופה על בסיס הכנסותיה ממיסי חבר, לדווח לחברים על מצב חובם ועוד. במקביל, ניתן לעמוד על המיבנה הדמוגראפי של חברי הקופה.

מיחשוב מרפאות השיניים מאפשר גם עידכון חישובי הגבורה, מעקב אחר המלאי, צריכה מול תקן ועוד.

בבתי־המרקחת של הקופה מנוהל במחשב נושא המלאי וההזמנות.

קופת־חולים לאומית רכשה מ"אר־כות מחשבים" מערכת עיבוד נתונים על מחשב יבמ 36. המערכת תוקם באמצעות חבילת־התוכנה "שיווקית 36", תוך התאמות ייחודיות בשביל קופ"ח.

המערכת תנהל את מערך גישוק הנגד־[illegible] המנות [illegible] שיועצי קופ"ח מאוחדת בחרו ב"שי־ווקית 36" לאחר בדיקה שנמשכה מספר חודשים.

שיטה חדשה לפיענוח הקוד הגנטי פותחה באוניברסיטת תל־אביב

אלגוריתם חדש ומהיר לפיענוח הקוד הגנטי של יצורים, לרבות בני־אדם, פותחה בחוג למדעי המחשב באוניברסיטת ת"א.

הקוד הגנטי (ד־נ־א) מכיל מי־ליארדי [illegible] הכולל השוואה של יצורים [illegible] בסדרות ארוכות של תווים. רק מחשב מסוגל לעשות זאת.

ד"ר עוזי וישקין, מרצה בכיר בחוג למדעי המחשב באוניברסיטת ת"א, וגד לנדאו, תלמיד לתואר שלישי, באוניברסיטה, פיתחו שיטת מחשב כללית חדשה לפתרון הבעיה הזאת. השיטה החדשה מאפשרת גילוי קשר בין קו־דים גנטיים גם אם חלו בהם שינויים בתהליך האבולוציה. חישובים שנ־משכו ימים אחדים בשיטות הקודמות הידועות בעולם, נעשים עכשיו בשי־[illegible]

שיטת וישקין־לנדאו נבחנה [illegible] על־יסודות ותורת המחשב [illegible] בפורטלנד, אורגון, ארה"ב, ועוררה התעניינות רבה. כנס זה יוקרתי ביותר במדעי המחשב.

המרצים מת"א התקשרו עם פרופ' רות נוסינוב מהמכון לרפואה מול־קולארית ע"ש סאקלר שבפקולטה לרפואה בת"א, וביחד אתה הציגו יישומים של השיטה בתחום הביולוגיה המולקולארית. בעת שהותה של פרופ' נוסינוב במרכז המחקר של מכוני הבריאות הלאומיים האמריקאיים במי־רילנד, ארה"ב, בקיץ זה, הוזלו חוקרים [illegible] את השיטה [illegible] "נוקליאר אסידס ריסרץ'" יפורסם בינואר 1986 את יישומי השיטה בת־חום הביולוגיה המולקולארית.

מיחשוב סוכני ביטוח של "הסנה" ו"הפניקס"

קבוצת "הסנה" ממחשבת את סו־כניה בכל הארץ. מיחשוב משרדי הסו־כנים נעשה באמצעות קומפסק, חבר־בת של קבוצת הסנה. קומפסק קיימת 10 שנים ובין לקוחותיה 12 חברות־ביטוח. מערכת התוכנה "מבט 3" של קומפסק מיועדת למכון משרד של סוכן־ביטוח על מחשב אישי של יבמ ומחשבים אחרים הפועלים עם מער־כת־הפעלה אם־אס־דוס. התוכנה כוללת ניהול כרטסת לקוחות, הפקת הצעות לפוליסות, הנהלת־חשבונות ר־בת־מטבעית, מעקב אחר תביעות וני־הול משרד, לרבות תמלילן.

חברת־הביטוח "הפניקס הישראלי" רכשה מחשב חדש של דטה ג'נרל, דגם 20,000, בשווי כחצי מיליון דולר. המחשב החדש הוא בעל עוצמה גדולה פי שלושה מהדגם החזק ביותר בסדרת "אקליפס" של דטה ג'נרל. עד כה נמכר דגם 20,000 לתעשיה האווירית ולי־צ"א.

"הפניקס" רכשה מחברת "תים", נציגת דטה ג'נרל בישראל, גם מוצרי תוכנה ובהם המשרד הממוחשב, מסד־נתונים יחסי (טבלאי) ומחולל שאילי־תות הד"חות.

איגודי משתמשים: אפל וקייפרו

מועדון חדש המיועד למשתמשים במחשבי מקינטוש בישראל, "מקילב", הוקם על־ידי "ידע מחשבים ותוכנה", נציגת "אפל" בישראל. בועז וייס, מנהל מרכז המכירות של "ידע" בלב דיזנגוף בת"א, מסר כי הצורך בהקמת מועדון נפרד לבעלי מקינטוש נבע מ"התפוצצות אוכלוסין" במועדון הו־תיק של משתמשי אפל 2. מהנהלת "ידע" נמסר, כי עד היום נרכשו 18,000 מחשבי מקינטוש בישראל.

מהנהלת "תומר מחשבים" נמסר כי בעקבות הגידול המתמיד במספר בתי־הספר המצטרפים לפרויקט תפר"ח (למורות על "אפל"), הוחלט להקים איגוד משתמשים חדש: משתמשי אפל במערכת החינוך.

איגוד משתמשי קייפרו בישראל, בראשותו של יונתן גולן (רח' אהרוני 6, ירושלים 92549) פועל מזה 3 שנים ומציע לחבריו בין היתר ספריה נרחבת של תוכנות, כתב־עת, ייעוץ ועזרה הדדית.

סינתסייזר מחובר למחשב איפשר ללי קולר מפיטסבורג לחגוג לפני זמן מה את בר־המצווה שלו בהשמעת ההפטרה ככל נער יהודי בגי־לו. לי סובל ממחלה נוונית שמשתקת את גופו [illegible] בבר. ד"ר ג'והן אולנבר פיתח בשבילו את המערכת הממוחשבת שאיפשרה לו ללמוד את ההפטרה בעברית ואת הדרשה באנגלית.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

ד"ר חנן שטייניץ

ההלויה תצא היום יום ראשון 5.1.86 בשעה 15.30 מבית הטהרה בבית העלמין רמות השבים

רעיתו: חוה
בתו: רות
בנו וכלתו: דן ומינה
נכדיו וכל בני משפחתו

יושבים שבעה בבית המנוח ברחוב המגיד 16 א' ירושלים

בצער רב ובכאב עמוק אנו מודיעים על פטירת יקירתנו

מרים קלינגהופר

שהלכה לעולמה ביום שבת כ"ג בטבת תשמ"ו 4.1.86 והובאה למנוחות עולמים במוצ"ש בהר המנוחות ירושלים.

בעלה: יצחק
אחותה: לוטה וטופי ברצקי
אחיה: מיכאל ואסתר כהן
וכל בני המשפחה

לכל המשתתפים באבלנו הכבד
על יקירתנו האהובה

רבקה מאירי

ע"ה

תודתנו מעומק לב

מאיר בן־ציון מאירי
חגית ושאול פרידלנדר

זקוק דחוף למודעה?
מודפון
לשירותך 24 שעות ביממה
03 38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

מינויים

★ אלי ברזופי (39) מונה למנהל מחוזרים ב"ביתן", בית־תוכנה שהגדיל באחרונה את מספר עובדיו. אלי הוא בוגר החוג למתמטיקה ולימודי [illegible], ומנהל מערכות. ב־7 השנים האחרונות ניהל את לשכת השירות של בית־תוכנה גדול ועסק בעיקר בנושאי מלאי, שיווק וניתוח מערכות.

★ שלמה מתיא (41) מונה למנהל יחידת־המחשב של "קרטא" — רשת הריבוע הכחול". לפני כן היה שלמה מפקד בית־הספר המרכזי למחשבים בצה"ל. הוא בעל ניסיון בן 15 שנה בתפקידים בכירים בתחום המחשבים. בין היתר הקים וניהל פרויקטים בנושאים ממוחשבים ותקציבים במשרד הביטחון, מילא תפקידי מטה בכירים במחלקת המחשבים בצבא והיה דובר ממר"ם. מתיא פעיל באיל"א ובפעי־לויות ציבוריות אחרות בתחום עיבוד הנתונים, והיה סגן יו"ר האיגוד הארצי של מנתחי־מערכות.

★ אלכס שפירא מונה למנהל חטיבת המזון, מסחר ושירותים בקונ־תהל. אלכס הוא בוגר ממר"ם ומילא תפקידים בכירים ביבמ ישראל, הדרום מחשבים (החברה־הבת למיכון של המועצה לשיווק פרי הדר) ורב"ס.

★ גיל ארנטראוט (39) מונה למנהל המכירות של מוצרי לקסידאטה בחברת "אמביטק", חברה־בת של "תים מחשבים ומערכות". גיל הוא בוגר ביה"ס הטכני של חיל־האוויר וקורס טכנאים מעולים במסגרת ל־מודי־חוץ של הטכניון, עד כה [illegible] טכנאי פיתוח ב"תים".

★ הרחבת הפעילות באי.אס. ("אי־ריס") הביאה למינויו של רם פלד לתפקיד המנהל האדמיניסטרטיבי של החברה. שלושת המוצרים שלה כבר מונה כ־40 חבילות־תוכנה והיקף הייצוא שלה, בעיקר לאירופה, גדל בממ־דירות. לפלד ניסיון עשיר בניהול פיננסים ובנקאות.

★ בבחירות למועצת איגוד ספקי שירות ודיאוטקס בישראל, שנערכו בדצמבר, נבחרו לשנת כהונה נוספת דני יוחר מ"אלנט", ד"ר מנחם גוטרמן מבנק דיסקונט, בני ראב מהמכון לפריון העבודה והייצור, יונתן רחון מיבמ ישראל, לאוי פרידמן מ"מחיש", עמוס סלע מ"עורק רשת זהב", ד"ר יוסי רענן מ"קסלמן שירותי ניהול" ואביגדור אלשינסקי מ"תלם־עתיק". 7 חברים נוספים צורפו למועצת האי־גוד למשך שנתיים: אריה רהב מאן.סי.סי., אלי גונן מהבורסה לניירות ערך, מיקי גור מהטלוויזיה הלימודית, ישראל זילברגלד ממלם מערכות, דוד עוזיאל ממת"ף, עדי אביר מקו מנחה וצבי אמיתי מתדיראן.

★ חני שביט (35) מונתה למנהלת תיכון פרויקט התיב"ם של "קלאר ריטי", "טופ־טו 5000", מערכת לתי־כון וייצור מעגלים מודפסים בדחי־סות [illegible] גבוהה [illegible] מתימטיקה באוניברסיטת ת"א ובאוניברסיטת בן־גוריון. חמש שנים ניהלה פרויקטים ב"נשיונל סמיקונד־קטור" ושלוש שנים עבדה בתעשיה האווירית לישראל.

★ איתי עידן מונה כמנהל מקצועי ב"סקיט" מערכות תיב"ם, חברה־בת של "תים מחשבים" ושל "כתר טכנו־לוגיות", המייצגת בישראל את מק־דונל דאגלס בתחום התיב"ם, לצד חברות מובילות אחרות כמו דסו סיסטם־דסאקאו. איתי הוא מהנדס־מכונות (29) והוא בוגר אוניברסיטת באר־שבע, והתמחה בשילוב מחשבים בתעשיה. בתעשיה הצבאית עסק בקליטה, התאמה והפעלה של מערכות תיב"ם גדולות של מקדונל דאגלס.

★ סא"ל (מיל.) אבישי בלומשטיין (38), יוצא אחת מיחידות המחשב בצה"ל, מונה למנהל המיחשוב של המיכללה למינהל. אבישי הוא בוגר במתימטיקה וסטאטיסטיקה באוניבר־סיטת ת"א ובעל תואר שני במסגרת ביה"ס למינהל עסקים באוניברסיטת ת"א.

דיגיטל אחראית לאיכות המחשב

Micro PDP 11 23, 11 73 ... Micro VAX II
Memory: up to 8 MB from CLEARPOINT, U.S.A.
Hard Disks: 10 - 1100 MB from PERTEC, U.S.A.
Tapes: ¼" Cartridge, ½" Reel Quad Density from PERTEC, U.S.A.
I/O DL, DZ, DH, DHV from EMULEX, U.S.A.

רדט
הנדסת אלקטרוניקה בע"מ
איכות הולכת עם איכות

* DIGITAL, Micro PDP 11 23, 11 73 and Micro VAX II are registered trademarks of Digital Equipment Corp.

ר ד ט-לאיכות הסביבה

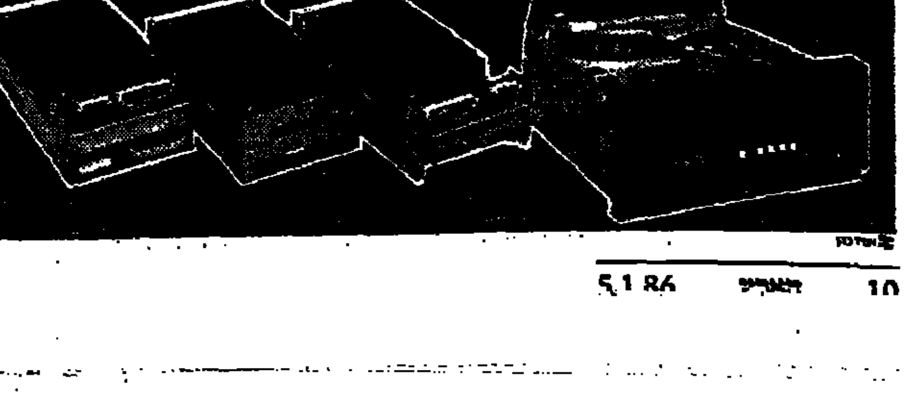

כלכלה ועסקים

הסכם אי האפליה בביטוח בסכנה עקב הנחה של מגדל לעובדי בל"ל

מאת אריה לביא

הסכם לאי אפליה עליו חתומות חברות הביטוח שוב בסכנה והחברות מאיימות לא לעמוד בו יותר. זאת בעקבות הנחה של כ־14 אחוז שמציעה כעת חברת הביטוח מגדל לעובדי בנק לאומי. בעבר היו עובדי בל"ל מבוטחים באמצעות חברת סלע מקבוצת בנק לאומי. אחת מחברות הביטוח הציעה להעביר את עובדי בל"ל אליה וקבוצת מגדל החליטה לעשות מאמץ כדי לזכות את ביטוח עובדי בל"ל. במסגרת זו הוחלט להציע, דרך חברת הבת בניין הנחה של 14 אחוז לעובדי בנק לאומי.

איגוד חברות הביטוח שקיבל מידע על ההסכם דרש ממגדל לבטל את ההצעה אך זו סירבה. בסוף השבוע שעבר התכנסה ועדת המשמעת של האיגוד ודנה בעניין. נציג חברת מגדל טען שחברתו איננה נותנת כל הנחה. חברת בניין, הסביר נציג מגדל, מוותרת את העמלה שלה כך שאין בכך כל חריגה מצד חברת הביטוח.

חברי ועדת המשמעת לא קיבלו את ההסבר והזכירו את המקרה בו חברת אורשית נתנה במנוי הנחה דומה לעובדי תדיראן. גם אז טענה אורשית שאת ההנחה נותנת סוכנות הביטוח א. להנטוהל אך הסבר זה לא התקבל ואורשית הוצאה על רקע זה מאיגוד חברות הביטוח.

באיגוד חברות הביטוח מסרו לסופר "הארץ" שאם מגדל לא תבטל את ההנחה יינקטו נגדה אמצעים. מנהלי חברות ביטוח מאיימים לפרוש מהסכם אי האפליה אם מגדל תמשיך לתת את ההנחה. את תגובת הנהלת מגדל לא ניתן היה להשיג.

מתתיהו ליפשיץ תבנה 100 דירות בפסגת זאב עבור עולים חדשים

מאת אריה לביא

חברת הבנייה הירושלמית מתתיהו ליפשיץ עומדת לחתום על הסכם עם גורם יהודי מחו"ל לפיו תבנה בפסגת זאב בירושלים 100 יחידות דיור עבור חברי ארגון זה. הדירות יימכרו במחירים מיוחדים במסגרת ההסכם בין החברה לבין הארגון. היחידות ייבנו על רווחה של קרקע שכבר נמצאת בבעלות החברה בפסגת זאב. בימים אלה מאכלסת חברת ליפשיץ 258 יחידות דיור בשכונות שונות בירושלים כאשר כ־160 מתוך אלה נמצאות בפסגת זאב שבירושלים.

חברת ליפשיץ תתחיל השבוע את בנייתם של 40 קוטג'ים חדשים במבשרת ירושלים. קוטג'ים אלה ישלימו יחד עם 80 קוטג'ים שכבר נבנו על ידי החברה, שכונה של 120 קוטג'ים אותה בונה החברה ביישוב זה.

מהנהלת החברה נמסר ש־80 הקוטג'ים הראשונים כבר נמכרו וחלקם הגדול כבר אוכלס. המדובר בשלושה סוגי קוטג'ים בגודל שבין 150 ל־240 מ"ר.

מוטורולה תקשורת — גידול של 12.5% בייצוא ו־5% במכירות

מאת יונתן שרמן

על אף הקיפאון בשוק האלקטרוניקה בארץ, הצליחה חברת "מוטורולה תקשורת" להגדיל את מכירותיה השנה בכחמישה אחוזים ל־95 מיליון דולר בהשוואה ל־90 מיליון דולר אשתקד. גידול זה נובע מעליה בייצוא של 12.5 אחוזים — מארבעים מיליון דולר בשנת 84' ל־45 מיליון דולר בשנת 85'.

חנן אכסף, מנכ"ל "מוטורולה תקשורת" מסר ל"הארץ", כי בתחזית המקורית של החברה נצפה גידול של 15 אחוזים במרוצת שנת 85'. אבל תחזית זו עודכנה בעקבות ההתפתחויות במשק ובעיקר בגלל הירידה במכירות בשוק המקומי.

בנושא כוח האדם, אמר אכסף כי "מוטורולה" הצליחה להמנע מפיטורי עובדים במרוצת שנת 85' ונותרה עם 1300 עובדיה גם בסיומה של השנה. הוא ציין, כי הקפאת תקנים זו תימשך גם במרוצת שנת 86' ובשלב זה החברה אינה צופה להגדיל או להקטין את מצבת כוח האדם שלה.

צופים גידול גם ב־1986

בהתייחסו לתחזית המכירות לשנת 86', אמר אכסף, כי "מוטורולה תקשורת" צופה גידול של 15 עד 18 אחוזים במכירותיה כאשר שיעור גידול זה יתבסס על שוק הייצוא ואילו בשוק המקומי החברה תשמור על היקף מכירותיה ברמתו הנוכחית. הוא ציין, כי כדי להגיע לצמיחה כזו, חייב הייצוא לגדול בשיעור של כארבעים אחוזים ו"מוטורולה תקשורת" סבורה כי היא יכולה לעמוד בכך על ידי הגברת פעילותה בעיקר בארה"ב. הגברת פעילות זו מתבטאת בין השאר בתחום של פיתוח מוצרים מיוחדים לשוק האמריקאי.

בנושא הרווחיות אמר אכסף, כי רווחיות החברה נשחקה כמו רווחיות כל התעשיה הישראלית, אבל סניף החברה בישראל עדיין נחשב בנושא הרווחיות, לאחת מהחברות המובילות של "מוטורולה" בעולם.

דלק חיפושי נפט תחל השבוע בקידוח רוני 1

יושקעו בו 1.1 מיליון דולר והוא יגיע לעומק של 1900 מטר

מאת יהודה שרוני

חברת דלק חיפושי נפט שהיא חברת הבת של דלק תתחיל השבוע את קידוח רוני 1 במובלעת כוכב. החברה יחד עם שותפיה האחרים תשקיע בקידוח 1.1 מיליון דולר, והוא מתוכנן להגיע לעומק של 1900 מטר. החברה תשמש כמפעיל ראשי לקידוח, וחברת נפטא תשמש כמפעיל משנה. חלקה של דלק חיפושי נפט יהיה 10 אחוז מהקידוח, ושותפיה האחרים יהיו בדלקנף: חברת האם דלק — 10 אחוז, חברות נפטא ומצרה — 50 אחוז, וחברת מגורות דגון — 30 אחוז.

קידוח רוני 1 הוא הראשון בסידרה של קידוחים שאותם מתכננת חברת דלק חיפושי נפט במובלעת כוכב המשתרעת על פני שטח של 950 דונם. מנהלי דלק חיפושי נפט מקווים כי סיכויי מציאת הנפט בקידוח יהיו סבירים לאור הנסיון החיובי שנצבר במובלעת כוכב 26 הסמוכה.

העורך: נחמיה שטרסלר

טבע — הדו"ח החצי שנתי מצב"ע על ירידה מסוימת ברווחיות

אך יחד עם זאת החברה נהנית מרווחיות נאה, מהון עצמי גבוה ומנזילות טובה

דו"ח על דו"ח / חיים בנדור

המחבר נמנה עם סגל המורים בחוג לחשבונאות בבית־הספר למינהל עסקים, האוניברסיטה העברית ירושלים

חברת טבע כוללת 22 חברות ושמונה מפעלים, אחד מהם באירופה המערבית. שני מפעלים הם לייצור מוצרים פרמצבטיים, שלושה לייצור מוצרים כימיים, מפעל אחד לייצור תרכיבים לבעלי־חיים, מפעל לייצור שמרים וכוהל ומפעל לייצור ציוד רפואי מתכלה.

החברה נחשבת לאחת מהתעשיות הגדולות בישראל, והיא המובילה בענף התרופות. לדבריה, בידיה נתח של כ־50 אחוז מהשוק המקומי. כיום נמכר כשליש ממחזורה של החברה בחו"ל. להחברה צוות עובדים של 1,500 איש, אשר עשרה אחוזים מהם עוסקים בתחומי מחקר ופיתוח. בשנה האחרונה השקיעה החברה במו"פ כ־3.5 מיליון דולר. מניות טבע נסחרות כ־34 שנים בבורסה בת"א, וזה כ־4 שנים בארה"ב.

הנהלת־חשבונות דולרית

עד לשנת 1984/85 הציגה החברה, כמקובל, את דוחותיה הכספיים במונחים נומינליים בלבד. הנתונים המתואמים ניתנו כחלקם בלבד על־פי גילוי־דעת 23 של לשכת רואי־חשבון. בשנת 1984/85, הדו"חות הכספיים, כולל הביאורים, מוצגים בשקלים מתואמים לשער החליפין. הדו"חות מוצגים בהתאמה לשער החליפין כיוון שמניות החברה נסחרות, כאמור, בארה"ב. הדו"חות הכספיים המתואמים, מבוססים על מערכת הנהלת־חשבונות דולרית מלאה, ומאחר ששנת הדו"ח היא, כאמור, הראשונה שבה פועלת מערכת כזו במלואה, הוצגו חלק מהדו"חות הכספיים המפורטים ללא מספר השוואה. יש לציין, שהחברה מציגה דו"ח מנהלים מפורט וממצה על העבר, וגם בחלק החשבונאי ניכר מילוי הכלל היסודי של גילוי נאות.

בשנת הדו"ח 1984/5 השיגה החברה גידול מרשים ברווחיות לעומת השנה שקדמה לה. הרווח לאחר מס הגיע ל־6.3 מיליון דולר לעומת 2.5 מיליון דולר בשנה קודמת, כלומר גידול של כ־157 אחוז. הגידול ברווח הושג תוך עלייה מסוימת במחזור המכירות. חלקן של המכירות לחו"ל הגיע ל־26.7 מיליון דולר. האינדיקטורים הפיננסיים, שמופיעים בלוח מספר 2, מצביעים על שיפור התייעלות של הקבוצה הן בהקטנת עלות המכירות לעומת סך המכירות, וכן בהקטנה יחסית של הוצאות המכירה, ההנהלה והמימון לעומת מחזור המכירות. כל אלה סייעו להשגת רווח לפני מס של כ־10 מיליון דולר. שיעור ההפרשה למסים בגובה של למעלה מ־40 אחוז הביא את רווחי הקבוצה כולה, לסך של 6.3 מיליון דולר.

התוצאות החיוביות של החברה הושגו על אף הקפאת המחירים החל מנובמבר 1984, אבל יש לזכור, ששער החליפין — לעומת עליית המדד בארץ — לא פיגר באותה שנה, מה שלא פגם ברווחיות הקבוצה. הרווח של החברה על ההון העצמי המתואם לתחילת השנה הוא נאות, ומגיע לכדי 20 אחוז. אלא שכאשר הרווח מחושב במונחים דולריים, יש הסבורים שמן הראוי להביא בחשבון את האינפלציה בארה"ב. אם יובא גורם זה בחשבון לצורכי שמירת ההון הרי שיעורו של הרווח יקטן, אבל ישאר עדיין ברמה של רווחיות סבירה.

שינוי במגמה ב־1985/86?

חברת טבע פירסמה דו"ח כספי חצי־שנתי לשנת 1985/86, שממנו עולה שהרווח לתקופה של מחצית השנה הסתכם ב־2.2 מיליון דולר. האם רווחיות החברה בכל השנה צפויה לרדת? התשובה מורכבת. לכאורה עלול צמצום תקציב משרדי הממשלה בשנה השוטפת ובשנה שלאחריה, לצמצם את תקציבי קופות החולים, ואלה נמנות עם לקוחותיה הגדולים של החברה. מצד שני, ההקפאה בשער הדולר והעלייה במטבעות האירופיים לא ישפיעו לרעה על חברת טבע, במיוחד לאור העובדה ששחיקת השכר במשק תיתן אותות חיוביים.

ניתוח דו"ח רווח והפסד של הקבוצה לשנת 1985/86 (מחצית השנה) מראה, שהיקף המכירות הגיע לכ־40 אחוז מהיקף המכירות השנתי. ייתכן שהדבר נבע מעונתיות — היינו החברה מוכרת יותר תרופות ומוצרי לחאי בעונת החורף.

הדו"ח החצי־שנתי של חברת טבע מצביע על כך, שההפרשה למס במחצית השנה של שנת 1985/86 הגיעה לשיעור של כ־49 אחוז, בעוד שבעבור כל שנת 1984/85 שיעור ההפרשה מההכנסה הגיע ל־42 אחוז בלבד. הגידול בהפרשה נובע מכך ש"חוק הוראת השעה", שמיושם לשנת 1985/86, וזאת בציוד נכס קבוע, וכמו כן, התייחסות החדשה למלאי מגדילה את חבות המס. הגדלת "מסיסקי" על חברות, אף היא מגדילה את הצורך בתשלומי מסים.

הקטנה רטרואקטיבית של ההון

מאזנה המאוחד של טבע הסתכם ב־31 במארס 1985 ב־75 מיליון דולר, גידול של כ־6 אחוזים לעומת שנה קודמת. חברת טבע נחשבת כחברה סולידית. תומכת בהערכה זו העובדה שההון העצמי לעומת סך המאזן מגיע לכדי 45 אחוזים, מה שמצביע שהחברה אכן איננה נכנסת לסיכונים ומשתמשת יותר בהון עצמי מאשר בהון זר. כאשר מדובר בהון העצמי, מן הראוי לציין שהוא הוקטן באורח רטרואקטיבי כתוצאה מתיאומים שהחברה היתה צריכה לבצע עקב החלת גילויי הדעת 35 ו־36 של לשכת רואי חשבון. השינויים שהחלו חייבו תיקון חישוב המיסים הנדחים והתחייבות למלאי כפריט לארכספי ובנוסף לכך טיפול שונה במענק השקעה, כל אלה חייבו תיאום ההון לתחילת השנה, ואכן התיאום נעשה כאמור לתחילת השנה והוא הקטין את ההון העצמי בסעיף "יתרת הרווח" של החברה בסך של 5.3 מיליון דולר. תיאום הסכום לתחילת השנה מוצדק מבחינה חשבונאית ואכן החברה נהגה בהתאם, אולם מן הדין שתיאומים כאמור ייעשו גם לגבי שנים קודמות — והיעדרם פוגע בעקביות הצגה בדו"ח רווח והפסד. החברה מציינת שדבר זה לא נעשה "עקב הקשיים הכרוכים בקביעת ערכים אלה ליום 31.3.83 (במיוחד המלאי)". יצויין כי ישנם בארץ חשבונאים הסבורים שאת הסך של 5.3 מיליון דולר יש מקום להעביר דרך דו"ח רווח והפסד, אולם החברה תיקנה כאמור את סעיף ההון מבלי שהסכום יעבור דרך דו"ח רווח והפסד ולדעתי — בהתאם לעקרונות חשבונאיים מקובלים.

נזילות טובה

סעיף מהותי במאזן החברה הוא הרכוש השוטף. סך הפריט מגיע ל־45.4 מיליון דולר שמהווה כ־61 אחוזים ממאזן החברה. הסעיף הבולט ברכוש השוטף הוא סעיף המלאי שערכו 21 מיליון דולר. בדרך כלל עובדת החברה לפי הזמנות מראש של לקוחותיה. סעיף הלקוחות מסתכם ב־16 מיליון דולר. מחצית החוב נקובה במטבע חוץ אולם מחציתה האחרת, כ־8 מיליון דולר, איננה צמודה והיא מהווה חוב שמרביתו נובע מ"לקוחות מוסדיים". אמנם בהתאם לגילויי דעת של לשכת רואי חשבון אין חובה לציין מהו מועד תשלום החוב אבל בעידן האינפלציה בו אנו מצויים הדבר הוא חשוב, משום שפיגור בתשלום החוב הבלתי צמוד עשוי לשחוק חלק די מהותי ממנו. פה המקום לציין שאם נשתמש בקריטריון של סך המכירות מחולק ביתרת החייבים, נוכל לראות שבמחזור האשראי במשך כחודש ימים. יצויין שהחברה לא הפרישה לחובות מסופקים כנגד חובות קשי גבייה. יחס ההון החוזר בחברה שופר. הדיווח על השינויים במצב הכספי מצביע על גידול בהון החוזר בסך של 4.8 מיליון דולר. החברה נזקקת במידה מועטה ביותר להלוואות לזמן ארוך. יתרת ההלוואות לזמן ארוך מסך המאזן אינה עולה על 1.5 אחוזים, מה שכאמור מצביע על מימון גבוה מהון עצמי ומסביר את המנוף הפיננסי הנמוך. יחד עם זאת, בתקופה בה אנו מצויים, כאשר שימוש בהלוואות שקליות ממערכת הבנקאות עלותו יקרה יותר לכל משתמש, חברה מסוגה של טבע יכולה להשיג רווחי מימון כתוצאה מנזילותה הטובה.

שווי החברה והציפייה לעתיד

שווי החברה המתואם במונחים דולריים הגיע ל־33.4 מיליון דולר. שווי החברה לפי ניירות הערך הנסחרים בבורסה הוא כפול כמעט. יצויין שהחברה מעריכה את שוויה בהתאם להערכת השוק. זאת ניתן להסיק מהביאור לדיווח הכספי שדן באירוע לאחר תאריך המאזן (31.3.85). בהתאם לאותו ביאור אישרה מועצת המנהלים של חברת טבע התקשרות עם חברת ענק רב לאומית, לפיה הן יקימו במשותף חברה בארה"ב שההון התחילתי שלה יהיה בסך 10 מיליון דולר. החברה החדשה תשמש את השותפים לרכישת והקמת מערכי שיווק עבור מוצרי טבע. פתיחת האפשרות להקמת מערך שיווק והשתלבות בממדים ניכרים בשוק האמריקאי, היא לאמיתו של דבר האתגר הגדול ביותר שמוצב בפני החברה, ואם תצליח בניצול האפשרות, הרי זהו פתח לגידול מהותי ברווחיות העתידית. חלקה של טבע בחברה יהיה 50 אחוז והשקעתה 1.5 מיליון דולר. לחברה המשתתפת במימון העסקה תיתן טבע אופציה לרכישת 15 אחוז ממניות טבע, תמורת 10 מיליון דולר. מכאן שהחברה מוערכת במחיר של כ־67 מיליון דולר. הערך הנכסי של החברה אינו מופיע במאזן, אולם בדו"ח המנהלים מציינת החברה שהערך הנכסי למניה הוא כפול ממה שמשתקף כיום. "לפי הערכת ההנהלה, הצגת הנכסים הקבועים (שבמאזן ערכם כ־25 מיליון דולר) של החברה בערכם המשוער, היתה מכפילה בקירוב את הערך הנכסי למניה". יצויין כי בעת פריחת שוק המניות בבורסה בשנת 1983 היה מחירה הכולל של טבע כ־120 מיליון דולר. מה שמצביע על כך שהמחזיקים במניה אינם גורמים ספקולטיביים.

לוח מספר 1
נתונים נבחרים מהדו"ח הכספי ל־31 במארס במיליוני דולרים

	1985	1984
רכוש שוטף	45.4	40.3
רכוש קבוע	25.2	26.7
התחייבויות שוטפות	30.1	29.8
הלוואות לזמן ארוך	1.2	2.4
הון עצמי	33.4	30.0
הכנסות ממכירות	87.5	*83.4
עלות מכירות	59.2	60.9
רווח גולמי	28.3	22.6
רווח לפני מסים	10.0	3.6
רווח נקי	6.3	2.5

* מספרי דו"ח רווח והפסד לשנת 1984 אינם מבוקרים.

לוח מספר 2
יחסים פיננסיים ליום 31 במארס באחוזים

	1985	1984
יחס הון חוזר	151	135
יחס מהיר	78	66
הון לעומת מאזן	45	40
הון לעומת רכוש קבוע	132	105
עלות מכירות לעומת מכירות	68	73
הוצאות מכירה לעומת מכירות	5.8	6
הוצאות הנהלה לעומת מכירות	6.6	7.4

החברה כמעט נכנסה לבוץ של דנות

מאת יהודה שרוני ויונתן שרמן

אחת העסקות שטבע לא ביצעה, צריכה לשמח את בעלי המניות שלה. העסקה היתה רכישת 20 אחוז ממניות "דנות" תמורת 40 אחוז ממניות טבע — בסוף 1983. עקשנותם של מנהלי כור שחששו כי כתוצאה מהעסקה יוזלל חלקם בטבע סיכלה את ביצועה ומנעה פגיעה קשה בחברת טבע.

מיד לאחר מכן נתהבה עסקה בין קונצרן כור לקבוצת המייסדים בטבע שהטביעה את חותמה על החברה. אחת ההתפתחויות העיקריות היא ההחלטה על הקמת חברת שיווק בארה"ב, שתוחזק במשותף על ידי טבע ומשקיעים אמריקאיים. לאותם משקיעים ניתנה אופציה לרכוש בתוך שנתיים 15 אחוז ממניות טבע תמורת 10 מיליון דולר. התפתחות זאת הציתה את דימיונם של המשקיעים ועקב כך עלתה מנית החברה ממחיר של 14 סנט למניה בתחילת השנה, ל־32.8 סנט למניה כיום. הגרף שהוכן על ידי "מיטב" מראה כי בסוף יולי הגיע מחיר המניה לשיא של 38.5 סנט.

שיווק בארה"ב

אלי הורביץ, מנכ"ל "טבע" מסר ל"הארץ", כי החברה המשתתפת הגדילה את בסיס ההון ל־23 מיליון דולר, כאשר השקעת "טבע" בחברה היא 1.5 מיליון דולר ואילו יתר הכספים הושקעו על ידי המשקיעים האמריקאים. הורביץ מסר עוד, כי החברה המשתתפת כבר רכשה חברת שיווק בארה"ב, אשר את שמה עדיין לא ניתן לפרסם והשבוע יגיע מנהל החברה המשתתפת לארץ על מנת להתחיל בפעילות השיווקית בארה"ב.

בנושא רישוי התרופות, אמר הורביץ, כי ל"טבע" יש כבר עתה רשיונות לשיווק חלק ממוצריה בארה"ב והיא תשקיע יחד עם שותפיה האמריקאים סכום של שני מיליון דולר מידי שנה בשנים הקרובות לרישוי תרופות נוספות. "טבע" תודיע מחר לבורסה על התפתחויות אלו.

מניות הקונצרן מוחזות מבחינה בורסאית עם חברת הברוקרים יוניטרסט, ולאחרונה הולה מגמת רכישות של מניות טבע ע"י קרנות בנק דיסקונט וקרנות בנק הפועלים.

עלייה של 22 אחוז ביצוא היהלומים ב־1985

מאת אברים צהר

עליה של 22 אחוז נרשמה בשנת 1985 בייצוא היהלומים המלוטשים, והוא הגיע ל־1.26 מיליארד דולר בהשוואה ל־1.04 מיליארד דולר בשנה שעברה. כך עולה מהנתונים של המפקח על היהלומים במשרד התעשיה והמסחר. לדברי המפקח על היהלומים, אפרים רכיב, מלמדים נתונים אלה שהמשבר שפקד את ענף היהלומים עוד בראשית העשור ואשר נמשך עד לשנה שחלפה, חלף.

מנתוני משרד התעשייה והמסחר עולה כי יצוא היהלומים הגולמיים בחודש דצמבר בלבד, הגיע ל־99.3 מיליון דולר — עליה של 36 אחוז לעומת החודש המקביל מלפני שנה.

המפקח אמר עוד כי הוצאות המימון בענף היהלומים פחתו במהלך שנת 1985 בצורה ניכרת בגין הפחתה במשכת בחובות. הירידה בהוצאות המימון נאמדת בכ־20 אחוז. הודות להגדלת המימון העצמי בענף, הגיעו החובות לבנקים ולמוסדות פיננסיים בסוף חודש דצמבר לכ־220 מיליון דולר בלבד, שהם כשישית בלבד משווי היצוא השנתי. בראשית העשור הגיעו עדיין החובות בענף היהלומים לסכום שווה ערך לסך כל היצוא השנתי.

רשת גרמנית רכשה אביזרי אמבטיה מ"אמקור" ב־400 אלף דולר

מאת יונתן שרמן

רשת גרמנית רכשה מחברת "אר ניטרול" של "אמקור" 180 אלף "טלפונים" לאמבטיה בסכום כולל של 400 אלף דולר, לאחר שהרשת הגרמנית ששמה ציבו, בחרה באביזרים אלו כמוצר שמכירתו תקודם ברשת לחודש ינואר.

לצורך עסקה זו, פיתח המפעל דגמים חדשים של אביזרי אמבטיה בעשרה צבעים שונים, שהותאמו לאביזרי האמבטיה הקיימים כבר בשוק הגרמני.

שערים יציגים של מטבע חוץ

3.1.86

	המטבע	שער		המטבע	שער
ארה"ב	דולר	1.4937	אוסטרליה	דולר	1.0180
בריטניה	לירה	2.1588	דר"א	רנד	0.5893
גרמניה מע'	מרק	0.6082	בלגיה	10 פרנק	0.2977
צרפת	פרנק	0.1982	אוסטריה	10 שילינג	0.8647
הולנד	גילדן	0.5400	איטליה	1000 לירה	0.8912
שוויץ	פרנק	0.7245	יפן	100 ין	— —
שוודיה	כתר	0.1969	אירלנד	פאונד	1.8544
נורווגיה	כתר	0.1972	ספרד	100 פזו	0.9723
דנמרק	כתר	0.1671	ירדן	דינר	3.9583
פינלנד	מרק	0.2758	לבנון	לירה	0.8298
קנדה	דולר	1.0635	מצרים	לירה	0.8514

שערי מטבע־חוץ נכונים ל־3.01.86 בנק לאומי

המטבע	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	מזומנים קניה	מזומנים מכירה
1 דולר ארה"ב	1.4837	1.5023	1.46	1.53
1 לישט"ג	2.1410	2.1678	2.10	2.20
1 מארק גרמני	6045	6121	59	62
1 פרנק צרפתי	1969	1994	19	20
1 גילדן הולנדי	5362	5429	53	55
1 פרנק שוויצרי	7199	7289	71	74
1 כתר שוודי	1957	1982	19	20
1 כתר נורווגי	1960	1985	19	20
1 כתר דני	1660	1680	16	17
1 מרק פיני	2740	2774	27	28
1 דולר קנדי	1.0556	1.0689	1.04	1.09
1 דולר אוסטרלי	1.0119	1.0246	96	1.06
1 ראנד דרא"פ	5786	5859	51	56
10 פרנק בלגיים	2922	2959	29	30
10 שילינג אוסטרי	8599	8706	85	89
1000 לירט' איט'	8853	8964	87	92
100 יינים יפן	7341	7433	72	75
1 דינר ירדני	—	—	3.91	4.15
1 לירה מצרית	—	—	81	86

מגדלי זאב
קנה דירה על הקרקע ולא "על הנייר"...
לכן לחץ על הידית והכנס אל מגדלי זאב
הדירות שמקבלות אותך בדלת פתוחה
בית הדירות המפואר במרכז רמת־גן
● מיזוג אויר דירתי
● חניה צמודה
מוכן לכניסה מיידית!
נותרו למכירה
■ דירות 5 חדרים
■ דירת 4 חדרים
■ 2 דירות פנטהאוז
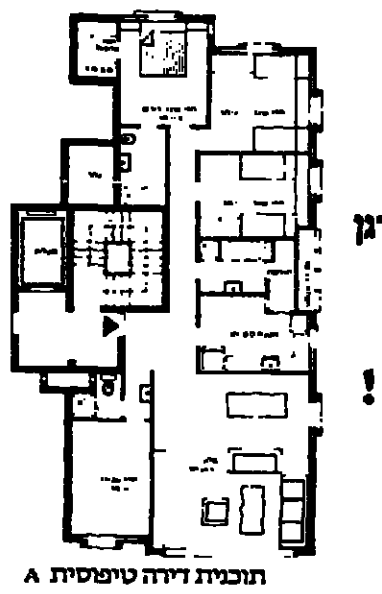
תוכנית דירה טיפוסית A
משרד המכירות פתוח במקום במשך כל שעות היום
מגדלי זאב, ז'בוטינסקי 48 (פינת בית־החורון, מקביל לביאליק) רמת־גן טלפון: 03-731328

הדירות שמקבלות אותך בדלת פתוחה

לתקופה מוגבלת בלבד
קרנות נאמנות ללא שיעור הוספה
סער — קרן גמישה המשקיעה כיום את מרבית נכסיה בהשקעות שקליות, בעיקר במלווה קצר מועד (מק"מ).
סנונית — משקיעה בעיקר בצמודי מדד. הקרן בניהול "להק" של בנק אמריקאי ישראלי.
צבר — קרן המחלקת דיבידנד חודשי צמוד לדולר בשיעור של 1%. משקיעה בעיקר בצמודי ונסחרי מט"ח.
אין הודעה זו מהווה הצעה לרכישת תעודות השתתפות.
שרות השקעות מקיף
בנק הפועלים בע"מ

מפעלי סוכר ישראליים (1951) בע"מ
ISRAEL SUGAR WORKS (1951) LTD.
הזמנת הצעות
מתבקשות בזאת הצעות לרכישת המקרקעין של החברה המצויים בעפולה, על כל הבנוי עליהם ועל כל המתקנים והציוד התעשייתיים המצויים במקרקעין.
המקרקעין ידועים כחלקות 4, 12, ו־23 בגוש 16698, חלקה 20 בגוש 16699 וחלקה 23 בגוש 16696.
המקרקעין האמורים מצויים באיזור התעשייה בעפולה.
על החלקות 4 ו־23 בגוש 16698 והחלקה 20 בגוש 16699, בנויים מבנים שונים ומצויים מתקנים וציוד תעשייתיים, ששימשו כולם בעבר מפעל לייצור סוכר. החלקות 21 בגוש 16698 ו־23 בגוש 16696, הינן קרקע חקלאית, המשמשת כבריכות.
תנאים כלליים
1. את ההצעות יש להגיש לפי המען המצויין מטה, לא יאוחר מאשר עד 31.1.1986.
2. אפשר להגיש הצעות לרכישת כל המקרקעין על כל הבנוי עליהן ועל כל המצוי בהם או הצעות לרכישת כל המקרקעין על כל הבנוי עליהם, ללא המתקנים והציוד הנתונים להפרדה ולהוצאה מהמקום; או הצעות לרכישה רק של מתקנים וציוד אלה שניתנים להפרדה ולהוצאה מהמקום, כולם או חלקם.
3. החברה שומרת לעצמה את הזכות לנהל משא ומתן בנפרד עם כל מציע שיראה לה וגם/או משא ומתן עם כל המציעים שיראו לה יחד וגם/או בכל דרך אחרת שהחברה תבחר, הכל לפי שיקול דעתה הבלעדי והמוחלט.
4. החברה שומרת לעצמה את הזכות למכור את המקרקעין וגם/או המתקנים והציוד הנתונים להפרדה, בנפרד או כולם יחד או חלקים או חלק מהם בלבד, הכל לפי שיקול דעתה הבלעדי והמוחלט.
5. החברה איננה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
6. בדבר פרטים (לרבות סיור במקום), נא לפנות למר זאב שטר טלפון: 9227171 או למר שמואל אלדאר טלפון: 285141, בימים א.ב.ג.ד.ה. בין השעות 8.00—14.30.
המען להגשת ההצעות: יגיל לבנת, עו"ד, רחוב אבן גבירול 3, תל־אביב 64 977
מפעלי סוכר ישראליים (1951) בע"מ

מכתבים למערכת הארץ

יורקים על המדים

אי־סובלנות ודו־צדדיות נהפכו למי אפיינים של המגזר החרדי במדינה. מעולם אמנם לא הצטיינו החוגים החרדים בסלחנות כלפי הזולת, הרי שת הכוח הפוליטי ש"נכפה" עליהם בגלל היזורי המפלגות לשתפם בקו אליציות "עלתה להם לראש", ואין הם מסוגלים להבחין בערכיות האמיתית של עצמתם.

ההתעלמות מיחסי כוחות אלקטורליים, ומכך שחוגים הדתיים אינם לכל היותר אלא 10 אחוזים מהבוחרים, מבעת מהכרה העצמית בעליונותם על יתר 90 האחוזים. עלינו, לדעתם, להר רות להם שהם סובלים אותנו ואת עצם קיומנו.

איך נסביר אחרת את התמרדותם במשטרה ובשלטון החוק? איך נקבל את רצונם לחזור לחיי גטו במאה שערים או בבני־ברק, אם לא כחלק מתפיסת עולם המחייבת התבדלות מכלל ישראל? מי היה מעלה על הדעת עד היכן, בתרגיר השנים האחרונות, תגרור הכפייה הדתית בחיי היום־יום של מדינה אורחית.

פיתחנו כבר אדישות לכניעה זו. אין מגיבים על השתמטות משירות לאומי של בני החרדים. עלינו להגן עליהם, אך אין הדבר מונע מהם להפגין בוז כלפי השוטר או החייל.

נתבשרנו כי חיילים הגרים בשכונות החרדים לא יכולים לבוא במדים לבתיהם. מדי צה"ל מוקצים מחמת מיאוס אצל החרדים. בשבילם, הקפוטה והשטריימל הם סמל היהודים — לא המדים או סמלי חילות צבא ההגנה לישראל. נמסר כי החיילים מעדיפים לבוא לשכונותיהם בבגדים אזרחיים כי "יורקים עליהם".

מה ירגישו עשרות אלפי ההורים השכולים, אחים ואחיות, אלמנות ויתומים כאשר יזכרו את יקיריהם שנפלו כדי להבטיח חיים ליורקים.

הריאקציה תבוא. זה רק עניין של זמן. אלה המבזים עצמם על הציבור ימצאו את עצמם מחוץ־למחנה. אך האם הם רואים עצמם בתוך המחנה?

דוד פרשין

רחובות

נשים לבדיקת מינויי דיינים

בכל הויכוחים על מינויי דיינים, נשכחת עובדה מרכזית וחשובה אחת: דייני בתי הדין הרבניים פוסקים לגבי גברים ונשים כאחד. הייתכן כי בבדיקת כשרותם של המועמדים ואישורם הסופי לא תשתתף ולוא אשה אחת?

ועדת המינויים כוללת, בנוסף על נבחרי מועצת הרבנות הראשית והחברים המתמנים על ידי שר הדתות, גם חברי כנסת ונציגי לשכת עורכי הדין. אין שום סיבה שלא יכללו בקבוצה זו גם נשים, אשר תדענה לבדוק את גישת המועמד לנשים בכלל, את מידת התמצאותו בעניינים הקשורים לקביעת מזונות (כגון מחירים הרווחים בשוק), ועוד עניינים העשויים להשפיע על הדרך שבה יתייחס המועמד לבעיות האנוש שבהן ידון.

עוד רחוק היום שבו תוכלנה נשים לשבת בכס הדיינות, אך ראוי וראוי כי כבר עכשיו תוכלנה להביע עמדה ולקבוע מי ישב שם ומי יקבע את גורלן.

פרופ' אליס שלוי

יו"ר שדולת הנשים בישראל

ירושלים

הבישוף טוטו והיהודים

ברשימתו של דן סגיר ("הארץ" 4.9) על עמדתו השלילית של הבישוף טוטו, ראש הכנסייה האנגליקנית בדרום אפריקה, כלפי מדינת ישראל והעם היהודי, ציטט מתוך מאמר שכתבתי, ואשר הופיע בירחון "מיד סטרים" (מאי, 1985). סגיר חלק על דברי ואמר שיחס הבישוף כלפי ישראל והיהודים הוא עניין פוליטי בלבד, ולא דתי או מסורתי. לו היה הבישוף מביע את התנגדותו לכל האומות, הממשלות והמדינות שיש להם קשרים עם דרום־אפריקה, הייתי אולי משתכנע. לוא היו דבריו של המנהיג הנוצרי הזה דברי שלום ואמת, היה צריך לגנות את ארצות ערב המנהלות משא ומתן עם דרום אפריקה. לא שמענו מפיו גם דבריו האוסמה הרשעה כנגד מדינות אפריקה השחורות השכנות לארצו, הנגשות תנועות עם פרישורה. יכול היה סגיר לומר שטוטו איננו תיאולוג מלומד. בהיותו לתפקיד ראש הכנסייה האנגליקנית בדרום אפריקה היתה בעצם מעשה פוליטי. הוא נבחר מפני שהוא שחור ולא בשל הכרת יזיעותו בתורת הכנסייה והגדול תרומתיו לליטודיה. ואכן, ידיעותיו על ישראל והיהודים מלוקטות בזמן מכתורות עיתונים. כך דבריו על סבה ושתילה, על ה"לובי היהודי", האשמת היהודים ב"ארגוניות מפורות".

טוטו טוען שאיננו אנטישמי. שאין "אני עצם אחת אנטישמית" בגופו, אבל רוחו מלאה שנאת ישראל.

דוד נייתן

תל־אביב

מיתמם או לא יודע

נורי אליעקבי כותב ("הארץ" 23.12) "המסמכים שהיו כשרים מפיק כדי לרכוש קרקעות מבדואים לפני קום המדינה ולהושיב עליהם קיבוצים בנגב, הולכו להיות כשרים כאשר יש מדינה."

או שהוא מיתמם, או שאינו יודע. רבים מקוראיו ושומעיו בוודאי אינם יודעים ומתרשמים מסיפון זה. ובכן, הוראות המנדט לממשלה המנדטורית היו להקצות אדמות מדינה להתיישבות יהודית. אולם פקידי המנדט לא עשו זאת. אדרבא, הם הקציבו ביתר קלות אדמות מדינה לערבים. לכן לא היתה ברירה ליהודים אלא לעודד ערבים לקנות אדמה מן הממשלה ולרשמה על שמם, ואז לקנות אותה מהם. לעתים אף מימנו את רכישת הקרקע מידי הממשל המנדטורי. רק אז יכלו לקנות אותה באופן חוקי.

היה זה או הכרח בל יגונה. ואכן, אמת ויציב, מסמכים כאלה הולכו להיות כשרים כאשר יש מדינה.

יעקב עורב

באר שבע

פעולות נעמ"ת למען אלמנות

יונה רוזן מצטרפת במכתב למערכת ("הארץ" 30.12) לדעתה של הדה בושם, שמצאה טעם לפגם בסקר על המין שהתפרסם בירחון נעמ"ת.

ראשית, נעמת לא הזמינה את הסקר. את הסקר ערכו סטודנטיות במסגרת ללימודי־האשה באוניברסיטת חיפה, וירחון נעמת רק פרסם אותו. ובעניין מצבן הכלכלי הקשה של האלמנות בישראל ולפעולותיה של נעמת בשבילן, הרי שבשמונה השנים המשפטיות של נעמת ברחבי הארץ ניתנים סיוע והדרכה מיוחדים לאלמנות, ללא תמורה כספית.

בין יוזמות החקיקה של נעמת, מיוחדת תשומת־לב למעמדן החוקי של אלמנות ולהקלות בתחום המיסוי במישור הממלכתי והוולונטרי. בשנה האחרונה התקבל תיקון בחוק הירושה ביוזמת נעמת. עלפיו החוק הורש, בזל חלקה של אלמנה בירושה (לא פחות ממחצית) גם אם היא יורשת עם ילדים מנישואין קודמים, שלא כבעבר, וזכאית האלמנה לרשת את כל דירת המגורים שלה ושל בן־זוגה המנוח, גם אם אין לה ילדים, וכלכד שהיתה נשואה למעלה משלוש שנים.

ביוזמת נעמת התקבל חוק מס הכנסה, המזכה משפחה חד־הורית שבראשה אלמנה עם ילדים, בנקודה מיוחדת. באחרונה פנתה מזכ"ל נעמת, מאשה ליבלסקי, לשר האוצר, לבטל את המיסוי על קצבת שאירים של אלמנות, ולאלמנים. העניין נמצא עדיין בטיפול, בתחום הביטוח הלאומי, התקבלה הצעת נעמת כי יתומים המקבלים גמלה, יהיו זכאים לה עד לגיל עשרים ואחת.

עו"ד חביבה אבי־גיא

יועצת משפטית לנעמת

תל־אביב

לא לעזור לשיף

אני מתנגד למתן עזרה ממשלתית למלונאי חיים שיף, את קשיי הנזילות שלו יוכל לפתור על ידי מכירת אחד או יותר מבתי המלון שלו לשם שיקום הנותרים.

אם אחרי מכירת כל בתי המלון של רשת שיף לא תספיק התמורה לכיסוי כל החובות, גם אז לא אתפתע.

אריה ל. קרטן

תל־אביב

דובי העצוב — בוולפסון

הרה בושם סקרה את תוכנית "מבט שני" על הילדים הלוקים בתסמונת דאון והכתבה ("הארץ" 20.12) כי הילד דובי העצוב נולד בבית החולים קפלן ונמצא שם.

הילד דובי העצוב נמצא בבית החולים וולפסון ואף נולד שם ולא בקפלן.

דוד תגר

דובר קופת חולים

תל־אביב

המזנון לא של המלון

ב־26 בדצמבר התפרסם ב"הארץ" כי "בית המשפט סגר המזנון במלון הולילנד על הפקעת מחירים". בית המשפט סגר את הקיוסק הנמצא בדגם ירושלים בימי בית שני (המצוי בשטח המלון) ולא במלון הולילנד ממש. הקיוסק אינו מופעל על ידי המלון אלא מושכר לגורם חיצוני.

מתנייהו הבט

מנהל מלון הולילנד

ירושלים

קולנוע / רחל גורדין

מרשין (ראמג'ד האואר) ואגנס (ג'ניפר ג'ייסון לי) — מין, אלימות והישרדות בעולם הנשלט על ידי דחפים בסיסיים, ב"רומן הדמים"

סיפור בלתי מוסרי

"רומן הדמים", קולנוע גורדון, ת"א

ימי הביניים מוצגים בקולנוע, בדרך כלל, כתקופה של אבירות, כבוד ואהבה רומנטית. הבימאי ההולנדי, פול ורהובן, מבקש להיות נאמן יותר למציאות, והוא מציג את ימי הביניים כתקופה בה שלטו דחפים בסיסיים כגון הישרדות, מין, אלימות ותאוות בצע.

בעצם הרעיון אין חידוש גדול. הוא מתאים לנטיה הכללית בקולנוע של השנים האחרונות לנפץ מיתוסים ולהציג דמויות ומוסכמות היסטוריות בראי מודרני. אשר לביצוע — יש בו חזיונות, תנועה וקצב. אך אין הוא חורג מגדר סיפור הרפתקאות קולנועי רגיל. אילמלא היו כאן מין ואלימות בכמויות גדושות כליכך, אפשר היה אפילו להביא ילדים לסרט.

ארנולפיני הוא אציל, השולח צבא שכיבוש למענו מחדש את עיר אבותיו. הצלחת ע"י אחרים. האספסוף שנשכר למלחמה זו מנע ע"י תאווה לשוד וביזה, אותם הבטיח האציל למגבסים. אך כאשר מסתיים הקרב זידו על העליונה — הופך ארנולפיני את עורו. הוא מגרש את "צבא" הקבצנים ומחרים את שלל הביזה לאוצרו הפרטי. ועמו של ההמון הפורע מוצא אפיק, כאשר מקבל ארנולפיני כלה תמה לבנו. הבתולה, המגיעה בכרכרה הישר מן המנזר עם ארגזי מוהר כבדים, נשדדת ונאנסת ע"י האספסוף הזועם. היוצא למסע של גילוי עצמי, כשבראשו שכיר־חרב בשם מרטין, קרדינל קומוניסטי, ופסל של קדוש. החתן המקופח — ספקן צעיר, המאמין במדע — מתעורר לחיים רומנטיים ע"י חטיפת כלתו, והוא יוצא לקרב כדי להשיגה מחדש.

השליטה בחיזיון של הדמויות בסרט נתונה בידי החרב, אמונות טפלות, המגיפה השחורה, ומין. מין בשורה בין משרתת וחייל, לעיני הבתולה מן המנזר המציצה מבין הפרחים הלבנים; מין בצל הצלב הגרוע; מין תחת ימתה של מגיפת הדבר. מרטין, שכיר החרב האופורטוניסט, המייצר "אותות" כדי לשלוט באספסוף; אגנס — הבתולה התמה מן המנזר, המגלה את תענוגות המין וגם מנצלת אותם לצרכיה; וסיוון ארנולפיני המדען־לעתיד, המשלב בחייו גם את מגיפת הדבר וגם לשיטות המלחמה בגישה מודרנית — שלושתם מוצגים בסרט כאנשים פקוחי־עיניים, שאינם נסחפים בהיסטוריה הכללית, אלא מנצלים אותה לצרכיהם. הדת (גלגל יוצר מעין הילולת קדושים סביב ראשו של מרטין ההוללת, הקומוניסט ("אין 'שלי' ואין 'שלך', מכריז הקרדינל. הזמן קצר אודרקך בעץ חרב בוהר. של מי שאינו סבור כמותו, או האמונות לאצולה, הם רק אמצעים להיפטרות המוניות.

לאחר סרטים רבים כליכך המספקים שטיפתמוח סנטימנטלית ורומנטית, יש משהו מרענן בסרט בלתי מוסרי ולא רומנטי. אך "רומן הדמים" (השם במקור, "בשר ודם", הרבה יותר מתאים לסרט) איננו "הולך עד הסוף" עם נטיה זו. בכוחו של שורש הרדאים, מבטו טעמה יותר עם ארוטה, מחזיקה אגנס בכל זאת בבד אמנות רומנטית לבן־האצולה, ואולי גם בנסיה העיר־בורגנית לצאת אל המקום שבו מובטח לה ביטחון, פיזי וכלכלי, לפרק זמן ארוך יותר.

יש בסרט הרבה תנועה, קרבות, ד"ר לוגים ותלבושות צבעוניות. ראטגר האואר מביא לתפקיד של מרטין אותו יופי זר שהקסים בו כליכך בתפקיד הרובוט האנושי הטראגי ב"בלייד ראנר" ובתפקיד האציל ההופך לזאב ב"ליידי הוק". ג'ניפר ג'ייסון לי כאגנס וטום בורלינסון כסטיוון, הרבה פחות מרשימים. הסרט, כשלמות, אינו משאיר רושם חזק לשום כיוון.

הארץ ממליץ

תל אביב

מסע עסקים של אבא (פאר) — סרטו השני של הבימאי היוגוסלווי אמיר קוסטוריצה מציג את חייה של משפחה ביוגוסלוויה של 1950, מתוך גישה פוליטית, אך גם מתוך רגישות אנושית וראייה חודרת של פרטים. סרט יפה בפשטותו.

הרבה ולא כלום (גת) — ציחוק מוצלח של תסריט אינטליגנטי, בימוי מתוחכם ויפה, ומשחק מצוין של מריל סטריפ, צ'רלס דנס, סר ג'ון גילגוד, טרייסי אולמן, חמר הפוס סטינג. סיפור מסתלגי על רינול במלחמת העולם השניה נעשה לאבאליזה של שיגעון, בבימויו של פרד סקפיסי האוסטרלי.

בירדי (פריז) — סיפור על ידידות, ועל בחור שחור ממלחמת וייטנם כשהוא סבור שהוא ציפור. סרט המחפש את שורשי השיגעון בתוך ה"נורמלי" בבימויו של אלאן פארקר ("אכספרס של חצות", "תהילה", "פינק פלויד — החומה"). משחק טוב של ניקולאס קייג' ומתיו מודין.

הכבוד של פריצי (לימור) — קומדיה שחורה של ג'ון יוסטון ("הנץ ממלטה", "המלכה האפריקאית", "האוצר של סיירה מאדרה", "האיש שרצה להיות מלך"), על איש ה"מאפיה" הסיציליאנית בברוקלין, הנמלץ לבחור בין אהבה ובין "כבוד המשפחה הסיציליאנית". ג'ק ניקולסון מצוין.

אמדיאוס (לב 2) — מחזהו של פיטר שאפר נעשה לסרט עשיר בגדים וחזיתיים ובמוסיקה, על מוצארט כפי שהוא נראית דרך עיני המלחין הבינוני סאליירי. עבודת בימוי יפה מאד של מילוש פורמן, ומשחק מעולה של פ. מארי אברהם בתפקיד סאליירי וטום הולסי כמוצארט.

חזרה לעתיד (אורלי) — נער חוזר באמצעות מכונת זמן, לעבר — משנה את ההווה שלו ואת עתידו. סרטו של רוברט זמקיס ("בעקבות האוצר הוד מטי") הוא סרט מדע בדיוני, המתאים לילדים ולמבוגרים כאחד. חביב מאד, וגם מעניין.

שושנת קהיר הסגולה (שוקו) — סרט חדש של וודי אלן, הפעם רק כבימאי ותסריטאי. המערב מציאות ודמיון, אגדה ועובדות. מעשה ברמות בסרט המתאהבת באשת הצופות. היא יוצאת מהמסך כדי לבלבל את היוצרות ולהוכיח שבקולנוע, לפחות, הכל אפשרי. עם מיה פארו — בת זוגו הנוכחית של אלן.

ירושלים

הכבוד של פריצי (אריסון) — ראה לימור ת"א

שושנת קהיר הסגולה (בבייני האומה) — ראה שוקו ת"א.

חיפה

קאוס (קרן אור) — סיפורים סיציליאניים, לפי פירנדלו, בהפקה של האחים טאוויאני ("פדרה פדרונה"), הרבה מאד קסמי, סיפורי עלילה מאלפים, וקולנוע מעולה.

הכבוד של פריצי (אורלי) — ראה לימור ת"א

בירדי (רבנת) — ראה פריז ת"א.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט למנויים מס' 4

מיונג־וואן צ'ונג מנצח

יפים ברונפמן פסנתרן

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב

סדרה 4: הערב 5.1.86

סדרה 5: יום ב', 6.1.86

קונצרט למנויים מס' 4

מיונג־וואן צ'ונג מנצח

עמנואל אקס פסנתרן

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב

סדרה 6: יום ג', 7.1.86

סדרה 7: יום ד', 8.1.86

סדרה 8: יום ה', 9.1.86

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב

סדרה 1: מוצ"ש, 11.1.86

סדרה 2: יום א', 12.1.86

סדרה 3: יום ב', 13.1.86

לתשומת לב המנויים!

בקונצרטים שבהם תבוצע האופרה "לה בוהם" תוכלו להכנס אך ורק בסדרותכם. לא תהיינה כל החלפות מסדרה לסדרה.

כל הקונצרטים של האופרה "לה בוהם" יתחילו בשעה 8.00 בערב

נוער מוסיקלי בישראל

היכל התרבות, ת"א. טל' 282949, 200911

5.1.86 — רביעיית מתכת צפון — ב"ס הדר רעננה.

6.1.86 — הבריזה הטבעית — ב"ס יד לחמשה מרכז חברות הנע"ך.

7.1.86 — שלישית בן שחר — כפר סילבר.

8.1.86 — דואו חליל ונבל — תיכון מקיף יהוד.

9.1.86 — רביעיית דרורה־מירלה — אלקנה.

10.1.86 — שלישיית ע.ד.ג. — מתנ"ס, צפת.

* * *

10.1.86 — פגישות הקמה — ובא התנועה ברחובות.

תיאטרון ישראל

הערב יום א' 5.1

תיאטרון הבימה

נער הברבורות: 20.30

פירוד זמני: 20.30

רובינזון קרוזו — בימרתף: 20.30

הקאמרי: רוזנקרנץ ...: 20.30

פמ/7971

לפי פקודת פשיטת הרגל

שם החייב ומענו: מוליטמן חשאן ת.ז. 5245224, כפר ב'וליס. ביהמ"ש המחוזי של חיפה, תיק אחוד 85/ 1670, עפ"י צו כינוס נכסים ופש"ר מיום 17.12.85. תאריך האסיפה: 9.2.86 בשעה 10.00 בבוקר במשרד הכונס הרשמי, רח' שמריהו לוין 3, חיפה.

י. יקותיאלי, עו"ד

סגן הכונס הרשמי

הבמה החדש

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
ישעיה לביליר	כריתות א, א־ב
דף יומי	**הלכה יומית**
נדרים מט	ברכות ערעם, כא

תורנות רופאים

המוקד רופאים מוקדים תורנים:
ביח בקריב עד לגנות ב"ד בנקף בתמתה טי"א טל' 181.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 923333
רחובות 054־51333
בנים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' 20.00—8.00
בימי ו' — 15.00—8.00
טלפונים: 03־433580, 03־433580
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית 24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 03־261111
חיפה 04־672222/3
נתניה 053־35516
באר שבע 057־418111

מרכז רפואי באר יעקב 08־225958
מרכז מידע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז מידע למסבי לחץ במועדון "מעגלים":
א' ו-ה 11.00־13.00
ב' ו-ד 16.00־18.00
טל. 220031
רח' מאנו 13 תל־אביב

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב, דיזנגוף פינת שער 3 (ליד המכבים)
טל. 294869, 03־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד, בר כוכבא 49 טל: 03־284649
פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה, רח' הנמל 26, קומה ג', טל' 04־523־566, שעות הקבלה: כל יום בין 20.00—23.00.
שר"ן — שירות רפואי נייד
24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים:
ירושלים, מוקד יום 660585, 669581
מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לחופש תורן מבין ב"ד
תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898
מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לחופש תורן מבין ב"ד

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגיה)

ירושלים
הדסה ע"כ — (ילדים, פנימית־עיניים, א.א.ג)
שערי צדק — (כירורגיה, אורטופדיה)
הדסה הר"צ — עיניים

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
לב העיר אחד העם 63 813862
קופ"ח כללית אבטהרדם 7 225142
רמת גן
רמת יצחק שד' ירושלים 96 777586
פתח תקוה
קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
חולון
עין יהב עין יהב 4 884654
אדרון הפרין 32 889153
בת ים
קופ"ח כללית עין יהב 2 884854
נתניה
קופ"ח כללית ברודצקי 31 91123
ירושלים
כרמנת רוממה הכ"ג 28 523191
הקריות
הרבן מכבת מדינת קרית מוצקין 715136

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא הברות, משפחה, מיניות, — אמצעי מניעה.
ימים ב' ג' ד' — 17.00־20.00
בגרשבן 60 ת"א, טל' 03־281228
חיפה: ימים א' ו־ד' 19.00־16.00 רח' הספרים 14 טל' 81520

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 ילדי הפלא – סדרה
18.20 יש לי סיפור – "סיפורו של פרדיננד" מאת רוברט לוסו
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) נוגה מעולם אחר – סדרה
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כותרות מבט
20.02 עד פה – מאמנון לפה ולבידור
21.00 מבט לחדשות המוסף "עשר ראשון"
21.45 הקאבארט הכלכלי
22.15 נשי הלילה – דראמה
23.10 מה השאלה – שאלות מעמיתי זיותה
23.50 מוקד של יום חדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 תלמוד
08.40 ספר למפרות (יסודי)
09.00 אנגלית ו'
09.20 השעה שלנו – משורר ע' הלל
10.10 אנגלית ד'
10.30 פרשר מסר
11.00 חשבון ה' – חיבור בשברים
11.15 צרפתית
11.30 גאוגרפיה ה'־ו' – אפריקה
12.00 מפרות (על־יסודי)
12.25 אנגלית ט'
13.00 אנגלית י'
14.00 גם אני שפטתי – תבנות
14.25 סולם הערכים
14.50 מאה ציורים מפורסמים – הוגרנד
15.00 האוניברסיטה הפתוחה – החזון ה' שיקוצרי; חשיבה קמבנתית; פיתול קינגי
16.00 רחוב סומסום
16.30 תיבה 2 – פרות הדפתקאות
17.00 ערב חדש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שירות מוסיקלית
09.30 קונצרט בוקר
12.05 אמנים בשלום. 1. מ' עמית – אבגבאר החזקי – קלרינית/ה' מלן – באוסף.

צפורה סלייטה: "18 ושיטים" לאבוב, קלרינית ובאסון. 2. האלוי ברוסקין – פסנתר: 5 מחולות מאת מלחינים בלתי ידועים מהמאה ה־16 מקרלאטי; מוסאסה בוה מאגדר ל' 457 פסנתר: פגר מואסיה כמה סימד אפ' 49

13.00 קונצרט צהרים – בארבר: פתיחה, "בי"ס לשערוריות" (הפיל' של בידיורקה); שישרם: קאמטלהאטר־פרסקה: קונצ'רטו לכבל ותז' אופ' 93 (ק. מישל/תז' בית האופרה של מונטה־קארלו/א. דה אלמידה); קווינטט: 2 שירים (ר. מאגרת; סיפה: סונטטה ל־4 קרנות (רביעיית באריי מאקולה ליסט: הלמוה־אקבה מ' ברנבים – פסנתרה; דליב: 2 שירים (מ. היל — כנור/ג. בהמן — פסנתר); אברהמסן: לילהורף (סימפוניה של לונדון/א. קונסקה), רוסי: מחולות מזמר "קאמדאן"/אבנר אריה; רב כרמל: אוסף פיליכוני ענל' פיפוני ר—ה. רשוליש־פ' דוריק ריכיס: אביב אגר הרדוף השודריי/ ג. ברתיק

15.05 החזיון המוסיקאלי
16.00 קונצרט בכנה
18.30 מוסיקה ליום ראשון – באך: קנטטה מס' 16 (ג. אסור – אלס/ט. ה. אלסנה – מורג/ב. פ. אנטון – באס/סק הציר רים של הליליך/סק קונצנטרולל מקייט' בריגר/לאונהארט קונצרט/ג. לארג' האורדנו: מוצאסה מוצה כרו מינור קי 427 (ג. אנתים – סופרנו/ה. אדרון – סופרנו/ת. אלטמאייר – טנור/ג. קראס – באס/סק המדריסל של הדוד ורנגיה/תז' הקאמרית של רדיו דרום מערב גרמניה/ה. גונגדיג: דוסקון הד פרה בכייקלה אם קאלוהם רגינה (מק העשים סטליל. פה קאסניוה אנסיקה/ב. פרגר)

20.05 ערב טוב – הנדל: קונצ'רטו־גרוסו בדה מאגור אופ' 6 מס' 5 (להקת קמבלגה/ה. ופרת: מזה קונצ'רטו בדה מאגור לתזמורת, 2 אבובים וגר כלייקש (מ. רייזהארט/סולני באך הורנוים/ה. ויגטטון)

20.30 הזיים מוגר המוסיקה הקאמרית בגליל העליון 1985 — באך־סטוגובר: "עשר עים מתוך אמנות הפוגה" (רביעיית ה' ישראלית: צבי אבני: "קשורות קייץ" ל' רביעיית כלייקשת (א' גלסני, ע' סולק — בינורות/א' ברנטשטיין — ויולה/א' ...)

רשת א'

15.30 עולם המדע
16.05 הסבע שלי – עם יוסף לפיד
17.20 האוניברסיטה המתוחה – בישות שמות למוקד
18.06 מנחת־ערב – הזרי רתי המסורת
18.47 פרקי היום מתנ"ך
19.05 המשפט העברי
19.30 שידורים לעולים
22.05 תפוח ועץ – קו פתוח

רשת ב'

18.06 בסיבת עיתונאים
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עם־ישראל – עניינים יהודיים בעולם
20.05 אומר בשבוק – פרקי חזנות מפורסים
22.05 הוצאות כלייבשיה
23.05 צלצול טלפון – שבועון לאומנויות

רשת ג'

18.06 סנעד הממכנים הלועזיים
21.05 אדום יותיק – שירים שלא גם ליום
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

17.30 כוונת – ענייני צבא וביטחון
17.50 יומן ספורט
18.05 רדיוספורט
19.05 הדיו בבקום
20.05 החוק בן העין – שירי עמים
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת: מר מסור מוסיקה אלקטרונית
22.05 על הרכב ועל הבישוף
23.05 שעת ערבית – עם אהוד אבראמנגו רא בנקצות גת ומבן ירדי השלוש ה' מקוסי

שידורים קבועים

13.30 שידורים בערבית
14.00 לבת לבן ולכל המשפחה
17.30 על מספרים הגביש

רשת א'		רשת ב'		רשת ג'		גלי צה"ל	
07.30	הד שירים — פסוקים ישנים	08.05	סוף לשלום	06.11	בוקרה לאוקר	06.10	צלילי בוקר
08.05	תגה — עם בני הגרל	09.05	ביקור בית	07.07	שיר בבוקר בבוקר	06.30	אוניברסיטה משודרת
09.05	השיר לא תם	10.10	כל צבעי הרשת	09.05	מה, בכר המעו	07.07	יבוע אגם אם שבע
09.30	סמבט	12.10	גל פתוח — חדשות ומוסבים	10.05	אגן היום התיכון	08.05	בוקר־טוב ישראל
10.30	הדיו קל	13.00	בוקר היום	11.05	שעה עם מלאכי זוקיה	09.05	גבון לעכשיו
11.10	שדור יומי למגורים	14.06	יש עניין	12.05	רק מוסיקה	11.05	הסט של טעם
11.30	הסבלה ורשת לכל	15.05	מסמכי החשמל	13.05	רק בתוי חול	12.05	להיט לוחובו
12.05	פעמי המורה	16.05	שירים ושעורים	14.06	לי ולך — שירי תבודה	13.05	במבנן ישראלי
13.00	שידורים באנגלית	17.10	יומן כלכלה	15.05	הרים, רזירים ועצבות	15.05	טופזמן
				16.05	מוסיקה לעניין	16.05	ארבע אחרי הצהרים
				17.05	הצגה יזמית. יקיר אביב	17.00	יומן גלי־צה"ל

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — חזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
אלנבי — ג'נאי 5.00, 7.30, 9.30
אסתר — מה ראו עיני התותל 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — מי מפחד מהשכן ממולו? 11.15 בלילה
בן יהודה — הבו האיש השלג 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — רומן הדמים 4.30, 7.00, 9.30
גת — הרבה ולא כלום 4.30, 7.00, 9.30
דקל — לילות לבנים 7.00, 9.30
דרייב אין — המטורה אמריקה 7.15, 9.30 הג'יגולו מאמסטרדם 12.00
הוד — גולאג 4.30, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — שנת הדרקון 4.15, 7.00, 9.40
חן 2 — סיפורה של מאי 5.00, 7.20, 9.45
חן 3 — ב"ס לאסירים מתחילים 4.45, 7.20, 9.40
חן 4 — הגנרים 10.30, 1.30, 4.45, 7.20, 9.40
חן 5 — רומן על בסוח 5.00, 7.20, 9.45
לימור — הכבוד של פריצי 4.30, 7.00, 9.30
לב 1 — גורל 1.45, 5.00, 7.30, 9.40
לב 2 — אמדיאוס 3.30, 6.30 בשר ציד מאוד 1.40, 9.40
מוגרבי — מכה קטלנית 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א — בערה ונער 4.30, 7.15, 9.30
מקסים — הג'ינג'ה והאמריקאי 4.30, 7.15, 9.30
מרכז התודה הישראלית — העודיה הישראלית (בעברית) 10, 5, 10 (באנגלית) 9, 12, 2, 6, 8 (בברטנית) 7.00 אפוקליפסה עכשיו 11.00
סטודיו — שלום 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — המטורה אמריקה 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — אני יודע שאת יודעת שאני יודע 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק ישראלי — הכם אחורה אנג'ל 5.00, צוללת צהובה 7.00, מר ידים הולך העירה 9.30
פאר — מסע עסקים של אבא 4.30, 7.00, 9.30
פריז — בירדי 2.00, 4.15, 7.15, 9.30 אוכבים להוסים 11.45 בלילה
צוותא — בנגע כמו חלום 8.00
צפון — המשפחה 4.30, 7.15, 9.30
שוקו — שושנת קהיר הסגולה 4.30, 7.15, 9.30
תכלת — אגם הברבורים 4.30, 7.00, 9.30
תמוז (המחודש) רמת אביב — רכבת תותית 7.15, 9.30
תל־אביב — מכרות המלך שלמה 4.30, 7.15, 9.30

ירושלים

אריסון — הכבוד של פריצי 4.15, 6.45, 9.15
אדרבן — ב"ס לאסירים מתחילים 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון — דני דוו האיש מברוחרוי 6.30, קמילה 8.00, העד 9.45
בנייני האומה — שושנת קהיר הסגולה 7.00, 9.00
הבירה — רכבת תותית 4.30, 7.00, 9.00
כפיר — חזרה לעתיד 4.30, 7.00, 9.00
מיטשל — מסע עסקים של אבא 6.45, 9.15
סינמטק — שמונה וחצי 7.00. נא להכיר את ג'ון דו (אולם קטן) 9.00, מגור 9.00
עדן — לילות לבנים 4.15, 6.45, 9.15
סמדר — רסטי ג'יימס 7.00, 9.15
רון — הגרים 4.30, 7.00, 9.00

רמת־גן גבעתיים

ארמון — שנת הדרקון 6.50, 9.30
אורדע — 7 שבים בכלא 7.15, 9.30
ארמון — אפוקליפסה עכשיו 6.45, 9.30
הדר — הבלוש והאמיץ פלמט 4.30, 7.15, 9.30
לילי — הכבוד של פריצי 7.00, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — הרבה ולא כלום 4.30, 7.10, 9.40
גן 2 — בירדי 5.00, 7.20, 9.45
גן 3 — שוטר עם כבוד 5.00, 7.25, 9.45
גן 4 — רומן על בסוח 5.00, 7.30, 9.40
רמת גן — רציחות משפחתיות 7.15, 9.30
שבים — המבוה הגדול 7.15, 9.30

חולון

ארמון — המבו 5.00 אמריקאית כפריסם 7.15, 9.30
מגדל — שלוף... אבל בוחריות 7.15, 9.30
מתנס קרית שרת — צבעוע שכוה 2.30, הלום גנוב 4.30, אהבתו של סוואן 7.30, 9.30
מגבי — חולית 4.30, 7.00, 9.30
רינה — לילות לבנים 7.00, 9.30

נתניה

סמוחייר — רסטי ג'יימס 7.00, 9.15
שרון — תלמידה מוסמלת 5.00, 7.00, 9.15

רמת השרון

כוכב — גירושין בהוליווד 7.00, 9.30

נצרת עילית

מתנס ביקורים — קלולל רזל 8.30

חיפה והסביבה

אורה — הבו האיש השלג 4.00, 6.45, 9.15
אורלי — הכבוד של פריצי 6.45, 9.15
אמפי־תיאטרון — במטה הגדי 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — האיש בעל הנעל האדומה 4.30, 6.45, 9.00
בית אבא חושי — עובדת אורח בסן סוסי 9.15
סינמטק — לחיי אהבתנו 9.30
חן — גורל 4.30, 6.45, 9.00
עטמר — המבוה הגדול 7.00, הקבורים לזהב 9.00
עצמון — רומן הדמים 4.00, 6.45, 9.15
פאר — לילות לבנים 6.15, 9.00
קרן אור המחודש — קאוס 6.00, 9.00

רב גת

רב גת 1 — שנת הדרקון 3.45, 6.30, 9.15
רב גת 2 — בירדי 4.15, 6.45, 9.15
רון — חזרה לעתיד 4.00, 6.45, 9.15
שבים — קולנוע רזל 6.45, 9.15

קריות (חיפה)

אחווה — רומן שוהל במלחמה 7.00, 9.30
בית העם — עונה בוערת 9.15
היכל — הג'ינג'ה האמריקאי 7.00
ציפין — מכרות המלך שלמה 5.00, 7.00
סביון — נשים בעוגף 7.00, 9.15
ספיר — בוושלום 7.00, 9.15

הרצליה

היכל — מכרות המלך שלמה 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — קיסון 7.15, 9.15

בת־ים

אדרנים — שוטר עם כבוד 7.15, 9.30
עצמאות — המטורה אמריקה 4.30, 7.15, 9.30

חדרה

הדרה — מכרות המלך שלמה 4.30, 7.00, 9.15
הון — הנוקם 4.15, 7.00, 9.15

רחובות

בית העם — יער האיטרנד 8.00
הוד — ב"ס לעצירות הנוסה 7.15, 9.15
חן — הג'ינג'ה האמריקאי 7.15, 9.15

עפולה

היכל התרבות — אפוקליפסה עכשיו 8.30

כפר סבא

חן — יער האיסורנד 7.00, 9.15
שחל — הג'ינג'ה האמריקאי 5.00, 7.00, 9.15

המרכז הישראלי לניהול

מרל המרכז ללימודי ניהול

הכשרה בניהול מתקדם

לימודי תעודה

מחזור כ"ט 11.2.85

מנהל אקדמי: פרופ' דב פקלמן

הקורס מיועד למנהלים בעלי נסיון מעשי המיועדים לתפקידי ניהול בכירים.

כ־550 שעות לימוד במגוון הנושאים הבאים:
* מדיניות עסקית * כלכלה * חשבונאות ניהולית * מחשבים * פסיכולוגיה ארגונית * תורת הארגון * מימון * ניהול כח־אדם ויחסי עבודה * הגורם האנושי בניהול * חקר ביצועים * דיבים ומיסים בעסקים * שיווק * כלכלת ישראל * תקשורת * ייצור * מבנה מוסדי של המשק *

המכינה תיפתח בתחילת ינואר 1986

מגמת ניהול כללי

נמשכת ההרשמה

מסלול לימודי יום

יועץ אקדמי: פרופ' מיכאל פרי

מנחה אקדמי: ד"ר רוני ולנסי

הקורס נערך בשיתוף עם הסתדרות המהנדסים בישראל. מיועד למהנדסים, למדענים ולאקדמאים העוסקים בניהול או מיועדים לתפקידים ניהוליים.

כ־300 שעות לימוד בארבעה תחומי לימוד:
* כלכלי־מימוני * התנהגותי־ארגוני * ניהול ובקרה ניהולית * מודלים כמותיים וניהול פרוייקטים *

הקורס מוכר לצרכי גמול השתלמות.

בירושלים (מחזור ו') - ימי ה' בשבוע החל ב- 23..86.

מגמת ניהול למהנדסים

מידע ופרטים נוספים על תוכניות אלה במזכירות מל"ין
טל. 03-429895/6 ובמזכירות המי"ל, רח' הברייטה סולד 4, ת.ד. 33033 ת"א 61330, טל. 03-257202